II B 17

PERUGIA

ARCHIVIO
ARMANNI
II
B - I7

[11]

XI

DE CLAUSULA SALVO IURE COMMUNIS EUGUBII IN QUALIBET DISPOSITIONE APPONENDA

Copia statuti veteris extracti per me not.m infra[scri]ptum ex volumine statutorum civitatis primi libri cap. 30

quod omnia bona intelligantur obligata pro datijs et pro male latijs Rub. 97

1338

III

Verba proemij libri statutorum veterum Civitatis Eugubij ut infra

In Dei nomine Amen. Hic est liber statutorum comunis Eugubij vigentium appro-
batorum et confirmatorum per Reverende memorie Rev.mi in X.po Patrem
et Dominum d. Egidium miseratione divina tit. S. Clementis pre-
sbiterum Cardinalem Apostolice Sedis Legatum et terrarum ecclesie in partibus
Italie citra Regnum Sicilie consistentium vicarium generalem [illegible]
[illegible] et publicatum per me Marcum Cole de Eugubio notarium infra[scri]ptum
et nunc notarium et scribam specialiter deputatum ad scribendum
et publicandum infra[scri]ptum statutum et volumen statutorum ex auctoritate
michi tradita et specialiter attributa a venerabili et egregio viro
d. Petro Begonis Archidiacono de [illegible] in ecclesia
[illegible] Camere Apostolice [illegible] et [illegible] Commissario et
[illegible] [illegible] pro S. Romana ecclesia et d. nostro Papa vica-
rio [illegible] ac in [illegible] [illegible] [illegible] R.mi in X.po P.ris et d.
d. Petri miseratione divina tit. S. Marci in [illegible]
presbiteri Cardinalis alme urbis Provinciarum Patrimonij
Petri in Tuscia Spoletani Ducatus Campanie et Maritime
nec non Civitatis Perusij et Tudertine [illegible] Comitatus
et districtus et [illegible] aliarum terrarum pro dd. d. nostro Papa
et S. R.a ecc.a in temporalibus vicarij generalis [illegible]
[illegible] ex [illegible] potestate et balia [illegible]
[illegible] et specialiter attributa a pred.o d. Petro Begonis
[illegible] et [illegible] Gonfalonerio et Consulibus d. Civitatis [illegible]
[illegible] [illegible] potestatem et baliam a Comuni Populi
[illegible] [illegible] Consilij [illegible] et [illegible] de Populo [illegible]
[illegible] d. Civitatis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] Cardinalis et de [illegible]
[illegible] [illegible] infra in fine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apparebit

...quibus solue
...subiectis
...ubi intelli-
...ata specialr
...eijs impositis
...e indicitis et
...subiectis d.
...non obstante
...et contrariorum
...dere pro iure
...r alicui non
...el discretu
...isto dd. rex
...spectare d.
...constitutae
...ruenerit
...cematiorum
...bus ad quem
...et debeat pena
...facere observare
...t contra pred.a
...aliquam
...onam et pro
...consilium
...datia habeant
retinere

Item

[11]

1V

folio vero 100 col. 1 in fin. [illegible] sub verbo

Publicatio et approbatio predicti voluminis statutorum [illegible]

Hodie statuto [illegible] fuit per [illegible] dominos Prudentes [illegible] tuarios [illegible] in Sala Palatii [illegible] de Cantare [illegible] et prope Civitatem [illegible] Anno Domini 133[illegible] Indictione vi [illegible] Benedicti Papae xiij die 26 mensis [illegible] [illegible] approbatum et publicatum fuit [illegible] omnibus [illegible] in presenti volumine [illegible] [illegible] [illegible] ubi d. Anno Domini Indictione [illegible] et [illegible] et die 6 mensis [illegible] [illegible] [illegible] Petriolo [illegible] Martino Moricio [illegible] de [illegible] Buonamonti [illegible] ad [illegible]

[illegible] fol. col. 2 [illegible] verbo Habemus

Quod statutum [illegible] volumen statutorum [illegible] et publicatum fuit in [illegible] in [illegible] in Sala [illegible] ~~[illegible] Habentes d. vicarii d. Civitatis [illegible]~~ publice [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Vicarii, et [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Palatii [illegible] Anno Domini 1371 Indictione 9 [illegible] Gregorii Papae [illegible] die 12 mensis [illegible] nobilibus et [illegible] [illegible] Gonfalonerio Iustitiae [illegible] ad [illegible]

[illegible] folio [illegible] [illegible]

Aegidius miseratione divina [illegible] Clementis [illegible] [illegible] et in [illegible] in [illegible] Regnum [illegible]

Gonfaloniero Iustitiae et [illegible] Populi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] NON ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] Viterbii xv [illegible] Domini Innocentii VI anno 2[illegible]

DE CLAUSULA SALVO IURE COMMUNIS EUGUBII IN QUALIBET DISPOSITIONE APPONENDA

XI

Copia statuti veteris extracti per me not.m infrum ex volumine statutorum civitatis primi libri car. 30

quod omnia bona intelligantur obligata pro datijs et pro male-ficijs Rub. 97

IV

Statutum S. Bernardini [illegible] publicat.ne dd. statutorum —— fol 102

Petrus [illegible] S. Mariae in Transtiberim [illegible]

[illegible] Alme Urbis Provinciae [illegible] in [illegible]

[illegible] Spoletani [illegible] Campaniae et Maritimae [illegible]

[illegible] Perusini et Tudertini [illegible]

[illegible] aliarum terrarum pro S. [illegible]

pa et S. R.a Ecc. in [illegible] dilecto nobis

in [illegible] Petro Begonis Archidiacono de

Conradoris [illegible] Consiliario [illegible]

[illegible] Urbano [illegible] in [illegible]

Pro parte dilectorum nobis [illegible]

nobis [illegible] die 26 Aug. [illegible]

[illegible] Sanctae [illegible] et [illegible] S. Gregorij

[illegible] papae XI anno [illegible]

et eod. fol. col. 2 [illegible] sequentia verba

Publicatio dd. statutorum

Quae statuta [illegible] volumen statutorum [illegible] in [illegible]

[illegible] in sala inferiori Palatij novi

[illegible] Civitatis publice [illegible]

[illegible] et [illegible] in Palatio [illegible]

[illegible] sub anno Domini MCCCLXXI [illegible]

Gregorij Papae XI die 12 7bris [illegible]

Franc.o Angelelli [illegible] Civitatis [illegible]

[illegible] Angelo [illegible] Ser [illegible]

[illegible] Bartoletti [illegible] et [illegible]

[illegible] Civitatis Jacobo [illegible] de [illegible]

[illegible] Civitatis Ser [illegible] Ser [illegible]

Vannuccij de Eugubio

quib. solue

subiectis

subij intelli-

gata specialr

tijs impositis

indicitis et

subiectis d.

on observante

cez contrarend

dere pro iure

alicui non

el discretu

isto dd rez

spectare d.

consentire

ruenerit et

[illegible]matione

bij ad quem

debeat pena

facere observare

contra gred.a

aliquam

sonam et pro

consilium

datia habeant

retinere

[11]

VI

d. merlini de Imheradne Iudice et Collaterale d. d.
Vid et ser Cecilo mercatorij de eiusdem testis ad pred.
vocatis habitis et rogatis
Et ego Mabel Coly de ... Not. S.

DE CLAUSULA SALVO IURE COMMUNIS EUGUBII
IN QUALIBET DISPOSITIONE APPONENDA

XI

Copia statuti veteris extracti per me not.m in frum ex volumine
statutorum civitatis primi libri car. 30

quod omnia bona intelligantur obligata pro datijs et pro male
latijs Rub. 97

VII

Tenor Iuramenti [illegible] Iustitia DD. Gonfaloniero et Con
sulibus Civitatis Eugubij in Consilio Generali in dic
ingressus eorum officij die
I ———— maij ———— 1342
Cum prohibito colloquio et conversatione cum Nobilibus

Ad honorem reverentiam Omnipotentis Dei et gloriose Marie
Virginis matris eius et Beatorum Martirum sanctorum Mariani
et Iacobi, et Excellentissimi Confessoris s.ti Ubaldi protectoris
et defensoris Comunis populi dicte Civitatis . Iuraverunt ad
s.ta dei Evangelia corporaliter tacto libro dictum officium
ad quod electi sunt pro dicto mense proximo maij, bene
fideliter et utiliter facere et exercere secundum formam
statutorum, reformationum et ordinamentorum Comunis et populi dicte Civita
tis factorum et eorum tempore fiendorum. Et observare
ordinamenta dicte Civitatis facta anno domini 1324, 1325,
et 1327, scripta manu ser Leonardi de Fulgineo tunc
notarij reformationum dicti Comunis, que legi debent in
presenti Consilio et ante presens Iuramentum lecta fuerunt
per me notarium reformationum in presenti Consilio, Et
etiam observare statuta, ordinamenta et reforma
tiones factas in favorem Hospitalis s.te marie de Civi
tate, Et statuta et ordinamenta loquentia quod pecunia
alicuius datij deputata ad aliquod usum – ad unum alium

[illegible]

o quibus solue
dati subiectis
ubij intelli
gata specialiter
ctijs imposit
ut indicitur et
s subiectis d
non obstante
cere contrarium
dere pro iure
t alicui non
el discretu
usio dd rer
spectare d
constituto
iruenerint
formationum
bij ad quem
et debeat pena
facere observare
et contra gred.
s aliquam
sonam et pro
consilium
datia habeant
retinere

[11]

VIII

conuerti non possit, nec prius eum ad quem deputata est
fuerit executioni mandata. Credentias eorum tenere, et
nemini reuelare in preiudicium dicti Communis. In palatio populi
reclusum stare de die et de nocte, et de ipso non discedere
contra formam statutorum et ordinamentorum dicti Communis. Bona dicti
Communis et etiam ipsum defendere et conseruare iura pone
pecuniam et auere ipsius Communis non expendere, nisi secun-
dum formam statutorum Reformationum et ordinamentorum
eiusdem Communis. Non ire ad palatium Potestatis, Capitanei, vel
alicuius officialis dicti Communis pro aliqua eorum questione
vel alicuius specialis persone ciuili, vel criminali. Non
\# ire ad domum alicuius nobilis Ciuitatis Eugubij de
die, vel de nocte, nec alicui nobili loqui in aliquo
loco esse preterquam palatium populi pena 100 libr. Et ge-
neraliter Iurauerunt omnia et singula facere et exercere
que facere et exercere tenentur ex forma quorum-
cumque statutorum reformationum, vel ordinamentorum dicti
Communis et populi, que pro lectis et specificatis haberi voluerunt
remotis odio, amore, pretio, precibus &c.

In libro Reformationum Ciuitatis Eugubij. Ann. 1341:1342 – fol. 250

XI

DE CLAUSULA SALVO IURE COMMUNIS EUGUBII IN QUALIBET DISPOSITIONE APPONENDA

Copia statuti veteris extracti per me not[arium] m[e]m infra[scriptu]m ex volumine statutorum civitatis primi libri car. 30

quod omnia bona intelligantur obligata pro datiis et pro male
..erit Rub. 97

...ro quibus solue-
...tatis subiectis
...quibus intelli-
...gata specialiter
...datiis impositis
...et indictis et
...s subiectis d...
...non obstante
...s etiam contrarium
...ndere pro iure
...et alicui non
...vel discretu
...eis ... rex
... spectare d...
... consiliorum
...eruenerint
...xtimationis
...ubi ad quem
...et debeat pena
...facere observare
...et contra pred[ict]a
...s aliquam
...sonam et pro
... consilium
...a datia habeant
retinere

IX

Declaramus presenti capitulo statuentes omnes et singulos in
frascriptos licet inferius scripti sunt esse nobiles et magna
tes de Civitate Eugubii tamen et pro nobilibus et magnatibus
haberi decernimus et mandamus tenore presentis statuti
Videlicet ~~filios ...~~
filios Petri de Gabriellibus cum nepotibus ...
filios Rubini
filios Neroni ~~omnes~~
filios Neapolini
filios Rancecoli omnes de domo
Gabrielli et descendentes ex eis
et quolibet predictorum usque in
iii gradus ex directa linea mas
culinas tam legitimos quam ...
Bastardos et naturales
d. Buonamontes de Serra
d. Munaldus de Serra
... Guidonis
filios d. Cinthonis et omnes descendentes ex eis et quolibet
eorum usque in quartum gradum per directam lineam mas
culinam tam legitimam quam naturales quam et Bastar
dos
Ceccolus Ugucciarelli ~~cum~~ filios et nepotes ... filios ...
... Ugucinelli et filios d. Ubertini ... nepotibus
Andreutius et Picchettus de Porcilis
Candolus Petri Zini
Bisacconus d. Gabrucci
Martinus Zenderigi
filios d. Conradi della Branca
filios d. Petri et
filios Monaldelli de Gelfruch
filios d. Ugolini de Colle Cotone
filios

[11]

DE CLAUSULA SALVO IURE COMMUNIS EUGUBII
IN QUALIBET DISPOSITIONE APPONENDA

XI

Copia statuti veteris extracti per me not.m infrum ex volumine statutor. Civitatis primi lib. car. 30

quod omnia bona intelligantur obligata pro datijs et pro malefatijs Rub. 97

Statuimus quod omnia bona iura, et possessiones et pro quibus solvebant datium comuni eugubij seu districtu, et comunitatibus subiectis d.o Comuni, et que sunt subposita iurisdictioni com. eugubij intelligantur, et debeant, et sint auctoritate presentis statuti, obligata specialiter com. eugubij: et intelligantur pro omnibus et singulis datijs impositis et imponendis in posterum et ceteris alijs factionibus et indictis et indicendis pro d. Comuni et pro eius universitatibus subiectis d.o Comuni quomodocumque et qualitercumque et quandocumque non obstante aliqua alienatione qualitercumque contracta et in posterum contrahenda et intelligantur d.o comuni d.a bona tenere et possidere pro iure suo. et quod si in posterum aliqua alienatio fieret alicui non subiecto de rebus predictis positis et sitis in comitatu vel districtu eugubij ex nunc prout ex tunc dominium et possessio dd. rerum perstimatarum fictive et presumptive fuit. et de iure spectare d.o Comuni et presens statutum ponatur de constitutu in constitutum. Addito quod ille ad quem d.a poss. ex aliqua causa pervenerit nunc teneatur ad solvendum datias nisi pro suma extimationis rei in eum translate, et quod ille officialis co. eugubij ad quem spectaret exactio datiorum pro tempore teneatur et debeat pena 500 lb. Rauen. vinculo iuramenti predicta servare et facere observare et datia exigere saltem a laboratoribus de facto, et contra predicta non possit opponi aliqua exceptio vel defensio per aliquam Universitatem vel Collegium, vel specialem personam et proposita non admittatur nec possit peti vel dari consilium sapientis. et quod laboratores solventes d.a datia habeant retinere

d.a datia habeat retentionem de fructibus dd terrarum usque ad integram
satisfactionem dd datiorum solutorum per eos. et quod d.s officialis
teneatur d.os laboratores solventes d.a datia manutenere in
laboritio et detentione dd terrarum vel rerum quamdiu d.s laborat.
solventi fuerit integre satisfactum et haec omnia observentur
in omnibus et singulis inquilinis et laboratoribus quarumcumque
personarum terrarum in comitatu et districtu eugubii. Addimus
quod quicumque quis ~~summam fecerit~~ commiserit aliquod maleficium
omnia sua bona et iura sint et esse intelligantur communi
eugubii obligata specialiter et expresse statim commisso
maleficio pro pena d.i maleficij

In leg. statutina. Rubrica; quod de clamore ad pred.

Item providemus ordinamus ad hoc ne fraus vel falsitas de cetero admicti possit in citationibus in civilibus causis fiendis quod Bajuli qui citabunt in posterum aliquem in causa predicta [illegible] venire coram [illegible] respondere de jure [illegible] petitione vel libello debeant portare cedulam [illegible] adversarii nomen [illegible] [illegible]

[illegible]

[11]

XIV

[11]

XVI

parte Actoris; quod Rei post [illegible] [illegible] fori
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Judicis [illegible]; et Rei, et [illegible]: [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (marginal note)

XVII

In Dei nomine Amen. Die sabbati ij februarii 1651

Coram Ill.mo et Ecc.mo D. D. Io. Baptista Corona Iuris utriusque doctore Locumtenente

Pro Sebastiano filio, et procuratore Luce de Amais. Baldus pro.

Cesari de Bartoliis, et habere et petiit eius procuratori. ac expediri, et petiit illegi loco eius Petri ... ad valorem, ... ad ... 349. ...

Compt. Sebastianus ... eius ... hac die, et ... Baptista de Guelfis ... Baldus ... Piera ... Marco Chiarantano, ... et petiit ... 349. ...

Compt. Franc. Paciarius, et ... Franc. Maria Baldinaccio, ac filio, ac herede D. Philippi Baldinaccij, ... et petiit mandari respondendi legitime ad primam ...

Imprimis an sit, vel esse debet heres d. q. D. Philippi eius patris an in totum, vel in partem, et quatenus, et quanta parte, et an teneatur, et pondere ... et quo, et an dolo, vel culpa. Illa—

[11]

XVIII

deserie tenere, et possidere a...

Qui Ill.s ac Ex.s D. Aud. sedens banchq. mt. citari adv.

partem ad primam ad locu. 355.

~~die~~ d.a die

Comp. Jacob. d. procuratoris pro Mathia de Callicrati

in ea causa quam habet cum Pedro d. Badaldi

ips.o petente dec. ... ex. re. ... respon

deri, et ... confessionem ... per

et ... ... modis, et

... modis

... d. Pedro, et petit copiam ... confessionis

cum ...

Qui Ill.s ac Ex.s D. Aud. sedens banchq. petitam copiam

... ad primam ad l. 557

... ...

... ...

In Reg. criminales

Quod pater carnalis producentis vel eum habentis vel fratris non admittatur in testem. Pr. 21

Providimus statuere, quod pater carnalis producentis vel habentis non producentis causa in criminalibus vel civilibus in teste admitti non possit per producentem, et si admittetur nullius valoris, nec tenere ullo modo, et aliis pariter personis stare dispositionis huius statuti.

Item Providendo, quod nullus fratribus possit testificari in aliqua causa criminali, et si testificaverit non valere dictum eius.

[11]

XX

Dienchi e Stanchi
Rapp.ti Cv lat.ri da
farsi dal Balio

Decretũ Ill.mi Principis et dñi nři dñi
Federici Vb. d' cõpmissis fiẽdis Rub. 38.

Si aliqª q̃stio, lis uel differẽtia, seu cõtrouersia orietur, uel eẽt inter aliquas giũctas psonas, uel affines usq; ad quartũ gradũ inclusiue secũdũ iura canonica cõputandũ de quacũq; re iure uel cã orta uel orĩũda. Itẽ inter aliq̃s miserabiles psonas, Itẽ mercatores, et artifices sup eorũ mercãtijs, et artificijs et cõnexis, et depẽdẽtibus ab eis, uel eorũ occasione. Itẽ inter Stipẽdiarios sup cõtractis, factis et gestis in stipẽdio seu in expeditione militarj uel depẽdẽtibus, seu eorũ occasione. Itẽ inter cõsortes, socios, seu partiarios quomodolibet bonorũ comuniũ diuisione, et partitione eorũ fienda inter eos et cõnexis, et dpẽdẽtibus ab eisdẽ uel eorũ occasione. De q̃bus oĩb; psonis, uel causis si dubitatio emerserit uel orta fuerit an cõphendantur sub pñti capto uel Statuto cõpmissi fiendi uel nõ, stetur dclarationi dñi Potestatis, uel eius Vicarij q infra tres dies a die facte exceptionis, negationis, seu allegationis cõpromissi nõ fiendi, debeat dclarasse an cõpromissũ sit fiendũ, sub pena quinquaginta librarũ dnariorũ eorũ salario d' facto auferenda, et camere nře applicãda si infra dictos tres dies nõ dclarauerint et sufficiat una d' psonis supranominatis, uel q̃litatẽ ipsius cõcurrer ex una parte tm̃, ut sit et eẽ debeat locus dispositioni pñtis Statuti d' cõpromisso fiendo et judicẽ et potestatẽ Orbinj et quoscũq; officiales nostros, corã q̃bus dicta lis, q̃stio, causa uel cõtrouersia uerteretur, sub pena cẽtũ librarũ dnariorũ dictis iudici et potestati incurrẽda, d' facto eis auferẽda, et camer nře applicanda d' eorũ salario Et si infra dictũ tẽpus octo dierũ dictũ cõpromissũ nõ fecerint, et negligẽtes extiterint cõpellantur pcise partes

[11]

XXII

ipse cū effectu oībus iuris remedijs, in rebus, et psonis, et p multā, et co
natione usqꝫ inquātitatē qnquaginta librarū ad reqsitionē alterius part
infra octo dies post ipsorū reqsitionē omni exceptionē et petitione
consilij sapientis, et appellatione que fieret ex pronūciatione seu pcepto
de cōpromisso fiendo, remotis, dūtamē ipsa reqsitio et petitio cōpromiss
fiat ante terminū datū p iudicē cause ad probandū in ipsa cā, Postqꝫ nulla
partiū possit cogi ulterius ad cōpromissū in dca cā faciendū, seu ad
cōpromittendū, et arbitros ac arbitratores in ipsa cā eligendū, jtaqꝫ par
quelibet dce litis pro parte sua quē uoluerit eligere possit talem v3. qui
acceptet ipsū cōpromissū, unū uel plures, secūdū qꝫ cocordauerint et eligē
dū tertiū Arbitrū et Arbitratorē comunē a principio simul et semel
cū ipsis Arbitris, et arbitratoribus, jta qꝫ omnino tertius eligatur nisi
d uno solo Arbitro et arbitratore partes ambe fuerint cocordes Qui
tertius eligi debeat secūdū modū et formā traditū in electione cōsul
toris sup petitione cōsilij, qū partes eent discordes in eius electione et
ipsis sic electis ad faciendū cōpromissū d iure d iure et d facto, d eqtate
et ueritate, omni iuris solēnitate, et substātialitate obmissis, cogatur
Arbitri pdci, et arbitratores ut supra electi unā cū tertio, dictas
qstiones terminarē et diffinire infra duos mēses. proximos a die facti
cōpromissi sub pena librarū cētū denariorū pro qlibet eorū auferen de
facto et applicanda camere nrē in quā qdē penā ipso iure incurrisse
intelligantur Et nihilominus elapso termino dictorū duorū mēsiū
si dictas qstiones nō terminauerint, cogantur realr et psonalr et
incipiendo a detentione psone p Potestatē et judicē Urbini infra aliū
mēsē terminarē dictas qstiones, et differētias. Sētētię uero et Arbitra
mēta, et lauda pdictorū Arbitrorū et arbitratorū, et tertij, uel maioris

infra quatuor mēses qstiones cōpromisse terminari debe ant.

partis et minor parte cotradicete uel absete reqsita tn ualeat et
teneant, et executioni mandentur ad uolutate eius in cuius fauore
late seu lata fuerint reatu et psonate iudicis effitio omnibus iuris
remedijs, omni appellatione, et nullitate, omni exceptione et dfensione
reiectis et remotis sub pena librarū cetū antecedarū dfacto iudicij
neglegeti tale executione facere, salua tn restitutione inintegrū
minoribus quatuordecim anis, sup qua procedatur prout infra dicet
in maioribus reclamationibus, et recursū habetibus Et si partes
nō eent cōcordes informado et dictado copromissum pdicti, judex
eligat unū doctore uel iuris peritum q dictet copromissū pdictū
infra termina pdictū pdictū, prout melius d iure uidebitur
conuenire, ita qd ualeat, et teneat sub pena pdca. Et pdca
omnia et singula locū habeant et in copromissis factis, et fiendis
in absetia iudicis, et nulla condicione, seu mādato ipsius pcedēte
d eo fiendo Nulla tn mulier, seu eius filius, uel filia, aut eius
heres, uigore psetis statuti copellatur copromitter litē qstionē,
seu discordia qz habeat pro dote sua, et occasione dotis sue, pro
legato sibi facto, pro dote uel augmeto ipsius, uel donationis
propter nuptias. Nullus et p aliqd pdictorū possit cogi ad copro
mittedū in gener uel specie de aliqua re sup quā lata fuisset
setetia que trasiuisset in re iudicata, uel de qua eet uel haberet
instrumentū guaretigiatū uel cofessionatū, uel depositi, testa
meti, uel alterius alt uolutatis, seu laudi, uel arbitrameti
semel lati qd trasiuerit in re iudicatā. Nec et d causis in qbus
eet d iure pscriptio legitima, legalis, seu iuris comunis, nisi

tm pars fundans se ex testamēto siue instrumēto ex alijs supradictis
uellet ꝑ uiã ꝑntis Decreti procedere sibi liceat, et secūdū formã
ꝑntis statuti possit peter cōpromissã fieri semel uel pluries, et
toties quoties fuerit oportunū, donec cōtrouersia et qstiones sic cōpromi
fuerint terminate, et de eis, jn qbus petitionibus si pluries fieri
cōtigerit oīa et singula pdcã in prima petitione expssa seruari
debeant sub eisdē modis, tēporibus, et penis supra in eis expssis
Et qlibet negās parētelã cuius ꝑtextu petitur fieri cōpromissū
cōdennetur ḋ facto in uigintiqnq libris, si postea dcã parētela
fuerit probata ꝑ famã ꝑ quatuor testes. Cōpromissū quodlibet nō
habens aliter determinatū tēpus duret solū ꝑ tres mēses adie cōpro
missi numerãdos Et sic illi Arbitri, et tertius cogantur ꝑ eise et
cōpellantur ꝑ potestatē et eius Vicariū iuris remedijs oportunis ad
dictū cōpromissū acceptandū sub pena librarū xxv. ḋ facto ꝑ mulctã
a renitente auferenda, et camer pdcẽ applicãda et ꝑ detētionē
ꝑsonar, nisi iusta causa absētie, infirmitatis uel alterius iusti
impedimēti fuerit allegata et probata (Quo casu debeat iudex ipse
sūmatim cognoscer ḋ ea et terminare infra tres dies adie dicte
accusationis et exceptionis facte dē alio eligendo, si oportuerit
prouider, omni alia exceptione et oppositione remotis Et si aliqu
pars sentiens se lesa ex dco laudo, uoluerit haber recursū
possit infra qnque dies proxime uenturos adie primi laudi lati
numerãdos et scientie habite, ḋ eo adire potestatē uel eius iudicẽ
et dicer se grauatū ac peter iterū fieri cōpromissū Quo casu
dicti Potestas et judex teneatur et debeat iterū coger dictos
partes infra alios qnq dies adie dicti habiti recursus et

infra qnq dies px.i uenturos adie pmi laudi lati pot haberi recursus

XXV

petitionis facte ad dictum compromissum de novo faciendum, modo et forma
arbitrio et penis et qualitatibus in dicto primo compromisso expressis
super dicta lesione et revisione dicti laudi Quod duret et durare
debeat per mense Et quod infra dictum tempus cogat dictos arbitros
et tertium laudare et declarar super ea, Et quod fuerit laudatum
et diffinitum demandetur effectuatur executioni per dictos Potestatem
et Vicarium omnibus exceptionibus ~~remotis~~ reiectis Et si contigerit
dictum laudum per dictos secundos arbitros et arbitratores unum
vel plures latum vel ferendum fuisse et esse contrarium laudo primo
lato vel ab eo discordare ita quod non fuerit conforme, possit et
valeat pars contra quam latum fuerit iterum per alios arbitros infra
tres dies a die lati laudi numerandos petere revideri Et dicto
casu teneatur potestas et iudex predicti cogere partes predictas iterum
ad dictum compromissum faciendum infra alios tres dies modo et forma
arbitrio qualitatibus expressis suprascriptis, et in singulis capitulis
repetitis Et dictum tertium compromissum duret solum per .xx. dies
proxime venturos a die quo factum fuerit compromissum computandos
infra quem terminum compellantur arbitri et arbitratores predicti
omnibus iuris remedijs oportunis et per detentionem personalem diffinire
et sententiare super dicta revisione et latis laudis sub penis predictis
et potestati et judici predictis arbitris et Arbitratoribus imminentibus Et
quod per dictos arbitros fuerit declaratum, et laudatum exequatur omnino
omnibus exceptionibus defensionibus, appellationibus, et contradictionibus
remotis ita quod nullus deinde audeatur ulterius Et predicta omnia intelligantur
tur habere locum et habeat et in causis pendentibus in quibus non dum pro-

2 m compromissum durat per mense

Si tertium laudum potest peti reviderii infra tres dies a die lati laudi numerandas

[11]

XXVI

cessu fuerit ad datione termini ad probandu ut supra

Acta facta condita approbata et cofirmata fuerunt dcta Decreta ordinameta et statuta p Ill.^m^ et Ex.^um^ dominu nostru dominu Federicu suprascriptu et pconizata, publicata et banita in locis publicis et cosuetis p tate civitatis Urbini p manu Blasij et francisciu eius filiu publicos pcones et tubatores dicti cois sub ano dni nri ab eius nativitate mill.^o^ cccc. lxv. indictione xiij. tepore s.^mi^ Dni nri dni Pauli pape secundi xxix. januarij

Addetes qd inconveniens e dictos arbitros huic operi sine aliquo pmio et mercede ee subiectos. Quamobre decernimus qd dictus dns potestas et eius judex tepore dicti copromissi fiendi taxent et declaret copetens salariu solvendu eisde tepore ferende setetie p partes dumodo ne possit excedere inter utraq parte suma sex florenoru in toto quatacumq et qualiscumq fuerit suma et ea in copromissis cotenta

XXVII

27
27
28
28
...erden 28
...ethen 29
...ylet 30
30
31
31
31
32
33
33
33
33
34
34
35
35
37
36
35
144
146
144

Item

[11]

XXVIII

29 Januar. 1465

endum copiam libelli seu dicte petitionis et opponendum contra
infra quem terminum si dictus Reus exceptionem dilatoriam vel
declinatoriam vel aliam exceptionem temporariam in presenti Statu-
to promissa opposuerit ipsas exceptiones probare teneatur
et debeat infra dies sex proxime et sequentes a die obiectio-
nis dictarum exceptionum super quibus exceptionibus dictus Potestas et
Iudex infra duos dies proxime sequentes teneatur ut iuris
fuerit pronuntiare et deinde in causa procedere ad
ipsum compromissum faciendum si ipsum Iudicem huiusmodi
exceptiones reiectas fuerint. Si vero nihil dictus Reus oppo-
suerit tunc dictus Potestas sive Iudex elapsis dictis tribus diebus sibi
assignatis eidem assignetur ad accipiendum copiam dicte petitionis
sive libelli et opponendum contra teneatur et debeat infra duos
dies proxime sequentes post dictos tres dies ut iuris fuerit
et petitione actoris pronuntiare et in causa procedere
ad compromissum fiendum secundum formam inferius declaratam.
Possit tamen ad impediendum compromissum opponi utrique parti in ter-
mino sibi ut supra assignato ad opponendum contra dictum libellum excep-
tio rei iudicate, exceptio prescriptionis pacti secundum formam
statuti Cumbaris (?) etc. exceptio solutionis et satisfactionis
probande per publicum instrumentum, exceptio litis pendentie
tantum, quas exceptiones opponens debeat probare tertio trium
dierum ut supra a die productionis vel obiectionis ipsarum exceptionum
et si non probaverit Iudex infra duos dies proxime sequentes

ad Comp

Decretum super Compromissis Ill.mi D. Ducis Federici

Presenti capitulo duximus statuendum quod tam inter Consanguineos, et
affines quam inter alias personas cause, lites, questiones,
vel controvertie debeant compromittere iuxta ordinem
Potestatis vel Judicis coram quo erit lis vel Causa controversia
vel questio Et intelligatur esse lis vel causa vel questio
vel Controvertia per porrectionem libelli vel aliquam petitionem
tionis coram ipsis formate et per unicam Citationem Et quilibet
libet Judex Causarum Comunis Eugubii super predictis teneatur et debe-
at in procedendo et pronunciando infrascriptum modum et ordi-
nem servare. Quod statim producto libello vel alia quavis
petitione coram ipso super qua seu quibus dictum Compromissum
debeat fieri Potestas vel Judex teneatur et debeat ad instantiam
actoris citari facere per publicum nuntium Comunis Eugubii personaliter vel ad
domum sue solite habitationis Reum conventum ad recipiendum
terminum de recipiendo copiam libelli seu petitionis, et
opponendum contra Et ipso Reo existente contumace ad
predictam tunc Judex Cause terminum trium dierum ad opponendum contra
petitionem datam in absentia dicti Rei assignare teneatur et
sibi notificari facere et si dictus Reus conventus nihil operatur
dictus Judex ad Compromissum faciendum procedere teneatur et debeat
secundum formam inferius traditam

Et si vero Reus per se vel alium legitime comparuerit tunc Potestas vel
Judex predictus teneatur et debeat eidem assignare terminum trium dierum ad compromitt-
endum

Item

ad Compromissum procedat secundum formam inferius traditam
non obstante aliqua ineptitudine Petitionis sive Libelli
Et ad hoc ne sub generalitate Libelli Reus decipiatur, volumus et
ordinamus quod ad petitionem ipsius Rei Actor teneatur et debeat
in eodem die declarare ipsum et ea omnia deducta in suo Libello seu
Petitione coram Judice producto per quam declarationem constare
et declarari possit per Judicem causae dictas exceptiones obstare vel non
si Juris fuerit super quibus omnibus et singulis exceptionibus
prefatus Judex teneatur et debeat pronuntiare et per suam sen
tentiam diffinire
Si viderit Judex dictas exceptiones non fore probatas vel quod non fuerit
oppositum Statim infra duos dies proxime sequentes post
terminum datum ad probandum dictas exceptiones vel postquam nihil fuerit
oppositum teneatur et debeat ipse dictus Judex legitimare Manda
ta et in eo pronunciare si Procuratores agerent vel Manda
ta legitimanda venirent Et Compromissum in eo fore
et esse faciendum per partes sive agentem per latus sive Procuratores.
Nec possit dictus Judex dictas exceptiones vel aliquid ipsarum partium
reservare sed ipsas fore et esse per Arbitros et Arbitra
tores discutiendas et declarandas vel examinandas
~~[illegible]~~ concernentes merita causarum pena ipsi Judici
[illegible] si in praedictis vel aliquo praedictorum negligens fuerit
vel contra facere praesumpserit
Et a qua Pronumptia per ipsum Judicem facienda in casibus praedictis vel aliquo
praedictorum dictas partes nec aliquam ipsarum modo aliquo directe vel indi
recte appellari non possit non reclamare nec ad aliquod recursum
haber

[11]

XXXII

etiam ad superiorem supplicando vel de nullitate dicendo vel opponi
et appellans reclamans vel de nullitate dicens et audiatur.
sed potius incidat in penam supradictam dicto parti contrafacienti
de facto auferendam per iudicem qui predicta pronunciaverit.
Et ex predictis compromittentem et compromittendum debeat sive lis
causa questio et controversia fuerit inter cives et comitatinos
vel districtuales vel forenses sive inter forenses et forensem
sive inter maiores et minores etiam quantumcumque annis
maiores XIIII mares et feminas maiores XII annis
sive cum filios familias licet ea questio vel controversia
moveretur sive etiam esset mota in aliqua universitate
corpore vel collegio agente vel deffendente et peteretur ab
aliqua parte litem questionem vel controversiam compro
mitti. Si dicto petitio compromitti fiat et facta fuerit
inter quintam diem factam a die productionis libelli
seu petitionis sive in ipso libello seu conventum a
die prime citationis facte de reo conuento ipso.

Teneatur iudex dictus potestas et iudex cogere tales et quoscumque dictas partes
litigantes ad compromittendum dictam causam vel questionem vel
controversiam vel litem quam vertaretur iuxta formam
pronumptiam facte per ipsum iudicem et facere quod litigantes com
promittant de iure et de facto, de veritate, de equitate
in duos arbitros et amicabiles compositores et bonos viros
presentes et non absentes a civitate Cum vel eius districtu infra
quintam

quinta dies a die Pronuntiationis facte per Judices seu ea compro
mittendi pena sol.ta lib. den. tax. d.o Judici negligenti infra
dictum tempus cogere partes predictas ad compromittendum in forma
et partem infra d.m tempus ad faciendum Compromissum non con
sentientem per se vel legitimam personam pena 10 lib. den.
Et nihilominus ea questio vel controversia debeat penitus com
promitti infra alios quinque dies sub eisdem penis tax. Ju
dici qua parti vel defferentiis etc.

Et si post quam pronuntiatum et declaratum fuerit Compro
mittendum fieri pars conventa ad d.m Compromissum faciendum legitime
monita seu citata se absentaverit seu latitaverit
vel non comparuerit infra d.m tempus quinque dierum a die huius
modi monitionis seu citationis facte per se vel personam
legitimam ad ipsum Compromissum faciendum ex nunc
auctoritate presentis statuti Judex ea teneatur et debeat
ad penam sol.ti lib. den. ad petitionem actoris vel persone
legitime pro actore eligere pro parte Conventi Arbitrum
Arbitratorem quem idoneum crediderit et in tali eligendo
et in eligendo pro parte Conventi Compromissum facere
et hic Compromissum per Judicem factum nomine Conventi ac si
ipse Conventus factum esset et ipse sic eligendus
arbiter habeatur et sit ac si per Conventum presentem
esset electus etc.

dirigendas per Potestatem vel Iudicem dicte Civitatis Clugentij
tempore quo esset dicta causa et quibus ipsi Arbitri [illegible]
[illegible] et [illegible] antequam recedant de palatio ipsi
infra duos dies a die compromissi in eis facti omni
[illegible] debeant dictum tertium eligisse et compromissum in eis fa
ctum acceptasse nisi dicti Arbitri et Arbitratores alle
gaverint iustam causam recusandi dictum compromissum
Et Iudex cause intelligantur causa infirmitatis
et causa quia ipse vel ipsi esset et essent per prius electus et
electi Arbiter et Arbitri vel tertius in alia causa ineunte
Iudicis [illegible] et de huiusmodi [illegible] inferendo [illegible]
contra dictos duos primos Arbitros quam contra tertium
Arbitrum et Arbitratorem nullus officialis possit vendicari
pena potestati aut Iudici negligenti [illegible] [illegible] pro
quolibet et qualibet vice
Et dicti Arbitri et tertius et cuilibet ipsorum non acceptantibus
infra dictos duos dies XXV lib. den. auferendum ab eis et
a quolibet ipsorum [illegible] Iudicem Com. Clugentij
Et quandocumque aliqua lis vel questio seu controversia
in Curia dicti domini Potestatis aut Iudicis mota esset
que compromitteretur per partes litigantes ad invicem
in Arbitris seu Arbitratoribus et amicabilibus Com
positoribus teneantur et debeant omnem causam
litis

XXXIV

Si vero pars Actoris se absentaverit vel non comparuerit infra d.um terminum ad ipsum compromissum faciendum habeatur et intelligatur fictione juris statuti renunciasse et pro renunciato liti causae et controversiae et instantiae litis vel controversiae et nihilominus Judex debeat ipsum conventum diffinitive absolvere et absolutum pronunciare de omnibus et singulis quae in petitione contine-bantur pena Judici contrafacienti pro qualibet vice lib. xx den. de quo expresse et specialiter debeat condemnari sindicari et demum compromissum fiat et fieri debeat penale et in casu quo pena non esset apposita in compromisso ipso una pena lib. xx den. sit et esse intelligatur apposita et compromissum fieri et factum sub d.a pena intelligatur.

Et dicti Arbitri Arbitratores et Amicabiles Compositores sic electi teneantur et cogantur statim eligere tertium Arbitrum et Arbitratorem cuius tertii electio et nominatio pertineat et spectet ad ipsos primos Arbitros et Arbitratores et non ad alium statim facta electione tertii ipse tertius Arbiter cogatur accipere infra duos dies a die electionis et nominationis pro ipso ab ipsis Arbitris factae ad quod eligendum

[11]

XXXVI

uel questionis et controuersias de quibus fieret Compromis-
sum cognoscere sumarie sine strepitu et figura Iu-
dicij, sed ipsis Arbitris et arbitratoribus placuerit
Et testes recipere ad iurandum et testificandum partibus pre-
sentibus uel non presentibus et partibus et testibus citatis
uel non citatis dum tamen examinatio dictorum testium
fieri possit et debeat per dominum Potestatem et Iudicem
una cum tertio Arbitro et partibus primis duobus arbitris
dictis et Arbitratoribus interesse uolentibus tamen ad dictam
examinationem citatis per Baiulum Comunis Cingoli ad
petitionem examinare facientis dictos testes nisi partibus pla-
cuerit quod examinatio predicta fiat per dictum Arbitrum
una cum Consultore de partium concordia electo,
et ad dictam testium receptionem et examinationem, et
si aliter fieret dicta examinatio uel receptio non ualeat
nec teneat et ipsos testes quos partes coram ipsis Arbitris
et Arbitratoribus induxerint seu inducere uoluerint
dictus Potestas seu Iudex ad petitionem alicuius earundem partium litigantium
teneatur cogere et compellere pignoribus ereptis et mulctare usque ad
quantitatem centum solidorum ad iurandum uel testificandum coram eo
uel eis
Et ipsa causa lites uel questiones teneantur et debeant dicti Arbitri et
Arbitratores et tertius infra xl.ta dies a die facti Compromissi
inclusiue terminare et totaliter deffinire ex nunc per dictas
partes compromittentes de re compromissa et super ipsa
controuersia lite questione uel causa non possit nullo
modo

sequius innovari nec inter ipsas partes litigari ulterius
vel contradici pena ipsis Arbitris questiones lites causas
et controversias in eis compromittas et terminantibus
diffinitive infra xl.ta dies ut dictum est seu lib. dem eis
vel cuilibet eorum auferenda per Potestatem vel Judicem qui pro
tempore fuerit in d.ta Civitate Cingulj ad instantiam
cuiuscumque petentis et nihilominus post dictos terminos infra
alios xl.ta dies ~~eat~~ extunc proxime sequentes tene
antur et debeant ferre sententias sub pena xx lib.
Nec possint d.ti Arbitri cognoscere de aliqua
exceptione que habeat retardare eorum Processum
vel per dicatur quod d.ti Arbitri et Arbitratores sint
et fuerint electi preter et non servata forma statutorum
eorum Cingulj. Sed teneantur et debeant causas
questiones et controversias inter d.tas partes adeo
diffinire quod inter dictas partes nulla lis vel
questio de re vel ea de qua apparet factum compro
missum ulterius esse possit. Nec possint tales Ar
bitri et Arbitratores partes compromittentes ullo
modo directe vel indirecte reservare instantias
petitionis vel ab observatione Judicij absolvere vel
partes ipsas in pristinum statum vel in pristinis terminis

ponere

Item

XXXVIII

ponere seu retinere vel eis Jus iterum agendi reservare Nec aliquid aliud arbitrari laudare vel diffinire propterea quod ipse partes per se vel alium quoquo modo super eo de ipsa re vel facto de quo vel quo litigabitur vel factum est compromissum perpetuo litigare sub dicta pena

Et quod tercius Arbiter et Arbitrator sic ut predicitur electus et dicti Arbitri seu duo ex ipsis possint si voluerint consilium et colloquium habere de causa seu de causis de quibus causis esset compromissum cum aliquo sapiente uno vel pluribus expensis partium prout eis videbitur et placebit

Et predicta non vendicent sibi locum in causis in quibus posset habere locum dispositio statuti legis nove Communis Bergomi quae remaneant in suis viribus et obseruantia nec etiam ubi peteretur quem servari indemnem

Itemque volumus quod contra aliquod arbitramentum seu laudum datum seu dandum ex forma presentis legis per dictos Arbitros vel saltem per duos ex eis concordes etiam alio contradicente vel absente tamen requisito per partes vel ad domum non possit nec debeat per aliquem

quas questionem aliquid allegari opponi dici seu excepi
quoquomodo nec contra ipsum laudum vel arbitramentum, vel
Arbitros vel Arbitratores vel eorum vel cuiusque ipsorum personam
vel personis possit vel debeat aliquis recursus haberi. Nec etiam
possit peti reductio ad arbitrium boni viri ad aliquem Iudi-
cem vel officialem Communis Eugubii. Nec possit in integrum
restitutio peti aliqua ratione vel causa etiam si ille qui in inte-
grum restitutionem peteret diceret se fuisse vel esse minorem
et lesum enormiter occasione dicti laudi et arbitramenti §
Et si aliquis recursus quodlibet haberet contra laudum et
arbitramentum vel contra ipsos Arbitros et Arbitra-
tores vel in integrum restitutio peteretur etiam ad
superiorem supplicando non valeat ipso iure nec teneat
quod in contrarium factum esset vel fieret. Et omnis iurisdicti-
o etiam a quolibet Iudice sit ablata. Et nullus officialis
vel Iudex qui contra predicta vel aliquod predictorum
audiret vel intelligeret vel aliquid faceret incidat
in penam L. librarum pro quolibet et qualibet vice
in qua pena per nos sindicatores vel ad petitionem
cuiuscumque contrafaciens debeat condemnari
Et laudum talium Arbitrorum vel Arbitratorum et Amicabilium Compo-
sitorum vel duorum ex eis ut dictum est super ea lite et
questione vel controversia compromissi faciendi ha-
beatur pro sententia diffinitiva que transeat in rem
iudicatam

[11]

XL

Iudicata in continenti ipsa lata vel ipso lato
a qua non liceat appellare reclamare vel recursum habere
ad aliquem Iudicem dictae Civitatis Cingulj nec ad suspendendum
coram supplicando [illegible] modo et forma inferius adno
tata sed observari per ipsas partes et exequi mandari
debet cum effectu

Ubi vero in sententia ac arbitrorum seu laudo dictorum Arbitrorum discordes,
adeo quod varias sive contrarias sententias ferent simul vel
separatim pareat sententia in qua convenerint saltem duo
ex ipsis tribus et eorum sententia habeatur perinde in omnibus
et per omnia ac si tres omnes in concordia lata esset

Providentes tamen decernimus quod si aliquis compromittentium dice
ret se lesum ex laudo seu arbitramento lato ut remedium
aggravationis valeat invenire possit et sibi liceat non
obstantibus supradictis infra quindecim dies a die scientiae iterum
[illegible] compromittere in duos alios Arbitros seu Arbitrato
res et tertium eligendos modo et forma superius declarata
et coram eis de lesione et gravamine ostendere ut supra debeat

Qui Arbitri secundi et tertius cogantur modo et forma supe
rius declaratis acceptare et postea infra tempus viginti dierum
a die acceptationis laudum seu arbitramentum in scriptis solemniter
ferre per ipsis Arbitris seu duobus ex eis uti debitum convenire

A quo laudo seu arbitramento non possit aliqua partium recla
mare

mares contradicere seu ad arbitrium boni viri aliquam reductionem directo vel indirecto petere vel ad superiorem examinari ipsum laudum vel aliter immo debeat ipsi laudo acquiescere et ipsi parere et ipsum laudum sive arbitramentum debeat executioni facere mandari aliquibus non obstantibus.

Et si dicti Arbitri et Arbitratores et tertius negligentes fuerint in procedendo et dictum Arbitramentum non expedierint infra dictos 20 dies incurrant in poenam decem librarum denariorum.

Et si contingat dictum primum laudum confirmari factum et contentum et nulla sui parte corrigi, tolli, vel reformari tunc et isto casu reclamans seu reductionem petens solvere teneatur nomine pena xxv. lib. den. et expensas et nihilominus dictum primum laudum executioni mandetur secundum formam novae legis rationibus et pactis in eis contentis et quod omnia et singula Potestas vel Judex qui pro tempore fuerint et Potestas teneantur exequi et executioni mandare sicut in primo compromisso continetur vigore praesentis statuti.

Summissio dictarum causarum litium et questionum non compromittendum nec compromitti possint in dictos Potestatem seu Judices qui pro tempore fuerint in dicta Civitate Cingulj vel in aliis officialibus ipsorum, vel alicui ipsorum vel in aliud aliquem officialem forensem dictae Civitatis Cingulj vel in dominum Confalonerium Justitiae et Consules sub nomine officij vel in quos sint de eorum familia privato nomine vel in aliquo qui sit vel esset de Collegio Advocatorum vel in aliquo qui publice pro Com

Sati

[11]

XLII

Principali exercitio sint arte exercet procura in Civitate Cugubij. Et si aliquis ex predictis personis possit in dictis Compro-
mittis in tertium Arbitrum et Arbitratorem ad eius eligi vel revocari.

Cause vero controversie ab octo libris infra non debeant com-
promitti nec compromissum peti in ipsis possit nisi de
voluntate partium et Judex coram quo questio verteretur
neminem cogat ad compromittendum vel ad compromissum faciendum
sed suprascriptas causas ab octo libris infra Judex ipse tales causas
diffiniat et terminet summarie simpliciter et de plano
sine strepitu et figura Judicii sola facti veritate inspecta

Nec cogi possint litigantes cogi ad compromissum faciendum
et eo quo actor seu vel reus actori deferre velet iura-
mentum super tota lite et quantitate litis et de qualibet parte
et quantitate et eo casu juratis [illegible] debet terminari pena
centum lib. den. potestati Judici et cuilibet ipsorum. seu faciendo
vel producendo in qua pena ipsorum Sindicatores debeant conden-
nari.

Et dicti Arbitri et Arbitratores ad penam x. lib. den. auferendam ab eis de facto
a Potestate vel Judice dicte Civitatis Eugubij qui pro tempore fuerit
sine alio processu vel juris ordine teneatur condemnare
partes succumbentes in expensis legitimis. quas adversarius fecit
in eo taxandis per potestatem vel Judicem a quarum taxatione
possit appellare nec de nullitate dici

Et predicta omnia et singula locum habeant in compromittis fiendis coram
Judicis vel potestatis qui pro tempore fuerit tamen lite
vel controversia

vel Controversia mota et si aliqua partium petierit
a Judice Compromittendum fieri vel in princ.° Capi.oli continetur
non autem in compromittis fiendis motu libero et libera
voluntate Compromittentium

Item quod omnes et singule pene ad totum et Judici quod Arbitris et
Arbitratoribus et partibus vel d.ta in quolibet Capitulo presentis statuti
imposite applicentur et applicari debeant pro medietate Camere
Civitatis Senogallie pro alia vero medietate applicentur et applicari
debeant depositario fabrice murorum et aliorum edificiorum d.te Civita
tis Senog. pro certa reparatione prout videbitur et placebit
Conf.ris et Consulibus qui pro tempore erunt

Et quia omnis labor optat premium usque presenti statuto ordinamus decernimus
et declaramus quod Arbitri et tertius seu superarbiter electi et nominati
pro eorum labore habeant et habere debeant salarium in hunc mo
dum videlicet quod petitio seu libellus esset ab uno libris usque
ad sex florenos vel rei tanti valoris sive estimationis d.ti
Arbitri habeant bonon. 20. A 6. vero flor. usque ad i[x] flor. vel
rei tanti valoris bonon. 40. A flor. 12 usque ad XX bonon.
60. et a XX. usque ad XL.ta flor. duos ad ratam. 40 bonon. pro
floreno A 50 usque ad 100 flor. 3. ad d.tam rationem a centum
vero supra cuiuscumque sit quantitatis rei valoris vel esti
mationis flor. 4.or ad d.tam rationem et ad ulteriora habere vel petere
possint cuius rei valoris vel estimat.is stari debeat Juramento alte
ris qui producit petitione vel libello incontinenti ad instan
tiam d. Arbitrorum teneatur et debeat iurare et valorem et estimationem
rei declarare ad penam eisdem d.tis Arbitros imponendam et ab eo
auferendam

auferenda p(er) d. Potestate(m) vel Iudice(m) ad volunt(atem) d(ictorum) Arbitror(um).

Insuper d(ictum) Salariu(m) singula singulis referendo solvatur sive deponat(ur) p(er) petente(m) Compromissu(m) infra quatuor dies a die citationis tertij penes que(m) voluerint d(icti) Arbitri et tertius vel duo ex eis

Et casu quo d(ictus) petens Compromissu(m) infra d(ictum) ter(minum) d(ictum) depositu(m) no(n) fecerit, ut dictu(m) est, tunc, et eo casu ad voluntate(m) duor(um) Arbitror(um) et tertij vel duor(um) ex eis cogat(ur) realiter et p(er)sonal(iter) p(er) d(ictum) Potestate(m) vel Iudice(m) ad voluntate(m) d(ictorum) Arbitror(um) vel duor(um) ex eis ad solvendu(m) et deponendu(m) salariu(m) duplicatu(m) q(uo)d contigerit singula singulis referend(o)

Item volumus et ord(inamus) q(uod) p(rese)ns Statutu(m) et om(n)ia et singula in eo contenta observentur, et observari debeant in singulis eius partib(us) precise q(uo)d in eo contineretur decreto sive Statuto aliquo seu reformatione aliqua vel alijs quibuscu(m)q(ue) q(ui)b(us) non obstantib(us) expresse derogamus et derogare intendimus perinde ac si de ipsis decretis Statutis Refor mationes sive alijs quibuscu(m)q(ue) in contrariu(m) facientib(us) specialis mentio in p(rese)nti Statuto facta foret &c.

XLV

Salario advocatorum et procuratorum. rub. 1
Lex nova de cogendis debitoribus. rub. 1 8
De iure reddendo, et de declinantibus forum. rub. 2. 10
Exceptionibus peremptoriis. et qui procedant in hypothecaria 11
Petitione rei immobilis 12
Petitione rei mobilis vel pecuniae 13
Modo et forma procedendi in causis in quibus lex nova 13
Prohibita sequestratione 20
Quod reus citatus faciat citare actorem [illegible] 20
Quod tenuta detur infra quinque dies 20
Tenuta danda in solutum, vel vendenda 20
Infra quantum tempus possit citatio impugnari 21
Illi qui faciunt citari aliquem coram diversis 22
Quod oblato sacramento reus iuret vel referat 22
Modo procedendi in modicis quaestionibus 22
De defendenda tenuta data per curiam 22
Creditor faciat quietationem de soluto 22
Recollectione et venditione pignorum 22
Rescindenda venditione ob pactum interpositum 23
Venditor defendat rem venditam emptori 23
Contractibus minorum et filiorum familias 23 [et 42]
Possessore dando 24
Creditor non molestet in bonis exhibitis [et 44] 25
Venditor in re vendita offeret ceteris et rem pro pretio retinere possit 25
Compromissum non duret ultra sex menses 25
Illis qui [illegible] cedunt in bonis exhibitis 25

[illegible] [illegible]
Feriis et diebus feriatis
Apodissa contra scribentes habeat [illegible] publicum
Quod detur copia portantes de [illegible] 27
[illegible] extantibus 27
Quod non fiat cessio a [illegible] extraneis etc. 28
Quod non fiat cessio nobili contra popularem. 28
Quod [illegible] arbores in alieno terreno [illegible] vendere 28
Mentecaptis et furiosis, et male[illegible] et [illegible] 29
Mulier nupta sine consensu viri non contrahet nec testet. 29
Quaestionibus murorum [illegible] etc. 30
Homines villarum colant terras sibi vicinas 30
Conservet indemnis qui se pro alio obligavit 31
Terminis mittendis et devastandis inter vicinos 31
Parte dotis applicanda marito. et de alimentis uxori praestandis 31
Divisione rerum communium 32
Iure reddendo clericis etc. 32
Executione laudorum et arbitriorum 33
Praescriptione [illegible] annorum 33
Advocato et procuratore dando petentibus 33
Maiores 14 annis et Mulieres possint esse in iudicio criminali sine consensu etc. 34
Quaestionibus vertentibus inter coniunctos 34
Causis appellationum etc. 35
Officiales sedeant ad banchum etc. [et 44] 35
Comitatenses facientes contractum [illegible] non [illegible] 36
Cessione bonorum 36
Commissione regestrorum Notariorum defunctorum 35
Instrumenta [illegible] non subiectis non faciant fidem [et 144]
Mulieribus [illegible] et dotandis [et 146]
Additio et correctio [illegible] Statuta de citationibus et positionibus etc. 44 [et 144]

[illegible]
bebetur In [illegible]
super possessione et [illegible]
eius quod habere, et petere possit [illegible]
Item quod in civilibus et causis, in quibus haberi, etiam [illegible]
valoris, et extimatis et qua extimationem certam non [illegible]
super quod non est determinatum salarium sit id dumtaxat, quod [illegible]
declarabit vel pertaxatis fuerit per habentem potestatis vel facultatis.

Item

[11]

XLVI

[illegible] rag. [illegible]

188
29
30
10 . 22
55

307 . 72

92
85
250
125

552

Additio et correctio statuti infra quantum tempus civiles causae [illegible] — 42

Renuntiatione fienda ———— 141.

Condemnatus pro debito solvat cui vult parte — 141.

Exceptione datij non soluti ———— 141.

Decimis solvendis in causis civilibus — 142

Tempus non currat in causa cuius advocatus abest reip. causa ———— 142.

Exactionibus fraternitatis S. Mariae — 142

Reformatio rerum emphiteoticarum [illegible] praeiudicet creditoribus ———— 143

[illegible]
[illegible]
[illegible]

De salario aduocatorum, et procuratorum.

In primis quod quilibet doctor Aduocat⁊, et quilibet procurator, qui de cetero perpetuis futuris temporibus aduocat⁊, seu procurator erit, et aparte conduct⁊ ac patrocinium prestabit in Ciuitate Eug.ⁱ in aliqua causa ciuili, criminali, seu mista, et ut infra describitur, dumtaxat petere, habere, uel recipere possit pro eorum, et cuiuscumque salario, et mercede, quod, et quantum inferius continetur, et descript⁊ est, et non ultra. uidelicet

In causis ciuilibus ubi non [illegible] modo [illegible] ordinario sed per uiam libelli, seu petit⁊ siue agatur coram ordinario, siue delegato [illegible] subdelegato ac [illegible] coram arbitris, seu arbitratoribus siue ea fuerit ualoris duorum flor. et [illegible] infra habeat aduocat⁊ et habere debeat, quod per iudicem sub quo lis erit fuerit taxatum habita consideratione ualoris. Si uero lis fuerit a duobus florenis s.ᵗᵉ usque ad flor. quinque, habeat aduocat⁊ dumtaxat flor. unum monet⁊ Eug.ⁿᵉ et a flor. quinque s.ᵗᵉ usque ad flor. uiginti quinque habeat flor. duos, a uiginti quinque usque ad quinquaginta flor. quatuor: a quinquaginta usque ad centum flor. quinque. a centum usque ad centum, quinquaginta flor. sex: a centum quinquaginta usque ad ducentos flor. sept⁊: a ducent⁊ usque ad trecentos flor. octo. A tricentis uero flor. s.ᵗᵉ habeat flor. unum pro quolibet centenario pluris dummodo dictum salarium flor. uiginti non excedat.

Item quod in causis ciuilibus in quibus procederetur iuxta modum ordinem et formam legis noue siue alio modo executiuo habeat tunc aduocat⁊, et habere debeat dumtaxat medietat⁊ salarij, qui petere possit in alijs causis de quibus superius est expressum inspect⁊ ualore etiam ualore causæ et rei petit⁊

Item quod in causis Criminalibus propter delicta ex quibus pena mort⁊ naturalis ueniret imponenda: petere, et habere debeat Aduocat⁊ duplum ex eo quod petere habereq in causis ciuilibus non executiuis Attento ualore, et extimat⁊ bonorum ipsius clienteli sui. dummodo summam, et quantitatem flor. uigint⁊ dictum Aduocat⁊ salarium non excedat ultra qd etiam qd petere uel habere non possit. Si uero talis pena ueniret imponenda, et ipse inquisitus uel denuntiatus, uel accusatus bona tot non haberet, ut aduocat⁊ iuxta bonor⁊ extimat⁊ salarius ad minus flor. decem conseq habita ratione extimat⁊ ipsor⁊. Ipse sic inqsitus denuntiatus uel accusatus dict⁊ .x. flor. omnino soluere ipsi aduocat⁊ pro suo salario teneatur.

Item quod si ca fuerit et criminalis non mortis etiam ut premittitur: sed talis eius foret pena corporis afflictiua principaliter habeat, et habere debeat aduocat⁊ pro suo salario et mercede duas part⁊ ex tribus eius qd petere, uel habere deberet Aduocat⁊ si ca esset talis matti ex quo poena mortis naturalis ueniret imponenda, ut s.ᵗᵃ expressum, et taxatum tn est. Et si uero esset principaliter pecuniaria: sed in defectum et secundario corporis afflictiua salarium Aduocat⁊ sit idem qd deberetur in causis executiuis inspecta quantitat⁊ pecuniar⁊ In qua ipse inquisit⁊ denuntiat⁊ uel accusat⁊ ueniret condemnandus habendo considerationem, et rationem qd qlibz libera pecuniaria ipsius pene esset flor. unus monet⁊ Eug.ⁿᵃᵉ

Item quod in causis dannorum dator⁊, ubi, et in quibus de possessione, uel dominio rerum non discutiatur: salarium sit et id solum petere possit, et habere aduocat⁊ quod sibi ut s.ᵗᵃ deberetur In causis criminalibus quarum poena esset mera pecuniaria: et si questio uerteretur super possessione et incidetur, uel dominio Aduocat⁊ habeat pro suo salario dimidium plus eius quod habere, et petere possit si de possessione, et dominio non discutiatur.

Item quod in ciuilibus et causis, in quibus haberi etiam non potest ratio uel consideratio ualoris, et extimat⁊ et quæ extimationem certam non recipiunt: et in causis de qbus super qd non est determinatum salarium sit id dumtaxat, quod Iudex ipsius cae declarabit uel pertaxat⁊ fuerit per habentem potestat⁊ uel facultat⁊.

Item

2

Item quod in secundis causis uz appellationis nullitatum, et reductionis ad arbitrium boni viri si non fuit advocatus in prima causa, et Instantia salarium habeat Advocatus debitum in prima causa, et Instantia: sed Advocatus si fuit, et advocatus et Advocatus officium exercuerit in prima causa habeat, et habere debeat pro suo salario dimidium eius, quod petere, et habere debuisset in prima causa, et instantia, et si esset in tertia instantia, et fuisset Advocatus in prima, et in secunda dumtaxat habeat tertiam partem salarij debitj in ipsa prima causa: sed si fuerit Advocatus tantum in secunda, et tertia in secunda integrum habeat salarium, ut s in prima, et pro tertia Instantia dumtaxat quantum deberetur, si et fuisset in secunda.

Item si contingerit partes litigantes ad concordiam lite pendente devenire, vel aliter genitus discedere post iudicium inchoatum, quod incohatum intelligatur per libelli oblatum et sequutam rei responsionem ipsi libello, vel si reus contumax fuerit sive post devectionem ad alium actum post oblatum libellum ob ipsius rei contumaciam siquidem dictus concordia, vel talis alita divessus fiat ante processus publicatus salarium advocatus dimidium sit dumtaxat eius totius quod deberetur si causa ipsa fuisset per sententiam terminatus: si vero post processus publicatus et ante sententiam pro eius salario petere et habere debeat dictus advocatus tres partes ex quatuor quod habere potuisset, si causa ipsa fuisset per sententiam terminata.

Item quod si quis doctoratus gradu insignitus officio Advocatus et procuratoris in una, et eadem causa fungi contigerit: et patrocinium procuratoris in iudicio et prestare usque quo Advocatus procurationis officio et patrocinio in causa se immiscere plibitus non fuerit habeat, et habere debeat ipse advocatus pro tali duplici officio quartus plus salarij quod Advocatus deberetur in causa ipsa.

Item quod procurator in omnibus, et singulis casibus, superius enarratus et in causis superius memoratus et descriptus petere, vel exigere ac accipere possit solum, et dumtaxat partes duas ex tribus totius eius quod petere, et exigere, aut accipere posset advocatus pro solo Advocatus officio.

Item si contingerit in dubbium revocare an quis Advocatus fuerit vel procurator in causa stetur, et credatur dictus notarius causa eius medio iuramentus vel dictus sine testimonio unius testis fide digni cum iuramento conductus si aliter de conductione ipsa constare non poterit.

Item quod si lis fuerit sine patrocinio Advocatus aut procuratoris alicuius procedat in futurum et procedere debeat iudices summarie sine strepitu iudicij sola factus veritatis inspectus ut finis litibus imponatur, et si contingerit demper appellationem ipsa appellationis causa per locum tenens in ipsa Civitate, pariter sine Iudicij figura, et sola factus veritatis inspectus cognoscatur, et terminetur infra viginti dies, quibus elapsis, et causa non terminatur, prima sententia valeat debitus executus demandari, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque; verum si prima sententia fuerit per ipsum iudicem ipsius Appellationis confirmatus ultra provocare non possit nisi ut in alijs licet civilibus causis iuxta ipsius Civitatis Municipales leges. et C.

Cum ex eo quod Mulieres Maritatus aliqui non contentus dotibus suis post mortem patrum volunt simul cum fratribus ad patris, et matris successionem venire, vel falcidiam, seu debitam Iure naturae, in bonis patris, et matris petere, et ob hoc Infra de hoc pag. 3.a

multae

mulier suscitantur discordiæ, atq; scandoli oriuntur, et prædicta non consonant equitatj ordinauerunt, prouiderunt, et firmauerunt ad bussolas, et paluctj inter eos, et de uoluntate ipsius Dni Cons et prorum eorum factj partito per me Leonardum nōt. reformatj cōis predictj et obtento per oēs, quod nulla Mulier maritatj uel etiam maritanda uel eius heres cui uel pro qua pater mater uel fr. uel auus, uel patruus, seu auunculus dotem dederit, uel promiserit, possit, uel debeat succedere in bonis patris, uel matris, uel aui, uel aliquid rōe falcidie, uel debitj iuris nē. petere ultra dotem sibi, uel pro ea data uel promissā, uel ultra relictj sibi Intestj uel ad dicta bona regressum habere: possit tamen mulier predictj petere si qd eidem à patre, à matre, uel auo Intestj uel alia ultima uoluntatj fuerit relictj et non plus nihil ab Intestatj et predictj locum habeat tantum ad futura, et infuturis successionibus.

Vedute le lettere del. n. Illmo. Sigre Duca, et consideratj l'utilita, che ne seguiria della dechiaratione di dettj reformationi dechiarando et estendendo detta reformatione. Statuimo che le figliuole dotate existentj i mascoli non succedano alli pri, matri, aui, et aue ne ab intestato ne contra el testamentj et ch' accadendo li ascendentj paternj, e materni decedere ab intestatj non dotatj le loro figliuole ch' elle siano escluse, como di sra. purche condecentjmentj sieno dotatj ~~nane~~ secondo le facultà delli loro ascendentj predittj, et questo et habbia effettj quando dalla persona loro et li figliuoli dotatj uolessero succedere alli loro ascendenti predittj et che tuttj li presentj cose, et ciaschuna di esse habbino loco tanto nelli casi, et tempi passatj, quanto futurj et pendentj: purche non sieno finitj per snia passatj in cosa iudicatj, o pertransatj o pactj et questo in omni meliori modo. etc.

Rme. Dne pro conseruatj domorum Ciuitatj Eugy. et dicitj que facilius per masculos conseruari solent, et augentj Placeat R. D. V. in fra uallida pro quiete, et omnium pace prouidere decernere, et declarare, qd decedentibus masculis frib; seu nepotibus expersonis frum ab intestatj existentibus alijs frib; seu nepotibus: sorores eorum dotatj seu dotande illis, uel illis nullatj succedant nec aliqua rōne in bonis, et hereditatj dictj frum, seu nepotū aliquid petere exigere, uel conseq possint sz debeant remanere tacite et contentj earum dotibus à parentibus habitj et si dotate non forent dotentur ab eis q debent doctare iuxa. formam, et dispositj iuris cōis, et ad ipa non admittantj sz deuenire debeant ad alios fres, seu filios fratrum decedentium, uel hredentj et predictj locum habeant ad casus futuros et alios casus de quibus mentio factj non foret seu modo aliquo successio ipsa petita noē ipsarj sororum succedentium, quæ de cetero amplius petere non possit nec ualeat. et c.

Item qd quilibet Notarius cuiuscumq; conditj existat, non possit, nec debeat de cetero pro eorum labore de suis instrumentis alijs scripturis, et ultimis uoluntatibus per eos confectj seu extractj aliquid exigere, seu accipere per se, uel alium, nisi, ut infra declaratum, et tentatj et debeat suscipere rogitum cuiuscumq; instrj uel contractj sub poena et bando decem flor. ciuilibus contra facientj in qua ipso iure incurrat nisi ex iusta causa fuerit impeditus à iudice qui pro tempore fuerit declaranda.

In primis

4

In primis pro rogat. cuiuslibet empt. uenditionis, et alienat. ubi uertitur obligatio ambarum partium habeat notarius, et petere et accipere posit unum bolenenum pro qualibet parte.

Item pro rogat. instru. soccit. mandat. mutui deposit. pacis petat., et his similius, ubi non oritur obligatio nisi ex una parte habeat notarius bolenenum unum.

Item pro rogat. alicuius donat. et testament. et codicilli habeat notarius bolenenos duos.

Item pro rogat. instri. tutelæ, siue curæ cum inuentario bonenenos quatuor, et ultra casu quo inuentarium esset maius duarũ cartarum in scriptura.

Item pro extractione contract. instrument. in publicam formam habeat notarius, et petere posit, et accipere infrascript. quantitat.

Pro contract. empt. uendit. permutat. et iurium cessionis cuiuscumq. fuerit quantit. usq. ad decem flor. bolenenos oct. a decem usq. ad quinquagint. bolenenos duodecim; a quinquaginta usq. ad cent. bolen. uigint.: a cent. usq. ad cent. bolen. quinquaginta bolen. uiginti sex: a cent. quinquaginta usq. ad ducent. bolen. trigint. sex: a ducent. usq. ad tercent. bolen. quinquagita sex: a tercent. ad quatricent. bolen. septuagint. et ab inde s.ra bolenenos decem pro quolib. centinario dumodo nõ excedat flor. quatuor.

Pro quolibet contract. donat. testament. codecilli uel legat. in ex.tr.aneas personas collato id est, quæ non ueniret ad successionem ipsorum donatorum, et testator. si esset quantitat. flor. decem, et infra habeat notarius bonenenos duodecim: a flor. decem usq. ad XXV habeat bonenenos uigint.: et a uigint. quinq. usq. ad quinquaginta bot XXX: a quinquaginta usq. ad cent. flor. unum, et ab inde s.ra bot trigint. pro quolibet centinario dummodo nõ excedat flor. decem ad XL.ta si uero contract. donat. testament. codicilli et legator. esset fact. et contract. in suos heredes, et in eos qui uenirent ad successionem habeat notarius medietat. quantitat. prędict. dummodo non excedat ducatos duos aurei.

De quolibet contract. mutui deposit. finit. et debit. qui esset quantit. usq. ad flor. decem habeat bot sex a decem usq. ad XXV bot decem: a uiginti quinq. usq. ad quinquaginta bot quatuordecim, a quinquaginta usq. ad centum bot XX et ab inde s.ra bot decem pro quolibet centinario dummodo nõ excedat flor. duos.

De quolibet instrumento mandat. ad lites et causas bot sex, et qn. haberet, et cõtineret plura capta ult.ra sollit. habeat notarius bot octo.

De quolibet instrumento pacis homicidij habeat notarius flor. unum, et si esset poena usq. ad quinquaginta libras habeat bot octo: a quinquaginta usq. ad cent. bot duodecim, et ab inde s.ra bot sex pro quolibet centinario dummodo nõ excedat flor. unũ in tot.

De quolibet instru. locat. ad coptimum, si cotimũ fuerit qtitat. usq. ad XXV flor. habeat bot oct. si à uiginti quinq. usq. ad centum bot XX.ti et ab inde s.ra bot decem pro centinario.

De quolibet contract. locat. ad pensionem, et laboritum habeat notarius bot oct.

De quolibet contract. diuisionis usq. ad quantitat. quinquaginta flor. habeat bot octo: a quinquaginta usq. ad cent. bot duodecim: à cent. usq. ad ducent. bot uigint., et ab inde s.ra bot oct. pro quolibet centinario, dummodo nõ posit excedere dict. contract. cuiuscumq. esset quantitat. ducat. unũ aurei.

De quolibet snia diffinitiua lata per iudicem à quo, et de quolibet laudo si fuerit quantit. usq. ad uigint. bot trigint. à quinquagint. usq. ad cent. flor. unum, et ab inde s.ra bot duodecim.

decim pro centinario dummodo non excedat flor. quatuor.

De sententia lata per iudicem ad quem habeat Notarius medietat quantitat precedentium dummodo non excedat flor. duos.

De sententijs latis interlocutorijs, siue habeant uim diffinitiue, siue non, si partes nō concordauerint ex quo non potest dari certa regula, habeat Notarius illud qđ taxat fuerit per Capitaneos artis Notarioz qui debeant declarare, et eorum declarationibus stari debeant.

Item qđ de Instrumentis, et contractibus Notariorum mortuorum soluantur, et solui debeant q̄titat predict et etiam medietat quantitat singul singlis etc. Vz quod si de contract Notarij defunct soluatur flor. unus cum dimio

Item qđ si contingeret qđ in aliquo genere supra dict et contractuum, et instrumorum in esset aliqua siue aliqđ accidens ultra clausulas in eo apponi sollitas adeo qđ redderet scripturam maiorem, et si esset maioris laboris habeat ultra predict taxam illud qđ p prefat Capitaneos declarat fuisset.

Item qđ ubicumq Capitanei concordes non fuerint essent in dius declarat qđ interueniat et interuenire debeat cum eis Notarius dict artis, et qđ declarat esset p duos eoz sit ratu et firmum.

Item qđ in quibuscumq alijs generibus contractuum, et instrumorum de q̄bus non est fact aliqua mentio s.^a^ precedat de similibus ad similia, et ubi non appareret ipsa similitudo stetur declarationibus prefatorum Capitaneorum.

Item pro copijs scripturarum causarum, et his similium habeat Notarius bot duos pro qualibet carta scripta ex utraq part in cart communi dummodo q̄libet facies decem contineat, et habeat et habeat uersus uiginti quatuor, et quilibet uersus contineat ad minus uiginti sillabas.

Item pro qualibet exibit petit et aliarum scripturarū: sollidum unū. Pro cedulla sollidos duos: pro precepto sollidos duos: pro licentia baiuli sol unum pro licentia realj solidū unum pro licentia reali, et personali solid sollidos duos: pro qualibet sub hastat pro qualibet responsione fienda ad bancum, siue negando, siue confitendo, uel petendo copiam, uel quomodolibet: soldū unum pro citat testium, uel alterius sol unum pro iuramento testium sollidos duos per publicat processus. sol et ter.^ns^ sol duos: pro quocumq actu fiendo infra merita cae except q̄n actus esset ita magnus qđ redigendo ad copiam trascenderet quantitatem unius bot habeat sol duos, et q̄n eet ita breuis sicut est accusatio contumacie, et act petit multoties, et aliqđ preconiz nihil soluatur: De examinatione testium bot quatuor pro snia diffinitiua siue interlocutoria ut s.^a^ dict est.

Cum saepius excitat an mulieres sub statuto leg. noue ciuitat nrae comprae dicant Idcirco ad oem in p̄missis dubbitatione submouendam. Sancimus, et p̄sent decreto decernimus, ut dispositio dict statut in oibus, et p oia uendicet sibi locum actiue, et passiue ad ipsas mulieres p̄terq in captura p.^rs^ nisi p̄onus de iure commun coercetur. Quod idem ius in dco casu obseruari uolumus, nec derogari aliter p̄senti nro decreto intendimus, q̄ disposit et declarat mandamus in futurum inuiolabiter obseruari, etiā in cas pendentium p̄iudicio, et ad p̄petuā memoriā publicari, et registrari.

In libro 2.º

... Victorij Manoni car. 34 per literas ducales Dñi Locutenenti et Confalonerio, et Consulibus directi talis particula decreti reperitur. Vz.

6 Volemo ancora, et espressamente comandamo per osseruantia delli statuti et decreti ordini di essa Cita di Vgubbio che li Locotenenti non posino ne debbiano intromettersi nella cognitione, ne decisione delle prime cause saluo pero che per uia d'accordo, ò uero quando n' hauessero cognitione da noi, ma che la cognitione et decisione de dicti prime cause sia el potesta senza pagamento: pero desportole ancora che da noi gli fussero commesse: ma acciò che nisciuno li possa pretendere ignorantia di quanto si contiene nelle presenti nrẽ lettere farete registrare a perpetua memoria, doue si registrano simili commissioni, et decreti Pesauri ultª Februarij MDXXXII

In supra dicti litteris continetur, et de mercede officialium exequentium causa impositi Vz et che li essecutori paghino p loro mercede, et salario possino pigliare uno bol p ciascuno fiorino.

Magcis dilectiss. nrõs Locutenent Confalonẽ. et Consulibus Populi Ciuitatis Eugubij.

Magci dilectiss. nri. Perche intendiamo, et per uera certezza sappiamo, che le Donne maritate molte uolte permase dal Amore, et timore delli loro mariti, quali attendano al interesse particolare, non curando el danno, et preiudicio altrui, s'inducono al obligatione delle dote loro per sodisfare i debbiti di proprij mariti per la qual cosa, noi nõ solamente ne restano con perdita, et grauissimo danno, ma ancora spesso n'auiene causa di maggior errore, et scandalo per molti respecti. Parne cosa molto conueneuole anzi necessaria prouedere in questa cose, alle quali per l'imbecillita del sexo conuiene darli aiuto, et suffragio. Pero per tenore dela presente nostra, quale uogliamo ch'habbia forza d'uno publico decreto da osseruarsi inuiolabilmente per l'auenire in ogni tempo. Comandiamo espressamẽte che nisciuna donna Maritata di qual grado ò conditione si sia possi d'hora in poi per alcuno modo, o causa obligare le dote loro senza presentia, consentimẽto, et uolunta di doi proximiori consanguinei, et l'autorita, e decreto del Podesta che sara per tempo in quella Cita. Intendendo uolendo, et dechiarando, che si tale obligatione si faranno in altro modo, s'intendino, et siano ipso iure Inualide di nessiuna efficacia, ualore, o momento nõ altrimente si non fossero facte, o facte per forza facendo registrare questa nelli luoghi solliti a perpetua recordatione. et Pisauri 2ª Octobris 1535

Sancimus, et decernimus qd femine quorumcumq locorum totius nri status, dominae ab Auo Auia qz patre matre fratre, uel à quocumque, uel altero ipsorum, donec, et quousq masculi superfuerint p lineam descendentes in infinitum ab intestato succedere non possint, nec agere ad ius aliquod legitime, uel eius supplementum, aut congrue dotis nec aliquo alio iure uel quesito colore possint habere regressum ad bona et hereditati Aui, Auie, patris, matris, seu fratris, uel alterius ipsorum, et ipsarum ita qd Supra de hoc in pag. 2ª

ita qd ab uno ipsorum tantum dotatae censeantur excluse ab omnium supra
nominatorum personis hereditatibus sed dotibus sibi traditis, aut promissis ab al=
tero ipsorum stare debeant contentae, et nulla umq ratione reclamare vel con=
travenire possint.

8

Incipit liber de ordine Iudiciario lex noua de cogendis debitoribus Rubrica

7 8

Nota dispositioné huius statuti in ... et foro vendicari sibi locum et actiue et passiue et quoad ... ... in capienda ... ... de iure com. concederet! ut declarat. per decretum ... &c.

Vt creditores sibi debitum facilius consequantur presenti statuto quod apptari uolumus legem nouam imposterum ualituram firmamus. Quod si debitor in iudicio confessus fuerit debitum tunc Iudex coram quo facta fuerit talis confessio precipiat debitori confitenti quod soluat debitum infra terminum ipse Iudex arbitrio statuendum qui terminus non possit creditore inuito excedere x. dies. Quo elapso cogatur dictus debitor ad soluendum realiter, et personaliter sicut [inferius dicitur] tenetur de debito apparuerit publicum Instrumentum, uel publica scriptura tunc Iudex precipiat, uel precipi faciat per Baiulum debitori personaliter, uel ad domum, sine habitationis quod dictum debitum soluat certam diem sub pena, et banno quod Iudex in precepto apponi faciet, ut apponet quod si non soluerit, ex tunc ipse debitor cogatur realiter, et personaliter ad uoluntatem creditoris ad debitum persoluendum. Et ad nullam exceptionem admittatur quominus soluat nisi solutionis, uel quietationis ut termini prorogationis, quae probetur per publicum Instrumentum, uel Instrumentum debiti cancellatum de uoluntate creditoris ut per confessionem aduersae partis, uel falsitatis, quae contra scripturam, siue Instrumentum debiti opponatur. Quas exceptiones, uel eam quam proposuerit probare teneatur opponens in quintam diem a die qua ipsas uel ipsarum alteram proposuerit et ulterius non audiatur. Interim tamen detineatur debitor ad uoluntatem creditoris. Et predicta locum habeat in Instrumentis, et scripturis, et debitis liquidis, et puris, et quorum executio petatur infra x annos computandos, a die dictarum scripturarum, et Instrumentorum confectorum, siue contractorum debitorum quod non in aliis possit et creditor accusare et denuntiare de banno predicto debitorem non soluentem. Et potestas in banno in precepto apposito Communi Eug. et in debito petito Creditori ipsum debitorem condennet dummodo tamen bannum uel pena in precepto Iudicis apponenda quantitatem xxx librarum non possit excedere, nec etiam petiti debiti summam, et id in quo excesserit pro non apposito habeatur. Tutores et curatores cogantur soluere debita illorum quorum sunt tutores uel curatores ita tamen quod si in bonis illorum non sit pecunia uel res mobiles uel nomina debitorum, nec aliud unde Creditorum uel creditoribus satisfieri possit Iudex assignet competentem terminum dictis tutoribus uel curatoribus ad uendendum, et alienandum de bonis imobilibus eorum quorum tutores, uel curatores existunt usque ad debiti quantitatem. Ipsi uero tutores, uel curatores aliquid de suo proprio soluere non cogantur. Predictus autem procedendi modus non habeat locum in pena nisi ipsa pena esset adiudicata per diffinitiuam sententiam sed procedatur in ea prout alias a statuto uel a Iure Communi permittitur. Si uero aliquis ex rigore presentis statuti soluerit aliquam pecuniae quantitatem, uel rem, quam se dicat soluisse indebite liceat sibi repetere a Creditore cui soluerit, uel eius herede prout alias a Iudice permittetur non obstante solutione predicta. Possit et Iudex debitores ex forma huius statuti cogendos detinere in palatio custodiendos ipsorum debitorum expensis si Creditor uoluerit. Si quis autem petierit scienter ~~domo aliquo ... ...~~ coram Iudice debitum solutum uel de quo satisfactio appareret [condemnetur] ~~quod~~ Communi Eug. in L. libr. R. cuius condemnationis dimidia sit dicti Communis et reliqua dimidia accusantis. Statuimus insuper quod nullus possit capi pro aliquo debito. In domo nemo possit pro debito capi.

in domo

a. Add. Bar. in l. pleriq. ver. xiiij°. ff. de iniusto. ubi cet. dd. et not. cautelam ad hoc per Ang. aret. instit. de act. §. ult°. col. 2. ver. aduertas tu q. Iudex. etc.

in domo[a] sue habitationis, uel in aliqua alia, nec pro condempnat. facta occasione debiti, nisi pro malefitio. Et si quis baiulus, uel beraorius, uel familiaris seu aliqs officialis Cois Eug. aliquem in domo sua habitationis uel aliqua alia ceperit supra predicta forma penam in x. lbr. et. Et nihilominus talis captus debeat relaxari, et pristine libertati restitui. Addicimus et supradictis qd no possit contra aliquem fieri executio in pa. uel rebus ex for. pstz stat. nisi po fiat sibi preceptum p Iud. uel eius mandato de soluendo debit. ptr, uel ad domum, ut dictu est, et precepti terminus sic elapsus. alr tu executio facta no ualeat. Saluo qd si Creditor iurauerit[b] coram Iud. se habere debbitore suspectu, uel qd suspicatur de eius absentat. uel latitat. tunc possit debitor capi, et detineri sine aliquo precepto sibi fiendo de soluendo debbitum, et etiam termino no elapso; et predicta omnia, et singla procedant, et executioni mandentur per dictu Potestatem, et suos Iudices. Et etiam per Iud. minor. comis Eug. non obstante aliquo statuto reforat. uel ord. in contrarloquente, et no obstante aliqua appne que ppea fieret. Et potas, et alij offitiales dicti communis teneantur omem appellationem interponendã ab execut. ut processu, qui fieret ex for pntis capli reicere, et non recipere, nec admittere ad poenam ducentar. lbr. et. pro quolibz contrafaciente, et qlz uice. Nec etiam sit astrictus, uel teneatur aliqs Iudex uel offitialis dicti comis de predictis, uel super predictis, uel utrum lex noua locum hat. dare alicui consilium sapientis non obstante statuto qd loquitur de dando consilio sapiente cuilibet petenti. Volumus tamen qd predictus procedendi, uel exequendi modus non habeat locum[c] captis pro no subiectis Comis prediti contra subiectos eiusdem comis. Sed eisdem non subiectis obseruentur stat. et ordinta que de ipsis loquntur.

b Vide Bar. in dta l. pleriq. ver. x°. bim.

Si creditor iurat se hre suspectu debitore, tuc pot debitor capi in domo.

Appellatio no admittit. in pdta executione.

No pot peti cosiliu sapientis.

c. Vid. Aret. Inst. de except. §. ideniq. iuris ver. quero an statutu loci possit.

Pro no subiectis contra subiectu no dat. benefitiu huius statuti.

Addentes huic capitulo qd exequtio in formam noue legis pte locum habeat ad petitionem creditoris, et eorum heredum contra debitores[d] et eoz heredes, et probatio qd sint heredes possit fieri summarie nulla petitione porrecta. Si qs uero petierit alij instr. executionem mandari in curia seculari comis Eug. uel aliquam quantitatem pecue uel quancunque rem aliam mobilem, uel immobilem uel aliquid sibi dari uel fieri ex contractu aliquo contra aliquam personam qd Conuent. possit contra huiusmodi petitionem uel petita exequtionem except. usurariam proponere quadcunq. no obstante quod debitor iurauerit, et sacramentum prestiterit in istro debiti, et ea Iud. ex adiutor teneat. qua preposita si dixerit in eandem excipiens ueram sortem non esse solutam cogatur incontinenti ad ea soluen. creditori suo debitor ad soluendum ecatr, et pa ad uoluntatem creditoris. Si uero dixerit ipsã ee solutam cogatur eade die porrecte exceptionis uel sequenti dar. sufficientes et idoneos fidei iussores de soluendo quantitatem dicte uere sortis. Et dictis fideiussoribus datis, uel soluta dicta uera sorte in continenti Iudex cõe statuat term. proponendi except. predictam ad eam probandam duodecim dierũ Iuridicoz, ad minus pro prima, et secunda, et tertia dilatione. Et testes examinare, et publicare infra mensem a die porrecto exceptionis predicte et huiusmodi probationes dictus Iud. recipere possit, et ualeant, et plenu sortiant. effectu ad probat. exceptionis predicte. Item qd ad proband. aliquem esse, et fuisse usurar. et instr. s uel contractu

d. Vid. Aret. Inst. de act. §. preterea. ul. 2a. ver. 2°. aliud quod pot dubitari. Et an heredes sint citandi, et liquidandi. uide Bran. in tract. de appell. in cap. ex ratione. col. 49. ver. 2°. adde etc.

Executio dat. heredibz et adu. heredes. et fit summarie.

Exceptio usuraria pot opponi. contra instrumentu.

et ipsa solutione facienda uere sortis cogat.

Probatio usurarij et usurarum quomo fiat.

bonam consuetudinem Civitatis eiusdem. Et si quis de Civitate Comitatu et districtu, vel iuris-
dictione, vel alio quocunque loco, sive laicus, sive clericus, vel quicunque sit requisitus coram
potestate vel suis Iudicibus per libellum vel alio modo à Iure permisso conveniri voluerit et co-
gnoscens respondere opponendo exceptionem fori. potestas non cogat aliquem de dicta Civitate, vel comitatu vel
iurisdictione comis, vel districtus illi respondere de aliquo toto tempore sui regis in aliqua questio-
ne. Et hoc locum habeat in civilibus, et criminalibus questionibus. Et nemo debeat alicui opponenti
dictam exceptionem fori patrocinium prestare. Et potestas auferat pro banno contrafacienti libras quin-
quaginta Rx et notarius qui hanc exceptionem scripserit, vel opposuerit in XXV libr Rx cont.
Addito huic capitulo quod si in favore alicuius persone fuerint ex parte alicuius Iudicis trans-
misse littere, vel preceptum ad Dominum Potestatem, vel Cap. vel aliquem eorum Iud. vel
officialem, que littere, vel precepta aliquid contineant per quod videatur directe, vel indirecte
declinari Iurisdictio potestatis vel Cap. vel alicuius officialis Comis Cug. quod eo ipso quo
dicte littere, vel precepta fuerint transmisse videatur declinata Iurisdictio Cois Cug. et dic-
torum dominorum potestatis, vel Cap. vel officialium ipsorum. non obstante quod talis in cuius fa-
vore predicta sunt facta dicat se nolle declinare iurisdictionem dicti Cois, et predicta
locum non habeant in causis civilibus, et preceptis factis pro debito usurario. =

Quod exceptio. perentorie non impediant litis Contest. et qualiter procedatur
in ypotecaria Rx. iij.

Statuimus, et ordinamus quod legitimatis personis litigantium in causis civilibus aliqua exceptio p-
emptoria opposita contra libellum, vel petitionem non impediat litis contestationem, sed
Iudex coram quo fiet litis contestatio dictas exceptiones reservet in processu cause.
Addimus insuper quod creditores quibus res, et bona aliqua sunt, vel erunt imposterum pro suis
creditis ~~debitis~~ obligata possint ipsa bona, et res prosequi, et vendicare a quolibet possessore,
vel detentore, non obstante quod prius personalem, vel personales non intentaverit vel actiones
quod contra suos debbitores, vel eorum heres bonorum excussio non sit facta. — Non requirit. excussio.
Hoc addito quod sufficiat creditori agenti ypotecharia si probet imprecem quod debitor ipsius rem, — Agens ypothecaria quid probare debeat.
quam creditor ypotecharia petit a possessore que dicit sibi obligatam possederit tempore
obligationis et ante per X annos. que probatio habeatur pro plena probatione, nisi possessor
probet se dominium rei possesse que dictus creditor petit, vel probet se potiore in Iure
quam actor.

Item ad hoc ut lites quantum est possibile fiant breves. additum est ad declarationem et correptionem dicti
capituli quod de cetero in omnibus et singulis causis, seu questionibus civilibus procedi debeat sim- — Procedit. summarie. et quomodo
pliciter, et de plano, sine strepitu, et figura Iudicij, et salvo quod per hoc non intelligantur nec
sint remote ferie at sublate nec etiam vitietur processus si contigerit in eo totum vel in — Solemnitates iuris omisse in totum vel in partem non vitiant processum.
parte solemnitatis vel Iuris ordinem non servari. Addentes insuper huic capitulo quod omnis causa ci- — De instantia cause.
vilis debeat in sex mensium spatium terminari. Et si per actorem steterit quo minus dicta causa
expediatur infra dictum tempus condemnetur ipse actor in expensis factis in causa. Et nihilominus ipse
actor

Constante d. aggit aliquam formam illa est servanda, alias sententia nulla est. Alex. in cons. 146. vol. v.° alias
ovo videas.

=

tractu et cautionem de quibus agr factu fuisse in fraudem usurarum vel a contractu
foeneratorio descendisse sufficiat probatio triu testium singularium, vel publica fama,
vel rumor vicinie per quatuor testes probatum qui sint bone conditionis, et fame.
Et intelligantur testes singulares qui dixerint se soluisse pro foenore aliquid vel Qui sint testes singulares.
soluere debere usurario ante dicto. Et semper excipiens iurare debeat verum ee
exception. et tanta fuisse veram sorte, quanta asseruit in exceptione ante dic-
ta. Si vero excipiens soluere non poterit veram sorte supradicta vel fidei iusso-
rem, non poterit dare predictos non audiatur super exceptione predicta nisi voluerit
detineri per pro quantitate predicta vere sortis incarceribus comis Lug. Et eo ex-
istente in carceribus cois predicti, non possit pro aliquo debbito stagiri, vel sequestra-
ri, aut detineri in furellis predictis, et si fieret non valeat ullo modo.
Si vero Iudex eius perpenderit, et cognouerit dicta exceptione fore probatam, solutam ve-
ra sorte predicta, vel probatam solutionem ipsam cogat in continenti et cogere teneatur
dictum creditorem ad finiendum, et quietandum debbitorem predictum de quan-
titate, et debbito, et obligatione petitis, et nihilominus reficiat facient expensas legitimas.
debitori predicto per ipsum iudicem taxand. Si vero dictus Iudex cognouerit ex-
ceptionem non fore probata tunc in causa procedat contra debitore sive conuentu
predictu prout iuris fuerit, et condennet excipiente in expensis legitimis. actori
predicto. Et predicta omnia et singula teneatur iudex expedire infra quadra-
ginta dies ad poena centu librarum. in quibus debeat condennari sui tempore
sindicatus.
Si quis autem contra aliquem petendo agendo vel excipiendo aliquem fore usurarium vel Proponẽs exceptionẽ usurar. coram Iudice eccles.
aliqua cautione, vel instrumentum usurarium proposuerit coram Iud. spirituali debeat
suam petitionem probare coram ipso Iud, et causa facere expediri infra xl.
dies computandos a die porrecte petitionis cora eo.
Et intelligatur causa expedita. si infra dictu tempus fuerit pronuntiatum, absoluendo,
vel condennando super petitione predictam, vel et remitendo proponente ad curia
secularem vel si renuntiatu fuerit ipsi petitioni per actore cora Iud. supradicto.
Vel si destiterit ab eadem, vel eius instantia infra xx. dies a die porrecta
petitionis predicte. Qd si non fecerit actor predictus puniatur per potem
Ciuitatis Lug. in l. libras et quilibet intelligatur ad predicta legitimus accu-
sator. et termini supradicti non currant excipienti, vel actori si per aduersarium ste-
terit, quominus probationes et causa expediantur infra ter. supradictos. vel et
si per absentiam, vel impedimentu Iudicis steterit cora quo causa predicte
ventillantur, et fiant.

De iure reddendo per potatem et de declinatibus Iurisdictione Comis Lug. R. ija
Ad obseruandum uniuersis iustitiam, et infructuosas cauillationes litigantium subcidendum.
Statuimus, et ordinamus quod rationem, et bonu usu potas fieri facere teneatur oibus.
hominibus de Ciuitate, et comunitate, et districtu Lug. conquerentibus per libellu vel
alio mo a Iure permissu. Et obseruantibus mandata potatis, et comis secundu

bonam

12

actor ipsam causa proseq possit in alios duos menses tunc proxime sequturos, et si dicta causa infra dicta tempora expedita nō fuerit reus ipso iure intelligatur absolutus, et si per iudicem steterit quo minus dicta causa expediatur in tempora supra dicta partes teneatur ad interesse, et Coi conden. 5. L. libr. declarantes providimus et ordinamus quod in quacunque causa civili et cuiuscunque quantitatis procedi possit per iudicem causae de plano iure et summaria,ª sine strepitu et figura Iudicij.

ª Vid. quae notat Mar. soc. in con. 24. incip. visis. ver. insup. not. l. ubi dicit quod prosequta verb. nō requir. recursus prendiorre.

Et ipsas causas Iudex casus teneatur, et debeat expedire, et terminare per diffinitivam sententiam absolvendo, et condemnando in quinque menses computandos à die citationis factae de reo vel connecto. Pendentes vero causas coram eius precessore inchoatas teneatur expedire, et terminare in quatuor menses computandos ut supra. Et si Iudex dictas causas nō terminaverit ut supra dictum est actore* instante, et temporibus cōgruis condemneatur tempore sui sindicatus in vigintiquinque libr. ℞ communis Eug. et quilibet de predictis sit lnius accusator.

Cassantes statutum, sive additionem statuti quod et quae loquitur de causis civilibus terminandis in sex menses. et prout et omnia quae in eo continentur modificantes ipsum et eas modo formam quibus superius est expressum &c.

De petitione rei mobilis. ℞ IV

Ordinamus statuentes, quod si quis petierit rem immobilem, et reus nō comparuerit in x dies a die citationis factae actor postquam elapsi fuerint x dies mictatur in possessionē dictae rei, sine aliqua alia citatione facienda de re summatim discusso negotio per sacramentu actoris. Quam citationē facere teneatur baiulus hoc modo si fieri

de Citationibus.

poterit requiratur reus ore ad os alioquin ad domum ubi sollitus ē habitare pro maiore parte anni habitis duobus testibus quos nominet in relatione cu prenominibus ipsoru per quo fiat probatio si negaretur ab eo. Si vero citatio fieret, ex civitatem vel districtu possit fieri citatio per litteras et si Iudici causae videbitur oportunu. Si vero citatio facta fuerit fraudulenter Nuntius sive baiulus qui eā fecerit puniatur in xxv libr. ℞ et removeatur ab offitio, et iniuriā passo emendet, et dannu restituere teneatur. Et teneatur baiulus, qui citaverit nominare nomē Iudicis coram quo citationem fecit, et terminu, et causa, et si aliter facta fuerit, et ex ea terminata fuerit accepta non teneatur nec valeat ullo modo et in citationibus nullus baiulus possit habere in testē tam in civilibus, quam in criminalibus causis. Et fidei iussor datus a baiulo teneatur ad satisfactionem expensarum illi vel illis pro quibus facta fuerit citatio, si contingerit tenutam vel tenutas revocari per defectu citat. si negatu fuerit prout supius est expressu. &c.

De petitione

De petitione rei mobilis uel pecuniæ. Rx. V.

Statuimus, et ordinamus, qd si qs petierit rem mobilem, uel pecuniam citatio dicto modo fiat, et si reus non uenerit infra Ix dies Iudex faciat ipm actorem mitti in possessioně rerũ mobilium ualentiũ tertium plus, et pro expensis rerũ petitaz. Et si res mobiles nõ inuenirentur, mittatur in possessione rerũ immobilium terty plus ualentiũ. Et postq̃ fuerit iniuncta seu mandata baiulo de dando tenutam, baiulus teneatur infra quinta diem actorem mittere in possessione, et tenuta, seu eidem assignare remque eidem datur in tenutam. Et baiulus teneatur, et debeat Iudici uel Notario denunciare, quã tenutã dederit. Et si reus contraquẽ data fuerit tenuta infra quatuor mensos nõ uenerit, tamen uenerit ĩi annũ actor lucretur fructus totius anni de ipsa tenuta. Et nihilominus satisdet de Iudicio sisti et restituat expensas, et si actor uoluerit teneatur reus litem contestari. Et si reus noluerit in dicto termino respondere, Iudex teneatur eundẽ actorẽ in eã tenutam remitti facere. Et si tenuta fuerit accepta p fraudem possit probata fraude omni tempore audiri ille contraquẽ tenuta data uel accepta fuerit fraudulenter.

Vid. Aret. in §. quadrupli col. ..... Inst. de action.

Si uero tempore tenutæ pronunciandæ iurauerit actor, uel baiulus timere propter potentiã aduersarij uel ex causa uerisimili tenutã dare actori et actorẽ timere accessũ ad ea corporaliter accipiendam, qd Potestas et Capitaneus dictæ Ciuitatis, et alij officiales coru q de hoc requisiti fuerit dare teneãtur et debeãt ad petionẽ eius, uel cuius instatia pronunciata fuerit tenuta: berrarios et familiam, qui una cũ baiulo, et actore accedãt ad rem siue ad res, in quas actor in tenutã mitti debeat, et dictum actorẽ immittant in corporalem tenutã, et possessionẽ rerũ predictaz secundum pronunciatione Iudicis, qui fecit eandẽ ad pœna centũ lbr Rx. In quibus si contra fecerit dicto communi debeat condennari. Et Rx

Lex Vbaldina de mõ, et forma procedendi in ciuilibus causis in qbus Lex noua non uindicat sibi locum. Rx ca. VI.

Prouidentes statuimus, et ordinamus, qd in omnibus questionibus ciuilibus in quibus lex noua nõ uendicat sibi locum, et in quibus nõ uertitur questio, status, uel partus suppositi uel de Patria potẽ uertentibus, et quæ in futurum uerterentur in Curĩa Comis Eug.i teneatur Potas, et eius Curia ac etiam alij officiales Comis procedere. Et eas, et eam quamlibz terminare ordine infrascripto. Vz qd porrecta petitione, uel exposita facti narratione in ~~scriptis~~ scriptis corã potestate, uel Iudice teneatur pars conuenta citata p cedulam, uel eius procurr in ~~quar~~ tertiam diem respondere petitioni, ~~non~~ obstantibus quibuscunq̃ exceptionibus delatorijs declinatorijs perentorijs anomalis, uel litis pendentis ac et petition Consilij sapientis quæ reseruatæ ueniant Discutiendæ tpr̃e diffinitione sententiæ. Et facta responsione si tota petitio, uel pars negata fuerit teneatur Iudex statuere partibus term. ad probandum de Iure com̃ otto, ut x dierũ prout Iudici uidebr̃, et eo de curso det ~~secundũ~~ ter.m ~~quartũ~~ dierũ uel plurimi prout Iudici uidebitur, quo decurso si Iudici uidebr̃. det tertm. term x dierũ, uel plurm.

Pars conuenta tenetur inf. 3am diem respondere

Exceptiones c. petition conuentis sub discutiendæ tpr̃e diffinitiue sententiæ

Termini ad probandum

14

vel probationes fieri oporteret extra d.as Civitatem comitatus et districtum Eug.

plurium prout Iudici videbitur, recipiendi testes absentes a Civitate Comitatus et districtu Eug. quibus terminis decursis Iudex publicet processum et statuat terminum partibus usque dierum ad opponendum, et probanda contra testes et dicta, et iura producta, et eo termino elapso Iudex teneatur infra quintam diem dare sententiam absolutoriam, et condemnatoriam prout acta requirunt. Possit tamen Iudices et officiales dicti Comunis dictos terminos prorogare seu dierum utilium statuere si, et quando forte occurrerent quare probationes fieri non possent, et si eisdem Iudicibus, et officialibus videretur convenire. Et predicta locum habeant ubi pars conventa fuerit presens videlicet in Civitate Comitatus et districtu Eug. et maior 25 annis. Ubi vero pars conventa sit minor, et habeat tutorem, vel curatorem procedatur ut supra. Si vero pars conventa esset absens a Civitate, vel comitatus Eug. expectetur x diebus, quibus decursis si non venerit ad respondendum per se, vel per procuratorem detur tenuta de bonis conventi quantitate in petitione contenta. Et idem servetur si pars conventa fuerit presens et infra terminum trium dierum non respondiderit petitioni ut superius continetur. Quas tenutas non possit pars conventa recuperare nisi solverit expensas per Iudicem declarandas. Et nihilominus in quolibet casuum predictorum per iudicem procedatur in eam ad probandum, et sententiandum ordine supradicto non obstante quod non fuerit responsum petitioni, vel quod pars fuerit absens à Civitate, et Comitatus Eug. Ubi vero pars aliqua in causa faciat positiones, teneatur pars contra quam facte sunt positiones per se, vel per procuratorem respondere positionibus prout Iudici videbitur non obstante petitione consilij sapientis, vel alia quacunque causa. Et si responsum non fuerit positionibus postquam Iudex mandaverit inter tertiam diem auctoritate presentis legis habeantur pro confessatis.

Lata vero diffinitiva sententia liceat partibus appellare in quintam diem. Et appellatione Iudex appellationis quibuscumque exceptionibus, et petitionibus consilij non obstantibus Audiet decidet, et terminet infra mense a die appellationis interposite cum consilio unius Iudicis de collegio Iudicum Civitatis Eug. neutri partium suspecti. Et qui habuerit duas sententias diffinitivas contra se volens appellare non audiatur. Et si Iudices causas predictas non expedierint in tempore predicto puniatur per sindicum Comunis Eugubij tempore eorum sindicatus pro quolibet eorum, et qualibet vice qua fuerit contrafactum in centum sol. Quas condemnationes potestas qui pro tempore erit teneatur solvere de suo salario. Et quilibet possit dictos Iudices et officiales contrafacientes accusare, et denuntiare, et credatur sacramento accusatoris cum alijs probationibus legitimis. Postquam vero confirmata fuerit sententia prima per Iudicem appellationum mandetur executioni dicta sententia per dictum Iudicem vel alios officiales potestatis, vel Comunis predicti realiter, et personaliter infra XV dies ad voluntatem obtinentis sententiam. Et predicta non preiudicent nec intelligantur in causis x l. et infra in causis mercedum laborum in quibus serventur statuta loquentia de predictis. Nec intelligatur per predicta in aliquo

Et quod exceptiones possint opponi post sententias et in executione sententie vide Aret. Inst. de except. § appellant.

Marginalia:

A° Arg. quod dies dati per terminum intelligantur dies currentes non utiles.

publicatio processus.

Quando pars conventa est minor 25 annis.

Si conventus esset absens vel ut supra.

Modus reficiendi expensas per contumaces.

de positionibus.

Appellandum est infra v. diem.

e Vid. gl. in ver. opponi. in cap. 1. de restit. spol. in 6.o et Franc. in tract. de appell. in c. ut debite in prin. et gl. in ver. sinerit. c. concertationi de app. in 6.o

A duabus sententijs conformibus non appellatur.

Pena Iudicis non expedientis causas

Executio sententie fit infra 15 dies sententie confirmate ad petitionem obtinentis sententias

In causis mercedum.

Nota quoad compromissa.

d. an gravamen contra quam petit. executio sententie sit citanda. vide Bap. in for. execut. sent. in § fi. Aret. Inst. de act. § quadruplici. vers. 19. ver. quero an aliquis sit citandus. Franc. in tract. de app. c. ut debite col. 43. 2 seq. circ. med. et fin.

Et not. quod in petitione executionis sententie debet deduci ipsa sententia et totus processus. Bal. in l. si C. de ord. cognit. et Alex. in l. aliud. Lesse § qui app. sit.

15

ere derogatum statuto quod loquitur de compromissis fiendis inter consanguineos coniunctos et affines quod statutu obseruetur ut iacet et predicta non intelligantur nec locum habeant in non subiectis Iurisdictioni Comis Eugubij conuenire non possint in seculari curia Comis Eugubij. Sed seruentur pro eis statuta, que de ipsis loquuntur. Hoc semper intellecto quod uictus Victorij condennetur in expensis, si et inquantum Iudici uidebitur. Et predicta omnia etiam gula habeant locum in causis, et molestijs presentibus, et pendentibus, et futuris, in quibus hoc presens statutum, uel ordinamentum uendicat sibi locum aliquo statuto, reformatione, uel ordinamento in contrarium loquentibus non obstantibus. teneatur etiam potas ad poenam V. librarum Mandare exequtioni iusta in quibus lex noua uendicat sibi locum, secundum formam statuti. Declarantes insuper dictas leges haberi pro statuto populi sub rubrica, que intitulatur lex noua sanctis.

pro non subiectis non habeant predicta.

Victus uictori condennatur in expensis.

Pena iudicis non mandantis execcutioni instrumenta, in quibus lex noua uendicat sibi locum.

Addentes, et declarantes, quod predicta nullo modo intelligatur pro non subiectis Iurisdictioni Comis Eug. contra subiectos Iurisdictioni Comis predicti, et quod potas teneatur mandare exequtioni Instrumenta in quibus habet locum lex noua secundum formam dicte legis noue. Et potas teneatur facere iurare aduocatos, et procuratores dicte Ciuitatis obseruare presens statutum uel ordinamentum ad poena XXV librarum ipso potas negligens fuerit in predictis.

Aduocati, et procuratores debent iurare.

Insuper cum dicatur, quod per dictum statutum, uel ordinamentum quelibet causa, et questio ciuilis debeat terminari in XL. dies, infra quos probationes necessarie in causis, et questionibus Ciuilibus multotiens fieri non possunt per malitiam, et subterfugiam litigantium per quae dictum statutum seu lex seculare uidetur Iudannum, et preiudicium actorum debentium aliquid recipere a debitoribus suis et in fauorem reorum debentium eis aliquid dare, quod est contrarium rationi, et equitati. Ideo declaramus statuentes, quod dicta lege in suo statu durante, preterquam quo ad infrascriptam, quod limatis domum presentibus litigantium ad hoc ut possit, sine litigatores per defectum terminorum, et dilationum, ex malitia aduersarij uel alia causa, non possint perdere iura sua, quod quilibet Iudex, qui de aliqua ciuili causa, uel questione cognoscere possit terminos, et dilationes, quas in questione, uel causa per eum dare contingerit dare, et statuere longos, et breues unum et plures, et ipsos terminos, et dilationes prorogare, et etiam abbreuiare, sicut et quotiens, et prout eidem uidebitur et negotij qualitas suadebit. non obstante quod certe dilationes dande per Iudicem sunt limitate, et cassate in statuto seu lege predicta. Et procedat quilibet Iudex, in ciuilibus causis, et questionibus, que coram eo uertuntur, uel uertezentur imposterum ad expeditionem, et terminationem dictarum causarum et questionum secundum formam legis predicte, non obstantibus aliquibus exceptionibus dilatorijs uel perentorijs seu quibuscumque alijs in dicto ordinamento, seu lege contentis. Illis uidelicet que maliciose, uel calumniose Iudici uidentur ad hoc, ut dicti termini, et dilationes excedere non possent tres menses.

Legitimatis personis quo ad agendum.

Iudex in causis ciuilibus potest dare terminos longos, et breues ut sibi libet.

Non obstant maliciose exceptiones.

Termini et dilationes.

De cum dilationum uide Bar. in l. 77. et Aret. inst. de act. § si minus

cum

De tenuta vide § Aret. in d. § quadrupli § trend. et in § quedã actiones ver. Quero qualr sit form. libellus.

formam stat. pronunciat debeat ad petitione actoris, et dare tenutam ipsi actori reru et bonorum rei absq alia citatione de novo fienda, et ipsu actorem immitti faciat in poss. rei petitæ si res immobilis petita fuerit alias in possessione bonorum conventi secundum forma statuti Comis Lug. Addentes qd qui citatus fuerit modo predicto nõ possit infra ter.m x dierũ predictos pignorari, vel gravari occasione contumaciæ, vel pro Iure Baiul. et expensis. Et si aliquis Iudex eum gravari fecerit, vel notrs licentiam scripsit infra ter.m supra dictũ condemnetur vice qualibz in decem lbr ℞ salvo qd si causa fuerit xl. sol vel abinde infra, vel mercedis sive patrocinij Iudex causæ infra ter.m supradictum gravari, et pignorari facere possit reũ prout sibi videbit convenire. Et dummodo dicta causa xl. ß non sit pars maioris quantitatis vel sume.

Quatr det. tenuta gtra contumacem.

Reus contumax nõ pot gravari infra terminũ x dierũ

Patrociniũ.

Item quod nulla exceptio sive dilatoria, sive peremtoria, sive cuiusqung generis, vel replicationes ad eas fiendas, quæ producerentur, et inpostorũ fierent tam pro parte actoris q̃ rei in aliqua causa civili impediat procedi in ipsa causa ad litis contestationem sive termini dationem ad probãdum in ipsa causa. Sz sint et maneant salvæ preponenti, in quantum, lime sint, et probandæ veniant post ter.m supradictum et discutiendæ tempore diffinitivæ sententiæ in dicta causa ferendæ. Salvo qd dilatorie exceptiones q contra p.as actoris vel rei in ipsa causa proponerentur discuti debeant, et de eis cognosci et sup eis pronuntiari, et eis prepositis anteq ad alios actus ulterius in dicta causa procedatur et Idem dicimus de exceptionibus litis pendentis, et rei iudicatæ.

Exceptiones q nõ impediũt litis contestationem.

Item quod si in aliqua causa civili post litis contestationem vel termini dationẽ ad probandũ in ca producta contingat tam pro parte actoris q rei positions sive articulos eis porrectos Iudex causæ mandet partis contra q productæ fuerit p infra tertiam diem iudiciariam debeat ipsis positionibus sive articlis respondere vel eorũ procurs, qd in dictũ termĩnũ vel maiorem, si Iudici causæ videbitur per eorũ principales ipsis faciant respõderi quibus de iure fuerit respondend. Et si infra dictũ ter.m pars contra quã producuntur, vel eius procurator petierit, ipsarum faciat dictus Iudex p notam parti petenti ipsorum copiam exiberi, et si contumax fuerit, et dictis posits precise, et lime nõ responderit dictis tẽis elapsis Iudex causæ teneatur, et debeat ad petitionem eius quidictas positions porrexerit pronuntiare, et tenutam dari facere si actor fuerit porrigens ipse actori contra reũ de rebus contentis in eius petitione. Sive in mobilem petierit. Sed rem mobilem. de bonis rei conventi p extimationem sive quantitatem rei petitæ. Si vero ipse reus fuerit porrigens ipsi reo contra actorem de bonis ipsius actoris, pro tanta qualitate quanta fuerit extimatio

De positionibz q articulis.

Infra quãdo tpũ debeat positionibz responderi.

Copia positionũ deatur.

rei

Cum hac additione qd quilibet Iudex qui de aliqua causa uel questione Ciuili cognoscerit
possit, et debeat testes producendos in causis ciuilibus secundū numerū q uidebr. con
uenire, compellere realiter, et personaliter, et multare suo arbit°. ad iurandū et De testibus cogendis, et mulctandis in cais ciuilibus.
ferendū testimonium ueritatis in causis uel questionibus suis quibus producent. et possit
teneatur et debeat cogere examinatores quibus committetur examinatio testium produce- Tenet. iudex cogere examinatore cui fuit comissa examinatio, ad examinandū.
dorum in dictis causis uel questionibus realiter, et personaliter ad examinandū ipsos
testes uel ipse Iudex teneatur ipsos testes examinare Infra term. et dilation q sibi ui-
debuntur ad poena cont. terr. pro quolibet Iudice qui negligens, uel remissus fuerit in pre-
dictis in quibus condennetur tempore sindicatus. pp ipsorum defectum, uel negligentiam testium, uel ex-
aminatorium. Nemo in probationibus fiendis possit damnū aliquod sustinere. Item prouidimus
ordinantes ad hoc, ut fraus, uel falsitas deinceps committi non possit incitationibus in ciui- De modo in citationibus ciuilibus.
libus causis faciendis quod Baiuli qui citabunt inposter. aliquem in causis predictis quod
ueniant alicui respondere de Iure suo aliqua petitione, uel libello debeant portare cedulā
citationis scriptam continentem nomen Iudicis corā quo citet, et nomen rei citati, et
actoris, ad cuius petitionem fit, et causam quare citet, et term. infra quem coram ipso
Iudice debeat comparere quæ citatio si citatus fuerit de castro montis ciuchi collis
Pergule, Serræ Sancti Abundi uel curiæ alicuius eorum debeat fieri pro tertia die Iu-
ridica post citationem predictam. Si uero fuerit citatus de alijs partibus comitatus
Eugubij fiat ipsa citatio pro secunda die Iuridica post citationem predictam. Si
uero fierit Ciuitate, uel burgis fiat pro sequenti die Iuridicha. Quæ Citationes et
cedularum predictarū presentationes fiant personaliter si fieri poterunt presentibus duobus testibus personatr
maioribus XIV ann. uel domi cuis solitæ habitationis publicæ, et alta uoce presentibus
duobus ex conuicinis siue masculi fuerint siue femine saluo qd si testes in
Comitatu haberi non poterint teneatur Baiulus ipsam citationem notificare sindico
Villæ uel castri unde fuerit citandus, et Baiulus teneatur ipsas Citationes fac-
tas referre cum dictis nominibus ueris test. et pronominibus ipsorū infra quintam Baiulus inf. quintā diem tenet. referre citationes fcas.
diem a die factæ commissionis et aliter facta Citatio, et relatio nō ualeat ipso
iure. Aliæ uero citationes faciendæ in dictis causis tam pro parte actoris quam
rei post primam dictā Citationē fieri debeant, per cedulas contenentes inscriptis
nomē Iudicis, actoris, et rei, et causa quare fit citatio et etiam term. conuenientē
q Iudici causæ uidebr. conuenire quam si contingat nō citari, et huiusmodi Citatio
fieri possit sine test. requisit. uel presentia.

Item quod si citatus in causis ciuilibus predictis nō comparuerit īn x dies post citati- De contumace, et termino x dierū.
onem de eo factam Iudex causa sumari desenso negocio per sacramentū actoris
elapsis dictis x diebus, et solutis decimes saltem die pronunciationis per actorem sm
foemam

rei petitæ per actorem siue quantitatis tenutam dari facere teneatur que tenuta reuo-
cari nõ possit nisi primo refectis expensis, et respondeatur positionibus ante dictis et si
dicta tenuta recuperata ~~non~~ fuerit infra quindecim dies modo predicto a die accep-
te predictæ tenutæ qd ille qui tenuta ~~sor~~ meruerit. fructus lucretur rei acceptæ Fructus lucrans.
totius anni. Pro absente nõ extra ciuitatem et comitat. Eug. in casu predicto pos-
sit, per proc. ipsis positionibus responderi.

Item quod si in aliqua causa ciuili petitum fuerit consilium sapientis p Judex causæ ea Consiliũ sapientis.
die uel sequenti punctum petitum, siue de quo partes in concordia fuerint. Committere
teneatur a die, uel sequenti Juridicha dummo punctũ ipsum uel causam ~~comm~~
cõmictere non possit alicui qui non sit, uel fuerit de Collegio Judicum Ciuitat. Eugubij
tunc in Ciuitate ipsa habitanti. Et ~~Judex~~ sapiens cui commissũ fuerit teneatur reddere con-
silium inscriptis et de eius sigillo signatũ infra xv dies a die ubi facta commissionis computandos. Quem
ter.m quindecim dier. Judex causæ prorogare nõ possit et de partium consesu
neq. partes ipsæ, etiam de licentia Judicis supra dicti, dicto consultori ex aliqua ca-
usa etiam si consultor fuerit in infirmitate grauatus uel in seruitium comis
Eug. Et si fieret contra non ualeat dicta prorogatio ullo modo, et si fuerit Iu-
ramento uallata. Sz elapso dicto ter.o Judex causæ in ipsa causa proce-
dat pro ut supra de Iure uidebitur procedendum cogat tamen dictus Judex
dictum consultorem realiter et personaliter ad restituendum consilium
in ter.m supra dictum si ab eo petitum fuerit p alteria partium predictas,
et qd non possit prorogari terminus dictus locum nõ habeat dum committet.
alicui sup. aliqua diffinitiua sententia consulendum.

Item quod si quis agere uoluerit contra minores XIV annos debeat actor ipsos citari fa- Minoribus 14 ann.
cere ter personaliter ad domum eorũ habitat. per cedulas scriptas continentes
nomen Judicis actoris, et rei, et causam quare citatur sicut superius est expressũ
in quarũ qualibet citatione nõ minor terminus apponatur q. quinq. dierũ quib.
ter.is elapsis si nõ comparuerit lĩme infra terminos antedictos qd Judex causæ ad
petitionem actoris teneatur pronuntiare tenutam contra dictos minores, et ipsũ
actorem in possessione bonorũ predictorum minor. ~~mictifacere~~ immitti facere ob contumaciam
predictorum.

Quæ tenuta reuocari non possit nisi primo reficiantur expensæ lĩme factæ occasione predicta
ipsi actori, et etiam nisi compareat lĩme dicti minoris iusuri de iure dicto ac-
tori in causa predicta, in quibus casĩs procedatur forma, et ordine, et etiam
expediantur

expediantur pro ut superius est expressum. Addicto qd Index causa teneatur, et debeat pena periurij, et ad penam xxv libr dare tutorem sive curatorem dictis minoribus prout expedierit ad petitionem ipsorum minorum uel alterius pro eorum parte petentis illas penas qd sive personam que de Iure ad talia munera subeunda uocantur, sive quas, uel quam eidem uidebitur conuenire et eam uel eas cogat ad dictam tutelam, uel curam suscipiendam summarie et de facto et modis omnibus quibus eidem uidebitur conuenire.

Iudex tenet. dare tutorem et curatorem et de eius au[c]toritate circa hoc.

Item qd si contingat in aliqua causa ciuili testes produci per alteram partem, qui non sint de foro et iurisdictione comis Eug. qd Index causa ad petitionem producentis possit, et teneatur comittere citat. illorum fieri faciendam, et receptionem iuramentorum et examinationem illorum faciendam notario causa uel ei quem duxit eligendum, et si persona fuerit Iurisdictionem nostram. Et predicta facere posit absque partis aduersae consensu. Et quod factum non fuerit in predictis ualeat, et teneat ac si de partium ipsarum consensu et conditione factum extitisset comunis. si uero testes de iurisdictione comis Eugubij fuerint, et se a testimonio ferendo subtraxerint Index causa ad petitionem producentis possit eos grauari facere, et penas et banna eis imponere que et quas uoluerit, et pro ut eidem uidebitur conuenire, et predicta omnia, et singula s. contenta locum habeant in causis ciuilibus pendentibus presentibus, et futuris.

De modo habendi examen testium qui sunt extra ditiona Eug.

De testibus se absentantibus grauandis.

Item qd in omnibus, et singulis contractibus promissionibus, et obligationibus, et instrumentis confectis et scriptis manu quorumcunque notariorum mortuorum ciuitatis, et comitatis Eug. pertinentibus quibuscumque ciuibus, uel comitatensibus Ciuitatis predictae subiectis Iurisdictionibus temporalibus dicti comis in quibus non essent obligata bona, uel nomina, uel in eis scriptum non fuerit, qd presentes fuerint creditores seu creditor intelligant bona, et nomina debitorum esse obligata eorum creditoribus et quibuscumque contractibus quibus tunc ats obligatio inueniretur ad omnia que ipsi debitoris reperiuntur obligata dictis creditoribus non obstante qd in talibus contractibus seu scriptis obligationis non essent, uel qd in eis scriptum non esset presentia ipsorum creditorum, uel ipsius debitoris et qd auctoritate partis legis Ius obligationis bonorum presentium et futurorum sit, et esse intelligatur in quolibet instrumento seu protocollo notarij mortui adesse deductum et appositum esse, et fuisse adeo, qd non solum in iudicium debitores et sua tota exheredes possessores quoscunque posit ius pignoris, et ipotecharia intentari ac si bona.

bona ipsa reperirentur in tali instrumento, uel protocollo obligata expresse. Et sufficiat agenti ipotecharia quod probet debitorem possedisse rem tempore contracti debiti uel post aut tempore mortis eius et predicta uendicere sibi locum in presentibus, et futuris, et idem intelligatur si in instrumentis et protocollis predictis non contineatur rem fuisse traditam quod tunc presumatur rem fuisse traditam, ac si in dictis instrumentis et protocollis expresse contineretur. Et quod sic intellectis, et habitis uigore dicte legis rogita, et instrumenta ex eis copiata redacta in publicam formam debeant per iudicem, et officiales comis Eug. qui nunc sunt et pro tempore fuerint executioni mandari quemadmodum executioni mandantur alia instrumenta secundum formam statuti dicti comis Eug. aliquo statuto, uel ordinatione aut ordinamento in contrarium loquentibus non obstantibus.

Agens ypotecaria quod debeat probare

De prohibita sequestratione. Rubrica VII

Ordinamus quod aliquis officialis comis Eug. non possit nec debeat facere aliquod sequestrum de aliqua re uel persona nisi in casibus a iure permissis, et in casibus ubi lex noua habeat locum. Et si fieret non ualeat ullo modo. Et officialis ex cuius parte fuerit factum condennetur per Iudices comis in x libris B. et predicta non habeant locum in causis matrimonij uel si fiat sequestrum occasione matrimonij.

Vide Goffred. in tit. de sequestr. possess.

Quod reus contumax faciat citari actorem ipsius rei expensis. Rubrica VIII

Decernimus statuentes quod si reus non uenerit in termino sibi dato a Baiulo siue a Iudice tamen uenerit infra x dies debeat actorem citari facere suis expensis ore ad os si inuentus fuerit. Si uero inuentus non fuerit requiratur domi, ubi solitus est habitare cum sua familia bis, semel in die tantum et dicatur in citatione quod ueniat recepturus ius a reo. Et possit Iudex citare partes in palatio, et eius citatio ualeat, et teneat, et super ipsa citatione possit procedi ut sibi uidebitur. Ita tamen quod citatio inueniatur in scriptis per notarium.

Iudex pot citare et monere partes in palatio.

Monitio Iudicis Est nim peremptorij. Aret. in tit. de act. §. si minus.

Quod tenuta detur in quinque dies, et quali procedatur quando dari non potest. Rubrica IX

Prouidimus etiam quod Baiuli dare teneantur tenutam infra quintam diem postquam eis iniunctum fuerit de tenuta danda, et si non fecerit, nihilominus potestas, et Iudex teneatur, et possint tenutam dari facere per easdem expensas, que facte fuerint in Baiulo antedicto Et etiam dictus Baiulus qui non dederit tenutam infra dictum tempus ut dictum est in xx sol. B. per potestatem condennetur. Hoc Addito quod si Baiulus referat nihil inuenisse quod potuerit creditori dare in tenutam. et tenutam dare non potuisse, possit et debeat is contra quem erit pronuntiata tenuta capi, et aliter detineri donec satis de iudicio sisti.

Dat. tenuta quando nihil aliud inuenit. et quando tenuta dari non pot debitor personaliter detinetur.

De tenuta danda in solutum, uel uendenda. Rubrica X.

ordinamus

Ordinamus statuentes qd ille contra quem data fuerit tenuta pro aliquo debito tenutam non recolligit infra mensem postq tenuta fuerit data liceat creditori petere si uoluerit qd dicta res uendatur uel sibi in solutu dedeit. Et hoc quippe ordine procedatur, qd potas uel Index faciat requiri ut debitorem contra quē data fuerit tenuta ut infra tertiam diem recolligat dictam tenutam. Si uero non recolligerit uel nō comparuerit infra dictum ter.m potas uel Index eundem requiri faciat ut ueniat ad ponendum extimatorem rei accepta in tenutam. Et si debitor uenerit extimatoremq posuerit pro parte sua. creditor ponat alium pro parte sua, et si fuerint concordes de extimatione rei tunc res accepta in tenutam adiudicetur creditori pro extimatione facta dumodo res ualeat quantitatē petiti debiti et expēs factas in lites. Et si res non ualuerit habeat regressum ad alia bona debitoris. Idem creditor. Et si ualuerit plus sit saluū ius debitori de residuo. Si uero infra dictū tempus non recolligerit tenutam, et non uenerit ad ponendum extimatorem pro parte sua, ut dictū est. Tunc potas uel index ponat unum extimatorem pro parte debitoris, et creditor ponat alium pro parte sua. Et tunc procedatur ad extimationem tenutæ quo facto subastetur dicta tenuta tribus uicibus per internalla trium dierū in qualibz subastationē. Et tunc plus offerenti detur. Si uero aliquis non comparuerit, tunc elapsis dictis terminis detur per potem, uel Iudicem dicta tenuta insolutum creditori secundum modū prescriptum. Et si contingerit extimatores non fore concordes tunc tertius extimator ponatr per potem uel Iudicem, et sufficiat duorū extimatorū concordia, et secundum eorū concordiā procedatur ad extimationem. Et datio insolutum fiat, per modum superius adnotatum. Si uero creditor noluerit dicta tenutam, et uoluerit qd uendatur tune subastetur modo predicto, et plus offerenti detur, reseruato regressu creditori contra alia bona creditoris.

Saluo qd si reus ueniens infra annum quandocumq possit recuperare rem datam insolutum. Soluto debito, et expensis hmōi restitutis. Et potas, et Iudex teneatur ē restitui facere non obstante datione insolutum.

Not. q uerbū dec. imponnt q decretū. Aret. in tit. de off. iud. §. fin. in fin.

Hoc addito qd si aliquis petat aliquam rem tamquam suam, uel sibi obligatam, uel agat petitorie uel actione in rem, et pp contumaciam aduersarij sui habuerit tenutam predictæ rei actor statim ~~fiat~~ efficiatr possessor, nec locum habeat datio insolutum, si tamen reus uenerit infra annum et satisfecerit expēs actori, et satisdederit de iudicio sisti res in tenuta acceptam sibi restituatr. Addimus predictis qd in tenutis quæ acciperentur ex forma nouæ legis uendendis, uel dandis in solutum Iudex dictam solennitatem nō teneatur ~~facere~~ seruare, ss procedat sumarie pro ut supra uidebitur. itaqd creditori sine dilatione satisfaciat de suo credito ex expensis.

Satisdatio de iudicio sisti.

De tenutis q accipercdr. ex forma legis noue.

Infra quantum tempus possit citatio impugnari. Rca xi

statuimus

22

Statuimus, qd si quis contra quem data fuerit tenuta opponerit se non fuisse citatum possit reus infra x dies utils a pre date tenute opponere except et dicere se no fuisse citatum, et abinde in antea nulatenus audiatur. R.

De ijs qui faciunt citari aliquem coram diversis Judicibus, uel citat non prosequntur. Rca XII

Statuentes ordinamus qd si quis fecerit aliquem citari coram diversis Judicibus ad idem ex processu sit contra citatum processus non teneat nec valeat ullo modo, et soluat qui citationem fieri fecerit nomine banni pro qualibz vice centu β R quorum medietas sit comis et alt. medietas sit accusantis. Hoc addito qd si quis una, et eadem causa fecerit aliquem bis in mense citari, et citationes no fuerit prosequens easdem, et reus comparuerit responsurus actori non intelligatur actor, nec audiatur in eadem causa deinde ad duos annos. R. — Si qs fecerit aliquem cit[ari] bis in mse.

Quod reus eum sacramentum ab actore defertur iuret, uel referat. Rca XIII

Vide Aret. in tit. de except. in §. oppo. uer. no. tit. de pign. [...] de actio. §. si qs postulante. et Pas. in for. resp. rei eadem gl. [...] in for. iur. [...] a par. par.

Firmamus statuentes quod si reus noluerit iurare cum defertur sacramentum sibi a iudice, uel ab actore, et iurauerit actor se debere a reo recipere id qd petit compellatur reus in continenti ad soluendum actori id qd petitum fuerit cum expensis. R.

De modo procedendi in modicis questionibus. Rx XIIII

Statuentes firmamus qd in causis quæ non excedunt summam xl. β R quæ non sit pars maioris quantitatis uel summe, unus testis sufficiat ad probandum delato sacramento actori a iudice. Et hoc modo Judex habeat licentia diffiniendi causas xl. β et infra, et audiatur actor sine porrectione libelli non obstante aliquibus ferijs. et in questionibus mercedum laborat procedatur summarie, et sine strepitu, et figura Judicij et diebus quibulibz et feriatis in quibus procurator interuenire non possit — In cais merced. pot. procedi no obstan. ferijs.

~~De defenendo~~ ~~defendendo~~ tenutam ei cui data est p curiam. R XV.

Statuimus qd potas et Judex teneantur, et debeant tenutas lmas, et iustas uel in solutum datas a[uctoritate] curiæ, et ipsas a se, et a suis antecessoribus datas manu tenere. Et quicumq abstulerit uel turbauerit aliquem in predictis, uel aliquo predictoru potas auferat ei pro pena xl. β R vice qualibz.

Quod creditor faciat quietationem debitori de eo, quod soluerit Rca. XVI.

Ordinamus statuentes, qd si quis una uel pluribus obligat alicui obligat extiterit ~~et soluerit~~, et soluerit debitor a creditore quiet teneatur potans fieri facere idem debitori quietat de ipsa obligat de qua satisfecerit creditori si apparuit, et confessione creditoris, aut probatione lma. R.

De recollectione, et uenditione pignor Rca XVII

Statuimus, et ordinamus qd potas, et Judex teneantur recolligi facere pignora tam mobilia qua immobilia infra x dies postq petitum fuerit, a creditore. Et cogere teneatur potas ~~et~~ et iudex

Iudex debitorem ad recolligendum dicta pignora ad uoluntatem creditoris, et predicta fiant summarie sine strepitu, et figura Iudicij. Et si debitor nõ comparuerit ad recolligendum pignus illud ~~cum~~ uendi facere teneantur uel insolutum dari creditori pro debito, et expis, et sit in electionem creditoris ipsum pignus insolutum accipere, uel uendi facere, et anteq uendatur, et insolutum detur subastetur primo p ciuitatem tribus uicibus p interualla trium dierũ, et plus offerenti detur, et ipsum insolutum recipiat creditor, et talis uenditio, uel insolutum datio teneat et ualeat, ac si facta esset p debitorem, et in pignoribus occasione ludi datis locum predicta nõ habeant, et nullatenus obseruentur.

Vide Ang. inst. de act. §. si qs agens. uer. quado et.

De rescindenda uenditione de qua pactum interceserit. Rca XVIII.

Prouidimus, qd si quis uendiderit, uel uendidit aliquam rem, et apparuerit pactum de recipsione inter emptorem, et uenditorem p publicum instumentum, uel alias lmas probationes teneatur potas, et Iudex dictam recipsionem fieri facere infra octo dies postq petitum fuerit, et apparuerit de pacto summarie, sine strepitu, et figura iudicij, sine libelli porrectione sine decimo, et salario.

Alb. inc. Joannes. de fid. instr. Soc. cons. 253. col. v. vol. 2°. et p Dehipp. de cotrid. con. 24. et cons. 256. vol. 2.

Quod uenditor cogatur ad rem uenditam defendendum emptori. Rca XIX.

Deliberamus statuentes quod si quis emit, uel emerit rem aliquam ab aliquo, et ei mota fuerit lis uel questio de dicta re ipsam teneatur uenditor, tam in curia Comis Eugu. quam in qualibz alia, et coram quocunq Iudice delegato, uel delegando in districtu Eugubij, uel extra districtum defendere omnibus suis expensis. Et ipsum uenditorem, uel eius heredes, potas et Iudex cogant summarie, sine strepitu et figura Iudicij ad predicta facienda quicunq ad uoluntatem emptoris, uel suorũ heredum, Et si uenditor, uel eius heredes citati fuerint qd ueniant ad defendendum rem uenditam, et nõ comparuerint in termino assignato procedatur nihilominus in causa principali per Iudicem, dumodo contra actorem semper uel eius heredes procedatur ad faciendum eos liti offerre, nisi aliud sit actum in contractu uenditionis. Hoc, et locum habeat in pmutationibus, et cambijs Et si dictus uenditor nõ offerret se liti secundum mandat dicti potis, uel Iudicis, uel ad petitionem emptoris, ut dictũ est qd condennetur p potem in xxv libr Rl quarum medietas sit comis, et alia parte petent. Et nihilominus teneatur ad omnia danna ex expas ~~et~~ inferenc illi cui questio mota fuerit.

De contractibus minorũ et filiorum familias. Rca XX.

Prouidentes statuimus qd si quis, uel signa minor XXV annis uoluerit aliquem contractum, uel obligationem facere cũ aliquo, nõ possit, nisi presentibus, et uolentibus duobus ex consanguineis masculis proximioribus dicti minoris, et si aliter fieret contractus, non ualeat nec teneat ullo modo, nec obligatio, et hoc non intelligatur

Vid. Pap. in for. lib. sup petit. restit. in int. gl. tunc inuenit rata tre. [illegible] dicere cotractũ nullũ tre co qd nõ interfuit pntia cosanguineorz debet illud pbare .s. q tpre celebrat. erat habilis ad hndũ pntias dcorz cõsanguineorz. Dehipp. de cudrid. cons. 247. et cons. 117. et not. Inst. de eo q cũ eo q in aliena pote. ee.

24

[illegible] negotia [illegible] de curatore [illegible] ad illū actū, quē minor fecerit intendit Et p religiosis [illegible] si fuerint de [illegible] sufficiat ac si fuissent laici. — ... pt medio de curatore intelligat!

intelligatur de minoribus habentibus curatorem. Si vero curatorem habuerit cum auctoritate curatoris vel Iudicis, non obstante qd ~~si consanguinei pntes~~ non fuerit, sz sufficiat auctoritas Iudicis curie, vel curat. consensus. Et si predicta solennitas servata non fuerit, ut supra dictum est in dictis contractibus lex nona, non vindicet sibi locum Et hoc locum habeat in preteritis, et futuris et in ipsis contractibus, et obligationibus minor semper iurare debeat ~~vel~~ nō venire contra, vel facere minoris etatis occasione

Hec addito huic capitlo, qd minores possint se obligare usq. in quantitatem, centum sol. Bo. et nō ultra sine predicta solennitate. Addentes etiam huic capitulo qd nullus minor xxx annis existens in pote patris posit possit se obligare vel aliquem contractum facere sine patria, et consensu sui patris, et si faceret, vel se obligaret non valeat ullo modo. L. Aº #

Vid. Alex. in l. si nō sortē n. 2 ff. de cond. indeb.

De assessore dando per iudicem in causis. Rca xxi

Statuimus qd quilibz Iudex in suo officio debeat dare assessorem, expensis utriusq partis si simul postulaverit, et si una ~~summa~~ pars postulaverit, altera vero non, recipiat expensis petentis cum salario competenti. Et si Iudex ~~sic~~ dare neglexerit assessorē puniatur vice qualibet p Sindicum dicti comis iij x lib Bo. Et teneat Iudex cui consulend. commissum fuit reddere, et fore consilium sup causa sibi commissa Infra xv dies, à die commissionis sibi facta computand. ad peña x lib Bo. in quibus p potestatem condemnetur. Addimus qd nulli assessori detur salarium nisi primo restituto consilio sigillato vel publicato sup puncto sibi commisso ad dictam peña.

Volumus insup addentes qd si ille ad cuius petitionem datus fuerit assessor habuerit pro se consilium teneatur, et cogatur adversarius statim ei salarium expās restituere consilij. Addentes predictis qd si assessor cui consilium commissum ~~fuerit~~, nō consuluerit sup puncto sibi commisso, Infra xv dies ut dictum est. Elapsis dictis xv diebus comissio expiret. nec Iudex teneatur punctum commissum iterum committere eidem vel alteri assessori preter quā in sententz nullitatz, et contradictoz. Nec ipse assessor vel consultor se possit ulterius intromittere. Sed Iudex ex tunc procedat in causa, et Iuris fuerit nō obstante commiss. predicta. Et etiam nō obstante si consultor fuerit impeditus. Et ad tollendas fugas illorum qui pro deferenda lite maliciose sup omni puncto petunt consilium sapientis. Statuimus qd quicunq in aliq causam habuerit contra se duo consilia sapientis, vel sapientum, ulterius ~~vel~~ in dicta causa ~~[illegible]~~ Iudex assessore dare nō teneatur, vel commissionē facere. Preter in suis diffinitivis ferendis in causis nullitz, appellat, et contradictor, et computet ñño duarz commissionu, et illa comissio q p lapsu dictorū xv dierū expiraverit, q illa q ed petierit a

Additio [illegible] statuto de [illegible] sapientis [illegible] in volumine statutorz. Et ad tollendas fugas illorz qui differ[illegible] [illegible] lite maliciose [illegible] consilium sapientis statuimus q quicunq in aliq. causa civili habuerit [illegible] semel consilium sapientis vel sapientum ulterius assessore [illegible] dare nō teneatur. et intelligat habuisse [illegible] si ille [illegible] consilium seu assessorem petierit, et p lapsu xv dierz comissio expiraverit, et hoc intell[illegible] quatenus ad [illegible] seu commissionē [illegible], et nō [illegible] nullitatē [illegible] puncti [illegible]. In [illegible] et contradictoriis [illegible] assessor [illegible] parti [illegible] ad terminū salarium et expensas [illegible] ipsarz expensarz et salarij. [illegible] in bona [illegible]

Quod creditor non possit molestari in bonis banniti sibi obligatis nisi s satisfiet. R. xxii

Ordinamus quod si quis est, uel fuerit exbannit. in futur. pro aliquo malitio, et eius bona essent pro debito obligata, ~~ex~~ alijs debitis, ueris, et non ~~fictis~~ fictis habeat ille cui obligat. fuerit detentionem bonorum, usq. ad plenam satisfact. dictorum debbit. tam dotin. quam aliorum. Et potas non doleat illos, uel illum in dictis bonis, uel ipsorum altero molestare nec molestari facere. Et si contra fecerit perdat de suo salario x libr. R. et non ualeat qd per ~~em~~ eum contra predicta factum fecit. R.

Quod uenditor possit retinere rem uenditam pro pretio, et qd in ipsa caeteris preferatur. R. ca. XXIII

Statuimus, et ordinamus, qd si quis uendiderit, uel uendet in futur. res aliquas de quibus pretium non sit solutum. licceat uenditori re tenere rem uenditam loco pignoris, donec de pretio sibi fuerit integre satisfactum, et interim lucretur fructus. Addimus etiam qd uenditor pro pretio rei uenditae preferatur in ipsa re uendicand. et tenenda omnibus creditoribus emptoris, etiam ~~in omnibus temporibus~~ anteriorib. in tpre, usq. ad integram satisfactione pretij. R.

Quod nullum compromissum duret ultra sex menses. R. ca. XIV

Provvidimus qd nullum compromissum duret ultra sex menses. et post dictos sex menses arbiter uel arbitrator nullam habeat iurisdictionem seu licentiam arbitrandi, seu diffiniendi et si non concordauerint arbitri, seu arbitratores cogant. partes per potem, uel Iudicem ad ponendum tertium realiter, et personaliter, ita ut tertius oio ponat. R.

Quid iuris uide p. Alex. in l. inter pares. ff. de re iud.

De his quae ius pretendunt in bonis exbannitor. R. ca. XV

Statuimus qd quecunque contingerit quod in bonis exbannit. uel dannator. uel positor. pro debbitoribus comis Eug. in mobilibus peteretur uel aliqd aliud com. iudice petitur. uocato sindico comis ad hoc quod eam ipsam defendat, et potas examinatis iuribus petentis de consilio suorum Iudic. ipsam causam decidat, et aliter supra ijs pronuntiare no possit. R.

De procuratoribus, et qd non responderint positionibus, et quod sacramentum caluniae non excuset ab expensis. R. ca. XVI

Ordinamus quod si quis contra procurat. uel mandatos aliquam, seu aliquas rationabiles, et probabiles exceptiones obiecerit assignetur ei terminus ad eas exceptiones probandas, infra quem term. nisi probauerit cum effectu Iudex causae condennet excipientem in expensis factis occasionum dictarum except. ~~pot.~~ peremptorii. contra que exceperit, et huiusmodi exceptionibus, no obstant. elapso dicto termino dato per iudice immediate no obstant. aliqua appellatione procedatur sup. negocio principali, non non obstante si dixerit per eum non stetisse qd no probauerit except. predictas infra

infra ter.^m a Iudice sibi datum. Hoc addito qd nullus procurator etiam si habeat spale mandatum possit, et debeat respondere aliquibus positionibus sz ~~ppri~~ princi palis persona respodere omni modo teneatur nisi ipsas positiones procurator voluerit confiteri, vel nisi aduersarius con sentiret. Si tamen fuerit mulier Iudex debeat mittere notarium causa ad domum mu lieris expis mulieris si non voluerit venire q.^r Et idem intelligatur in omnibus, qui ha beant iustam causam non veniendi, et hoc non vindicet sibi locu qn dns esset absens a Ciuitate, et Comitatu Eug. de cuius absentia, et iusta causa fidem faciat procurator propo. Iur.^t

Addito hoc qd iuramentum calumniæ ~~vel~~ malitiæ vel veritatis no excuset aliquem in aliqua causa vel casu, a condennatione expensarum.

Per comparitionem principalis no revocat. procurator.

Volumus etiam addentes qd per comparitionem dni ad causam tractandam ad quemcunq. actum compareat non intelligatur, nec sit procur revocatus.

Pr. p filio, tutor p pupillo et fidei commissarius procuratores facere posst.

Pater autem in causa filij, et tutor, vel tutrix in causa pupilli possint procur vel procuratores ante litem contestatam constituere sicut posset si p eos lis contestata fuisset et et fidei commissarius quandocunq. possit procuratorem facere ad ea omnia, quæ pertinent ad offm commissarij et ad ea, quæ ipse facere posset.

Insuper addimus huic capto declarantes qd inducto, vel ostenso instrumento procurationis facto ad agend et defend in causa intelligatur sic, et habeatur legms procurator in causa in qua comparuerit, et quod non obstante qd procur fuerit lite contestata dnus sive principa lis possit semper assistere causæ, et procedere in ea prout sibi placuerit ad quemcunq. actum.

De Ferijs, et diebus feriatis. R. XXVII

Vid. Aret. Inst. de excep. §. appel lat. ver. in eagl.

Cum semper oporteat seruari iustitiam, quæ est omnium conseruatrix ad reuerentiam omnipotentis Dei, et sanctoru, et sanctaru eius dies istos in ~~ciuilibus~~ criminalibus causis ~~dumtaxat~~ feriatos esse iubemus. Et volumus Festum Natiuitatis Dni, Sancti Stephani, Sancti Ioannis Euange listæ, Innocentium, Sancti Siluestri, Circuncisionis, Pascha Epiphaniæ, dies Veneris Sanctu Paschæ Resurrectionis, Dies qua celebratur officium Corporis Christi, vz ipsa prima dies Festu Sancti Vbaldi de Mense Maij, Festu Sancti Ioannis de Mense Iu nij, quatuor festiuitatum Beatæ Mariæ Virginis. Vz Anunciationis, Assumptionis, Natiuitatis et Purificationis, Festum omnium Sanctorum, qd quæ est in Mense Nouembris, Fes ta principalia duodecim Appostolorum, Festum Beati Laurentij de Mense Augusti, omnes dies Dominicæ, Festum Pentecostes, et omnes dies Veneris, saluo, quod nisi Iudic Veneris aliud de predictis festis ~~(…)~~ possint ~~ferre~~ ferri diffinitiuæ Sententiæ ~~in ciuilibus~~ in criminalibus cais.

In ciuilibus

In ciuilibus uero questionibus, sint feriæ, omnes dies, et festa supra scripta, et etiam infrascripta festum Natiuitatis Dni in sua uigilia usque ad et Ianuar Inclusiue, Pascha resurrectionis cum septem diebus precedentibus et VII sequentibus. Festu Pentecostes cum duobus diebus sequentibus festa quatuor Euangelistar. Festa quatuor Doctoru Ecclesiæ, Vz Sancti Augustini, Ambrosij, Gregorij, Ieronimi. Festa Sancti Vbaldi de Mense Maij cum duobus precedentibus, et uno sequenti. Festu in dies in quo celebratur officium Corporis Xpi Vz prima dies Festa Sanctoru Mariani, et Iacobi, Sancti Michaelis de Mense Maij Setembris, Sancti Martini epi Sanctæ Catharinæ, et Sanctæ Luciæ omnes dies Sabati ante Nonas, omnes dies quadragesimalis, et alij dies quibus ieiunari debet. Vz dicti dies omnes ante nonas, et festum beatæ Mariæ Virginis, quod est dies VIII Mensis Decembris et tertius octo diebus regis cuiuslibz pot. et qn fit consilium poti capitan. cum consulum mercatorj. De posto maiori sumeq et si in ipso consilio fieret aliqua preposita. Vz si consilium fiat ante nonas, sit dies dicta feriata dies ante nonas, et si fieret post nonas sit feriata post nonas, et tempor fori banniti de mense Setembris. Exceptis de ijs quæ fiunt in foro, et occasione fori, et dierum Letaniarum usque ad nonas Vz in ipsa litaniæ. celebrantur. Sint etiam feriæ pro messibus a kl. die mensis Iunij, usque ad Assumptionem beatæ Mariæ de mense Augusti, et pro uindemiis primi XVI dies mensis Octobris. Ci

Item S. Io. bapt. cum duobus precedentibus et uno sequenti.

Quod apodisa contra scribentes habeatur pro publico instrumento. Rca. XXVIII

Prouidimus statuentes, quod si quis campsor polizam aliquam fecerit sua manu de denarijs uel alia re quos alteri teneretur dare mutui causa uel depositi uel alia causa talis polliza pro confess. habeatur, et uim confessionis habeat, et omnes off. comis Eug. in omnibus exequtioni mandare teneantur secundu formam nouæ legis, et polizzis cuiuslibz personæ alterius. Illud idem intelligi uolumus obseruari.

Vid. Aret. Inst. de empt. quod in prin. uer. not. et Inst. de except. § idem Inris. col. 14 uer. tepestiu. et accedit

Quod detur copia per notos de rogitis pertinentibus ad exbannitus. Rca. XXIV

Statuimus quod potas, et Capitaneus, et coru Iudices debeant facere dari copiam publicam rogitorum, et protocollorum ubi fit mentio alicuius poti pro debbitore comis Eug. a quocunque notario habente accepta competenti mercede, et hoc fieri faciant infra V diem postquam petitum fuerit ad petitionem cuiuscunque petentis cuius interest, uel ad petitionem syndici comis Eug. et de hoc stetur sacramento not. siue uel non.

Quod

Quod non fiat cessio a forense contra civem, et quod non sit necessaria cessio in obligat. pro alio recepta. Rubrica xxx.

Providimus statuentes quod nulla persona de Civitate comitatu, et districtu Lucano recipiat aliquam iuris cessionem ab aliquo forense contra aliquem civem, vel districtualem comitatus Lucani, et qui contrafecerint puniantur per potestatem in xxv libr. Et cautio, seu iuris cessio, non valeat, nec teneat ullo modo, hoc tamen non vendicet sibi locum in illis, qui fideiusserit, vel principaliter se obligaverint pro aliquo, vel cum alio cive, vel districtuali Lucano ~~alicuius~~ forensis, et solvisset debitum dicto forensi, pro parte, vel in totum, in quibus casibus iuriscessio fieri possit non obstantibus predictis, Addimus quod si quis receperit aliquam promissionem vel obligationem pro aliquo, ille pro quo promissio, vel obligatio recepta fuerit, possit ex ea agere, et petere, sicut si sibi actio, vel iuris cessio esset non obstante quod actio sibi cessa non fuerit. Ille autem, qui pro alio receperit non possit aliquid petere, ex obligatione, vel promissione predicta, nec solutionem recipere X et si fecerit, non valeat, nec debitor ~~propterea~~ liberetur, Quietatio autem facta, vel fienda alicui pro altero, valeat, et teneat, sicut si facta fuisset alicuius civis nomine, recepta fuerit, et ex ea liberet sicut si sibi factum fuerit, vel fuisset.

X nec de ea agere [illegible] nec aliquid fa[illegible] [illegible] eius pro quo recepit

alicui civis.

Quod non fiat cessio nobili contra popularem Rubrica xxxi

Statuimus quod nullus de genere nobilium possit, et debeat recipere aliquam iuris cessionem contra aliquem popularem, sive de populo Civitatis, vel districtus Lucani. Et si receperit non valeat nec teneat ullo modo. Nec per talem iuris cessionem agere possit nec ab aliquo officiali comunis Lucani audiatur in dicta causa, et nihilominus, condemnetur talis nobilis in l. libr. R.

Quod habens arborem in alterius terreno cogatur eam vendere. Rubrica xxxii

Providimus. statuentes quod si quis arborem aliquam habet, vel habuerit in terreno alterius vel partem arboris alicuius in terreno alterius existentis ille cuius est dicta arbor compellatur eam vendere iusto pretio. Et hoc fieri faciat potestas vel eius Iudex sine porrectione libelli, et absque iuris solemnitate, servata, et ~~ille~~ cuius est terrenum teneatur emere iusto pretio, et solvere venditori iustum pretium Et si non fuerint concordes eligant unum hominem, vel plures de comuni concordia qui dictum pretium debeant declarare.

~~De mancipiis~~
Quod
De mercatis

De mente captis, furiosis, male auiatis, et contractibus eorum. R^ca XXXIII

Alex. de Im. in con. 85. et con. 86. vol. 2.

Ordinamus prouidentes, quod nullus furiosus, mente captus, uel demens possit uendere, uel contrahere, aut contractum aliquem facere cum aliquo. Et si quis a tali emerit, uel cum eo contractum fecerit, non teneat ullo modo; et filius, et quilibet coniunctus dicti furiosi, siue mente capti uel dementis masculus, uel femina, per se, et suum procuratorem possit petere uenditionem rescindi, et contractum cassari, et quilibet reputetur idoneus, et admittatur ad predicta, et potestas, et eius Iudex teneantur ipsas uenditiones, et contractus cassari, et irritari facere infra octo dies summarie, et sine strepitu, et figura iudicij, et obtacis (?) libelli et iuris ordine non seruato. Hoc addito quod si quis imposterum ludendo uel aliter male faciendo male tractet, ~~reficiat damna~~ uel faciet facta sua, ~~Item~~ ita quod male auiatus merito dici possit. Teneatur potestas, et quilibet eius Iudex, qui super hoc fuerit requisitus ad petitionem patris, uel aui, uel duorum ex proximioribus consanguineis illius male auiati publice bannimenta facere per Ciuitatem Eug.^i quod nulla sibi cartam, uel obligationem faciat, uel contractum quo facto omnis contractus carte obligationes quae cum illo fierent, siue consensu patris, uel aui et duorum ex proximioribus consanguineis ipsius sint irriti ipso iure, et pro non factis poenitus habeantur. Et nullus officialis Comis Eug.^i audiat aliquem agentem, uel petentem, uel excipientem seu se defendentem, ex cartis seu obligationibus supra dictis, non obstante quod sint sacramento, uel alia quacunque firmitate munite: ipsasque cartas contractus et obligationes dicti potestas, et Iudex ad petitionem cuiuslibet cassari, et Cancellari facere teneantur et ad probandum quo ad promissa casum, ~~quod~~ quod aliquis male tractet, uel faciat facta sua, Ita quod male auiatus merito dici possit, uel aliquis sit pater, uel auus uel de proximioribus consanguineis illius, qui male ~~di~~ auiatus dicitur sufficiat sacramentum eius, qui dicit se patrem, uel auum, uel eorum quisque se dicunt esse de proximioribus consanguineis male auiati predicti, uerum quia non semper quis in proposito, uel actu malefaciendi perdurat, Volumus, quod interdictio ~~actio~~ prefata duret per duos annos tantum ab ~~annuimenti~~ emmanenti tempore computandos. Possit tamen pater, et auus uel consanguineus elapsis annis predictis et quando et quotiens fieri facere similem interdictionem seruata tamen forma predicta per duos annos tantum, ut supra dictum est quotiescunque facta fuerit duratura. premissa uero in contractibus, et cartis, in quibus male auiati obligentur alicui non autem in his in quibus aliquis obligetur eis debeant obseruari.

Quod

Quod mulier nupta sine consensu viri non contrahat nec teneatur; Rubrica XXXIV

Statuimus, et ordinamus, quod nulla mulier habens virum possit contrahere, vel aliquam obligationem in aliquo facere sive testamentum, seu ultimam voluntatem condere, vel de suis bonis in alium transferre sine consensu viri sui. Nisi esset in articulo mortis, et vir seu maritus esset tunc absens, ita quod eius consensus de facili haberi non posset. In quo casu tunc debeant consentire duo, ex proximioribus consanguineis viri sui. Et si secus fieret non valeat ullo modo, etiam si intervenerint iuramenta.

Ias. in l. nihil ideirco. C. de codicillis ubi tenet dictum statutum non valere. Sed contrarium tenet. in l. ex facto ~~[illegible]~~ ver. 7° nota. ff. de vulg. et pup.

Add. quod istud statutum ... de extractis ... de nobilib. Ias. cum eodem in l. mors n. 42 et seq. de vulg. [illegible]

Hinc de reverendo [illegible]

De questionibus murorum, eloacarum, landronum, stillicidiorum et similium ~~solum~~. Rubrica XXXV

Ordinamus statuentes, quod si quis habet murum communem cum aliquo, et illi voluerint reactare potestas ~~seu~~ Iudex cogat consortem, ad reactandum dictum murum. itaque quilibet ex parte sua, et si alter ex consortibus voluerit murum in altum extendere, et elevare, teneatur consortem requirere, ut cum eo faciat expensas communiter ~~omnes~~, et si voluerit contribuere in expensis, possit propterea murum in altum elevare, et in altum tenere quantumcumque voluerit. Et alter consors non possit in dicto muro aedificare, vel aliquid imponere vel immittere nisi primo reficiat medietatem expensarum eidem secundum estimationem unius viri boni muratoris. Et si aedificaverit in muro, vel in parte in cuius consortem non contribuerit in expensis, infra unum mensem postquam edificare ceperit, et petitum fuerit dimidietatem expensarum in dicto muro factarum secundum dictam extimationem restituere debeat, et potestas et Iudex comunis predicti predicta fieri faciant sine strepitu, et figura Iudicij, et sine decima, et expensis, et liceat utrique parti trabes, et ligna ponere, et mittere in muro communi, pro aedificio et fenestras facere et similia ~~[illegible]~~ ex parte sua, non tamen ita quod prestet preiudicium alteri consorti. Nec alicui parti liceat in muro communi facere versatorium, vel sedile, et si contrafecerit, potestas et Iudex infra iij dies, postquam petitum fuerit faciat removere. Addimus huic capitulo, quod quando esset inter aliquas personas aliqua discordia, vel lis, seu molestia occasione alicuius muri, vel landronis, Cloacae, ~~re~~, fossati, necessarij, versatorij stillicidij, vel grondarecciae, de his et similibus, quod Iudex, et officiales, potestatis teneatur, et debeat ad petitionem cuiuslibet petentis ire ad locum ubi, et de quo dicta discordia esset, et videre, et dictam discordiam sedare, et terminare, de facto et sine strepitu, et figura Iudicij, et omni modo et iure

Pag. in pr. lib. quod hered. vel se sing. divid. gl. et in fi. [illegible]

Aret. Inst. de servit. § [illegible] ver. nota quod servitus [illegible]

Nemini licet in muro com. aliquid facere.

iure, quo eis uidebitur habita consientia uicinorum dictorum litigantium uno quatuor ad minus non inspectata alicui parti, et ferijs nõ obstantibus, et R.

~~Quod seruetur idoneus, qui pro alio obligauit. R.~~

Quod homines uillarum cogantur colere terras ubi uicinas. R.ca XXXVI

Prouidimus statuentes, qd si quis habet terras, uel possesiones in Cõit. Cug. quas homines illius ~~conte~~ comunea, uel alij qui solliti st illas laborare nolunt ipsas laborare Potas, et Iudex ad petitionem cuiuscunq petentis cogat proximiores de dicto loco ad laborandu ea bona fide et secundu qd comis laborant in dicta contrata. Quod si negligerit perdat de suo salario Potas lbr x R. Hoc addito qd sindici uillarum seu castror. in quibs dicte terræ sint posite cogi debeant cum quatuor massarijs per Potem, uel eius Iudice eas laborari facere modo predicto. Et si sindici uillar. aut castrorumq predicta negligerit adimplere teneantur dannum passo, et fructus, et interesse, qui percipi potuissent de ipsis terris ~~percipi~~ vel eorum et hoc locum habeat tantum in ciuibus, et comitatensibus subiacꝫ dacio et collecta dummodo non habeant locum, si terræ essent ~~[illegible]~~ sterilles. R.

Quod conseruetur idoneus qui se pro alio obligauit. R.ca XXXVII

Statuimus qd quicunq fec.t seu fecerit alicq fideiuss.nẽ seu obligat. pro aliquo ex qua fideiussore seu oblig. constituerit publ. instr.m conseruat. indenpitatis ~~talis~~ qui promisit

Conseruatione indẽnitatis conseruare indenne, et eius heds teneantur, et debeant talem fideiuss.m uel pro ipsa obligatione, et eius heredes et bona omnimodo conseruare indenn. et ipsũ absoluere et liberare, et liberum, et absolutum reddere à tali fid iuss.ne seu obligat. quomo cuq et qualiscunq petierit iuris solennitatibus obmissis, et ferijs nõ obstantibus, et predicta teneantur Potas, et omnis officialis comis Cug. exequi mandari ad petitionem fideiuss.s contra debitorem pro quo, sicut fieret contra ipsum debitorem ad petitionem creditoris, et dict. talis fidei iussor, uel sic obligat. esset, uel reperiretur condennatus iniuste uero dicta de causa in aliqua quantitate, talis condennatiue exigatur ꝑ capit. tantum contra principalem uel sic obligat.m non obstante qd (et non contra fideiussores) non sit scriptus in istr. debiti, ut fidei iussor sed ut conreus, uel ut principalis debitor, uiso instrumento conseruationis indemnitatis, uel ostenso R.

~~De terrenis mittendis, et dirizzandis inter uicinos~~ R.ca XXXVIII

Prouidimus statuentes qd si ter. uel ter. curuati fuerint, uel curati reperirentur inter aliquas possesiones, Potas, et eius Iudex faciant eos dirizzari ~~et~~ reperirentur curuati et ubi

et ubi reperietur non esse veri, vel fuissent extracti, Potas et eius Iudex eos mitti vel remitti facere teneatur ad petitionem petentis hoc modo, videlicet quod eligantur duo boni homines de contrata si reperientur, vel aliunde per partes inter quas possessiones seu termini remicti, vel mitti debeant, quos electos, vel repertos Potas, et eius Iudex cogat et cogere debeat ad predicta facienda, et si non fuerit in concordia illi duo, eligatur a dictis partibus tertius, et postmodum quod factum fuerit, per duos ex predictis sit ratum, et Potas et eius Iudex predicta faciant, et facere teneantur sine strepitu, et figura Iudicij, et porrectione libelli vel declarationis alterius faciendi. R.

De parte dotis applicanda Maritis, et de alimentis uxori prestandis. Rubrica XXXIV.

Ordinamus quod si uxor alicuius decesserit sine filijs ex eorum matrimonio natis: omnis res appreciate quas maritus vel alius pro eo habuerit in dotem, et in dotem receperit, vel ei promissae fuerit pro matrimonio inter eos contracto, remaneant, et applicentur marito simul cum tertia parte dotium et rerum receptarum vel promissarum ad quas res appreciatas, et tertiam partem dotis reddendam illis, qui similiter quibus facta fuit cautio de restituendo dotem vel alijs quibus dicta de causa restitutio fieri deberet maritus mulieris nullatenus teneatur, non obstante si in instrumento dotis esset promissa integra restitutio dotis. Nisi spetialiter, et expresse huic statuto renuntiatum esset, per contrahentes, et si dictum matrimonium divisum non fuerit aliqua iusta causa quam per mortem.

Arch. per quas pson. no. sf. §. eg. in fin. et in tit. de act. §. fuerat ver. prosr de questione quotidiana statuti et ver. seq. et in tit. de socie. §. fin. ver. gl. pa. in fin.

Pap. in for. lib. quo uxor agit de dot. glos. dix. d. Margerita ver. amplius quod quod Averr. et Bar. vers. 132. et 134. in illo. ed.

Hoc addito, quod soluto matrimonio per mortem, mariti heredes; mariti teneantur dare alimenta uxori quondam defuncti secundum quantitatem dotis usque ad dotis restitutionem, et per hoc non preiudicetur mulieri, si ex alia causa ab herede mariti alimentanda esset. Et hoc Potas et Iudex fieri faciant sine strepitu, et figura Iudicij dictis ferijs non obstantibus. Et predicta locum habeant in matrimonijs contractis, et contrahendis.

Addentes huic capitulo, quod maritus, non lucretur partem tertiam dotis, et res appreciatas nisi uxorem duxerit, vel ipse maritus ad domum uxoris accesserit ad habitandum cum ea, et heredes et possessores bonorum, et qui ad restitutionem dotium tenerentur cogantur ad alimenta prestanda mulieri. Donec de dotibus sibi fuerit integre satisfactum. R.

De divisione

De diuisione rerum comunium. Rubrica XL.

Decernimus statuentes, quod si quis habet aliquid commune cum aliquo, quod alter eorum uoluerit diuidere seu sortiri, quod Potestas, et Iudex cogat illum talem, quod comunicat ad petitionem petentis ad faciendum de ipsa re diuisionem ad penam L. librarum R. saluo de his rebus quae indiuisibiles essent, per pactum uel alia iusta causa. Et Potestas, et eius Iudex procedant in predictis summarie sine porrectione libelli et strepitu, et figura iudicij, et iuris solenniter obmissis diebus feriatis non obstantibus &c.

De iure reddendo clericis, et ecclesiasticis personis. Rubrica XLI

Prouidimus statuentes, quod clericis, et ecclesiasticis personis fiat per officiales comis Eugubii tam in agendo quam in diffendendo illud ius in ciuilibus causis, quod fit, et fieri debet Eugubinis in foro ecclesiastico, et non aliter. in criminalibus ~~[illegible]~~ uero laici offendentes clericos puniantur eo modo forma, et penis quibus D. Episcopus punit clericos delinquentes in laicos non obstante aliquo capitulo statuto supra uel infra posito. &c.

De exequtione laudorum et arbitriorum. Rubrica XLII

Statuendo prouidimus, quod omnia lauda, et arbitria mandentur executioni per officialem comis quemadmodum mandantur alia instrumenta publica ~~[illegible]~~ exequtioni secundum formam nouae legis, et non possint aliquam exceptionem opponi, nisi illa quae continentur in lege noua excepto quod si illud laudum esset petitum reduci ad arbitrium boni uiri infra X dies coram Iudice ~~[illegible]~~ illa petitione, et donec processus terminetur, non possit nec debeat exequtioni mandari, per illos officiales non obstante aliquo statuto in ~~[illegible]~~ contrarium loquente. dummodo ille qui petit dictum laudum reduci ad arbitrium boni uiri continue tempore condecenti procedat in causa alias exequtioni mandetur, ut supra est expressum.

Alex. con. 84. uol. V. et Soci. con. 220.
Et nota quod in petitione execu-tionis laudi, non sufficit opponi laudum reductionem petitum, sed debet opponi eius pectus et ordinaria actio. Bal. in l. fin. C. de ord. cog. Alex. in l. aliud ff. qui app. sit. Nisi pars fuerit prius plationi laudi, ne lecet elapsum biennium.

De prescriptione XV opponeda annorum creditori. Rubrica XLIII

Statuimus quod si quis habuit ~~[illegible]~~ uel possedit rem aliquam per se, uel suos auctores, uel auctores auctorum per tempus XV uel plurium annorum Iusto titulo, ~~uel plurium annorum~~. Et de ea re fuerit sibi mota lis, uel questio in curia comis Eugubii uel mota sit, uel imposterum moueberetur talis mouens ab aliquo officiali comis Eugubii non audiatur. Hoc lochum habeat in pendentibus preteritis et futuris, et hoc non preiudicet minoribus XV 25 ann. nec in rebus dotalibus, uel obligatis pro dote. Hoc addito, quod ad petitionem cuiuscunque petentis eiusque interuenit Iudex coram quo eundem talem possidentem aliquid peteret statim hoc probato se non esse in causa Iudicem pronuntiare debeat ad penam C librarum R. Et si quid fecerit super ipsa causa sit irritum, et inane, et non ualeat ipso iure. &c.

An per tale stat. tollat prescriptio minoris temporis ut X an. inter presentes [illegible] sed tollit illa quae est maioris temporis ut 30 uel 40 ann. ut Paul. de cast. in con. 296. Pro hoc facit quod statut. quod loquitur post 15 an. [illegible] ad eum audiendum non tollit nec tollere intelligitur ordinarium remedium et sic prescriptionem decennalem ita Bal. in aut. in l. plane ff. quod fal. tut. aut.

Hic non requiritur bona fides sed [illegible] ut glo. in c. 769. uers. sed quando [illegible] procedat. et restringit tempus annorum et maiores datam a [illegible] tollit remedium can. restitutio in integrum. Tollenet remedium restitutionis in integrum, quod competeret ex capite ignorantiae [illegible] uigilant. et Par. eodem [illegible] prescriptio. Sed quia stricte, non tollit remedium extraordinarium. Aug. con. 109.

De Aduocato

34

De Aduocatis Procuratore dando petentibus Rca. IV.

Statuimus et ordinamus, qd ad hoc ut unusquisque melius [illegible] Aduocatis procurat. qd Potas, et Capita et coeteri officiales comis [illegible] teneantur et debeant satisfieri facere unicuique aduocato, et Procurat. de eorum salario secund. qd eis uel [illegible] eorum uedebit conuenire habita considerat. causa, et facultat. Aduor. et procurat. et hoc faciant sine strepitu, et figura Iudicij diebus feriatis nõ obstant., et qd nullus sit audax offendere aliquem Aduocatum, uel procurat. occasione aduocationis uel procurationis. Et si quis contra fecerit poena duplum soluere teneat., et qd sit offensus occasione predicta sufficiat fama publica. Dummodo maturum probetur secund formam statuti dicte Ciuitatis. Hoc addito qd D. Pot. et Cap. et turris et quilibet eorum in suo officio, teneantur, et debeant dare Aduocat. seu procurat. cuilibz petenti, et ipsum, uel ipsos cogere realiter, et psonaliter ad dicta aduocationem faciendam nisi aduocat. haret iustam causam, quae causa utrum sit Iuxta uel nõ remaneat impudentia D. Pot. uel cap. et idem seruetur in Procurat. uel prosecutoribz &c.

Ad hoc uide decr. sen. m.

Quod minores (maiores) XIV ann. et mulieres possint esse in Iudicio criminali sine consenu pris., Curatoris, et mariti. Rca. XLV

Prouidimus statuentes, qd minores (maiores) XIV ann. possint esse in Iudicio, in criminalibus causis etiam si sint in ptate patris uel etiam Curat. Et idem intelligatur in mulieribus maritat. non obstante qd non intercedat patris, uel curat. uel marit. consensus. Et tamen nulla Mulier maritata possit aliquem accusare sine consensu Mariti.

Dicimus etiam qd Mulieres non obstante qd sint mulieres possint testim. ferre in causis criminalibus si aliud nõ obstat. &c.

Sanct. in c. qm falsa. uer. etiam col. 2. uer. 2o. [illegible] mulier.

De decimis soluendis in causis ciuilibus. &c. Rca. XLVI

Ordinamus qd in diffinitiuis sententijs condennat. &c.

Addimus, qd, quilibz Iudex in suo officio reuocare debeat [illegible] sine decimo, et salario non obstantibus ferijs

Et in questionibus dotium feria nõ obstante &c.

De Renunciatione fienda denuntijs debitorum. Rca. XLI

Quod condennatus pro debito satisfaciens creditori soluat V pro cento tm. Rca. XLII.

De exceptione datij non soluti &c Rca. XLIII

Qd non currat tempus in ea cuius Aduocat., uel procurat. in seruitio comis. Rca. L

De salarijs actor. caria, et contractibu, et aliar. scripturar. Rca. LI De [illegible]

De questionibus

De questionibus uertentibus inter coniunctos R.ca lii.

Statuimus et ordinamus quod si aliqua questio, controuersia, aut molestia, seu contentio esset inter coniunctos, quod dominus Potestas, et Iudex cogat dictas partes ad eligendum proximiores consanguineos, uel coniunctos, ubi non sunt consang. uel alios communes amicos Ambabus partibus, non suspectos de quibus concordauerint ipsae partes ad petitionem cuiuscumque ipsarum, qui dictas causas, controuersias, seu molestias decidant et terminent, sine strepitu, et figura iudicij, et omni modo iure quibus melius eis uidebitur. Et quod Potestas, et Iudex cogant ratione et per dictos consanguineos, uel coniunctos, uel amicos communes sic electos. Ad decidendum dictas questiones, controuersias, et causas. Et cogat Potestas, et Iudex predictos ratione, et per ad obseruandum ea, quae fuerint determinata, et decisa per dictos consanguineos, et coniunctos, uel amicos. Et predicta lochum non habeant in illis casibus ubi essent instrumenta publica inter partes non suspecta, statuto uel ordinato aliquo non obstante. Et hoc lochum habeat inter coniunctas personas uel consanguineos, usque in tertium gradum Inclusiue. Hoc addito quod predicta ~~commissionis~~ compromissi petitio in consanguineos, coniunctos, uel amicos lochum non habeat postquam litis contestatio facta fuerit, uel datus terminus, ad probandum in ea.

Iudex non debet admittere compromissum inter tales personas nisi prius probet consanguinei. l. de crimine et publicorum. l. gaccus non post.

Pas. in for. lib. quod agit. ad petitionem comp. gl. occas. eiusd. lit. et quest.

De causis appellationum contradictarum, et militum R.ca liii

Vt quisque qui grauabitur in posterum in causis ciuilibus per Potestatem uel alios officiales Comunis Lug. remedium, ex grauationis ipsi ueniant presenti statuto decernimus, quod quicumque fuerit grauatus per diffinitiuam sententiam in causis ciuilibus appellare possit ad dominum Potestatem Ciuitatis Lug. Et ipse dominus Potestas appellatore uel appellato petente causam appellationis committat et aduersario non uocato, unis ex Iudicibus suis cognoscendam, et terminandam infra IV menses, a die appellationis interposite computandos diebus feriatis non obstantibus. Et si a dicto Iudice contingerit appellari ipsam causam Potestas predictus alterius Iudici suo infra dictum tempus similiter terminandam modo predicto committat.

Et idem dicimus in sententijs diffinitiuis latis per aliquem ex Iudicibus maioribus comunis Lug. ut uz ipsam causam appellationis primae, et secundo, ut dictum est in Iudicum cognoscendam et terminandam committat modo predicto, et infra tempus predictum.

Et si ea appellationum non fuerit infra dictorum IV Mensium spatium terminata in suo robore permaneat sententia supra dicta et contra condemnatos ratione et per exequtioni mandeatur.

36

quoad Iudicē unde . sed m. angel . in uer. Iudex . f. 23 .

mandetur. Et si p. Iudicem steterit comdemn in l. ttri Rp et eo casu non currant interim tempora dictæ causæ. Si uero in causa ciuili aliqs grauaretur atr qz per diffinitiuam sententiam posit apllare ad dictu Dominu Potem. Et commissio et diffinitio fiat in omnibus, et p oia, ut superius, est expressu. Saluo qd tunc causa ipsa apllationis debeat terminari infra mense a die apllationis interpositæ, Et si in causa predicta lata fuerit diffinitiua sententia à qua contingerit apllari ipsa apllationis causa terminetur, et infra mensem, posit et à eodem Pote ad eundem Potem apllari à grauatibus, per ipsu D. Potem in ciuilibus causis quoquo modo illatis, qui Ptas causam ipsa committat, et procedatur, ut supra. Ante uero litem contestatam in ciuilibus processibus, uel anteqz incipiat in causa procedi ad dationem test. ad proband in causis, ubi p formam Iuris, uel stat lis contestari, non debet. Nullus audiatur apllas agra uaminibus autem inferendis p Iudices minores Comis Cuj. preterq p diffinitiuam sententiam posit remissus haberi et p simplicem querelam ad Potem, et quemlibet eius Iudicem, qui predicta grauata corrigant, prout eis uisum fuerit sine process. et sententia. Si uero contradicatur laudo diffinitioni alicuius arbitij uel arbitrationis, ipsa ca contradictionis tractetur coram Iudicibus predictis domini Potem uel altero eorum, absqz alia commissione sibi fienda, per Potem, et terminetur infra IV Menses à die contradictionis. Et si tunc fuerit apllatu procedatur, ut supra. In omnibus uero causis apllatu et contradictionis procedatur simpliciter, et de plano sine strepitu. Et figura Iudicij. Quas causas apllationum et contradict dicti Iudicis, qui de ipsis cognoscent, et quilibz eoru teneantur terminare secundum consilium alicuius sapientis de collegio Iudicu Ciuitatis Cuj. et non atr. Et qd dem o dem recisu habendo de Iudicibus minoribus ad dominu Potem, et suos Iudices. Idem intelligatur in Potem et cap. castroru districtus Cuj Si grauarent aliquem in causis Ciuilibus. Hoc addito qd post decursa dicta tempora IV Mensium si quis diceret sententiam a qua apllatu e esse nullam ex aliqua causa

Nullitas nō impedit executionem sniē. Iall. ut p laurs. in repeci e. qd contra. ver. interlocutiones. 7 app̄s

causa, non differatur, nec impediatur pp hoc exquisitio dictæ sententiæ. sed si acciderit dictum condennatum obtinere in ea nullitat, exequtio predicta reuocetur cum effectu. Itaq omnia restituantur opera in eo statu in quo erant ante exequt. fact. sine aliquo process. quæ causa nullit. diffiniatur de consilio sapient. ut supra dictu ē in causa apltat. et omnis ciuilis causa nullitatis possit cognosci simpliciter et de plano sine strepitu figura Iudicij. et debeat terminari infra quatuor Menses computandos a die petitæ nullitat. porrecte, et ultra dictu tēpus nullatenus audiatur. Addimus huic capto, q. apllauerit ab aliqua sententia, uel grauatione teneatur dare libllm, siue petitionem coram Iudice apllationis in dicta causa infra XV dies a die apllationis. interpoite at si q eum steterit habeatur pro non apllato, et qd nulla apllatio uitietur pp apostolos non petitos. Addimus et huic capto declarant. qd nullus in ciuilibus causis ante diffinitiuam sententiam audiatur apllas ss omnia grauiora in quacunq parte litis illata in diffinitiua sententia, et sup apllatione ab ipsa diffinitiua sententia interposita, ueniat reconsenda. Vbi uero non expettatur diffinitiua sētētia semp a quolibz grauio posit apllari ad .d. Potem, et causa apllat. committatur et diffiniatur, et terminetur, ut ē in dicto capto continent. ~ 2

De questionibus fraternitatis S.te Mariæ. R.ca LIV

Quod officiales sedeant ad Banca Iuris bis in die, et dent copiam actorū petentibus. R.ca LV.

Statuimus et ord, qd potas, et Capit. p.r cum omnibus eorum officiales singulis diebus uenire debeant ad banchum, et ad lochum ubi ius redditur inferius in Palatio dicti comis de mane, et sero except. diebus in quibus sunt feriæ in criminalibus causis secund formam stat. sub pena XXV lbr Bo pro quolibz eorū, et qualibz die, et ibi debeant dicti Dni offe stare de mane usq ad tertias et de sero usq ad uesperas ad ius reddendum. Ita qd quilibz possit commode ipsorum officiat copiam habere Et campanarius dictus Cugi teneatur sonare singulis diebus iuridicis de mane, et post nonam ad Ius reddendum pena

XX s̄s

XX sol. pro qualibet vice quam penam socius sive miles dni Potis vel alii faci-
at in ceppum comis de facto, et officiales dicti cois, et quilibet eorum teneantur
dare copiam processuum, et actorum civilibus petent. infra secundam diem postquam
fuerit petitum ad penam x libr. sol. pro qualibet vice. Addentes huic capitulo quod dicti
Dni Potis, et eius Iudicis: tam Iudex malleficior. quam Iudex causarum civilium, et
eius not. teneantur, et debeant diebus Iuridicis de mane et sero horis congru-
is venire, et stare ad iura reddenda ad logiam novam positam in Plateam
comis Luc. ad petitionem Dnor. consr. et consul. Et quod ibi fiant bancae
expensis comis Luc. et si videbitur dnis consr., et consul. fiat quidam pons li-
gneo a Palatio dni Pot. ad logiam predictam per quem dicti officiales in eun-
do et redeundo honeste ire possint, et reverti. etc.

Quod comitantes facientes custodiam in Civitate non possit cogi pro debito. Rca. VI

Statuimus, et ordinamus, quod custodes de comitatu, qui venirent, ad custodiam Civitatis, et
faciunt sive facient dictam custodiam pro se tam in eundo, quam redeundo et stando pro pre-
dicta custodia. Potas, et eius officiales seu aliquis officialis Comis Luc. non
cogant seu cogere debeant seu possint pro aliquo debito donec faciunt, et sunt
ad dictam custodiam aliquo capitulo supra, vel infra posito non obstante et speciali
capitulo novae legis etc.

Quod reformatio rerum Emphit. et ticketar. non preiudicet creditorib. Rca. VII

Cum multi debitores. etc.

De cessione bonorum. Rca. VIII

Providimus stat. quod ordinamta. Comis Luci scripta manu ser. Leonardi cuiusdam Pe-
trioli olim not. reforat. Civitatis Luce anno Dni M.CCC.XXXII de Men-
se Iunij que loquuntur de cessione bonorum fienda per debitores, et inquantum vide decr. seq.
loquuntur de dicta matteria, et forma cess. sint rata et firma ante presetis
statutis cum hac additione videlicet quod quicumque bonis cedet in futurum secundum
formam

formam prescript. ordinamentorum scriptor. manu dicti Ser. Leonardi, non possit habere aliquod officium à com. Civitat. Eug. Et facta dicta cessione, non possit stare, nec morari in Civitate vel Comitatu Eug. nisi die cessionis, et sequentis. Et si repertus fuerit postea in Civitate, vel comitatu predictis possit capi, et detineri ad petitionem creditoris in burttis Eug. sicut prius non obst. cessione predicta si tamen satisfecerit creditoribus suis, vel cum eis in concordia fuerit, nec privatus sit pp ea officiis comis nisi tantum p x annos computandos à die cessionis predicte. Contra petentem vero se admicti ad beneficium cessionis, non possit opponi excepcio Datij nō soluti &c.

De commissione rogitor. Notarij defunctor. quibus, et quatr. comicti debeat. R. IV

Statuimus qd quilib. Not. Civitatis et districtus Eug. teneatur, et debeat intitulare oms et singulos quaternos ubi scribit contractus sive rogita sua in principio quaternor. et ponere ~~anno~~ dni et alias ~~publ~~ publicationes in principio ponendas, et in fine cuiuslib. quaterni ponere subscriptionem sive publicat. nominis sui, et signi. Et si quis petierit contractus sive rogita alicuius noti mortui in publicam formam redigi. Potas ipsos contractus, et protocolla coram se deferri faciat. Et si defunctus not. in sua ulta voluntate alicui commisserit commictat. electo, si vero not. mortuus aliquem non elegerit commictantur illi cui hres si ht. al. proximior consanguineus voluerit, et fiat dicta commissio pub.e in generali consilio. si vero protocolla, quae comicterentur non essent autenticata Potas illa coram se deferri faciat et ex iis examinari faciat. ~~faciat~~ a bonis notis Eug. et expertis et ipsa examinatione facta si invenerit a predictis notis dicta rogita debere publicatione gaudere ipsa commictere debeat potas exemplanda et in publicam forma redigenda, et postea exemplari et in publicam forma redigi possint, et restitui eis quorum interest recepta compet. mercede et pretio per eum cui commissa fuerit. Et teneat. Potas primo mense sui regiminis bann. facere, qd quicumq ht protocolla seu rogita, quae commissa non sint coram Eo debeat comparare, et siqs ht ~~et~~ nō presentaverit in ter. banni condemnetur p Potem in £ 50 Bo. Addimus etiam qd protocolla noti mortui ee dbent penes not. cui commissa fuerit vel sint nō penes alium &c.

Quod

Quod instrã confecta p non subiectos non faciant fidem. R.lx

Statuimus et ordinamus, qd nullius, qd non soluat datia et collectas comis Eug. et ad non faciat factiońs rationales aples, in Ciuitate Eug. uel comitatu. Et qui non sit subiectus iurisdictioni comis predicti possit conficere aliqd instrũ. publicu, et testamentu uel aliam publicam scripturã, qd si fecerit nõ ualeat nec faciat fidem. Et predicta lochũ habeant, quo ad non subiectos qui moram traxerint in Ciuitate, uel comitatu Eug. Et predicta Potestas p. bannitũ faciat. Et predicta lochum non habeant. Et predicta lochũ nõ habeant in officialib. forensibus comis Eug. Nec in Notis curiæ Dni Epi Eugubini.

De Mulieribus doctatis, et doctandis. Rª. lxi

Die xxii Mensis Junij.

Dni Cons. Iustitiæ et cons. Populi Ciuitatis Eugi nũo octo. Conuenientes in capella cons. Palatij cons. Bajlia potestate auctoritate, et officio a tributis et datis in eis per statuta ordinam.ta et reformationes comis Eug. et Populi Ciuitatis predictæ, quæ sunt in factis communis Ciuitatis, et districtus Eug. et omni modo Iure ea quibus melius potuerint cum sit eo q mulieres maritatæ aliqn nõ contentæ dotibus uel post mortem parentum uolunt simul cum filiis ad partes, et in eos subcessionem uenire, uel falcidia seu debita iuris et naturæ in bonis Pris uel matris petere et ob hoc multæ subsicientur discordiæ, et scandali oriuntur. Et predicta nõ consentiente æquitati. Ordinauerunt posuerunt, et firmauerunt ad Bussulas, et pallottas inter eas, et de uoluptate ipsius domini cons. et prior. eorum facto pontito per me Leonardum notm reformationũ comis predicti. et obtento p omnes, qd nulla mulier maritata uel in p. maritanda uel et eius heredes cui uel pro qua pater, mater uel fr. auus, uel patruus seu auunculus dotem dederit, uel promiserit, possit, uel debeat succedere in bonis patris, uel matris, uel aui, uel aliquid petere ratiõ falcidiæ, uel debita iure naturæ ultra dotem sibi iũ pro ea data, uel promissam uel ultra relictam sibi in testamento, uel ad dictas bona regressũ hẽre.

possit

possit tamen mulier predicta petere si quid eidem, a patre, vel Matre, vel avo
in testamento, vel alia ultima voluntate fuerit relictum, et non primo nisi
ab intestato veniret, et predicta locum non habeant tantum ad futura, et
in futuris successionibus

Require pro confirmatione, et declaratione, et extensione nostrae sive reformationis
et mulieribus dotatis, et dotandis in sequenti carta in 2º later.

Additio, et correctio L. Ubaldinae ad statuta, et ordinata dei-
tationibus, et posterioribus loquentia.

Addentes, et corrigentes legem Ubaldinam statuendo forma Quo predictis positionibus
in causa examinans primo per Iudicem particularem, et declaratis quibus po-
sitionibus debent responderi si pars erat presens, vel citata personaliter vel monita à
Iudice statuto sibi terminus ad respondendum positionibus quibus Iudex debere
responderi declaraverit termini dictum, et si contumax fuerit in responden-
do habeantur pro confessatis. Ubi vero pars non fuerit presens, aut non fuerit
personaliter citata Iudex statuat eundem terminum procuratori suo si fuerit presens
ad faciendum respondere principalem positionibus predictis, et si contu-
max fuerit, in respondendo tunc detur tenuta de bonis conveneti de
quantitate petita vel ex extimatione. Si actor fuerit ponens. Si vero
reus exibuerit ipsas positiones mittatur in possessione dictus reus de
bonis actoris pro tanta quantitate quanta fuerit quantitas petita per
actore vel ei existimatio. Et expensis. pro absente vero a Civitate co-
mitatu, et destrictu eius tempore productionis dictarum positionum possit per
procuratorem dictis positionibus responderi habita primo fide per iuramentum
procuratoris de absentia predicta, et quod malitiose se non absentaverit prin-
cipalis, et dies, vel alio modo procurator positionibus non possit respondere,
et à declaratione, per pronuntiatum predictis termini dationem, vel moni-
tione non possit per aliquem appellari, vel recursum haberi, aut petere se grava-
vari consilio sapientis, quas appellationes Iudex ad quem appellatur

debeat

debeat reicere sationes quas appellationes Iudex ad quem appellatur reicere pena XXV lib. si contrafecerit, insup dictam legem Vbaldinam. declarantes volumus statuentes quod ubicumque ipsa lege Vbaldina, uel etiam in alijs statutis uel ord. comunis Eug. in ciuilibus causis deponentibus decitur, fit mentio superat si pars conuenta uel citanda fuerit pars etc. presentia absistente nulla citatio requiratur.

Additio, et correctio statuti positi sub R.a XIX de contractibus minorum, et filiorum familias.

Statuimus de contractibus minorum, et filiorum familias, declarantes statuimus, quod ubicumque in dicto statuto fit mentio de curatore intelligatur de curatore ad negotia uel de curatore spetialiter constituto ad illum actum, quem minor facere intendit et quod religiosorum consensus, si fuerit de proximioribus consanguineis sufficiat si erunt essent laici.

Additio et correctio facta super omnibus statutis Comunis Eug. loquentibus quantum tempus ciuiles causae debeant terminari.

Vt finis litibus imponatur, et parcatur hominibus laboribus, ex expensis statuimus, et ord. quod quelibet causa ciuilis finiatur et terminetur in tempus quatuor mensium a die primi termini dati in causa ad probandum in causa incohandas, et quod Iudex potestatis, et quilibet alius Iudex, uel officiales ciuitatis comitatus et districtus eius ad primas causas ciuiles deputatus, teneatur, et debeat uinculo iuramenti ad poenam L. libr. vice qualibet qua contrafactum fuerit ipsas causas ciuiles finire, et terminare in tempus predictum de quo tempore coram sindicatus debeant speciale sindicari, eorumque processus et sententiae reuideri volumus prout de actis criminalibus est expressum, et predicta intelligantur actore, uel reo assistentibus in ea et petentibus expeditionem causae: si uero aliqua causa deuenerit ad examen successoris, uel alterius Iudicis coram quo non fuerit initiatum iudicium dicte cause, successor ipse habeat tempus quod superat predecessoris, et ultra dictum tempus habeat duos menses ad expediendam causam

supradictam

supradictam, quam si nō expedierit infra dictum tempus incurrat penam s. dictam in cāis uero presentibus, et pendentibus, teneatur Iudex qui de eis cognitionē habebit, ipsas expedire, et terminare infra tres menses, à die quo petitū fuerit per actorem, uel reū ad penā supradictā. Et si steterit per actore q cā non finiatur infra terminū pdictum statim dicto termino elapso sit et īt intelligatur ipso iure ~~fine~~ finita instantia ipsius causae. Non tamen ipsa cā seu negociū principale: Non tamen possit actō inchoare nouū Iudicium seu instantiam ipsae causae ~~nisi~~ nisi primo reo reficiat expensas legitimas, quas reus fecerit in dicta instantia iam perempta. Quae expensae debeant taxari p Iudicem corā quo actor uoluerit iudiciū reincoare, ad petitionē actoris, et dicta taxatione facta, ut noua procedat instantia uel Iudiciū sufficiat ipsaz expensaz depositio, uel consignatio facta penes eū, quem index declarauerit. Reo presente, uel citato qd ueniat, ad uidendū depositionē, uel consignationē pdcaz ~~q ex pr[illegible]~~ quas expensas Iudex causa faciat, et restitui ad petitionem petentis. &

Copia decretis declarationis, reformationis factae de mulieribus doctatis, et doctandis posita s. in precedēti carta in s. lacere

An p hoc statutū possit minui legitima, uis qn dos est minor legitima pap. in for. lib. 9o pet. Ser. ~~[illegible]~~ ee test. s. ae et acetr. uer. pen. et uer. sed cip. hoc Aret. inst. de act. s. fuerit. col. 15 uer. ulterius 129.

Veduse le lettere del nro Illmo Sigr. Duca. Considerata l'utilita di seguire la dechiaratione di detta reformatione. dechiarando, et extendendo dicta reformatione. Statuimo, che le figliuole dottate esistenti li masculi non succedino alli patri, matri, aui, et auie, ne ab intestato, ne cotra al testamento, et ch'accadendo li ascendenti paterni, et materni decedere di sopradetti. Purche condecentemente siano dottate secondo la facultà delli loro ascendenti predicti. Et che questo et habbia effetto quando tali per loro et figliuoli delle dottate, uolesseno succedere alli loro ascendenti predicti. Et che tutte le presenti cose, et ciascheduna de esse habbia luogho tanto alli casi, et tempi passati, quanto foturi, et pendenti purche nō siano finiti, per sentencia passata in cosa iudicata ò per transaccione, ò patto, e questo in ogni meglior modo. &

Ediatū

Editum anno Dni M°.D.XI° et de q. apps in lib°. reformationum ciuitati Cal. Mann. & Caroli de Accorombonis de Calli°. Cam°. dicti communis Notarij reformationum.

Decretum sup statuto l. noua circha mulieres.
Nos Franciscus Maria Feltrius de Ruere dux Vrbini, et Praefectus Vrbis ac S.R.E. Capitaneus gnalis &c

Cum saepius excitatum fuerit, an mulieres, sub statuto legis noua nrae Ciuitatis Call. comprehense dicantur, Id circo ad omnem in pmissis dubitationem sub monendum sancimus, et pnti decreto decernimus, ut dispositio dicti statuti, in omnibus, et per omnia uendicet sibi locum et actiue et passiue ad ipsas mulieres preterquam in captura personali: n. prt de iure communi concederetur, quod quid ius in dicto casu obseruari uolumus, nec derogari aliter presenti nro decreto intendimus; Quam dispositionem, et declarationem mandamus in futurum inuiolabiliter absque tam causis pendentibus q. iudicio obseruari, et ad perpetuam memoriam publicari, et registrari. C X. Call. XXVIII aplis 1510.

Additio et correctio statuti positi sub Rca. XXI de sessore dando in causis, et etiam ordinandis noui loquentis de causis appell. et null. Rca. atque in stat. 246.

Addentes et corrigentes statutum positum sub Rca. predicta, ac aliud statutum loquens loquens de consilio sapientis dando petenti in causis ciuilibus, uel non dando, et de prohibitione facta q. causae ciuiles, non expediantur, et terminentur de consilio sapientis, et de rogatione irritatione statuti loquentis de assessore dando, et petitione consilij sapientis statuentur et ord. unanimiter, et concorditer. quod quilibet Iudex in suo officio debeat dare assessorem expensis utriusque partis si simul postulauerint; Si uero altera pars partium petierit detur expensis petentis, ea saluo competenti. etsi Iudex

Lim. nd Sre. loin. qu. pnis nd habe ut dubiu de iure. Bar. in l. ille aut ille. § cu in uerbis. de leg. 3°. Lim. qn tale consiliu peteret pecuniam seu aud. diferend. Paul. Castr. cons. 70 incip. in Christi noie. lutis ponderatis Alex. con. 62. col. 2. Ias. l. i. col. 6a. in p°. ff de no. op. nu. 3°. lim. nd Sre. loin. post concl. in ca. Felin. in c. ad dilectus. col. 2. de fid. instrum.

Iudex dare neglexerit condemnetur per Sindicum communis predicti in xl. libr. ex uice qualibet, cuius assessoris, sic dati consilium debeat reddi sigillatum, et Iudici causae presentari in xv dies, a die commissionis factae.

Addentes insuper quod si ille (ad cuius petitionem datus fuerit assessor) huiusmodi pro se obtinuerit consilium teneatur, et cogatur aduersarius ei statim salarium, et expensas consilij restituere.

Declarantes quod elapsis dictis xv diebus, a die dictae commissionis computatis, ipsa commissio expiret. Et nisi consilium dictum, sic, ut, praedicitur sigillatum non fuerit presentatum Iudici causae committenti, quod ex tunc dicta commissio habeatur pro non facta, nec Iudex possit ulterius puncto super quo est facta commissio iterum recommittere sibi uel alteri assessori. preter in sententijs nullitatis, et appellationum in quibus possit fieri iterata commissio si Iudici uidebitur, et non aliter, et Iudex ex tunc procedat in causa, ut iuris fuerit non obstante commissione predicta, et etiam non obstante ~~[illegible]~~ uel nuptius fuerit impeditus. In sententijs nullitatis et appell.

Et ad tollendam fugas illorum qui pro defendenda lite malitiose, ~~uel cum~~ omni fomento ~~fomento~~ petunt consilium sapientis. Statuerunt quod quicunque in aliqua causa ciuili habuerit contra se semel consilium sapientis, uel sapientum, ulterius assessorem sibi Iudex dare non teneatur, et intelligatur habuisse consilium contra se, ille qui tale consilium seu assessorem petierit, et perlapsa xv dicta commissio expirauerit, et hoc intelligatur quantum ad concessionem, seu commissionem iterato fiendam, et non quo ad iustitiam uel instantiam puncti remissi. Contra petentes saepe consilium sapientis.

In sententijs uero diffinitiuis causae principalis, et appellationum, et nullitatum semper dari debeat ad petitionem petentis assessorem neutri parti suspectus, modo et ordine supra descriptis, quoad terminum, salarium et expensas, et refectionem expensarum et salarij. Causa uero suspectionis remaneat in bona prouidentia iudicis predicti.

Dictio Semper. de qua [illegible] denotat continuationem seu perpetuitatem. l. gaio. §. Imperat. ff. de alim. [illegible] 2 l. 1. §. 17. ff. de flum. [illegible]

Rev.me dne pro conseruatione [illegible] Ciuitatis et districtus [illegible] que facilius per mas

46

per masculos q per feminas conservantur, et augentur placeat B.me
B. V. in forma vallida pro quiete ex omnium parte providere, decer-
nere, et declarare q.d deceden. filiis seu nepotibus ex personis frum
ab intest.o existen. aliis filiis seu nepotibus sorores eor. dotatae seu
dotan., illis vel illi nullaten. succedat. nec aliqua ratione, in bonis he-
reditat. dicto frum seu Nepotum aliquid petere, exigere, vel con-
sequi possint, sed debeant remanere tacite, et contente eum do-
tibus à parentibus habitis et si dotatae non forent dotent. ab iis
qui dotari tenentur iuxta dispositionem Iuris comis, et ad ad ipsa
admictantur sed devenire debeant ad alios fres seu filios frum
decedentium vel decedentis, et predicta lochu habeant ad casus
futuros ex alio casu de quibus mentio facta nd foret seu mo
aliquo successio ipsa petita noie ipsar. sororu succedentiu. Quae
de cetero amplius peti nd possint, nec valeant placeat ... q. ad fiat ...

Incipit liber

Incipit liber siue tractatus malliorum de modo et forma
seruandis in citationibus fiendis in causis malliorum. R.ca I

Vt in citationibus fiendis, in criminalibus causis nulla fraus, et in posterum comittatur.
Statuimus quod si quando contra aliquem de Ciuitate Lug. uel Burgi, siue
habitatorem in dicta Ciuitate, uel Burgis procedi contingat per accusationem
uel inquisitionem uel denumptiationem occasione delicti malli, uel excessus. Tunc Iudex
uel officialis, qui de causa cognoscet faciat eum citari per Baiulum comunis Lug.
qui Baiulus portet cedulam inscriptionem continentem nomen Iudicis, uel officii
mittentis, et citari facientis, et nomen citandi, et causam quare citatur.
et siquidem Baiulus predictus personaliter inuenerit illum quem citari
debet, assignet, et tradet, et cedulam predictam, et secundum formam
dictæ cedulæ citet eum personaliter presentibus duobus testibus maioribus XIV annis,
si autem reus personaliter inuentus non fuerit, tunc Baiulus predictus citet
eum ad domum sollite habitationis, et ad dictam domum, dictam
cedulam dimittat presentibus duobus testibus maioribus XIV annis, et
uicinis domui subiectæ, si autem citatio fiat in districtu, uel comitatu
Lug. tunc citatio fiat, in omnibus, et per omnia, pro ut superius est
expressum saluo quod quando in comitatu ille, qui citandus esset non in-
ueniretur, personaliter tunc dictus Baiulus dictam citationem notificet sindico castri,
uel uille in quo, uel qua habitaret citatus. et eidem sindico similem
cedulam tradat, et assignet, si autem non inueniretur Sindicus personaliter
tunc dicta citatio et cedule assignatio, et dimissio fiat ad domum
Sindici subiecti. Si uero Castrum, uel Villa unde esset citandus
Sindicum non haberetur tunc fiat dicta Citatio, et cedulæ dimissio sacer-
doti, siue rectori ecclesiæ dicti Castri, uel uille, ad ipsam ecclesiam; et semper
Baiulus in sua relatione nominet testes, coram quibus citauit eum per
nominibus eorundem. Et quando citationem notificauerit sindico, uel ecclesiæ, uel
sacerdoti, uel Rectori semper nominetur in relatione nomen Sindici, et Ecclesiæ

siue

siue rectoris, siue Sacerdotis, quibus dicta citatio facta, uel notificata ex-
titerit. Si autem citatio fieret de uniuersitate alicuius castri, uel uillæ
tunc sufficiat citari ipsam uniuersitatem in Palatio comi uel meda, uel
in loco q° in quo homines ill. uniuersitat. soleant conuenire, uel sindici
ipsius uniuersitat. q. uel ad domum sua habit. presentibus testibus. et cū
cedula in utroq caso, ut superius est expressū elapso uero ter°. incitat. uel
cedula apposito offitialis citari faciens faciat reum, quia ter°., uel infra
terᵐ. non comparuit exbanniri, et in banno poni pub. p. pcon. comis Eug.
ante Palatium ipsius, et in poena, et in banno q. p. for. stat. imponitur
de Mattio de quo proceditur contra eum, in quo banno assignetur sibi
terᵐ. sicut Iudici, uel off. placuer. nō tam minor tribus diebus sic tam
quod ter°. citationis, et ter°. Bannij non excedant decem dies à die citationis
factæ, qui reus infra decem dies predictos, a die citationis predictæ deco factæ
ueniens computandos admitti debeat ad excusat. seu responsionem, et ulte-
rius non admitti. Postq. uero decem dies a die citat. ipsa die maxima co-
putat. elapsi fuerint, reus contra quem procedere possit, et debeat, p. Potem
uel alium officialem, qui de causa cognosceret, condennari in poena qua
imponitur secund. formam statut. de Mattio de quo contra cū procedere sicut
posset si de ditto Mattio contra eum plené constaret, et si an. dictos decem
dies elapsos condennauerit condennat. non ualeat nec contra posit dictum
terᵐ x dierum prorogari p aliquem off. comis Eug. et si prorogetr non
ualeat prorogat. saluo semp. stat. qd loquitur de absentibus pro quibus causa
absentiæ fuerit alligata. Ubi autem contra aliquem forense procederetur
qui non habitat in ciuitate, uel districtu Eug. tunc citatio fiat, per litteras
mittendas ex parte offitialis procedentur comi, uel Pti uel Domio, uel offi-
tialibus, terræ, uel Ciuit. aut loci ubi habitat, aut unde esset talis forensis

contra

contra quem procedere. Quae lrae contineant tenor. inquisit. uel accusat. uel denunt. fact. uel dat. contra dictum forensem, in quibus litteris contineat. ter.m decem dierum ad minus à die putationis lrar. numerandor. infra quē dictus forensis comparer. possit, et si infra dictos decem dies non uenerit ex tunc ponatur in banno aut. Palatiū off. procedentis per preconem comis in quo banno assignetur, et ter. quinq. dierū ad minus, quibus, ter. decursis pos sit et debeat condennari in pena quā ex mallio plene contra eum ~~procedit~~ dit. secundum formam stat. resultar. sicut si de ipso Mallio plene contra eum constararet, et si talis forensis non posset citari per lras, uel non possent ad locum suae solit. habit. lrae destinari occasione guerr. per aliam ue iustam causam, uel esset uagabondus. Itaq. q. tam habit. uel domicilium non haberet, tunc citetur per preconē pub. et alta uoce sono tuba premisso in locis pub. infrascript. us in Platea ante Palatium officialis, q. procede ret contra eū, et in triuio Sancti Martini, et in triuio porte seu fontis S. Iuliani, et in triuio marlupi, quas citationes cum tuba Iudex, uel officialis fieri faciat, in quolibet dictor. locor. salt. bis eū interual lo trip.s, Vz qd in qualibet duar. dictar. citationum apponat. ad minus ter. decem dierū, et dicatur in eis nomen eius, q. citat. et nomen offiti alis facient. citari, et cā, quar. citat. postea uero ponatur in banno cū termino trium dierū, ut dictū e. Quibus terminis sic decursis pdci contra quos procedere possint condennari, ut supra; citationes autem in dic tis causis alr. factae nullam obtineant firmitatem. Si uero ter. x dier. cadat in diem feriatam, tunc respondeat, et respondere possit reus accusatus denuntiatus, uel inquisitus, et se ex causar. sequenti die prox.a non feriata. nō obstante, qd elapsi fuerint x dies. Si ult.s dies cadat in diem feriatam.

Volumus insuper qd si reus post citationem de eo factam sup aliqua inquisit.

denunt.

denunt. uel accusat. uoluerit copiam accusat. denuntiatæ, uel inqui- Si fuerit petita copia processus
sitð et ante responsum, uel excusat. suam quandocumq. uidet et notis
causæ dictæ reo uel suo procurat. dictam accusat. uel denunt. uel
inquisitionem exibere debeat, et copiam inde extrahi permictant
integram, et in put. for. sub pena XXV librar. officiali contrafacienti
uel predicta non seruanti. Hoc addito preti capto. statuentes, q. officia-
lis q. de aliquo Malefic. procedet, siue p. accusat. siue p. denuntiat. ut
inquisitionem tpre quo mictet cedulam citatoria accusat. denun-
tiat. uel inquisitoriam teneat. pena periurij, et centu librar.
mie qualibet qua extiterit contrafactu, quibus p. sindicem, uel sindicos
qui eum sindicat debeat coi condennari mictere similem cedulam et
eiudem temp. noto reformat. dicti cois eius p. Baiulum cui citat. comis-
sa fuerit, et cedula qualibs sit subscripta manu noti dci off. qui de ipso
processu, et citat. rogat. uel illum scribere debet, et in fine regiminis dicti
Noti dictus Not. reformat. teneatur sindico, uel sindicis, qui eum sindi-
cabunt dare cedulas supradictas in quar. qualibs scripta sit dies por-
rectionis ipsar. p. ipsu Notm, et sindicem, uel sindicos, qui sindicat. eundē
omis reuideant cedulas, et processus, et si inuenerint aliquem processu nu-
tiatum p. transmissionem dictæ cedulæ, et no perfectu sententia condenat.
uel absolut. uel at legitimi, uel no pendente, uel in libr. no scriptus
condennet ipsu off. in. c. libr. pro huiusmodi dilicto contracto dicto coi
tempor sindicat. et de predictis debeat specialiter sindicare. Insuper q.
Dni consules iustitiæ et consules populi ciuitatis predictæ, qui nunc sunt
et pro temporefuerint, cum illis prudentibus, quos secu habere uoluerint
possint, et eis liceat prouidere, et ordinare p. quem dictæ cedulæ debe-
ant recipi, et registrari, et conseruari cum uideat. q. notar. predictus
reformat.

reformat. dicti offitij per se exercere non possit, et possint ei qd adhuc fuerit p dictos Dnos confalonerios, et consules, et prudentes deputat. cum ipsis prudentibus deliberare salar. qd eis videbitur fore condecens. &c.

Qui accusare possunt, et qui non, Rca 11

Providimus statuentes q nullus admictatur ad accusandum, vel denuntiandu nisi principalis persona de iniuria commissa in rebus suis, et sua except. q cunctis usq in secundum gradum consanguinitat. vel affinit. inclusive, qua admictantur ad accusandum, et denuntiandum de iniuria commissa in p. vel rebus contramicti in dicto gradu et etiam maritus de offens. commissa in uxorem, quæ consanguinitatas affinitas, et filiatio probari possit coram dno Pote, et suis officialibus, et coram quocunq Iudice, et officiale cornis lug. et quicunq dictam probationem non posse fieri coram dictis officialib. vel non valere condennetur per potem in argentis lbr. de facto et de plano, sine strepitu, et figura Iudicij et p datis cam, et predicta locu habeant in civilibus, et criminalibus causis. Addimus et predicto capto qd ad predicta admictantur tutores p pupillis, et sindici universitat. et collegior. pro eis quorum sunt tutores, vel sindici volumus et qd procurat. credit. admictantur ad accusand. debitorem de precepto sprecto facto occasione debiti.

Mulier maritata non poe accusare sine licetia mariti.

In quibus causis, et qualr permictatur inquisitio, vel tortura. Rca 111

Statuimus, et ordinamus qd potas et sua curia, et quilibz eius officialis q cognitu sup hoc haberet possit, et suo officio ingerere, et p inquisit. pcedere, et singulis cuis mallis quorum esset, vel esse posset pena simpla q for. stat. et ord. vel reformat. x lbr originat. ut alt. vel esset personalis possint, et Potas, et Cap. p inquisit. procedere de omnibus iniurijs, et mallis q commicteretur in eorum Palatijs non obstante q pena malli, vel exterus eet minor x lbr; excesso dulterio vel

Vide Albe. in con. 15. vol. 3o. ubi ex his apparet. et Arct. in tract. mallitiorum ver. negauerit [illegible] in margine. 2. pag.

uel incestu uel stupro de quibus non possit inquirere, et ipsa mattã possint inue-
niri et probari facere per tormenta si probatum fuerit matt. per unũ testem
de ueritate, qui sit bonæ famæ, et cum probat. publicæ famæ eius mattio
id per alia Iudicia de iure sufficientia, et alio uel alio casu ad tormenta
aliquis poni non possit, et officialis contrafaciens puniatur in quolibet in c. libr
per dominũ Capitaneũ pp̃li uel Sindicẽ comis Lug. et Iniuriam passo emẽ-
dent, et quod fecerit non ualeat nec teneat ullo modo, nec possit in aliquo
casu qui excogitari possint aliquem ponere, uel poni facere ad aliq. genus
torti. nec permictetur quod ponatur nisi in casibus sibi permissis, et tunc cũ
consensu, et presentia Dñi Capi. populi uel sui Iudicis uel Sindici comis foreñ
qñ Cap. non esset in ciuitate cõtrafaciens uero puniatur ut supra. Et
ad approbanda predicta contra ipsos sufficiat probatio pr. famæ quæ probari
fieri possit coram Cap. Populi, uel Sindico cõis in tempore Sindicat. ipsorũ
officialium. Hoc addito statuentes huic capto quod ad probat. huius famæ
contra dictos officiales nullus nobilis uel digñe nobil nec aliqua ipso-
rum familia admictat. nec aliqua pa quæ non sit subiecta iurisdicti-
oni comis Lug. Et capitaneus populi uel Sindicus teneatur cassare cõ-
fessionẽ, et omnem alium actum, qui facti fuerint, per uim uel metum
tormenti. Et quod dictũ ẽ de mõ procedendi ad tormentũ locũ habeat ubi
procedat. per accusat. denuntiat. uel inquisit. dummõ pena simpla matti
ascendat ad quantitatem x libr originat., et quod factũ fuerit cõtra pre-
dicta sit irritũ ipso iure nõ obstante quod in inquisit. accusat. uel denunt.
sint plura mattã, quæ accumulata ascendant, uel excedant penam
penam predictam, in quibus casibus et iubemus torturã, et inquisitionem
fieri, dummõ et in causis turbat. possessionis et dannor. dat. totum
locũ nõ habeat. Hoc addito presenti capto quod possit dño Poti uel eius

Iudici

uel eius Iudici p Cap. uel eius Iudicem data fuerit licentia tormentandi aliquē occasione alicuius malitij et ille contra quem data fuerit dicta licentia non uenerit se nō presentauerit ad confit. malti, uel subeundum tormentum uel torturam in ter.º eidem p officialem, uel bay. assignato sive citat. malefactor, sive fidei iussor, uel fidei iussores semel pn tot admodum habet. fidei iussoris, uel fideiiussores, uel principalis b. Et in dicto casu mittat admodum citatio inscript. in cedula in contineat. causa quā citatur, et dimictatur sibi dicta facta cedula dummō non assignetur minor ter. trium dierū in citat. fienda p. uel inter ambas citat. fiendas ad domū habeat pro confesso dictus malefactor de eo sup. quo licentia data fuerit p Cap. uel suū Iudicem, et tanq confessus, et commoctus ualeat condennari licentia aut predicta peti debeat inscript. p Iudicem malti et citata parte conta quam petitur, et publicat. testibus et ōmi ter.º elapso dato cotra eosdem testes ad ponendū uel probandū.

Quomodo procedat. in maltis commissis inter coniunctas per.as R. 19

Statuimus et ordinamus q si aliq. malti non graue commissū fuerit, et inter p.as coniunctas usq. in secundū gradum melius ue consangl. uel affinitat. uel inter uirū et uxorem potans de dicto maltio non possit cognoscere nec se intromittere nisi p.a offensa à tali coniuncto accusat. uel denuntiare ualuerit sup. qua accusatione, uel denunptiat. potas procedere possit secūd. formā stat. si uero inter dictas p.as fuerit aliqd. graue, uel non graue malti. ppetratū, et pax facta fuerit, et ī dece dies à dio commissi malti computandos. Potas et eius Iudex contra tale offendente nullo modo condennari possit; et si alr̄ fieret nō ualeat

Quod maltius dicat. graue, et bene inde lanfran. in clem. sepe. § de plano. uer. 2.a conclusio in casu le uib.

Quid si tertius uel defensor compa ret ad pducen. hoc statutum pp̄ide to timete coparere, an admitte Aret. Inst. de excep. § ueniamus. col. 12. uer. et glus.

54

ualeat ullo modo. Et idem dicimus malijs coniunctis uiuentibus ad unu panem et unu uinum, et in una domo, et in amasio et amasia dummo sement. simul habitantibus uel no habitantibus. Hoc idem dicimus obseruari, declaramus insup qd ubicunq in pnti uolumine stat, seu in reformat, comis Lucȩ fit inuentio de gradibus consanguinit, uel affinit, debeant ipsi gradus sm ius canonic. computari &c.—

Gradus cosanguinitatis uel affinitatis sm ius canonicu debent intelligi.

Quod in causis malefior non admictat. Procurat ad respondendu R XV

Prouidimus statuentes qd in causis criminalibus principalis p.a p.r ueniat ad excusand se, et non p procurat uel defensore cuiuts procurat, uel defensor audiat ad se excusandu, et defendend, uel respondendu inquisitioni, uel accusat se admictat ad alegandu causa absentiae et actores actus causae admictat. proc usq ad diffinitiua sententia exclusiue. Hoc addito presenti capto q si qn proceder de aliquo malefio p aliquem officialem comis Luc. contumaciter qui dicaret esse absens a Ciuitate, et districtu Luc. tunc afits procedens facta sibi fide de absentia, p sacram proc uel defend, et p p.care famam posit et debeat assignare ter.m competentem proc uel defensori tali absent ad ueniend pro ut Iudici, uel officiali placuerit Considerato loco dictae absentiae, et p.a absent et i dictu ter.m no currat contumaciam no obstante statuto q loqtur ex ter.o x dier q datur ad comparendu accusatis denunciatis, uel inquisitis non posit prorogari, dummodo reus non se absentauit post citatione de ipso facta, et si fraudulenter allegaretur absentia condennetur allegans i-c. lib. lbr R X C L.

Aret. in trac. malefior. in uer. qui dnd Iudex uides q. uer. q.o. Ias. in l. ubi pactu. col. 4. l. de trans. et in l. is q. col. 3. l. q. aut. fac. pos.
Vide canceli Capotl. n. 66.
Aliud e defensio, aliud exceptio Aret. inl. de excep. in prin. uer. nec q.a malef. ll.

Qd ex bannitis accusatis detur securitas et licentia coparendi R XVI

Firmamus

Firmamus statuentes, qd Potas teneatur, possit et debeat dare, et concedere licentiam cuilibz condennato, uel ex bannitis comis uel ute debitoris comis posito ueniendi, et sereputandi coram eo et eius curia ad respondēd et se excusand de omi crimine de quo accusatus, uel denuntiatus esss uel de quo contra eū inquireretur dummo dicta licentia non extendatur nisi per duos dies inueniendo stando redeundo, si fideiussor dare uoluerit saluo et q si uoluerit pati detineri in carcere, qd possit, et si contingerit ipsum condennari, q detineat p illa sola condennatione donec eam soluerit, ut alr fiet exequtio secūd formã stats, et si absolueretr qd non obstant pma condennatione debeat relapsari.

De terminis dandis reis ad defensionē et qualr testes sint examinādi R. xvii

Ordinamus qd Potas Cap et eor Iudices et ceteri officiales Cōmis Lug. q pro tēpore fuerint teneant et debeant dar et assignar cuilibs accusato denuntiato, uel inquisito ter.m quinq diex utilium ad minus tpre excusationis, et responsionis ad omem eius defensionem faciendam, et tpre quo publicabr processus teneat ter.im tertium diex utilium assignare ad minus ad accipiend copia testiū, et eor attestat et ad opponend contra et hoc locum habeat in pma publicat test si autem pluries contingēt publicat testes in alijs pub testium. Si autem pluries contingerit publicare testes in alijs pub testium detur ter. arbitrio Iudicis. Qui uo termini supradicti accusat denunt uel inquisit minime currere possint nisi demū habita copia processus, et test si dicti processus, et testium copiam petierint cui ter quinq diex dando ad defensionē renumptiari non possit, et si renuntiaretr nō ualeat renunumptiatio.

Hoc

Examinatio testium sed demandat. sed per ipsummet Iudicem malleficiorum fiat. c. at si Clerici. ubi gl. var. probatione. de Iudic.

Hoc addito quod Iudex et officialis comis Cug. et alij quibus examinatio testium committeretur qui examinabunt testes teneantur et debeant a testibus querere de causis scientie de tempore loco, et presentibus, et si testes sunt inimici uel consanguinei, et in quo gradu et in scriptis rediger. Et officiali, uel examinator, qui de predictis fuerit negligens in quinquaginta lbr. pro uice qualibet condemnetur. Et hoc locum habeat in Ciuitate Cug. predicta et non in comitatu, quo ad penam predictam. Et quod notarij malleficiorum, et alij notarij qui dicta, et atestationes testium scribent teneantur scribere diem examinationis cuiuslibet testis, et non scribant talis testis dixit, ut supra, uel ut talis, uel uera esse in accusatione denunptiatione inquisitione articulo, uel intentione contenta ad penam predictam. et quod predicta locum habeant in ciuilibus, et criminalibus.

Addimus quod in questionibus de dannorum datorum introitum, et turbarum poss., et simul An examinatio testium in d. d. possit admitti. posit fieri commissio examinationis testium per Iudic. causae nostre Ciuitatis Cug. uni uel pluribus de quibus partes fuerint in concordia, et cogat. per Iudicem causae ad concordandum, et si partes non essent in concordia in termino per Iudicem statuendum. Tunc Iudex posit committere noto, uel notarijs. Addito adhuc huic capitulo, quod in prefatis questionibus dannorum datorum introituum turbatorum possessionibus criminalibus possint fieri positiones per partes, et Iudex Malleficiorum faciat eis responderi si alias de iure fuerit respondendum. &.

Quod nullus condennetur. uel dannificetur, uel detineatur per officialem sine Iusta causa. Rubrica VIII.

Volumus statuentes, quod potestas, nec aliquis officialis comis Cug. auferat

alicui

alicui de Ciuitate, uel comitat. Lug. contra suam uoluntatem aliqd de suis bonis, uel rebus, uel condennetur aliquem nisi culpa probata per duos testes. uel ex confessione delinquent. uel alio mõ ĩ pro=misso ex forma stat. uel reformat. solennit. factorũ.

Volens dare fideiussionem non pot. detineri. Vide Aret. in tract. sin dicat. in uer. quo dñ. Aret. in tra. mall. uer. fama pub.a quedebe. uers. decimo quo poss. et in uerb. gh anc. fidei. in p.a pl. in addict. et seqq.

Et non possit aliquem grauare uel detinere si uoluerit dare fideiussores, et si contrafecerit perdat de suo salario ducentas lbr. Bx in quibus, per sindicum comis Lug. contradõnetur, et damnum patienti emendet. Hoc addito, qd Potas et Capit. uel aliqs officialis comis Lug. non possit aliquem ciuem, uel comitatensem seu districtualis Lug. in cippis mictere nec micti facere uel teneri ex causa aliqua except. bay. Et si occurrerit mictere aliquem in burtis pro exequtione sui officij secundum formam stat. fiat, et non aliẽ. Et si quis dictorũ officialium confecerit condennetur, per sindicum comis in xxv lbr Bx proquolib. et qualib. uice comi Lug. Hoc addito, qd Potas, et Capitaneus, uel aliquis alius officialis, comis Lug. non possit, uel debeat constringere aliquem de Ciuitate comitat. uel destrictu Lug. admictendũ aliquẽ detẽ in cippis. nisi xii. denar. paruos, et tunc legitim causa inter interuenierit, et si aliquis fecerit contra for.m stat. et ordinament. dicte Ciuit. contrafecerit, puniatur uice qualib. quibus contrafaciens in xxv lbr Bx. comi Lug. aplicandor. et.

Quod nullus detineat. contra for.m stat. pro aliquo malleo si satisdare uoluerit. Bx xix.

Inuentus cũ armis an deat relaxari fideiussionib. Aret. in tra. mall. uerb. fama pub.a quedebe. uers. undecimo. quo. in addict.

Statuimus et ordinamus, qd Potans, uel capitaneus, uel aliqs de ipsorum familia, uel aliquis officialis comis Lug. non possit nec debeat aliquam personam mictere in burlam comis, siue in locum turpe, ut celatum

qui uult dare de bonis suis nō debet carcerari. Aret. Inst. de act. § cū quaq. col. 3. in pr.

celatum ponere nisi condennatos, uel ex bannitos, uel debitore specialium p.ax. qui cogantur, ex forma nouæ legis, uel accusatos denumptiatos uel inqsitos pro malleficio, nisi habuerit, uel dare noluerit fideiussores. Hoc addito, qđ dictum capitulum non habeat locum, nec seruet in illis contra quos procedit occasione alicuius malleficii cuius occas. in defectum pecuniæ deberet, et posset puniri p.r. Videlicet si talis contra quem proceditur de tali malleficio tempore suæ excusationis, uel post quandocunq ante sententiā fecerint depositum pēn cam. de ea quantitate in qua condannari posset, de malleficio seu excessu de quo procederetur contra eum, et Potās, et cap. teneantur, et debeant dictum depositum recipere, et recipi facere a camerario comis ad penam centum libr. ℞ pro quolibet de eorum salario persoluendorum et facto dicto deposito, non possint nec debeant ipsum detinere. sed ipsum relassare ad dictam penam, et nihilominus teneant, et debeant dare fideiuss. de representando se corā dictis officialis quando eis placuerit, et qui contra fecerit condennet p sindicum i. c. lib. ℞

Quod fideiussor repntans principalē non cogat. aliqd soluere. R.ca x.a

Statuimus et ordinamus, qđ si aliquis fideiussit, uel fideiusserit pro aliqua p.a in causa criminali, et p.am ipsam pro qua fideiussit reputauerit cum effectu qđ fideiussor aliquam quantitem pecun̄ soluere nō cogatur.

De beneficio confitentis et de pena negantis malleficium R.ca xi.a

Statuimus et ordinamus, qđ si aliqs fuerit confessus aliquod malleficium de quo accusatus uel denuntiatus esset, uel contra eum inquireretur in ipsa prim excusatione, uel responsione sup accusatione denumptis, uel inquisitis et fideiussor dederit, uel detentus steterit innuatur quarta pars

pars plus in sua condemnat. eius in quo condemnari deberet secundum formam stat. comis Eug. Saluo quod in casib. in quibus p. forma stat. reformat. cordiu. stari stari debet relationi familiae Pot., uel cap. Itaque mattm p. familiae relationem, uel denuntiat. probat. non habeat locum nec fiat additio dic. quart. part. pp negat. rei. Addimus tam quod hoc cap.m non uendicet s. locum, nec prosit ijs, qui confessi fuerint mattm hentib. pacem, et beneficium pacis, quam fecerint, uel induxerint cuius emissionem habeat mattm pro confesso. Quod habentes pacem non gaudeant beneficio confessionis.

Qualr. procedatur in causis uertentibus inter Eugubinos et forenses. R. xii.

Statuimus, et ordinamus, quod si aliqua questio ciuilis, uel criminalis fuerit, inter aliquem de Ciuitate Eug., uel districtu, et aliquem forensem, in curia Comis Eug. quod in ipsa questione seruentur statut. et ord. comis Eug. in procedendo, et sententiando nisi appareret aliud ius seruari in terra, uel loco illius forensis, tunc .n. illud ius seruent Eugubini contra forenses quod seruatur forensibus in eor. terra, uel loco contra Eugubinos, uel districtuales si ius illud si magis fauorabile eugubinis et district. Eug. Saluo et reseruato quod contra Eugubin., uel districtuales Eug. ad pet. alicuius forensis nd habeat locu lex noua, et etiam saluis captis, et statut. quae loquantur de penis Eugubinor. offendent. forenses et forensium offendent. Eugubinos, uel districtuales Eug. L. S. Quod forensib. nd seruet. lex noua contra districtuales.

Quod non detineatur uolens satisdar. nec fiat inquisitio contra test. pendente ca in q. st. producti. R. xiii.

Statuimus et ordinamus quod ptas et cap. nec aliqs ipsorum, uel alicuius officialis Comis Eug. possit uel debeat, detinere, uel detineri facere aliqua

cuiuscumque condictionis existat, in palatio, uel domibus, in quibus ha-
bitant, si fidei iussor dare uoluerint, et si fidei iussor dare non poterit
statim mittatur ad carceres Comis Lug. et si contra fecerint puniatur
contrafaciens uice qualibet in quingentis lbr R. et si contrafecerit quicq
fit, uel fiery per eum non ualeat ullo mo, et possint predicti dni Potas
cap. et ceteri oficiales comis Lug. accusari, et denuntiari coram D. sin-
dicé durant eorum officio, et post de predictis, uel coram D cap.
populi sindicus non adesset exceptis accusatis, et inquisitis de malleis.
ubi pena p^tis imponitur, quos possint tener una die, et non plus ad dicam
penas, et non possint prefati officiales aliquam inquisitionem facere Contra testes non fiat ingsitio.
contra quoscunque quos essent producti in tests super aliquo malleo do-
nec causam sup qua inducti sint fuerint terminata ad dictam pena
et si facerent non ualeat ullo mo, saluis in sup dictis casibus statuti de
deposito faciendo, et de testibus, prout superius continetur. L I

De pena sindicor non denuntiantium mallia uel
et pascentium super eis. R. XIX

Statuimus et ordinamus, ad hoc, ut quodlibs malls puniatur, et ad examen ueniat
potis qd sindici uillar et castror comit Lug. teneantur, et debeant
omnia mallia p^lia et robbarias, et incendia, qua committerentur per
aliquos in eor uillis, cuiusj uel parochijs, et casteris, de quo malleo exi-
ret pena simpla, et originalis x lbr R. uel ab inde s sm formam statu
bona fide sine fraude denuntiar, cum uero nomine, et prenomine
delinquentur. Et eius in quam commissa fuerit culpa iniuria, et cu
ueris testibus, si eos habere poterit, et cum uero loco, et tempore com-
missi

quo possit sindicus plare sua diligentiam. Bar. con. 102. Aret. in tra. mall. uerb. ad denuntiationé. uers. quero an denuntiatio credat. cum add.

missi malli non computat de quibus mallis et de omnibus alijs, quorum pena os-
tenditur quantitat x ta, uel ultra Capitanei predictorum castror cognoscere non pos-
sint excepto quam de ludo aggardi, et tunc ad relationem familiae suae tm
Et si aliquis ex dictis sindacis fuerit negligens in predictis ut aliquo pre-
dictorum condennetur per potem in cent lbr px Coi Eug. et universitas
dictae villae seu castri in xxv lbr px. et de ipsa negligentia, et fraude
possit Potas inquirere, et culpabiles punire, et condennare in dicta pena
in minori considerat pa et qualitate dicti, et facti. Statuimus addêtes
qd Potas possit inquirere sup dictis denuntijs sindicorum. Hoc addi-
to, quod si aliquis sindicus, uel alius pro eo receperit aliquam cautio-
nem, uel obligat uel conseruat in dc ciuitatis, pro aliquo mallio non
denuntiando per eum sicut tenetur, uel aliam pactionem, uel conue-
ntionem fecerit sup predictis condenat p Potem in l lbr px. Et fac
~~addito~~ quod lingua euulsa et repta a possessione, et in eis existe-
tia, non exportentur qd predicti sindaci, et quilibs eorum ad petitio-
ni rei subtracta, uel eius ad quem lingua pertinerêt teneantur
et debeant inquisitionem facere in quintam diem a die sibi facta
denunt inter homines maxilla de pa qua ipse acceperit, et
ipsam pote et suae curiae denuntiat et denuntiatio habeat plena
probat tum iurando, et tum probat publicae famae, et talem ex-
portantem, et dannum dantem in quadraginta ss px et
in emendatione danni, uel rei debeat condennari; Et si

dictam

dictam denumptionem non fecerit infra tres alios dies condennet Sindicus, et homines dicte ville in c. ss. P. et in emendationem dicti danni accusatori dictus, et extimationem credatur sacrando sacramento dicti rei, vel linguorum subtractores cum dictis mu-nus testes legitimis si res subtracta valuerit ultra xx sol. P. et ab- inde infra, et xxv sol. sine fiat plena probatio. etc.

De pena per officiales inobedientibus ponenda, et de prescriptione temporis in malefitiis. R. xv

Ordinamus statuentes quod D. Potestas et Cap. et quilibet eorum pro eorum officio exer- cendo possint imponere, et exigere bannum secundum discretionem, et qualitatem in- obedientie, vel excessus et persone usque in qualitatem c. ss. P. non plus et semel in die tantum, et contra inobedientem possint inquirire iudices ve- ro Potestatis, et Cap. possint imponere banna usque in quantitatem xx s. P.: Addimus huic capitulo quod Potestas qui pro tempore fuerit, et sua curia possit procedere per inquisitionem accusationem et denuntiationem prout alias per formam statuti, et ordinamentorum premisse inquisitionis accusationis ~~et denuntiationem~~ ~~pro ut alias~~ per § De omnibus, et singulis malefitiis commissis infra sex me- ses ante nuntium sui offitii de homicidiis vero, et falsitatibus, quibus- cumque et furtis robariis, et mercediis et proditionibus, et assignata, et de iis, que contramictuntur in cap.o de armis ac et de adulterio, et in- cestu, et stupro secundum formam statutorum de dictis malefitiis loquentium infra annum commissis commissis possit procedere, et punire, et elapsis dictis tempo- ribus se intromictere de ipsorum cognitione non possit salvis tamen cap.lis con- cedentibus potestati et sue curie cognitionem de malefitiis commiss. ante tempora supra- dicta; et idem intelligatur in cap. de malefitiis commiss. ad quem spectat cognitio.

Quod potestas

Quarum mulcta .1. glad pena inobedientibus imponenda vide Aret. Inst. de satisd. tut. §. fin. ver. adverte.

Quod Potás nouus cognoscat de malɬis commissis infra octo dies ante initium sui Regiminis. R. XVI.

Ordinamus statuentes quod nouus Potás ciuitatis Eug. possit, et debeat cognoscere de omnibus, et singulis malɬis, et delictis quæ committentur in ciuitate comitatu seu destricti Eug. octo diebus ante introitum sui officij. qui nouus Potás factis officialibus in arɡo, ut consuet est tenetur, et debeat quolibet die de mane, et de sero mittere Iudicem mali ad palatium ad ius reddendum sup dictis malɬis, et i mittere familiam suam per ciuitatem, et burgos ad rimandum pro deferentibus arma, et ludentibus ad aliquem ludum proibit et euntibus post tertiū sonum campanæ uel facientibus contra for. stat ordinam comis Eug. et repertos culpabiles de conteñ in dictis accusationibus inquist uel denumpt recept et factis dictis octo diebus añ introitum sui officij, punire, et condennare pena in stat contenta non obstante aliquo statuto, uel ordinamento s, uel infra posito, et predicta declaramus intelligi debere, de illis malɬis et excessibus tantum, quæ committeret infra dictos octo dies. L.

De Pace, et eius beneficio. R. XVII

An pri 2 auus offensi possint facere pacē. Vide Areb. in tra. mall. in verb. qui Index stetit Em ad Defen. col. 2. vers. lz pōt producere.

Ad liuorem odium, et scandalum remouendum, et pacis commoda amplandum Statuimus, et ordinamus, qd de omnibus malɬis, de quibus pax facta fuerit infra decem dierum à die commissi malɬi computand ipsa die malɬi exclusa. ille qui commisit aliquod malɬm. debeat condennari, in quinta parte illius condennat in qua condennari deberet, si pax facta non esset, et inducto, uel ostenso instr. pacis malɬm intelligatur esse probatum, et pax non prosit nec opituletur nisi illis qui uenerint, et paruerint mandatum ptis infra x dies à die citat facte

64

factæ de eis siue inquisiti denuntiati uel accusati mallis de quo pax facta esset, uel fideiussori dederit, uel detenti steterint in burellis Comis Cug. et instr.m pax infra x dies à die sor pax induxerit, et dicatur, et intelligatur pax facta tantum de mallis et iniurijs in instr.o pacis spensis. Non obstante clausula gnali. Si uero pax facta fuerit ut dictum est, et instr.m pacis per accusati uel inquisiti uel denunti uel eorum procurati productum non fuerit i x dies à die celebrati pacis dictus accusatus, uel inquisitus in quinquaginta lib. rauennati per Potem condennetur, et inditonimus de mallio sm sor stati si si probati fuerit puniatur, et notatus qui fuerit rogati de pace fidem facere de predicta pace dicto dno pote infra x dies pena x lib. R. Sufficiat tamen si producati per malefactorem, uel eius procuratorem, uel noti qui rogati fuerit de dicta pace infra tempus predictum nec prosit alicui pax facta post x dies à die commissi malli quoad diminuti pena, qua ex mallio resultaret, et ualeat producto instr. pacis facte, et absente parte seu offenso, et non citati si quis tamen homicidium committeri puniatur pena contenta in capts de homicidio, et non prosit sibi pax in aliquo, neque confessio quoad diminuti penæ predictæ, predicta autem productio pacis non requirati in mallis de quibus per formam statuti uero potest inquiri. L x.

De poena frangentium pace R. XVIII.

Statuimus, et ordinamus, quod si quis fregerit pacem, quam ipse uel eius proc. fecerit alicui recipienti prose, uel alia pa de iniurijs factis ab eo, uel eius antecessore. Potas auferat pro poena et banno tricentas. lib. R. pro factione pacis, et pro mallio auferat ei Potas bannum in capto constituto. de hoc loquenti et hoc captm non uendicet sibi

locum

locum, nisi in pacibus factis in grauibus malltis ue sangl effusione.
Si uero pax facta fuerit de non graui mallto puniatur frangens pacem pro
fractione pacis i. l. lib. R. et de Mallto, qui commiserit frangendo pace
in pena stat. Et predicta omnia locum habeant. Ita demum si de
pace apparuerit p per.m inst.m Et intelligatur, quis frangere pacem si
illum cum quo pacem fecerit percusserit manu uacua, uel cum armis
siue si cum armis eum insultauerit, uel in rebus eius dederit graue
dannum, uel aliquod malltm contra eum commiserit, cuius pena ori-
ginalis, et simpla sit deco illo per formas stat. uel ult. L. S.

Quod officiales non habeant consilium in ciuibus super
causis mallt. R. XIX.

Statuimus et ordinamus, quod Potas, et Cap. nec aliquis eius officialis cois
Eug. posit, nec debeat ullo modo habere consilium, ab aliquo de
Ciuitate Eug. uel aliunde sup malltis, uel actis ipsorum, contra-
faciens uero condennetur in XXV lib. R. pro qualib. uice nisi
ubi conced. per for. pnte. volumi. stat. L. S.

Quod processus non uitiet propter solennitatem obmissam. R. XX.

Statuimus et ordinamus, quod si contingerit malltm legm for. probat. processus
non uitietur, nec uitetur, quo minus condennatio sequatur, non
obstante, quod in ipso processu iuris sollennitas sit obmissa, et non
obstante, quod reus uel accusat. non fuerint citati uel pntes ad
sententiam audiendam. L. S.

Infra quantum tempus questiones criminales debeant termin. R. XXI.

Statuimus et ordinamus, quod Potas teneatur, et debeat diffinire, et ter-
minare per sententiam absoluendo, et terminando causas mallt.
infra quadraginta dies computandos à dio excusat. siue respon-
sionis infra ijs, qui comparent, et se excusant in contumacibus

uero

uero à die inquisit. for. uel denunt. et accusat. porrecte, et si negligens fuerit condennetur pro qualibet uice in cent. lbr. B. et damnum comuni resarciat, et his contra quem procederetur non habeat propterea pro absoluto, sed teneatur Potas diffinire, infra quinq. dies post dictos quadraginta elapsos dies ad penam quinq. gent. lbr. B. de suo salario. Et elapsis dictis xlv diebus, reus, quem procederet tunc absolut. ab instantia cae autem ptis stat.

Hoc addito, quod omnia acta instr. que inducentur coram D. Pote, et eius Judicis malt. uel coram D. cap. et eius cur. super aliq. causa uertent. coram eis teneant. et debeant finita dca causa restituere dicta acta, et instr. parti seu partibus, quae ipsa produxer. ad penam . c. lbr. B. contra facienti, in processibus uero pendentibus p eius intercessor. factis. habeat dictus Potas à die introitus sui officij xl. dies ad terminandum processus pendent. et teneat. in ipsis proces. citationem facere denuo, et si nō terminauerit incurrat predictas penas, et eundem modum, et ordinem seruare teneatur alij officiales Ciuitat. Cug. forens. in suis processibus criminalibus, uel antecessor. suorum in procedendo, et puniendo, quem seruare tenetur Ptas in suis ad dcas poenas. Quod restituat. acta et instra finita causa.

Addimus huic capto, quod D. cap. popli nouus in causis applat. uel grauaminis pendentibus, et coram eius precessor. incoactis habeat integrum tps quod dat. per for. stat. ad ipsas causas pro capto terminandus.

Quod frater carnalis producens, uel secum habitans, uel baiuli non admittantur in tests. Rx xxii.

Prouidimus statuentes, quod frater carnalis producentis, uel habitans cum

cum producente in causis criminalibus, uel ciuilibus admicti non possit pro producente, et si produceret, et admicteretur, non ualeat nec teneat ullo m°, in alijs aut personis stetur dispositioni iuris comis. Hoc addito, quod nullus bar possit testificari in aliqua cā criminali, et si testificaret non ualeat. ~ ~.

De satisdatione exigenda à personis suspectis. R. XXIII.

Statuimus, et ordinamus, quod si aliquis uenerit, ad Ciuit. Lug. uel destrictum eius, et aliquis ciuis siue districtualis Lug. suspicauerit de tali forense Potas capi faciat talem forensem ad petitionē cuiuscunq, et eum detineri facere teneatur quousq satisdederit et promiserit non offendere, et si satisdar non poterit expellatur de Ciuitate comit et destrict Lug. et possit à quolibet impune offendi, causa uero suspicionis remaneat improuidentie Dni Potis, et idem intelligatur, in ciuibus districtualibus Lug. ~.

Nō sufficit suspicare a alleg. re quā Sit suspectus, sed dēt pbare. Alex. con. 78. ibi quarto princip. uol. V. et uide eundē Angel. in uerb. Inde x. § V.° et VI.°

De pena malfā, et primo de poena blasfemant uel mictentis in notum Deum, uel sanctos. R. XIV.

Statuimus et ordinamus, quod si quis in hoc genus insaniæ incurrerit quod Deum, uel Beatam Virginem Mariam eius nomen blasfemauerit condemnetur tōi uice qualibz in libr quinquaginta R. et si modo soluerit dictas l. ttr infra X dies: à die sententiæ n̄randi amputetur sibi lingua. Si uero aliquē Sanctum, uel sanctam decē ttr. R. pena incurrat, et si condemnatus non soluerit in dictum tempus X dierum p totam Ciuitat Lug. fustigetur. Hoc addito quod nullus

debeat

6.8

debeat iurare, per corpus, uel sanguis, uel uiscera Xpi, uel beatae Virginis Mariae, uel ipsos uel aliquem eorum in uoto mictere temere in aliquo mo, si contrafecerit condennetur qualibet uice in centum ss Bo. Si uero aliquem aliorum sanctorum temere in uoto miserit condennetur qualibet uice, in xl. lbo ss, et quilibet admictatur, ad accusandum, et denuntiandum et potas, et sua cur. de predictis, et quolibet predictorum ex suo officio singulis mensibus, et etiam ad cuiuscumque petentis instantiam palam, et secrete inquisitionem facere teneatur.

De pena percutientis aliquem manu uacua uel cum dentibus. Rx XXV

Ordinamus, et statuimus, quod si quis percusserit aliquem manu uacua, et sang. non non exiuerit, condennetur per Potem in centum ss. Si uero sanguis exiuerit condennetur in decem lbo Bo. Et si quis percusserit aliquem in facie manu uacua et sanguis non exiuerit in XXV lbo Bo condennetur. Et si aliquis aliquem momorderit in facie, et sanguis exiuerit. condennetur in per Potem in uigintiquinque lbi Bo. Et si sanguis non exiuerit condennetur in .C. ss Bo. Hoc addito, quod si aliquis momorderit momorderit aliquem in facie et cicatrix euidenter, et deformiter remanserit condennetur per Potem in .L. lbi Bo.

De pena percutientis aliquem cum armis Rca XXVI

Statuimus et ordinamus, quod si aliquis aliquem iniuriose percusserit cum armis videlicet cultellis spata spontone stocco falzone ma-

manarese

manarese lancea sagitta Manaria ~~et~~ claua ferra, uel ferrata siue de metallo falce roncone forficibus, siue aliquo genere ferramentor*um* uel lapide alibi quam in facie capite collo, uel gula, et sanguis non exiuerit condennet*ur* in uiginti lb. B*ononinorum* pro qualib*et* uice. Si uero sanguis exiuerit condennetur in triginta lb. B*ononinorum*. et si graue, uel mag.m uulnus fecerit, uel os aliquod fregerit, uel magagnauerit condennetur in quinquaginta lb. B*ononinorum*. Lapide

Et si cum aliquo genere dictorum armorum adminauerit, et non percusserit condennetur in x lb. Si uero cum aliquo dictor*um* armor*um* percusserit in facie, collo, gula, uel capite, et sanguis non exiuerit, condennetur in libris uigintiquinq*ue* B*ononinorum*. Si uero sanguis exiuerit, condennetur in quinquaginta lb.

Si uero aliquis percusserit aliquem cum baculo ligno osse uitro cespite terrae, uel ijs similibus, alibi quam in facie, et sanguis non exiuerit, nec concussionem, uel alisura fecerit condennetur in xv lb. Si uero sanguis exiuerit uel concussionem, uel alisuram fecerit condennetur in xxv lb. Si autem in facie cum dictis armis proximae dictae percusserit, et sanguis non exiuerit condennetur in xxv lb. Si uero sanguis exiuerit condennetur in quinquaginta lb. B*ononinorum*. Si uero aliquis cum aliquo genere omnium suprascriptorum armorum, quocunq*ue* percusserit aliquem, et propter dictam percussionem remansura fecerit Baculo

uel in

[illegible] facie percussi perpetua cicatrix euidens, et deformis, siue
uituperatio faciei, uel aliquod mem̃ sit remansum debilitatum
pp°. uel os, siue coccia capitis sit ructum, uel fractum condennet
percutiens cois Lug' in cent lib̃ p, et in totidem debilitato si
petierit, et si dens pp dictas percussiones, uel aliquam cas fac-
tus fuerit, uel de ore exiuerit condennetur percutiens ultra
dictas penas in uigintiquinq lib̃ p pro quolib dente exto, ut
fracto. Si uero aliquis alicui manum, uel pedem nasum, uel
aliud membrum inciserit detruncauit, uel mutilauit, sic qd
à corpore fuerit separat uel oculum exsserit, uel ceepar
fecerit condennetur in ducent lib̃ p pro qualibet uice, et
quolib membro, et totidem debilitato, uel percusso, si petierit
Pro digito uero debilitato, uel à corpore separato soluat ofen-
dens dimidiam pene eiusq soluẽt, pro debilitatione, uel
detruncatione manus. Si uero determinauerit, uel debili-
tauerit plures digitos puniatur, ac si detruncasset, uel debi-
litasset manum. Si quis alicui ad aliquod malũ comitten-
dum dederit aux.^m consil.^m et fauorem condennetur in
illa poena, in qua condennandus etiam malũ comittẽs
ſm formam stat. Saluis semper captis de assasinis, et de poe-
na eorum, et etiam captis de assasinis, et de pena eorum
et etiam capto quod loquitur de pena imponenda illis qui
fecerint fieri homicidium, uel aliquod malũ quibus
per presensẽ capitulum uolumus in aliquo derogari.

Quod per-

De auxiliatoribus uide Salic. in c. siene dignum de homic. et in l. 1. col. 6. de off. in del. Aret. in tra. mall. in uer. Andrea auxiliatore et totum, o particulr in uer. sicuẽ dicat [illegible] in add. in prin. et in uerb. qd abstit. et totũ. et in uer. et dos Andreas armatus. in add. Salyc. in l. 1. C. de delat.

Quod percussus posit percutientem se repercutere R.ca XXVII

Statuimus et ordinamus, quod si quis percusserit aliquem uacuis manibus, liceat ipsi percusso, statim repercutere illum, qui eum percusserit sine pena, dummodo non habeat licentiam repercutiendi cum aliquo genere armorum. Et si quis cum ligno, uel ferro acto ad percutiendum, seu ad malum aliquod committendum percusserit aliquem, posit qui percussus fuerit aliquem, qui eum percusserit repercutere incontinenter et ipsum prosequi, per spatium, et longitudinem XII perticarum ad perticam mensuratoriam, et prosequendo ipsum posit eum repercutere sine pena, et posit, et ualeat repercutiens per se, et alium se defendere, cum quibuscumque armis, quæ habuerit, et sine pena, et si defendendo aliquem occiderit soluat co(mmun)i nomine pen(a)e libr(as) R.s L.

Qui se defendendo aliquem occiderit.

De pena facientis homicidium. R.ca XXVIII

Statuimus, et ordinamus, quod si quis studiose fecerit homicidium, in mille libr(is) R.s per D. Potem condennetur, et si uero soluerit infra X dies à die facti delicti, uel postquam in fortiam co(mmun)is uenerit computandos capite puniatur. Et si quis homicidium fecerit, et ad mandata D. Potis, et co(mmun)is non uenerit contumax existendos, et exbanniatur de Ciuitate Com(m)unitatis, et destrictu Eug(ubii) et condennetur in supra dicta pena, et omnia bona sua funditus destruantur, et deuastentur et eis destructis, et deuastatis publicentur, et aplicentur

comi.

comi predicto ipsius cois sint, et esse intelligantur, et pro ipso comi uendantur. Excepto, quod pns captm non uendicet sibi locum non uendicet sibi locum contra annos, sed statq quod loquitur contra eos in omnibus, et per omnia, ut iacet, et scriptum est inuiolabit obseruetur. Et quicq fecerit, uel confecerit homicidium, uel fieri fecerit, et soluerit bannum in quo extiterit condennatq stare debeat in dulomq ex ciuitatem coitatq et destrictum Lug. per duos annos computandos à die solutq condennatq pcum camo. ~~Lug. per duos~~ comis factoe et annos. si contrafecerit per Potem coi Lug. condennetur pro qualibs uice, in. I. lbr. Bo. Hoc addito huic capto, quod si talis condennatqr soluerit lbr. Bo. comi Lug. ultra penam homicidij, quod non teneatur stari ex Ciuitatq et coitatq Lug. per duos annos occasione predicta. Et quod nulla domus possit desterni in Ciuitatq Lug. per homicidium, sed uendat. et uendi debeat pro comi Et si quis forensis aliquod commiserit homicidium, in Ciuitate uel destrictu Lug. in pm alicuius ciuis, uel districtualis Lug. Capitq puniatur, et peca. redimi non ualeat ullo mo.

Si quis autem non studiose nec dolo, sed per culpam, uel negligentiam homicidium commiserit in trecentis lbr. Bx. — Qui nō dolo sed p culpā uel negligētiam cōmisit homicidium.

De pena facientis fieri malltq, et quod possit contra magnates arbitrarie procedi. Bca. XXIX.

Statuimus et ordinamus, quod si quis fieri fecerit homicidium puniatq pena dupli, qua puniri debet homicidium faciens.

ciens ex forma stat. loquent. de pena homicidium facientis, et predicta locum habeant in omnibus maleficiis, que aliquis fieri fecerit. Addimus etiam predictis, quod Potas, et quilibet officialis cois cuius ad quem cognitio pertinet habeat arbitr.m in procedendo contra omnes et singulos magnates, seu nobilis, qui fieri fecerit aliquod maleficium condenn. aut faciat, usque ad penam stat. et ordinam. dicti comis. ~

De pena occidentis pueros, uel parentes, uel consanguineos. R.ca XXX.

Statuimus, et ordinamus quod si quis occiderit minorem duodecim annor. studiose capite puniatur, et pec.a redimi non possit, et predicta locum non habeat in minoribus occidentibus alios minores XII annis. Addimus, quod si quis occiderit patrem, matrem, filium fratrem, uel sororem carnalem studiose capite puniatur, et peccunia redimi non possit, et bona eius publicetur, et deuastet. pro ut in capto de homicidio continetur. ~

Quod Potas procedat in eos qui percutiunt, uel male tractant patres. R. XXXI

Statuimus et ordinamus, quod Potas, et cap. et quilibet eorum possint inquirere, et p. inquisitu contra omnes, et singulos per.s qui contra patrem, et matrem manus iniecerit uiolentas, uel alias male se gesserint, et ad petitionem patris, uel matris illam talem sic delinquetur, uel male gerentem in turri, uel burellam, uel palat.m mictere, uel micti facere, et inclusu tenere, ad petitionem patris, uel matris, uel consanguinei. ~

Aret. Inst. de Sigg. sui uel al. iur. S. in pote ...

De pena fugantis aliquem. R.ca XXXII.

Statuimus et ordinamus, quod si quis fugauerit aliquem cum armis in X lib. comi cuius condennetur. Si uero sine armis XL s. R. comi condennetur. Saluo quod hoc captm non preiudicet capto de insultu. ~

De pena

De pena insultas aliquem. Rx.ca XXXIII.

Aret. in trac. mall. uerb. uno stocco de ferro in pr. 7 Bald. de interd. 8 remedio

Statuimus et ordinamus, quod si armata manu factus fuerit insultus per se, et alium, possit se defendere sine pena cum quibuscunq armis, et per. quæ secum habuerit, tam de terra, quam de alto. Et si quis fecerit insultum contra aliquem cum armis soluat comi noie pena decem lb. Rx. Si uero sine armis factus fuerit insultus soluat noie penæ coi. c. s. Rx. Et si factus fuerit insultus ad domum propriam, uel conductam, uel ad domum suæ habitationis soluat coi faciens insultum noie pen. c. lb. Rx. Pro insultu, et introitu. saluis penis quæ peruenirent, ex dicto si delinqueret. Et non intelligatur insultus ad domum comit. habitans unus prope alterum per quatuor domos, ab utraque parte... uersusque domum offensi ipsa domo minime computata. Qualitas aut insultus, et quando intelligatur insultus ad domum in bona prouidentia potes. &c.

Aret. in d.o trac. in uerb. fecit insultum.

De hijs, qui eximuntur a pena insultus, et qualiter puniatur insultans et percutiens. Rx.ca XXXIV.

Prouidimus, et ordinamus, quod non intelligatur insultas cum armis, ille qui pot. ferre arma ex priuilegio consulatus, uel alio modo concesso, nisi arma exsseuit seu ad arma manus posuerit.

Et quicunque aliquem insultauerit, et percusserit non possit condennari, de percuss. tantum nisi pena insultus esset maior, quam pena percussionis, uel percussionum plurium tunc factar. Tunc enim condenneteur de maiori. Hoc addito huic capto, quod si quis contra aliquem in eadem rixa, uel eodem tpre fecerit plures percuss. uel uul=

Aret. in d.o trac. mall. uer. uno stocco ferro. uers. que ro stang punit. delator.

uel uulnera, non possit pena omnium percuss. et uulner. in eadem rixa, uel eodem tempore fact. quotcunque fuerint excedere penam homicidij. ~ ∞.

De pena forensis percutientis ciuem, uel districtualem. R. XXXV

Ordinamus statuentes, quod si quis forensis percusserit aliquem ciuem, uel comitatensem ciuitatis Lug. sine armis sine sanguinis effusione puniat. et condennetur per Potem in XXV lib. R. Si uero sanguis exiuerit puniatur, et condennetur, in L. lib. R. Si uero percusserit cũ aliquo genere armorum, et sanguis non exiuerit puniatur, et condennetur, in C. lib. R. et si sanguis exiuerit puniatur, et condennetur in ducent. lib. R. et si dictas penas, percussionum cum armis, et sang. fusione, non soluerit infra X dies à die suo computandos dextera manus sibi protinus amputetur. Et si in facie percusserit, et cicatrix euidens, et de foris remanserit, uel membro aliquod debilitauerit pena capit. puniat.

De pena ciuis, uel districtualis offendent. forense. R. XXXVI

Prouidemus, et ordinamus, quod si aliquis de Ciuit. comit. siue districtu Lug. percusserit aliquem forensem, sine armis, et sanguis non exiuerit, uel contra, eum, uel ad domum suae habitat. insultum fecerit condennetur in XX ss. R. Si uero percusserit cum aliquo genere armorum, et sanguis exiuerit, siue non exiuerit, condennetur in C. ss. R. Et si ex tali percussione dictus forensis moriretur puniatur offendens in centum lib. R. Et tali committenti dictum homicidium, non prosit pax, seu

confessio

confessio qua diminuatur pena, De alijs uero malefitiis personalibus et uerbis iniuriosis condennetur in x lb. d. et habeatur pro forense in hoc, et in superiori proximo capto, qui non sit oriundus de Civitate comitatus uel districtu eius. Saluo, quod si quis habitauit uel habitauerit in Civitate comitatus et districtu eius. Saluo quod si quis habuerit per tempus quinque annorum, et soluerit datia, et collectas Comunis eius. Ipse, uel capud suæ familiæ, quod non intelligatur forensis, quantum ad dictas penas, nec quantum, ad alias, quæ imponuntur forensibus per formam statuti et ordinamenta, et ad probandum quod soluerit datia, et collectas sufficiat, quod nomen suum uel caput suæ familiæ sit scriptum in libro appretii siue extimi comunis eius per quinque annos ante malefitium commissum, et tempus malefitii commissi, sit scriptum, et quod non reperiretur inter non soluentes datias et collecta. &c.

De pena offendentium D. confal. et cons. Rubrica XXXVII

Volumus ordinantes, quod si quis dixerit uerba iniuriosa confalonerio et consulibus. uel alicui eorum ipsorum officio durante, condennetur, per Potestatem, uel capitaneum in quinquaginta lbr. Bx.
Si uero aliquem ipsorum percusserit manu uacua sine sanguinis effusione, uel eum spatasciauerit, uel aliter eum tetegerit iniuriose puniatur et condennetur, in quingentis lbr. Bx.
Si autem sanguis exiuerit, ~~siue non, uel etiam occiderit~~ condennetur in mill. lbr.
Sed si aliquem ipsorum percusserit iniuriose cum aliquo genere armorum. Siue sanguis exiuerit siue non, uel etiam occiderit

occiderit capite puniatur. Et predicta locum non habeant si aliqua de predictis offensionibus facta fuerit per aliquem ex consulibus in alter Consul. et cons. eius, uel collega durante officio offendentis, et offensi. &c.

Quod officiat. comis Eug.s uadant ad dnos cons. et consul. Rx.

Rx x.x.xviii.

Firmamus statuentes, quod dni Potas, et Cap.s Ciuitate Eug.s et quilibet alius officialis dicta ciuitatis teneantur, et debeant ire, et accedere ad d. con. et consuls, quocunq in coi pro ipsorum parte ipsi, uel alti ipsorum fuerint requisiti ad penam .c. lbr Rx. pro quolibs ipsor et qualibs uice qua contrafecerit. &c.

De asasinijs et eorum pena. Rx.ca xxxix.

Detestabile illorum hominum genus, quod uulgariter nuncupant extirpare de Ciuitate Eug.s prout est possibile cupientes pnti iurm mandamus qd si quis aliquem occiderit prodidit in Ciuitate, uel destrictu Eug.s praetio conductus, uel modo asasinato, seu tanq asasinus tragine-tur per Ciuitatem Eug.s usq ad locum iustitiae, et demum fur suspendat per gulam. ita, quod moriatur. Ad proband. autem asasinatu, siue qulitate malti, uidls quod aliquis tanq asasinus deliquerit sufficiat (saluis tamen alijs probationibus) quod delinques fuerit condennatus tanq asasinus in quocunq loco, uel terra de quouis maltio, dummo per pub uoce formam probet etiam contra ipsum ex depositionibus quatuor test qui sint Idonei, qd

ille

ille talis malem de quo contra ipsum procedere tanq asesinus seu
pnos asesquato commiserit de ipso uero malo idem de sustantie
mali uolumus pro ut astatis Ciuitatis Eug. uel annum unum per
mictitur fieri plenam fidem. Si uero non deliquerit in Ciuit uel
destrictu Eug. ss apparere: condennatio facta de eo modo predicto
et probatio famae, ut dictum est ptas, et Cap. et eorum Iudices, et
quicunq ipsorum super hoc fuerit requisitus facta sibi fide sum=
matim, et sine aliquo iur. ord. per quencunq per mos predictos.
uz. per condennationem, et publ famam teneantur ad petitionem
cuiuscunq ad penam .c. lb. Rx de eorum salario pro quolibz ipsorum
illum asisinum expellere de Ciuit. Eug. uel eius destrictu, et man=
dare illi per se, uel per baiulos cois Eug. quod in Ciuitate et des-
trictu Eug. non moretur. Et ex tunc ille talis cuius sic mādatum
fuerit, possit impune à quocunq offendi in era, et p. Eo saluo
quod nullus Ciuis, uel destrictualis Eug. possit condennari tanq asa=
sinus nisi asasinatus probetur contra eum per quatuor testes idoneos
de publ fama, et si ipse sit contumax in non respondendo inq-
sitis uel accusationi facte de eo, et de predictis Potas singulis
mensibus solenniter inquisitis faciat inq. examinet ipse, uel suus
Iudex saltem x homines bone condicionis in teste de quolibz
quarterio ciuitatis et repertos culpabiles debita pena condennet.
Saluo semper statuto, quod loquitur de satisdatis exigenda à pers
suspectis de non offendendo, quod stare uolumus in suo robore, per=
manere

manere. Additum est huic cap.° quod si aliquis forensis venerit ad
Civitatem Eug.ⁱ causa percutiendi, vel occidendi aliquem Eugubinum
vel forensem, vel comitatensem, et ipsum offendere attentaverit, seu
per eum non steterit condennetur in quingentis lbr. Et si infra
x dies post condennat. de eo factam non solverit cap. puniat.
Et si condennat. solverit supradicta, et postea in civit. vel comitat.
Eug.ⁱ repertus fuerit possit à quocunque impune offendi, et occidi,
et in omnibus predictis casibus in hoc cap.° contentis Potas habe=
at arbitrium in procedend. ~ ∞.

De pena dicentis alicui verba iniuriosa. R.ᵇ ca. xL.

Statuimus, et ordinamus, quod si quis dixerit alicui verba iniuriosa, vel
verbum iniuriosum condennet. vice qualib. in xx sol. R. et
in plus, si videbr. Potem usq. in centum sol. R. inspectis con=
ditione verborum, et qualitate, et ap. verborum. ~ ∞.

De pena improperantis alicui iniuria. R.ᵇ ca. xLi.

Statuimus, et ord. quod si quis exprobraverit alicui aliquam iniuriā
quam ipse, vel sui antecessores usq. ad secundum gradum
receperit tam fr. carnalis, quam nepos, ex fre carnali, ut
sibi attinens usq. ad dictum gradum puniatur et condennet.
per Potem vice qualib. in x lbr. R. condennetur. Et si
fuerit de homicidio in quinquaginta lbr. R. condennetur
et sufficiat ad proband. de iniuria illata fama, p.ᵗᵃ et si ap=

parueri

80

pavuerit per ipsam iniuriam condennatio habeat pro plena probatione et si quis zemprouit alicui mortem alicuius sui consanguinei, usq in secund gradum inclusiue, et quae per sñam Iudicis, uel al inte eidem fuerit illata. Nihilominus condennetur in dicta pena &c.

De pena capientis aliquem per capillos et de arbitrio Potis in mattis pupillorum. Rx. ca. xliii.

Statuimus et ordinamus quod si quis ceperit aliquem per capillos, seu aliqu scarmelianeuit soluat Coi pro pena, et banno pro qualibet uice in c. lbr Rx. et si scarmiatus, uel captus ceciderit in terram soluat Comittens lbr x Rx. et hoc locum habeat in maioribus xiv ann. contra minores xiv ann. Potas procedere posit, et ipsos in minori qualitate punire ut sibi uidebr considerata persona, et qualitate delicti. Additum etiam quod hoc locum habeat, in quolibs matto conmisso per minor xiv ann. &c. Contra minore et ann.

De pena spatasciantis, uel tangentis aliquem iniuriose. Rx. xliii

Statuimus, et ordinamus, quod si quis alicui dederit spattatā, uel alio mō tetigerit aliquem, uel ceperit per personam, uel ei pannos de dorso dilamauit iniuriose in xl s Rx coi Lug. uice qualibet condennet et si talis offensus ceciderit in terram soluat offendens, quinq lbr Rx. Comi Lug. et si sanguis exiuerit ex dicta casura, cō-dennetur offendens x lbr com Lug aplicand. Hoc addito quod si sanguis exiuerit de facie pp dictam casuram condē-netur offendens in xxv lbr Rx. et si cicatrix remanserit in facie occasion pdicta pp. euidens, et de formis puniat ea pena qua puniret si cicatrix fecerit cum armis. Cecidens in terrā.

De pena

De pena dantis calcem, uel exentis Caputeu uel sputantis in alium. Rx. ca. xliv

Statuimus, et ordinamus, quod si quis dederit calcem alicui, seu exsserit caputeum biretam infulam uice qualibet condennetur com. lug. in quinque lib. Rx. Et si sanguis exiuerit condennetur in x lib. Et si sputauerit alicui in facie ind. x lib. Rx. condennetur comi uice qualibet. Et si sputauerit in alia parte persone condennetur comi in .c. sol. Rx.

De pena proicientis lapidem. Rx. ca. xlv.

Statuimus et ordinamus, quod si quis proiecerit lapidem contra aliquem et non percusserit pro qualibet uice in xl sol. condennetur, et pro quolibet lapide, si uero percusserit cum lapide puniatur pena super hoc in statuto contenta.

De pena rombolantis uel facientis prelium. Rx. ca. xlvi.

Statuimus, et ordinamus, quod nulla persona cuiuscunque aetatis existat asserte ann. 5. debeat modo aliquo de muris Ciuitatis uel de alio loco rombolare nec aliquem lapidem, cum rombulo, uel getto proicere; et qui contra fecerit in quinque sol. Rx. in qualibet uice condennetur, et pro ipsa condennatione soluenda cogatur pater si habuerit, si autem alius maior de domo in qua ipse Rx. habitaret si condennatur non soluit, uel soluere non poterit, et quilibet possit accusare, et habeat dimidietatem banni. Et nihil Potestas teneatur mictere de suis familiaribus pro capiendo contrafacientes,

qui

qui eos capere capere debeant, et quoram Potem ducere, et idem intelligatur contra illos qui modo aliquo lapides proicerint in batalia. Additum est huic cap.º quod nullus debeat facere Bataliam ad pugnos, uel alio modo pena xl ß pro quolibet maiore xiiii ann. minores aut de facto per Potem si in processu aliquo arbitrarie puniatur et Potas contra maiores possit inquirere, et pro predictis mictat familiam ad loca ubi dicta batalia fieret. Et Potas banniri faciat primo mense sui regimenis.

De pena facientis, uel expendentis monetam falsam R. xlvii.

Statuimus et ordinamus, quod nulla p.ª audeat, uel presumat in Ciuitate comitatu uel destrictu Eug.ⁱ facere aliquam alchimiam seu monetam, de auro, uel argento, uel de aliqua spe metalli sigellare nec distillare, nec aliquid aliud, ex quo moneta fieri posit per se, uel alium, nec operari. Qui uero confecerit in quingentis lib. R. coi condennetur, et domus in qua predicta uel aliquod predictorum fierent funditus destruatur. Et si delinquens non fuerit soluendo igni comburatur. Potestas uero contra contrafacientes in predictis, uel aliquo predictorum teneatur quolibet mense semel inquisitionem facere, et procedere contra eos quocunque modo uoluerit, et ueritatem instigare etiam per tormenta insuper Potas primo mense sui regimenis infra quindecim dies debeat coram se facere uenire, cap. artium de ciuitate

Bal. in usi. feud. in tit. quae sint regalia. col. 3. ubi Andr. de Is. uers. monete. ubi et Bal. late. et latius Oldrad. cons. 74.

et eis

et eis precipere quod ipsi cap. mictant singularibus p.es ipsarum arti-
um, quod si ad eorum, uel alicuius eorum manus peruenerit ali-
qua moneta adulterina, uel falsa, siue ali nova limefata, uel
sufisticata ipam in continenti debeant assignare ipsorum cap. et nō
dantis postea non sine aliqua mora dictam monetam, et nōm dic-
tis assignari domino Poti sub pena, quam dictus Potas eidem di-
xerit imponenda, et quilibet possit accusare, et denuntiare dcos
monetar. contra gellatores, et distillatores, et operantes nomen eius
et etiam nomen testis qui receperit, tam super inquisit. quam
super alio processu teneatur in secreto, et debeat et attineat.
ipse Potas bannii faciat ad petitionem cuiuscunque petentis fa-
cere perscrutari locha in quibus diceret eidem predicta per ali-
quem perpetrari. Et hoc captm Potas bannire faciat p.d per

Vide c. 1. de loc. e cond. in gl. audientia.

~~ciuitatem~~ Lug. in die sabati, et legi in consilio semel quolibet
mense. Et ut predicta reperiatur falsitas Potas inquisit. quam
fecerit recipere teneatur in testes tam nobilibus quam de po-
pularibus. Nulli etiam liceat aliquam monetam adulteri-
nam, seu falsam, uel indebite fabricatam, uel in licite in Ci-
uitate, uel comit. Lug. soluere expendere, uel alicui dare co-
trafaciens nō in specta qualitate p.e et facti condennet. coi
per curiam Potis. et si Potas negligens fuerit in predictis per-
dat de suo salario cent. lb. Bx coi Lug. aplicand. Et quod
nullus

nullus deferat, uel deferri faciat de marchia, uel alio loco ad Ciuitatem eius, uel eius destrictus moneta nouam minutam quod non consueuerit expendi, in Ciuitate, uel destrictu predictis ad penam quinquaginta lbr, et in amissione monete. Et quilibet possit accusare palam, et secrete, et habeat medietatem banni, qui uero ipsam expenderit usque in quantitate x ss puniatur in centum ss si uero a dece sol' simul expenderit condennetur in xxv lbr. et intelligatur esse noua moneta illa quam nouam esse declarauerit Dni cons et cons tts qui pro tempore fuerit simul cum consulibus mercatorum. Et quod Potas de predictis teneatur inquirere ad petitionem consul mercatorum et predicta D. Potas quolibet in se faciat banniri. V. ∞.

De pena facientis falsam accusam, uel non probantis R. xlviii

Volumus statuentes, et ordinantes, quod quicumque fecerit falsam accusationem ob hoc puniatur in centum lbr. R. per D. Potem et non intelligatur falsa accusatio, ob hoc solum, quod accusator non probauerit eam nisi aliud de falsitate appareat. Sed si aliquis accusauerit de aliquo maleficio de ipso pena in statuto ordinata sympla esset corporalis principaliter uel in defectu, seu ascenderet quantitatem ducentarum librarum uel abinde s. originaliter dictam accusationem non

probauerit

probauerit plene, uel semiplene, uel saltem per famam cum uno indicio, uel per unum indicium condennetur per Potem in x. lbr. R. tpre quo absoluet accusat. et hoc faciat in eadem snia absolutoria, et non petente reo. Si uero aliquis accusaret aliquem de aliquo maleficio, de quo pena in statut. simpla originatr ordinat. ascenderet quantitat. adducent. lbr. infra usq. ad c. lbr. exclusiue et eam accusam non probauerit modo et ordine supradicto condennetur per Potem in centum ss. R. Si uero aliquis accusaret aliquē de ~~aliquo maleficio condennetur~~ per Potem ~~in c. ss.~~ pena simpla in statuto ordinata ascenderet quantitate centum lbr. et abinde infra usque ad uigintiquinque lbr. R. Si uero accusauerit aliquem de aliquo maleficio, de quo pena simpla in stat. contenta originatr ascenderet quantitatem uiginti quinq. lbr., et ab inde infra usque in quantit. x. lbr. inclusiue, et eam non probauerit modo predicto condennetur in quatraginta solidis ranemiat. le predicta, quæ dicta sunt de pena non probant. et non habeant locum, in enuntijs sindicor. comit. Cug. et in accusat. dannorum dat. et in accusatione fcis contra gualdanios de negligentia, et denumptijs debitorum, et in accusat. de turbata possesione. &c.

De pena perhibentis falsum testimonium R.ca XLIV.

Statuimus et ordinamus, quod si quis falsum testimonium phibuisse deprehensus

Bar. in l. 1. et l. ita liberat. § 1.
H. gl. mod. pig. uel hypot. sol. Aret. in tra. mal. uerb. fama publ. precedete. in ma carcerationis col. xi. q.
Testis q fuit accusatus q dixerit falsum, dicat q alr fuit suspend quod ipse dixerit a cui magis credat. uide Aret. Inst. de uer. obl. §. in Sue.

deprehensus fuisset in aliqua causa ciuili uel criminali, auferat ei Potas, et banno ducentas lbr Bx. Et si uero fuerit soluendo Potestas faciat eum micti in foueam, usq ad mamillas, ubi sit, et in ea stet donec uidebitur Pote, et postquam fuerit de dicta fouea exitus per totam Ciuitatem fustigetur cum ferro in lingua in quo ferro ligetur quidam funiculus, qui teneatur ab uno precedente, et portet in capite unam coronam de carta in qua scriptum sit nomen ipsius testis falsarij, et causam sz ego sum testis qui falsum testimonium perhibui, et poca exbanniatur de Ciuitate et comitatu eius. Additur huic capto quod predicta pena non duplicetur ratione loci, uel temporis, uel alia causa et habeat locum pena predicta, et si a testatio ipsius testis falsum dicentium non ualeat ats de Iure &c.

De pena producentis falsum testem. Bx ca L.

Statuimus, et ordinamus, quod si quis aliquem testem in aliqua causa produxerit, et ille talis falsum dixerit testificando in ipsa causa puniatur, et condennetur producens suo nomine in c. lbr Bx. pro quolibet teste, et perdat causam predictam, et si procus ignoranter produxerit. Nihilominus. condennetur his pro quo produxerit abstinere ab usu talis testis, uel testium Pot pub. infra tertiam diem. Dummodo constet, per publicum instrum de dicta abstinentia, et tunc sit inmuni a pena. Si uero aliquis falsum

De modo praticandi uid. Bonif. de Mant. sup matt. in tit. ad l. Iul. de fals.

testem

testem produxerit, uel produci fecerit super aliqua intent. falsa uel causa falsa puniat. in c. lbr. B. nec per aliquam abstinentiam ab usu ipsius testis liberetur à pena. Hoc addito quod dicta pena non duplicetur rat. loci, uel temporis. x x.

De pena facientis, uel producent. falsum instr.m uel falsantis scripturas, uel mutatis sibi nom. Rc ca. LI.

Circa mat.am falsitatis vid. Bart. in l. de recep. § appellat. col. 4. ver. In ea. gl. ibi. vz excep. falsi generat. et in tra. mall. verb. fama publica que dente. in ma. carcerationis. xi q.

Statuimus, et ordinamus, quod si fecerit aliquod falsum inst.m in formam publica, uel induxerit, seu usus fuerit aliquo instr.o falso in iudicio, uel coram arbitris, et arbitratoribus, uel aliam falsitatem fecerit in scribendo in aliquo libro autentico, uel radendo, uel falsitatem commiserit in publicis scripturis, uel libris soluat com. nomine pene, et pro banno ducent. lbr. B. Et nisi soluerit infra x dies post latam sententiam, uel post. in fortiam comis peruenerit amputetur sibi manus dextera. itaq. à brachio separetur et depingat. in palatio, et si quis mutauerit sibi nomen contrafaciendo contra aliquem pub. instl.m puniatur pena predicta, et si in aliquo casu mutauerit sibi nomen, condennetur, in L. lbr. B. et de predictis contentis, in hoc capto possit procedi per accusat. uel inquisit. quocunq. tempore, et quantumcunque tempus elapsum fuerit, per Potem, et eius curiam, non obstante temporis prescriptione, uel aliquo capto supra, uel infra posito.

Et quicunq.

Et quicunq accusauerit aliquem in cur.ª comis de falso, et ipsas accusate non probauerit saltem per famam, uel aliquod indic.ᵐ probabile condennetur, per Potem in xxv lbr Bx Hoc addito, qd predita pena non duplicetur ratione loci. Addentes huic capto, quod si aliquis fecerit, uel fieri fecerit plura falsa instr.ª Iugue comburatr et si contumax fuerit condennetr ut supra et omnia bona sua publicentr comi, et ipsius comis sint.

De pena notr forens mutantis acta criminalium questionu. Bx LII

Statuimus, et ordinamus, quod notr cap. ulpetr non possint mutare, uel aliquid addere, seu minuere de aliqua scriptura. und copia esset exlta, in pub for. et si contrafecerit puniatr quilt notar contrafaciens in xxv lbr Bx et quod factum fuerit, per eum nō ualeat ullo modo, et quod credatr et tenetr copia extē, et abseultatr cum duobus notarijs, ante Iudicē petitr ipā ante Iudicē non obtentā; et secundum predictam copiam debeat procedi, et infirmari, uel confirmari condennatio, et non secundum originale. si post unceam non predicto copiam extiterit, in imitatr, et eo ipso quod apparuerit deleta rasa, uel mutata presumatr factū ēē per notm, qui acta scripserit, et in dicta pena debeat condēnari, non obstante aliquo capto supra, uel infra posito.

De pena manifestantis credencias. Bx LIII

Statuimus

Statuimus, et ordinamus, quod quicunq manifestauerit dixerit, uel notificauerit uerbo lrīs scriptura nutu uel signo aliquo aliquam credentiam, siue secretum, quod ei impositum erit p D. cons. et consules uel alios officiales comis Lug. super hoc Potem habent seu p formam alicuius stati reformat uel ordinamti uel formam mandati quod fieret mittendo credentias, uel secret condennat pro quolibt et qualibet uice per cap. posti in L. lbr. et non possit de cetero habere aliquod officium in comi, uel a comi Lug. et qq. sit infamis, et hoc Poatē in condennat quod de eo fiet, et de predictis quilibz possit accusare, et denuntiare, et habeat medietat banni. Et predictus D. cap. teneatur inquisit facere, quod delinquentes in praedictis, et spēatr. ad petit D. cons. et cons. et pdem mattam inuestigar, et inuenire p inditam psumtionē, uel famam, et p om modum, qui sibi uidebr. itaq dem mattum puniat.

De poena uendent rem pluribus, uel alienant rē litigiosā. R. XLIV

Statuimus, et ordinamus, quod si quis in solidū rem aliquam pluribus personis uendiderit contra formam iuris diuersis temporibus condēnet in XXV lbr. et eadem pena puniatur, qui rem litigiosā alienauit contra formam Iuris.

De pena cōmicentis falsitatem, uel reprobitam in acte tabellionatus. R. XLV

Statuimus et ordinamus, quod nulla p.ª faciens, uel faciens fieri, uel qua

facere

facere voluerit dupleria, et candelas, uel candelottos, seu ceriola
uel ijs similia causa uendendi debeat per se uel alium ullo mõ
in eis, uel aliquo eorum mittere: nisi tantum bambacium filat
quod uideri possit in summitat predictor et qui contrafecerit in
c. sol. lx pro qualibz uice à Pote cuiq. condennet et perdat
Dupleria, et candelottos, et quod in aliquo opere, quod non fieret
non debeat aliquis miscer aliquam ceram ueterem aliquo opf.
operatam. et qui contrafecerit in dicto banno condennetur, et
perdat ceram. Liceat tamen unicuiq ipsor illam ceram
ueterem per se operari sine pena, et nulla persona in aliquo
opere, quod fieret de cera debeat modo aliquo, uel ingenio
mittere, seu miscer sepu fabam, uel aliam infisticat nec
bambier mittendo in ipso oper untum cum sepo olleo, uel alia
illicita facer, et qui contrafecerit in dicto banno conden.
pro qualibet uice. et quilibet, qui operatus fuerit dictam
art debeat in quolibz duplerio, uel ceriolo suu signum sz
proprium sigillum poner in quos sit script nom. ipsius, et si
quis contrafecerit in dicto banno. condenn. et quilibz de pre-
dictis, et singulis predictor possit accusar et denunt. et ha-
beat medietatem banni et nihilo minus Potas teneatur
in predictis, et singulis predictor inquirere, et inquisitionē

facere

facere, et contra facientes, et culpabiles repertos in dicto banno con-
dennare, et etiam teneat Potas quolibet mense mittere unum ex
not. suis bis saltem ad locum ubi dicta ars sit ad rimandum, et
uidendum si contra predicta fit per aliquem, quod not. et quilz
ipsorum teneantur et debeant, quando ibunt ad dictam inquisit.
faciendam armar. uider. candelas, et duplerias, et candeloctos in
summitate medio, et pede, et in alijs locis ubi eis uidebr. expe-
dir. Et siqui not. uel aliqui ipsorum inuenerint contra pre-
dicta, uel infra dicenda. for. factur. debeant Potem seu
Cap. dicere, et denuntiar. Et potas seu cap. possit dictum
contrafacientem condennar. in dicto banno, et sufficiat
per hoc per banniti relatio, et denuntiatio dicti not. quae ha-
beantur pro plena probatione, et ad hoc, ut predicta melius
obseruentur et qui operati fuerint dictam artem, sine meli-
us noti predictorum. dicimus, et uolumus statuent. quod
Potas in principio sui regis faciat f.am bannir., percuntanter
quod nulla p.a audeat, uel presumat facere, uel fieri facere
per dictam laborerium, uel aliquod predictorum, uel huic si-
milia. sed certo ter.o coram eo compareat, et ipsis comparentibus
faciat legi ab uno ex notis suis hoc captm., ut sciant
qua contineantur. in eo et contra eum, non ueniant. Et uo-
lentes dictam ~~artem~~ artem scribi faciat. in quaterno off. cois

et eos

et eos iurare faciat per dictam artem operari bona fide sine fraude. Et omnia predicta in hoc cap.° contenta inuiolabr obseruare sub banno predicto. Et si aliqui non iurati in dicta arte fuerint cuncta predicta laboreria cā uendendi Potas condenet eum in cent. ß. R. tm, et perdat ceram, quæ ueniant in coī. et quilibet possit accusar, et denuntiare, et habeat medietatem banni. Et si talis inuentus fuerit p familiam Potis uel cap. stetr relat. ipsius condennat. à Pot. uel cap in dicto banno. Saluo quod hoc non preiudicet illis qui stāt ad ecclesiam, uel prope eclesias ad uendend dictas candelas, uel candelottos, uel maginas ad minutū. Hoc addito quod liceat unicuiq. operari dictam artem, et in ea iurare, et tenere. et hos candelottos, et candelas, quæ fac et ꝑp̄ essent ē. Ciuitatem, et districtꝫ eiꝫ. et eas uendere sine pena dumō non sint falsæ, nec falsicatꝫ contra for.m præsentis captl. Hoc & addito huic presenti capto, quod nullus qui operatꝫ dictam artem debeat in sua domo propria, uel conducta, nec in camera habere, uel tenere aliquā operam falsam. pena x lbr ß. Demum addimus huic capto declarantes, quod quilibs persona faciens, uel ~~quæ~~ facere ~~usfacices~~, uel qua facere uoluerit duplerias seu

torchios

torchios cereos candelas, uel candelottos, seu faculas de cera, uel ijs similia ea uendi teneat et debeat facere, et fieri facere ipsa dupleria torchios, candelas, cereos faculas, et similia sm for presentis stat. et in predictis ad plus mictere pro quals lb cere quartam partem cuius untia bambax pro papiro, et non ult. Et nulla qui faciens, uel fieri faciens predicta dicta de causa per se uel alium à decem diebus prox. uentis in antea audeat, uel presumat tener, uel hev in aliqua domo, uel camera, seu apoteca sua, uel alterius aliqua duplerià torchios candelas cereas, uel faculas de cera, uel ijs similia facta, uel laborata seu fienda, uel laboranda contra dictam formam ad penam x lbr pro qualibet contrafaciente pro qualibet uice, qua fuerit contrafactu et predictiones rerum predictarum. et quilibet possit contrafacientem accusare, et denuntiare, et habeat, et habere debeat medietatem condennatis et rerum predictarum. Et Potas, et cap. et gls ipsorum possit, et debeat de predictis inquirere, et procedere, et repertos culpabiles condenn. in dicta pena, et tenetur qlibet hebdomada mictere per dictam Ciuitatem ex nris ad inquirendum de predictis, et armari facere domos, et cameras, et appotechas qpante dictam artem, et uidere pro predictis omnibus et singulis content in dicto caplo seu statuto. et stetur, et credatur de predictis, et quolis pro eorum relationi ipsius ex notis Potis, et cap. quecunq. sue cum iuramento per ipsum de nouo prestando

prestando, et habeatur pro plena probat. Et habeat, et habere debeat ipse not. Potis uel capitanei medietatem condennat. qua sequeretur, et fieret, ex sua relatione, et inuentione, et resp prediccat. quas incurreret contra dictam for. ~ ꝯ

De pena negantis consanguinitatem citadinit. mortem absentiam, uel matrimon. Rca. lvi

Statuimus, et ordinamus, quod si quis negauerit filiationem alicuius, uel aliquem esse ciuem, continuu habitatorem Ciuitatis Lug. uel aliquem for. absentem, uel se absentasse, à Ciuitate, et comitatu Lug. uel aliquem esse mortuum, uel aliquem fuisse filium legitimum, et naturalem, uel consang. usq. in tertium gradum, uel aliquem fuisse Iudicem, uel Officialem comis Lug. uel aliquos fuisse, uel esse coniuges, et probatum fuerit contrarium, puniatur per Potem uice qualib. in x lib. Rc. et intelligatur negasse quomodocunq. negat inuiditio, uel si dicat non credo. Saluo quod posit corrigere errorem suu infra iii diem, et sit immunis, à pena, et sufficiat dicta fama s. probata per tres testes bonæ condictionis, et famæ. ꝯ

De pena negantis aliquem esse, uel fuisse notm R. lvii

Statuimus et ordinamus, quod si quis negauerit aliquẽ fuisse notm uel exercuisse, artem notariæ, et probatũ contrariũ fuerit soluat comi Lug. nomĩe penæ xxv lib. R. nisi correxerit suu errorẽ infra tertiã diẽ, et hoc locũ habeat denotr. comitat., et destrict. Lug. tant. ~ ꝯ

De pena

De pena facientis furtum uel receptantis furtum, uel furem R.ca lviii

Statuimus et ordinamus quod si quis fecerit, uel fieri fecerit furtum Potas restitui faciat duplum patienti dannum et auferat ei pro pena, et banno si fuerit de re ualente a decem ß s libras quinquaginta R.x. et si furatus fuerit rem ualentem decem ß uel infra condennetur in x lb R.x. et si nõ fuerit soluendo fustigetur per Ciuitatem Lug. et quicunque ascondiderit, uel receptauerit furtum facientem, uel rem furatam condennetur comi in xxv lb R.x. Hoc addito, quod si quis fecerit furtum duabus uicibus de rebus ualentibus qualibet uice x ß uel ultra exoculetur uno oculo; et si ultra dua uices furtum fecerit suspendatur per gulam. Itaque moriatur. ∠ ∞.

Aret. in trn. matt. uerb. fama publ. precedete. in ma carcerationis. uers. undecimo quero

De pena capientis furem, et non præsentantis, et qualiter possit fur impune percuti. R.x ca lix.

Statuimus; et ordinamus, quod si quis percusserit furtum facientem aut abstulerit sibi furtum nullam penam soluere teneatur. et si eum ceperit, et non duxerit coram Potem uel eum ascondit soluat pro pena et banno comi Lug. xxv lb R.x et intelligatur in hoc casu fur qui fuerit inuenctus oculte noctis tempore in aliqua domo, uel loco, qui sit inuenctus, condennatus, ut fur. ∠ ∞.

De pena derobantis aliquem R.x ca lx.

Statuimus

Statuimus, et ordinamus, quod si aliquis derobauerit aliquem de aliq. re ualente a x. ß ℞ s in quinquaginta lib ℞ comi Eug. condennetur. Et si derobauerit de re ualente x ß ℞ uel abinde infra in x lib ℞, et comi condennet nomine pene, et in emendationem danni ipsius robbe. Hoc addito, qd si cotigerit talem derobbatore, tam eius confessione, quā leg. probat fuisse ad aliquam robbariam faciendam, seu aliquā aliam robbariam fecisset a duabus uicibus supra suspendatur p gulā ad furcas. Publici u. robbatores strattarum funis suspendantur itaq penitus moriantur.

De pena capientis, et tenentis aliquem in priuato carcere. R lxi

Statuimus, et ord. quod si quis in Ciuitat uel destrictu Eug. capi fecerit, uel ceperit aliquem, et captum tenuerit in priuato carcere, et talis capiens, uel captū detinens capi potuit, et in fortias comis uenerit furcis per gulam suspendat. Itaq omnino moriat. Et si quis aliquem ex destrictum Eug. et duxit captū, et captū tenuit in Ciuitat comitat uel destrictu Eug. puniat in pena predicta; Et si quis receptauerit, seu receptari fecerit dem captum, ab aliquo in domo sua, uel sue habitats Potas condennet, et puniat uice qualibz in qquaginta lib ℞. comi Eug. applicand. Additum est huic capto qd si quis de ciuitate, uel comit Eug. offendit aliquē de Ciuit uel comit predictas ex Ciuit, et destrictu Eug. puniatur

Eugub. offendēs Eugub. extra Ciuitatē, & territoriū quibz puniat.

puniatur de offensione secundum formam stat civitatis
eius. de qua offensione possit Potestas contra offendentem
etiam per inquisitione procedere. ~ ∞.

De pena facientis incendium. Rca LXII

Bonif. de mant. in trac. mall. in tit. de damno dato.

Decernimus. statuentes quod si quis fecerit aliquam combustionem alicu-
ius domus in Civitate vel Burgis igne comburatur. et in
hoc per Potestatem condennetur. et si quis aliquam combustio-
nem fecerit in comitatu eius. alicuius domus, merorum bladi,
molendini, capanne, paltaris vel torcularium puniatur,
et condennetur per Potestatem in quingentis libris Rx. et emendet
dannum in duplum patienti. et si non fuerit solvendo
igne comburatur. et si dannum per combustionem datum
fuerit à xl solidis infra conden. dictum bannum inferens
in l. libris Rx. et si non fuerit solvendo, amputetur sibi
manus dextra et nihilominus sit exbannitus de Civitate comitatu
et districtu eius. ~ ∞.

De pena incidentis vites, pergulas, vel arbores. Rx LXIII

Statuimus, et ordinamus, quod si quis inciserit vineam alicuius,
si inciserit decem vites, vel ultra usque ad vigintiquinque
vites vel condennetur à comitatu in libris L. et dannum in du-
plum emendet patienti. et si quis inciserit vigintiquinque
vites, vel ultra in c. libris Rx condennetur, et dannum in
duplum emendet patienti, et si non fecerit solvendo amputetur

sibi

sibi manus dexte[r]a in utroq[ue] predictor[um] casuu[m]. Et si q[ui]s incideri[t] à x. uitibus infra condennet[ur] comi in xxv lbr. B[ononinorum] pro qualib[et] uice, et dannum in duplum emendet pati-enti. Et si non fuerit soluendo fustigetur p[er] Ciuitatem eiu[sdem]. et sic sit exbannitus de Ciuitat[e] comitat[u] et destrict[u] eiu[s]. Et si quis inciderit aliquam pergulam, uel uitem in Ciuit[ate] condennetur in lbr xxv. B[ononinorum]. pro qualibet uice. et si q[ui]s inciderit aliquam arborem fructiferam existente in unica orto classura, uel campo in Ciuitat[e] et comitat[u] eiu[s]. condennetur in lbr x B[ononinorum]. Et si aliam arborem no[n] existentem in aliquo predictorum locor[um] condennetur in .c. sol B[ononinorum]. et dannum patienti emendet ∠ro.

incidens arbore[m] fructifera[m].

De pena turbantis aliquem in possessione sua R[ubric]a LXV

Aret. in trac. mall. verb. Sempro- niu[s] mandabit re[m] . ver. quarto quero . 2 in add.

Statuimus, et ordinamus, quod nulla persona cuiuscunq[ue] condictionis existat, occupet, uel aprehendat, uel aliquem aliquo mo[do]. turbet, uel molestet suo nomine uel alieno possessionem alicuius rei immobilis, quam aliquis possideret q[ua]cunque de causa, siue m[od]o siue uoluntate illius qui dictam rem possideret. et si accidere[t] quod aliquis ius haberet in ea prosequtur ipsum ius coram Iudic[e] uel officialem comis contra talem possidentem. et nullus officialis co[mun]is eiu[s]. talem sic aprehendentem, uel molestantem au-diat in aliquo suo iure. donec à predicta aprehensi-one

one, uel molestia cessauit: et dein talem possidentem Potas in dicta poss manu teneat pro posse. et si res fuerit ablata restitui faciat. et qui contrafecerit condemnetur in quinquaginta lib. Bx. et in predictis Potas, et eius Iudex de plano sumarie sine strepitu, et figura Iudicij procedere teneantur diebus feriatis no obstant, et habeat et locum pns captm et eius pena in bonis iacent hereditatis. si accusatio de hoc fiat g tenet. Addimus huic capto, quod si l is qui accusabr de turbata possessione tempore sue excusationis uel responsionis dixerit, et confess fuerit poss rei de qua accusatus est pertinere ad accusat, uel ad eum de cuius poss fit accusatio, et non intrasse animo turbandi, nec dicat se habere aliquod ius in re non posse condennari de turbat poss. Saluis semp captis loquentibus de introitu, et danno dato. ∼ ∞.

De pena non subiecti turbantis subiectum in possesione sua. R. x

Statuimus, et ordinamus, quod siquis non soluens datia, et collectas, et alias factiones non prestans, et non subiectus comi Eug. et iurisdictioni ipsius intrauerit occupauerit, seu apprehenderit poss aliquarum reru, per aliquem poss quomodocunq modocunq titulo quod liceat tali posidenti se, et possessionem suam per se et alios defendere sine pena, et possessione huiusmodi rei imperare. et Potas et Cap. teneantur talem posidentem qui

in

100

in tali possessioñe turbaret defendere in eius poss et manu te-
nere, et talem turbant à tali occupat omnimodo faciat cessare in
continenti, quod ab eis, uel aliquo eorum petitum fuerit, uel ad
not predictor dni Potis uel cap peruenerit. et de facto mit-
tat familiares suos ad talem detinent uel turbantem, et ex-
poliatum in poss reponat et in ea defendant eundem. Itaq in
possessioñe pacifice, et quiete remaneat, et talis occupans adprehendas, uel turbans. De cetero super dicta poss nullatenus in
aliqua curia audiatur ab aliquo officiali comis Eug. et ius
eidem, in ea uel eius occasi non reddat. et si aliquis subi-
ectus Iurisdictioni comis Eug. et soluens datia, et collectas
ipsi comi, talem occupantem, uel tenentem, uel turbantem as-
sotiauit ad comittendum predicta, uel aliquod predictorum
puniat et condennet uice qualibet in cent lib R. comi.
Et de predictis Potas cap et quilibet eorum officialis possit
inquirere contra delinquentes in predictis, uel aliquo predic-
torum. et procedere, et condennari omni modo uice qualibet
si uidebitur. Et si Potas, uel cap. uel alter eorum fuerit ne-
gligens in predictis non exequendo predicta; et quilibet pre-
dictor perdat de suo salario cent lib R. pro uice qualibet
quae fuerit requisitus. In quibus per sindicum comis debe-
at condennari. Et quod cuiuicini rei sit occupat supplere.

teneantur

teneantur, et debeant predicto turbato dare aux.[m] et favorem et eum defendere, et manutenere in possess. dicta rei ad pena x lb. pro quolibet contrafaciente. et ordinem factum in M. CCCCII die 9a Augusti decimaquinta indict. q. incipit. commonentes in Palatio populi D. consules, et finit in aliquo stat. in contrarium loquent. et scriptu manu ser Simonis not. cassamus, et irritamus. Hoc addito quod nullus officialis comis Eug. debeat nec posit concedere alicui licentiam intrandi, vel apprehendendi poss. alicuius rei immobilis in preiudit. alicuius q.s possident. nisi pars cuius preiudicet. dare. dicta licentia prius sit citata. et si aliter fiat non valeat. et quicunque ex vigore licentia dicta dat. alt. q. ? dictu est aprehenderit possess. condemnet. in quinquaginta lb. Rc. ∫

De pena movencis vel exentis terminos. R. ca LXVI

Statuimus, et ordinamus, quod si quis exterminaverit, vel exterminari fecerit terram alicuius. solvat comi nomen banni pro qualibet vice in quinquaginta lb. R. Si vero no fuerit solvendo amputetur sibi manus dextera, et ad probandu predicta probatio unius testis cum publica fama sufficiat, et habeatur pro plena probatione. ∫

De pena fodentis prope domum, vel terrenu alicuius R. LXVII

Statuimus

Statuimus et ordinamus, qd nulla p.a debeat fodere, uel sappare prope domum murum, uel terrenum seu dom. uel propius teneri posit ullo mo, destrui, uel alamari. et qui contrafecerit pro qualibet uice in dece lib. Rx. comi debeat condennari. et emendet dannum in duplum pacienti, et sufficiat ad probandum dictum excessum for. factum i comitatu unius testis in Civitate uero duos testes sufficiant, et debeat adiberi.

De pena deriuantis aquam in rem alterius fluis, uel fossati ad locum in consuetum. Rx.ca lxviii.

Statuimus, et ordinamus, quod si quis deriuauerit, uel deriuari fecerit aqua studiose in rem alterius, condennetur comi pro qualib; uice in centu s. Rx. et emendet damnum passo, et cesset in molestar, et in pristinum stat; cursum dictæ aquæ reducat, et reducere debeat. et intelligatur deriuasse si in terreno suo uel p. terrenum alterius factum fuerit fossatum, uel sulcum sine aquarus ubi non consueuit esse. Addimus insup qd nullus audeat uel presumat ratione aliqua deriuare aquam alicuius fluis, uel fossati de loco suo unde solita est ire, et ad alium locum transmittere, uel transuertere seu aliquod impedimentum, et obstaculum ponere, uel obijcere aquæ p quod aqua alicuius fluis, uel fossati per alium locum dirigetur. Si quis uero contrafecerit in v.xxv. lib. Rx. comi eius condennetur. et nihilominus cogatur p Potem ad reducendam aquam in priori pristinum stat. et quilib; posit de predictis denumptiare, et accusare. et Potas posit inquirere de predictis, et culpabilis condennare. ~

De pena eleuan.

De pena eleuantis clusam alicuius molendini uel gualcherie. R. lxix

Statuimus et ordinamus, quod nullus audeat, uel presumat eleuari, uel eleuari face-
re clusam alicuius molendini, siue gualcherie uel aliqd aliud laborerium
per aquam, leuetur seu prestet impedimentum alicui molendino, uel
uel gualcherie, uel quod impediat cursum aque sic pro ut retenus co-
nsueuit quod non possit macinare libere, et cursum aque habere pro ut
hactenus consueuit. et si quis contrafecerit condennetur per Potem in .L.
lib. R. com. Eug. applicand. et teneatur dictus Potas sub dicta pena
sup predictis, et quolibet predictorum procedere p accusat inquisit uel de-
nuntiare ad petitionem cuiuslibet petentis statuto, uel ordinamento aliquo
non obstante, et repertos culpabiles punire, et condennare in pena pre-
dicta, cuius pene medietas sit comis, et alia accusantis, uel denu-
tiantis. et nihilominus quod fecerit remoueat, et in pristinum stat
reducere teneat, et compellat. ℞ ∞.

De pena intrantis domum Inimici, uel alterius dno, uel habitatore in-
uito. R.ca lxx

Statuimus, et ordinamus, qd si quis intrauerit domu alicuius q sit inimicus
per iniuriam factam, quam ipse uel sui fecerint, uel sibi illatam,
uel suis cum sanguinis effusione, uel p iniuriam quam ipse ut
sui fecerint, uel pro adulterio si fuerit de nocte condennetur per
Potem in ducent lib. R. et si fuerit de die in quinquaginta lib.
R. per Potem condennetur, et possit offendi capi. sine pena
aliqua; et si quis intrauerit domum alicuius contra dnj uel
hitat uoluntatem expressam soluat comi Eug. pro pena xxv lib.

De pena comictz.

De pena comictentis adulterium. Rub.ca lxxi

Prouidentes statuentes, quod quicunq cognouerit carnaliter uxorem alterius uel adulterium cum aliqua uxore alterius cognouerit in ducentis lib. Rx comi Eug. condennetur. et de hoc admictatur ad accusand ipsa, uel Maritus eius, et quilibz comictensis sibi usq in secundu gradum. Et quod secuta condennat de dicto adulterio contra mulierem dos dcta mulieris ipso iure applicetur marito cslo q alias non esset petitum.

Quid si qs plures in una eadi persona comm. sit adulterium an puniri debeat p uno solo adulterio uel pluribz. uide Bar. in ... ire. Accorsius comictit adulterium ... mall. ... ne sei adulterato la mia. ... Quid si stat. imponat

De pena comictentis stuprum, uel raptum in uirginem. Rx. lxxii

Statuimus, et ordinamus, quod si quis carnaliter, quod si quis carnaliter cognouerit aliquam Virginem uiolenter puniat in ducent lib. Rx. comi Eug. aplicand. si uero matri mom concordare ad inuicem contraxerit ante condennatione faciendam a pena cognoscens totalr liberet. Addito quod si quis cognouerit aliqua Virginem de uoluntate sua condennetur in lib. quinquaginta Rx comi predicto.

C. ex parte. e. tit. de sponsal. c. 1. et 2. de adult. ubi Abb.

De pena comictentis fornificatione per uim cu soluta. Rx lxxiii

Statuimus et ordinamus, quod si quis carnr cognouerit aliquam soluta non uirginem uiolenter condenn. comi uice qlt in xxv lib. Rx

De pena comictentis uitium sodimiticum. Rx.ca lxxiv.

Statuimus et ordinamus, ad remouendum uitium sodomiticum, qd Potas posit, et debeat inquirer, et inquisit facere contra quemlibz comictent dctm crimen per se, et eius curiam q etiam ad petit. d. epi Eug. uel custodis seu guardiarij fratrum, uel alicuius inquisit ad hoc deputat uel posit. et quicunq tali

criminis

105

criminis reus inuenctus fuerit maior XIV ann usq ad XX. sol-
uat comi noie banni centu lib. den. Et si fuerit maior uiginti soluat
comi noie banni ducentas lib. den. Et si dictam condennat. soluere
no poterit fustigetur per Ciuitatem Cug. et sit pp^o exbannitus de
Ciuitate Cug. super quibus omnibus, et singulis Potas procedere pos-
sit, et contra culpabiles inquirere, et ueritatem predictorum inue-
nire et p tormenta precedente fama q^a qua habeatur pro plena
probatione Quod stat. Potas teneat legi facere quolibet mense in g.
consilio R.

De pena proicientis lapides contra pplm de aliqua domo uel turri R. LXXV

Statuimus, et ord. q si de aliqua domo uel turri fuerit lapides, coppi, uel mattoni
uel lignum actu ad nocendu studiose proiecti contra pplm aut coten
uenientes ad congregatione ppli aut inde redeuntes, ipsa domus, uel
turris destruatur, et si talis proiciens capi poterit manus amputetur
eide. Si uero capi non poterit sit in pp^o banno dicti comis, et bona
ipsius publicentur comi Cug. R.

De pena facientis adunanciam, uel conspirat. contra bonu stat. R. LXXVI

Statuimus, et ordinamus quod nullus audeat, uel presumat aliq facere adunatia
conspirat. uel tract. uel congregat. caus procurandi, uel seminandi
tumultum rumorem, uel discordiam, uel zizaniam nec aliq. alia
qcunq de ea directe, ut p obliquu quocunq mo, siue expsa licetia
dnor. Potis, et Cap. et consolum contra bonu stat. et pacificu Ciuit.
Cug. Si quis autem inuentus fuerit facere, uel ordinare predicta
condennetur p Potem uel cap.^m uel alter.^m eor. tanq homicida, et qui
homicidium commiserit. Et sindicus Comis de condennat. facienda
ea occasione non possit se ullatenus intromictere, nec aliq lamentu
recipe. Et de ijs Potas. et cap. et quilibet ipsor. possit, et debeat inq
rere

rere totiens, et quotiens opus fuerit, et cuilibz eor, uidebr publice et secre
te. Et si quis nots Ciuit, uel comitat, Cus inuenctus fuerit scribere
huiusmodi iuramenta. Potas, et Cap.s uel alter eor, manum dexteram
sibi faciat amputari. Et quicunq fecit adunantiam malo mo soluat p
pena quinquinta lib. R. Et si soluere non poterit manus dextra sibi
debeat amputari. Et si qs fecit quidum mo aliquo condennet, in x lib. R.

Qd facientes tumultu in pplo uel d hoc suspecto possint mitti ad confinia R. LXXVII

Statuimus, et ordinamus q quicunq fecerit rumoré in pplo, uel tumultu pter pena
stat, s. infligenda Potas, et cap.s et qlibz eor, de uoluntate dnor,. C. et
cons ppli Cus possit talem confinare ex Ciuitat, et coit, eius et ipm
ad confinem tenere quantum uidebr esse decens. Et hoc idem seruetur
si dubitauit quod aliqs in pplo rumoré poneret, et tumultum R.

De pena danti aux.m uel mittentis guarnimentum inimicis comis Cus. R. LXXVIII

Statuimus et ord. q nullus de Ciuitat, comit, uel destrictu Cus. audeat uel pre
mat prestare aux.m, uel fauorem seu mittere aliq guarnimentum,
uel succursu pter armor, rer, uictualium uel aliar, quar, cunq rer,
publeat, uel oculte alicui comi uel spiali pr cum q uel quo seu qbz
comen Cus. guerram hret ul huisse, de qua pax facta no esset.
Et si factum fuerit ille uel illi qui tale aux.m succursu, uel guar
nimentum fecerit, uel miserit puniat, et condennetur in quinqua
gintis lib. R. Comi Cus. et si, ouvtes q talia uictualia, uel res alias
portaret capi poterit uel tero pes sibi amputet. Et de predicti Potas
et cap. et quilibz ipsor, possit p inqsit, pcedere pr. et secrete. Et
predictus sindicus comis Cus se nullatenus intromictat dumo fiat
inquisitio de idoneis p.is recipiendis sup dicta inquisitione ad qua
inquisit, quando fieret semp debeant cons et consules ppli in
teresse q de personis idoneis semp inquirere debeat R.

De pena facientis

De pena facientis guarnimentum militum contra comune, ut specialis personae. R.a LXXIX

Statuimus, et ordinamus, quod si quis in Civitate Lucae vel eius comitatus aliquod guarnimentum militum, vel peditum congregaverit, puniatur capite. Et qui fuerit, et venerit in dicto guarnimento simili poena puniatur. Et predicta locum habeant si guarnimentum fieret contra comune Lucae, vel contra consules et consules, et eorum officium vel per mutationem pacifici status dicti comunis vel pro occupatione alicuius castri dicte civitatis. Si autem fieret in offensa, vel pro offensa alicuius personae specialis puniatur guarnimentum faciens vel fieri faciens in centum libris R.x. et quilibet qui fuerit in dicto guarnimento in XXV libris R.x pro quolibet. etc.

De pena non euntis in exercitum. R.a LXXX.

Statuimus, et ordinamus quod quicumque non iverit in exercitum generalem postquam de civitate exivit dictus exercitus si fuerit eques, puniatur per Potestatem in X libris R.x. et pro quolibet die quo steterit dictus exercitus extra civitatem condemnetur in XX solidis R.x. si vero fuerit pedes in centum solidis R.x pro qualibet die qua steterit dictus exercitus extra civitatem in X solidis R.x. et hoc locum habeat in omnibus qui sunt aetatis XV annorum usque ad sexaginta. etc.

De pena intrantis, vel exeuntis Civitatem aliunde quam per portas R.a LXXXI

Statuimus, et ordinamus quod nullus audeat, vel presumat intrare nec exire de nocte de civitate per alia loca quam per portas civitatis. Et qui contrafecerit condemnetur per Potestatem in centum libris R.x pro quolibet et qualibet vice etc.

De pena cavantis prope murum comunis a porta Domini Cinalimis usque ad portam miraldi. R.x a LXXXII.

Volumus statuentes quod nulla persona audeat vel presumat cavare, vel cavari facere ex parte interiori muri comunis versus Civitatem a porta olim Domini Cinaliopnis usque ad portam miraldi beneveniendo prope murum novum comunis per sex perticas, ad perticam comunis, vel sex pedes infra pena X librarum pro quolibet et qualibet vice. etc.

De pena imme

108

De pena rumpentis murum comi Eug. R.ca LXXXIII

Statuimus, et ord. qd nulla persona debeat mo. aliquo vel causa rumpere murum
pi Fucore nec hostium nec fenestram facere, vel quocunq mo. debeat rum-
pere nec devastare de muro comis circum circa civitat. posit. et spatii
a domo cuiusdam pbri simplicis usq ad portam Seatonis. et q contrafecit
puniat. qualib. vice in cent. lbr. d. Et de predictis Potas dbeat inquirer con-
tra delinquentes, et procedere sicut s. videb. no obstant. aliquo stat. consilii
facto, vel fiendo. d. x.

De pena occupantis vel devastant. publica, vel res comis Eug. R. LXXXIV

Statuimus et ord. qd si qs occupaverit, vel supraprehenderit. de bonis et rebus, vel
publicis comis, et ipsas res vel bona detinuerit occupata, et supraprehens
vel in bonis, vel reb. publi. comis aliqd imposuit, sive impositum tenet,
qd debeat, et teneat. ipa publica sit occupata, vel supraprehensa relaxa-
re comi. Et si quis occupaverit, vel supraprehenderit aliqs vias publicas vel
vicinales, aut i ipsis, vel aliq earum aliqd imposuerit, vel imposita detinue-
rit, vel detinet qd dbeat, et teneat. in pristinu stat. reducer, et imposit.
elevar. Contrafaciens vero in x lbr. d. p d. Potem vice qlib. condennet.
et d hoc qlib. possit accusar, et denuntiar cora d. Potem, et eius cuia
cuius banni medietas sit comis, et alia accusat. vel denuntiant. Quae Potas
banniri faciat publice p Civitat. Eug. in locis consuetis. Et si qs ~~comis~~ su-
praprehenderit, et supraprensu detinuerit, et detinet d bonis, vel publicis
comis seu via, seu d via publica, vel vicinali codenet. p Potem in x lbr.
d. et d pdictis, et quolib. pdictor. Potas possit, et dbeat cognoscere, et
procedere p accusat. inquisit. vel denunt. quandocunq no obstat.
aliq temporis prescript. Et intelligat. occupasse, et supraprehendisse
si aliqd imponi fecerit seu impositum tenet, vel supraprehensum

vel impo-

uel impositum tenet in ipsis uiis siue publicis, ut si ponti fecit supra uias pro-
pe terram, et altum a terra minus quindecim pedibus. Et non obstet si in predictis
non fuerit solennitas obseruata, ac iudicis substantialia dummodo constet de occupatione et
supraprehensione, et omni tempore possit cognosci.

Hoc addito presenti capitulo quod in comitatu Eug. possit mutari uia de suo loco ad alium cau- De mutatione uie.
usa meliorandi cum uoluntate eius per cuius terrenum mictetur, uel mictantur et cum
uoluntate ad Iacentis locorum ubi mutatur dicta uia cum auctoritate tam D. Consulum et
cons. qui pro tempore fuit. Et predicta locum non habeant in statutis regalibus quod dea est denuntiata
uia. Additum est huic capitulo quod si quis aliquem Potem, uel aliquod aliud opus uel Si quis deuastauerit uel
laborerium, ut edefitium comis Eug. fregerit seu dismutauerit, seu leserit quoquo modo con- alio modo leserit pontem, opus, laborerium, uel edefitium
dennetur per D. Potem uel Capitaneum in .L. libr. Den. et opus reactet, et reficiat suis expensis. con

De pena ludentis ad ludum taxillorum et retinentis ludum, ut luxoris. R. LXXXV

Statuimus et ord. quod nulla persona ludat modo aliquo, ut ludere debeat ad aliquem ludum taxillorum 109
quocunque nomine censeatur in Ciuitate Comitatu ut districtu Eug. preterquam ad tabulas, et ad scac-
chos cum quibus possit ad taxillos, quibus ludere in Ciuitate comitatu ludendo in plateis, siue
uiis siue capitulis publicis et aliter non. Et qui contrafecerit Potas teneatur et debeat quemlibet
condennare in X libr. Den. Et quicunque condennatus de eo factam [strikethrough] do, uel fiendam
non soluerit in XV dies a die late sententie computandis fustigetur per Ciuitatem Eug. per uias
et loca publica a Palatio Potis, uel Cap. usque ad Portam Ciuitatis que magis distet
a Palatio predicto, et expellatur de Ciuitate. Et si quis in loco quo luderetur prestiterit
luxoribus denarios ut pignus occasione ludi, ut erit in manu pro ipsis luxoribus de sol-
uendo, ut accomodando quod inter eos luderetur Potas condennetur, ut condennare
debeat contrafacientem in XXV. libr. Den. si fuerit de die. si fuerit de nocte in
penam duplam condennetur. Et quicunque luxoriose retinuerit in domo sua, ut ca-
sabitu uel in orto, seu claustro undique clauso. Itaque non pateat omnibus liber seu
publicus aditus suo ut ab eo conducto ad pensionem. siue ad cotimum ad predictum
ludum ludentes, uel permiserit eos sic ludere in locis predictis in XXV libr. Den. per
Potem condennetur pro quolibet uice. si fuerit de die. si uero de nocte condennetur in penam
duplam. Ad que omnia Potas, et Cap. et quilibet eorum uincto prestiti iuramenti ad
penam XXV libr. Den. de ipsorum salario soluendo teneatur et debeat accerrima inquisitione

facere

facere et indagat. et mictere sepe, et sepius foras p civit. et ad loca suspecta et alijs
mois quibus eis uidebr expedire, et inquir teneat. qlib. eorum contra oms et singlo lude-
tes, et ludum tenentes ut dictum pignus seu ad pdicta mutates quolibr mense p xx
homies d qualib. quart.o de bonis dicti qe. qui sit attibuati in suo apassa cui saltem x hib p
de reducto. Et qd isti homines dicant saltem de publica fama ubi predicta fuerut, et q
fuerint ludentes, et q ludum tenentes. Et sufficiant sex testes de fama, p dixerit ut
testificati fuerint de aliquo, ul aliquibus q predicta fecit, uel commiserint, seu
commicterent, et eos repertos culpabiles punire, et condennar. Qui testes si examinati
sint homines bonæ famæ, et condictionis. Possint i dicti dni Potas. et cap.s reptos de
predictis culpabils ad confinia micter. ex civitat. eosq. ad dicta confinia
tener. sicut eis ul alteri eor qui miserit eos placuit. Et nihilominus Potas, et
cap.s de consilio dnor. consr et consul. elegi faciant x custodes pro quolibet
quart.o de melioribus ipsius quart.i quos ipse Potas iurare faciat denutiat omsel
singulos contra predicta facietes qs accusat. et denumptiat. Potas faciat recipe, et
dbeat, et in dicto banno seu bannis culpabiles condenet comi. Qua accusationes et
dnutiationes teneat. secreto sicut processit de voluntate accusatoris. Et Potas et cap.
possit de pdictis inquirer, et p inquisit. pcedere. et teneat. qlib. eor. bis in ebdomada
d die, ac d nocte facere iuari pro luxorib. et p contentis in dicto capto p sua familia.
et credat. relationi duor. familiarium ipor. et habeat. pro plena probatione sive fiat
dca relatio ant. responsionem eius contra quem procedir sive pt. Additu e huic stat.
q qlib. hospes ul alius in eius domo Potas, ut cap.s moraret. ad sindicat. dbeat prohiber
q in domo sua no ludat. ad taxillos neq p cives eiq.i seu offic. pdictos ut alia p.am
Et si aliqs in dca domo, ut hospitio, sive an dicta domu luderet psumat. q dca domus
sive hospitij, dem ludu teneat, et tanq. detetor ludi dbeat cōdennari. Et qls possit tale
hospit. ut d. domus denuntiar, et accusar. et habeat medet. banni et possit Potas inquir
d pdictis. et si aliq fuerit repti ludentes Potas dem hospite dbeat condennar. et Potas
novus q p tempore fuit vinculo psentis iurament. et ad pena c. lbr. &c ad hospitia micter
dbeat prima die q offic. sindicands intrauit hospitium pdictu p hospitator sive domo do-
mus. in q talis offic. sindicadus ad sindicat. morat. et iurar faciat hospice et ab eo fidei
iussor recipiat de observatione omium predictor. &c.

~~De observatione.~~
De pena ludetis

De pena ludentis cum cum officialibus, et q nemo det eis mutuu et comodatu. R. LXXXVI

Statuimus, et ord. qd nemo de Civitat, comit, uel destrictu eiusd ludere debeat ad aliquē ludum taxillor, uel aliquem ludum i Civit. et comit. eiusd. cum Pote uel cap. sindico comis uel aliquo alio off. forens comis eiusd. donec steterit in officiu forens nec tpre quo stet ad sindicat ad red rationes administ sui offi. Et Potas cap. sindicus uel aliqs eor officiales, ul familiaris comis eius. forensis non debeat nec possit ludere in Civitat uel comit eiusd. cu aliquo cive comit seu districtuali eiusd. ad aliquem ludum taxillor nec ad aliquem aliu ludu dictis tporibus. Et si q eor contrafecerit qlibz officialis contrafaciens condennet in XXV lib. R. Sindicus comis eius. et ille cum quo luxit in XX lib. R. et qlibz possit accusare, et habeat medietate banni. Hoc addito statuent quod nulla psona debeat pstare, ul mutuar aliqua pecuniæ qntit. alicui officiali forensi comi eius. nec eor familiarib nec dar in pstantiam equum, ut aliq rem nisi ad uenturam, ul pennore. Et q contrafecerit pdat qd dederit et repeter nō possit, et nō audiat sup eo ab aliquo sindico, ul officiali comis pdicti. et nihilominus contrafaciens condennet in XXV lib. R. Nec aliquis de dictis officialibus det imprestantia ut [illegible] commodato aliquem equu alicui de Civitat ul destrictu eius. p dicta pena. R. [illegible]

De pena tabernarij recipientis occasione ludi. R. ca LXXXVII

Statuimus et ord. quod nullus tabernarius recipiat nec recipi faciat ab aliq psona civit comit ul districtu eius. aliq pignus q sibi daret occasione alicuius ludi, et q contrafecerit vice qlibz in XXV lib. R. condennet p Potem. et nihilominus teneat Potas ipm pignus restitui facere sine aliq solut fienda dummodo constet dicto d. Pote dim pignus sic fuisse datum. R. ∞. V.

Quod Potas faciat cassari cautiones factas preteru ludi. R. LXXXVIII.

Stat et ord. q nulla psona recipiat aliq caut proterea ludi ab aliq. et si recipiat Potas teneat ad pet cuiuscumq pesent ea restitui facer cancellata a creditore qlz civit dbitori ul sibi atmitti. R. ∞.

De pene deferentium arma p Civit eius. R. ca XCIX.

Statuimus, et ord. qd nullus de Civitat comitat ul destrictu eius. audeat, ul psumat deferre p Civit eius. ut burgos ipsius arma offendibilia nisi eundo, et redeundo ex

Civitat

112

in quo casu sit licitum cuilibz arma portar. et q contrafecit p qualibz uice, et qlibz gne armoz
offendibilium in C. lb. et in admissione armoz condemnet. Si qs uero portaret aliq gns
armoz defendibilium p Ciuitat Eug. ut burgos nisi eundo, et redeundo ex Ciuitat ut
dictum ē p qlibz uice, et quolibet gne armoz in xxx lb. et in admiss armoz condemnet,
et qd nullus forensis possit deferre arma offendibilia, ut defendibilia p Ciuit Eug ut
burgos nisi eundo, et redeundo ex Ciuitat sub pena eius qd inxat de forensibus con-
net. Hoc tam saluo q Dni Consl. et cons. q fuere, et erunt pro tpre possint portar
arma defendibilia, et cultellum secretum, et celatum impune, q sit mensura duoz
spannaz ad spannā communē computata marcha, seu manabrio, et simarios, uel
longioris mensur cultellum portauerit puniat contrafaciens pena pdicta, et nullus alius
qui habeat licentiam portandi arma offendibilia, ut defendibilia à stat°. ul ordinto.
possit portar tabularium ut ambraciarola ut aliq genus armoz offendibilium nisi
cultellum feratorium secretum, et celat. Tamen licit sit officialibus forensibus
comis Eug et eoz familiaribus portar arma offendibilia, et defendibilia impune
cuiuscunq gnis, et condictionis. familiaribus uero D. epi Eug. cum ipso d. epo
morantibus ipi exptis. et indut sua robba licitum sit portare arma defendibilia, et
cultellum feritorm secrete, et celate sine pena. Addimus et huic capto q nullus pos-
sit portare stocchum, ut stocchettu p Ciuitat uel burg. et q contrafecit puniat
in x lb. Et si qs non habens licent armoz inuenirets de nocte cu armis s3
post secundum sonum campanae comis, quae pulsatur de sero pro custodia Ciuitat.
et an sonu campane dci cois quae pulsatur de mane debeat detineri in pala-
tio dicta nocte, et die sequenti. Ita q ab omnibus uideat pre et quisque pdictoz
portaret arma predicta contra morem, et ordinē supradictum puniat in sdcis
penis. et qd D. Potas Capt ut officialis aliquis comis Eug. non possit nec debeat
dare licentiam alicui portandi arma contra predicta formā ad penā cc. lb.
p sindicum cois Eug. auferenda. Et qd D. Potas teneat dare licentiam armoz
defendibilium cuilibz guelpho de Ciuit ut comitat Eug. satisdanti idonee de qnqa-
tis lb. et nō offendendo aliquē fideiuss cuius debeat approbari p D. ~~Potam~~
Consl et cons. pplī q pro tpre fuerint. qua licentia duret toto tempore suiz re-
gimis, et quindecim dieb post. et quod nullus possit accusare de portu armoz
nisi q cum dictis armis offendet. Et potas teneat inquirerere de pdictis ad
relationem

x Et si q̃s fugeret a'n familiã eidem p Civitate vel burgos ploss dcm fuerit sibi p aliquẽ ve d.
familia vade flave, vel sta firmus vel si d. familia ꝯmmat portare cultellũ ꝯtra formã Statuti
Eug. ꝯ puniat ac si inveniret portare cultellũ contra ꝯdcam formã. Et potestas de qdo possit
ꝯdeat inquirere ad relationem sue familie tm. Et credat ec.

relationem suæ familiæ tantum x Et credatur relationi duorum familiarium d. Potis
predicti cũ iuramẽ p eos de novo pstando de portatione dictorũ armorũ et d. fuga predicta
et predicta relatio habeat p plena probatione ꝯtraria fiet. Qui d. Potas debeat sub
ter in hebdomada mictere militem, et familiam suã p Civitate, et burgos alcunarũ.
de predictis qlibz tm. guelphus possit portar. cultellũ sine pœna, et sine licentia. Et
qd dcm est de impeditione armorũ nõ intelligatur in guelphis, de Civitate et Comitatu Eug.
Hoc addito qd sufficiat illis, qui fuere, vel erunt, et nunc e. in officio consulatus,
si habent apodissam de armis portandis manu notarii reformationum civitatis Eug. qui nũc est vel fuit
p tpre. Et qd nullus p castra p gubernationem, nec p alia castra comitatus Eug. in qbz sor. non | In castris ubi dent officiales morari.
debent officiales comitatus Eug. morari, ut ipsorum castrorum burgos vel alicuius eorum portet
arma contra formam predictam. Et si q̃s de dictis castris vel aliq. eorũ vel alicuius eorũ co-
ria, vel districtu contrafecit predictæ relationi familiarium dictorũ officialium sicut s.
dictum e. de familiaribus Potestatis Eug. non obstante aliq. ordinto. in contrarium loquente. Et
qd aliq̃s de Civitate vel Comitatu Eug. nõ possit portare arma p Civitatem Eug. nisi habeat apo-
dixam scriptã manu notarii reformationum de Civitate. Et si aliq̃s nõ habens apodixã fuerit
inventus cum armis militis Potis vel cap. qui talem invenerit teneatur et debeat
eum ducere ad palatium, et eum nõ dimittere nec dimitti facere donec
mutuaverit, et solverit camerario comitatus Eug. xxv. lib. que pecunia convertatur in co-
structione novorũ palatiorũ qua pecunia restituatur eidem solventi quum restituetur aliis
mutuantibus pecuniam p dicta constructione. Excepto qd predicta additio nõ preiudi-
cet familiaribus d. Potis nec illis qui satisdederunt et satisdabunt corã d. Potestate pro armis
portandis. Salvo qd si talis inventus cum dictis armis noluerit pœna in statuto contenta
p portatione dictorũ armorũ solvere camerario comitatus qd nõ teneatur ad dictam pecuni-
am mutuandam. Et si notarius reformationum scripserit vel dederit alicui apodixam de
armis sine licentia d. consulum puniatur p qlibz vice in cent. lib. Et hoc nõ preiudi-
cet illis qui fuerint sunt, vel erunt consules dictæ civitatis. Addimus huic capitulo de-
clarantes, et corrigentes pro bona custodia civitatis Eug. qd nulla p.a civis vel
forensis audeat vel ꝯmmat portare p Civitatem Eug. vel burgos ipsius aliqua
arma contra form.m presentis statuti. Qui aut contrafecerit portando cultellũ feritorium ense
vel aliud genus armorũ offendibilium vetitorũ p formam predictam condemnetur in L. lib. den.
si fuerit forensis. Si nõ fuerit civis, vel districtualis Eug. condemnetur in xxv lib. den. et qlibz

posit

possit accusar, et denunt. contrafacient, et habeat, et vre debeat talis accusans, et de-
nunt quartam parte condennat, q fieret d contrafacient, si condennat, uenit in come.
Et si quis contrafaciens fuit, et inuent, p familiam D. Potis ut cap. dee ciuit, habeat dic-
tus Potas, ut cap. eius familia contrafacient, inuenit qrtam ptem condennat, facta p
talem Potem, ut cap.m si condennat uenit in come. et si talis condennat, condennetur
soluere non potit carceribus detineat, donec condennat, integram soluit nec possit offer-
ri nisi pus p unu anu p ipa ca steti carcerat, et pdia publice banian, p Ciuitatem
huj. ut ignorantia pratendi no possit. .d. .x.

De poena forens portantium arma. R.ca xcc

Stat, et ord. q nullus forensis portet, nec portar psumat aliq. arma p Ciuitat, uel burgos, sz in p tenet,
114 cum fuint hospitat, arma dponat. et hospes i eius hospitio hasspit, fuit stati teneat, ei demicter
et licer q arma dponat. Quod si no. fecit. hospes puniat, in pena in q puniri debet q arma
portait. Et si arma portauit forensis seu qquomo portar psumpser, puniat, et codennet, in
xxv lb. inuenint, p quolibz gen armor, offendibiliu, et in qlz gne armor, defendibilium
in x lb. R. et pdta banniat, p Ciuit. Et Potas no possit alicui forens dar licentiam
portandi arma. Et si Potas non seruauit pdta pdat d suo salario cent, lb. R. .d.

Qd potas faciat uenari singlis diebus, et noctib, p luxoib, et ferentib, arma, et euntibus
de nocte. R.ca xci

Stat, et ord. ad hoc ut oia capta stat, sequent, de ferentibus. ara luxoib, et euntib, pt tert.m sonu
campana melius obseruent, q Potas teneat, et debeat uenetu iur.a micter de officialib,
et familia et berrouarijs suis p Ciuitat, senect, in die qlibz et de nocte tantunde ad inueni-
end facientes contra pdta capta, et qlibz predictor. .d.

De pena portat, bagarozzum in capite ut pannos curtos, et calligas ligatas R.ca xcii

Stat, et ord. q nulla p.a audeat, ut psumat p Ciuit, huj pt primu sonu campana cois, quae pulsat,
d sero p custodia Ciuit, usq. ad pulsat, campana cois quae pulsat, de mane circa diem portar
bagarozzu in capite seu caputeu ad guanas aut alr. mc transfiguarat, et q contrafecit
puniat, p Potem p qualibz uice in cent, sol. R. Et stet, et credat, relationi unius de
familiarib, Potis et habeat, p plena pbatione. Et q nullus forensis possit portar dem baga-
rozzum in capite d die nec d nocte sub dicta poena et qlibz possit accusar, et denuntiar
et habeat medietate banni. Et q hospes in eius hospitio des forensis hospitaret, teneat,
notificar forenibus in suo hospitio ~~diuis~~ hospitanub, sub dca pena. Hoc addito huic capto
q nullus portet tunicam, ut guarnachia aut cotta in dorso uestita sic qd ligatura calligar,
ut genua, ut subtus genua p quatuor digitos stadr eiutus, et recte uideatur aut serabula
appareat sub pannis discoptis et q contrafecit condennet, in c sol. R. Et Potas et cap. de pdtis

possint

possint teneant inquir ac et rimari faciat p sua familia qn iadut p Ciuitat cui-
nando p armis et alijs uetitis et credat de pdictis relationi duor de familia Potis
ut cap. quemadmodu credit de relat armor et pdicta oia Potas banniri faciat in
pncipio sui regiminis. Et habeant Potas et cap. medietat quas fecint dca occasione
sit pui officij aequit pecun. daor condennator in comi et glibz possit accusar et
denuntiar de pdictis et habat medietatem condennat q. casu accusat dcti Potas et
cap. de dictis condennat nichil possint pcipere ut habere. et.

De pena euntis p Ciuit de nocte post tertium sonu campanae. R. xciii

Stat et ord. qd nulla pa. audeat, ut praesumat ire p Ciuitat Cug. post tertium sonum campanae
quae pulsat de sero pro custodia Ciuit de nocte usq ad campa. diei quae pulsat dema-
ne in aurora diei, et qui contrafecit si ant domu suae habitat ut ppe p tres domos
fuerit inuenetus soluat comi noie penae quinq sol. Bp. Si uero alibi in dco quarte-
rio x sol. Bp. Si uo ex quarteriu xxv sol. Bp in qbz p Potem condennet inuentus.
saluo q si fuit guelfus, et bonae famae possit ire p Ciuit cu lume ignis palam
ut cum titione in quo sit ignis, et sufficiat unum lume tribus pis. Si qs tu incar-
ceratus fuit ex Ciuitat ante domu sua nihil soluat. si alibi xx sol. id comi
pdicto si qs uero post tertium sonu campanae pdictu usq ad pulsatione camp.
pdicae diei retineret hostium domus suae apertu condennet comi in c sol. Bp.
Hoc tn. non pindicet fabris nec eoru discipulis, et fornarij et textoribus q et
glibz ipsoru possit libere, et sine pena hostia eor domor seu habit tener apptadu
exerceant eor arte, et etia ire et redire sine lumie ad cameras ad labor, et fornarij
et eor unici ad pcipiend pane. Nulla tam. pa quae moret ex Ciuit Cug. et prope
ipam p tria miliaria pumat ire, ut star ex domum suae habit post ter. sonum
campanae pdcae usq ad sonum campanae diei a medio mense Augusti usq ad me-
dium mense Octobr pena xl. sol. Bp et quilibz de hoc possit accusar. et habeat
medietat bannij.

Addimus statuentes q nullus gibellinus possit ire de nocte post ter. sonu campae comis usq ad
sonu camp. diei p Ciuitat Cug. ut burgos, et q contrafecit condennet p uice qlibet
in c solid. Bp. et generaliter Gebellinus pringret se ad aliq portam Ciuitat Cug. ex pte
interiori p duas ptichas, ut ex pte exteriori p iv ptichas ex domu suam dicto
tpre noctis puniat p Potem in x lib. Bp et de hijs oibus possit Potas et cap. et glibz
eor inquiret, et p inqsitione pceder, et repertos culpabiles in dca pena punire. Hoc
etiam addito huic capto q ordinta. facta de Mense Aprilis pterito scripta manu
ser Leonardi Desforat nots sup pibitione facta gebellinis eundi de nocte et dpna.
ipsorum.

ipsoz et de mo pcedendi contra eos no seruet q° ad pdta fm stat psent voluminis. Et si qs
inuentus fuit ire de tpre noctis p Ciuitat Luc. cu aliq muliere inhonesta, ut pulsando
hiut uel aliq aliud instr.m cum aliq muliere inhonesta, ut sine lumie, ut cu lumie con-
dennet uice qualibz comi in .C. sol. dx. non obstant lumie si portaret, et de oibz pdictis in
hoc captlo. content stet relationi duoz ex familiaribz ipsius D. Potis, ul cuq. et habeat p plena
probatione.

De pena inuentoz de nocte prope Ciuit in locis uetitis Rx.ca [illegible] XCIV.

Stat et ord. ad hoc, ut uineae et clausurae in bono statu seruent q nemo post tertium sonu campane
que pulsat de sero pro custodia Ciuit uadat seu uel moretur ex domu sue habit a flu-
mine S. Donati a plebe sancti Victorij ad hospitale genuoli in q. morat fuit S. Egidium uer-
sus Ciuitat usq ad sonu Camp.e dict. q pulsat d mane, et q contrafecerit puniat p Potem in
xl. sol. dx comi pro qlibz uice, et teneat Potas mittere berrouarios ad custodiem d si contra
fecerit pdicta sed et si qm inuenie contra pdta faciens condenn. comi in dco banno, et stet
116 relationi duoz ex berrouariis, ut custodibus sdictis. Et si quem inuenit cu uuis ficubus, po-
mis ut oleis ut alijs fructibus teneant et debeant illum, ut illos ducer cora dno Pote et
et quemlibz alia p eos inuent. Si cu uuis, seu pomis, seu alijs uictualib tpre noctis et in
x lb. condennet comi, Et si fuit homo malae famae condennari possit in maiori quatitat
considerata pa et qlitat facti. Et si qs inuentus fuit sic cu uictualib ligetur ad catenas ex-
istentes in platea cu ipsis uictualib ad coll., et tam diu ligatus stet q diu uidebitur Poti
Et si Potas no misit berrouarios, et custodes ut dictu condenn p sindicu comis in x lb. dx
et hec no pjudicet uenientibus cu saltis rez uictualium uersus Ciuitat p uiam rectam.

De pena alienantis bona imobilia no subiectis comi Luc. Rx.ca XCV

Stat et ord. q nullus d Ciuit ut comit Luc. audat ut psumat mo aliq. ut ingenio directe, ut indirecte uen-
dere, ut transferre, ut alicar mo. aliq. ut titulo aliquas poss. res ut bona immobilia posita in
Ciuitat ut comitat Luc. alicui no subiecto ut supposito Iurisdictioni dicti comis, et q no soluat
Datia, et collectas comi Luc. et aliquas faciat factiones dicto Comi. Et si qs contrafecerit in fu-
turu, ut in pteritum contrafecit puniat uice qualibz i argentis lb. dx no obstante temporis
pscriptione, et traditio, et alienatio, et transgressio facta contra pdicta for no ualeat ullo mo.
et de pdictis possit, et debeat D. Potas cognoscer tam p accusat q p inqsit et omi mo, et iure
qb sibi uidebr. et in praedictis sumarie, et sine strepitu, et figura Iudicij pceder, et condennar.
contrafacientem, in penis sdictis. Et hoc captm. banniat p Ciuit Luc. in locis consuetis qlibz me-
se, et et legat in consilio gnali. Et si dns Potas ess negligens in pdictis puniat p illu qui
eum sindicab. in centu. lb. dx. Et hoc captm. notificet omnibus castris, et uillis comitat Luc.
Hoc addito q poss. q remanente st et erunt p offe comis Luc. que essent empte p aliquem subiectu pro
aliq. no subiecto ponant eidem empori, et de ipsis datia, et collectas comi Luc. soluer cogat+
Et ad hoc q bam u ss qt alienatio facta fuit ab aliq. subiecto in aliquo no ~~posset~~ subiecti no sufficiat
q no subiectus possideat, seu teneat dcas res. Et qlibz possit accusar. et denumptiar secrete, et pdta
non obstant aliq. stat. et q saluis oibz ~~et~~ singulis penis ~~in~~ in sdicto captlo, et in omnib alijs d pdta

materia

matena loquentibus et in suo robor duraturis. Addimus, et pñti additione stat. quod ad remunerandu
dicta bona alienata in p. non subiectas seculari Iurisdictioni comis Lucij collegio, ul universitas
in fasti modi et fora seruens. Ad hoc ut datia, et collecta comi Luc. debite nõ inveniat.
sed integrati. psoluat pramio n. remuneriant libri olim scripti, et formati p cechola Andreae
et Paulum bmennis ut aliã q̃cunq p.m inqb scripti sunt poss. de qbus nõ soluebat nec soluit
dat.m et collecta comi Luc. et q illis sic remuneratis, et in castro seu apass. comis positis datia
et collectae sine derumpt. soluant. et q ponant aliq officiali unus, ut places quãm fauore et
aiutorio D. Potis et Cap. et D. Conss et cons. faciant coram se venire oms, et singulos not.
lucii, et comit et districtu Luc. et Iurare ad sancta Dei Evangelia corporalr. unusquisq
si ipsi, ul aliqs eor habent aliq regita ut contractus, sive alienationes factas p aliquas p.as
collegiũ ul universit. suppoit. coi Luc. ut in aliquas singlares p.as recipient. p pdcis collegio
et universit. ut singlar. p.s nõ subiectis seculari Iurisdictioni comis Luc. et interrogent
et dci noti p sacramentum se credunt, ut conscientiam habent q dci contractus ul ali
enat. ut aliq ear sint facta secund veritat. p aliq p.a ut collegio nõ subiecto. et de
hoc stet credulitati, sive conscientiae not. et q graves pene et banna imponat. dcis
not. et auferat si aliq de dictis bonis occultauit, ul taceret, et dicta bona cofessata
p dcos notos ponant et scribant in patasc comis Luc. et qd ex ijs imposter datia
et collecta soluant. Et ale hoc ut dcã bona alienata reducant ad ad extimũ et ca
tastũ comis Luc. prim et ordinat e p p. Civitat in locis solit et consuetis die Sabba
ti parmat. p.ce et palam. q q̃cunq recepit aliq alienat. datione ut concessione p aliq.
collegio universitat ut singlar. p.a non subiecta comis Luc. in datijs et collectis soluendas
compareat, et parere debeat i xx dies ad confitend. et manifestand. alienat ut concess
pdict factam sibi p aliq. collegio universitate ut pona nõ subiecta. Et si hoc fecerit sit
immunis a pena, et nullũ dannũ, ul penã patiat ex tali iure recepto, ut acquisito ipse
nec not q subscripsit sed sibi. addat externatio dcae rei. et q sibi infra dcm ter.m non
venit ad manifestand. et dicend. d alienat concess. pdcã p eu recepta ex tunc sub
iaceat oib penis contentis in captis de pdictis alienat. loquentib et contra eos pcedat
omnẽ modũ viã qb melius fieri potit p dictis bonis recipiendis et ad penã infligit
illis q dcã iura recepint, et ea nõ manifestanit i ter.m s dictũ. Addimus, et s dictis
q qlib subiectus comis Luc. possit pmutar rem immobilem cu ecclesijs et alijs qbuscũq
ecclesiasticis p.is dumõ recipiat rem immobilem in districtu Luc. existentem et eq
ualent rei q dederit. et faciant pdicta cum consensu D. conss et cons. q dant et exa
miet p se ut alium valorẽ rei datae et q accipiet. et q omnia ordinamẽta lo
quentia de s dicta materia facta in Mo. CCCXXXVI in die xv. die xix me
sis Martij scripta manu ser Io buti ul alterius not q̃cunq tpre et in q̃cunq mõ sint.

firma

~~sint~~ firma et rata aut p(re)d(ic)tis stat(ut)is et debeant observari, et executioni mandari p(er) om(ne)s
off(icia)les comis Luc. pena ducent(orum) lib(rarum) d(enariorum) p(ro) q(ua)lib(et) immo dicemus, et ord. q(uo)d quilib(et) possit
vendere et alienare q(uo)cu(m)q(ue) mo(do) et titulo domu(m) vel terrena in Civit(ate) vel burgis Luc. p(ro)
edificand(is) et constituendis certis monast(er)iis et(iam) no(n) obstant(e) aliq(uo) stat(uto) vel ordinamento ℞.

De pena trahentium subiectos comis Luc. ad aliam curiam q(uam) comis p(re)d(ic)ti. R(ubrica) XCVII

Stat. et ord. Q(uod) si q(ui)s movit, vel moveri fecit, questione(m) litem, seu controversiam alicui subiecto
comis Luc. in alia cur(ia) q(uam) comis Civit(atis) Luc. civilit(er) seu crimi(n)alit(er) occasione alicuius
rei, vel rer(um) seu criminis, vel excessus. et et si q(ui)s fecit vel p(ro)curavit fieri inq(ui)sitio(n)e(m) contra
aliq(ue)m dicti comis in alia curia q(uam) comis Luc. vel ipsu(m) q(uo)quomo(do) molestari, vel citari aut re-
q(ui)ri fecit vel p(ro)curavit p(er) se vel interpositam p(erso)n(a)m condempnetur p(er) Potem comis Luc. in mille lib(ras)
d(enariorum) et in amissione bonor(um) suor(um) et nihilominus exbanniat(ur) p(ro)p(ri)o de Civit(ate) et comit(atu) Luc. et de-
pingat(ur) in Palatio comis ad petitione(m) illi(us), vel illor(um) contra quem vel quos p(ro)cederet(ur). et come
118 Luc. teneat(ur), et debeat talem, vel tales molestatos, seu molestandos, et omnia danna, et expens(as)
ac interesse reficer(e), et integre refacere, et d(omi)ni an(tian)i(?) et cons. q(ui) p(ro) t(em)p(o)re fuer(int) teneat(ur) et debeat
apodixam conceder(e) ad petitione(m) illius sic molestati, vel inq(ui)siti ad pena(m) x lib(rarum) d(enariorum) p(ro) q(ua)lib(et) ipsor(um)
d(omi)n(orum) ant. et cons. ad qua(m) p(ro)band(am). scriptura p(ro)p(ri)a vel sacramentu(m) illius, vel illor(um) citat(orum) vel mo-
lestat(orum) seu citati, vel molestati cu(m) publica fama, ad qua(m) fama(m) p(ro)band(am). sufficiant tres tes-
tes cives Luc. bone condictionis et fame. Et quilib(et) possit offendere p(re)dictos sine pena
Hoc addito q(uod) hoc stat(utum) no(n) vendicet sibi locum in iis q(ui) vocavit seu vocari fecit, seu conveni(re)
aliquem q(ui) cessavit, seu assentavit a comit(atu) Civit(atis) Luc. et no(n) respondidit creditoribus suis q(ui)
essent (et) exbanniti Civitat(is) Luc. in quibus casibus licitum sit cuilib(et) p(re)d(ic)tos cessantes, et se
libus, et criminalib(us) ac et(iam) coger(e), et cogi facer(e), et vendicet in causis, que verterent in
curia episcopat(us) Luc. in q(ui)b(us) sit licit(um) cuilib(et) posse litigar(e) in dicta curia et appellare, et p(ro)seq(ui)
cam in forensi curia, et partem citari facer(e). Addimus et huic cap(itu)lo. q(uod) ea que scripta sunt
d(e) reficiendis p(er) come Luc. damnu(m) expensis et interesse, et de apodissa facienda et de
mo(do) p(ro) expensas et damna p(re)d(ic)ta. que fierent et sustinerent p(er) aliq(ue)m subiectum comis Luc.
locum habe(a)nt, ~~que fierent, et sustinerent p(er) aliquem subiectum~~ tunc et(iam) q(ua)n(do) aliq(ui)s subiectus
co(m)is Luc. traheret ad aliam curiam q(uam) co(m)is p(re)d(ic)ti ex civit(ate) et comit(atu) comis Luc. vel molestaret
in ea p(er) aliq(ue)m iudicem, vel officialem occasione alicuius officii q(uo)d gereret p(ro) comi Luc. vel
p(ro) factis d(ic)ti comis, et no(n) in alio casu, et ad probandu(m). q(uo)d fuit d(ic)ta de ca(usa). sufficiat, et reg-
rat(ur) p(ro)batio publice fame p(er) tres testes, et p(er) sacramentu(m) talis molestat(i). Volumus et q(uod) nullus
advocat(us) vel p(ro)curat(or) possit vel debeat aliq(ue)m procurat(or) vel advocat(us) suscipere, vel exercere
contra aliquem subiectum comis Luc. ~~ex~~ curia p(otes)tatis vel capitanei Civit(atis) Luc. vel comis
ipsius civit(atis) in aliq(ua) questione vel ca(usa) cuius cognitio iurisdictio pertineret vel p(er)tinere
posset. ad dictu(m) potem vel cap. Civit(atis) p(re)dicte vel eor(um) iudicem, et si q(ui)s contra fecit conde(m)-
net(ur) p(er) Pote(m) in quingent(is) lib(ris) d(enariorum) et no(n) possit habere aliq(uod) officium vel beneficia a comi
Luc. et q(ua)lib(et) possit accusar(e) et denuntiar(e), et habeat medietatem banni ℞.

De pena trahentis

De pena tractant. comi Eug. ut eius officials ad alienam curiam ex Civit. Eug. et eius districtum. R.x. XCVIII

Stat. et ord. qd quicumq. undecumq. sit traxerit in futur. comi Eug. ut aliq. spialem p. ipsius comis ad alienam curiam ex
Civitat. et district. Eug. ut sup. alio process. iā. incoato ad aliquem actum processerit ut procedi fecerit puniat.
tanq. proditor et rebellius dicti comis et subiaceat omnib. poenis et bannis quib. subiacent, et iacent proditores et
rebellos comis Eug. et quib. possit eum offendere in aere, et in p. et eum occidere et sit, et esse intelligat. ex p.
tectionem, et defensionem comis Eug. et quicumq. exbannit. ut condennat. dicti comis quicumq. de cao excepto p. de
p̄dict. civit. Eug. cepit et in fortiam comis reputavit huiusmodo tale ut eum occidit exeat. d. bano, et eius con-
dennatio cancellet. et pro cassa et cancellata ex tunc habeat. et occasione p̄dicte condennat. ut banni no possit
aliquat. molestari et si alius no exbannit. ut condennat. cepit ut in fortia cois. putavit huiusmodi talem ha-
beat de havere comis Eug. cent. lib. R.x et camora comis Eug. dictam q̄titatē soluere debeat de pec. dicti cois
dicto capienti et p̄sentanti ad penam L. lib. R.x eidē p. sindicum cois auferendā et dictus Conf. et cons. ad dic-
tam penam tenet. eidem de dicta q̄titate facere apodixa et intelligat. tali si appareat aliq. citatio facta
de p̄dictis seu p̄ntatio tram. citationis seu p̄cepti aut monitionis et eandem pen. incurrat et offendi
possint p. subditos comis Eug. et singli ad quam instantiam aliq. lrē exeunt mine seu p̄ntates ex pte alicuius
rectoris comii Eug. p̄dicto de cassatione alicuius p̄cess fact. ut faciendi p. dictū Potem ut alia officiale
Civit. Eug. et sufficiat eadem p̄batio ut superius ē expssum. et q. dictum Conf. et cons. in p̄dictis et
circa p̄dicta possint p̄videre et ordinar. ulē p̄dca oia que crediderint ee ad bonū stat. comis Eug. R.

Quod malefactores possint a quolib. impune capi et curiae p̄ntari. R.x.ca XCIX.

Provid. statuent. q. liceat cuicumq. p.e Civit. et comit. Eug. cape sine pena quemcumq. aliq. p̄emssionem fecit alicui
in Civit. comit. et district. Eug. d. q. sanguis exivit, et eum immediate p̄sentar. curia comis Eug. teneatur.
Et si non p̄miserit se capi possit a volentibus eum capere impune offendi dummo. no accidat. et habeat
locum in Civit. et Comit. ut dictū est. R.

Quod homicide, et exbanniti in p.na possint impune capi et de p̄mio capient. R.x.ca C.

Stat. et ord. qd quicumq. homicida fecit possit impune capi p. quinquem p.am et illi q. eum cepit et in fortiam cois
duxit habeat, et habere debeat de havere comis lib. L. R. et p̄ni Conf. et cons. dictam pecunia q̄tit.
tali capienti, et p̄sentanti in fort. comis dari faciant cum effectu, et quicumq. p̄ntavit aliquem homi-
cidam corā D. Potem ut cap.m vivum habeat L. lib. R.x. et si p̄ntavit mortuū habeat XXV lib.
R.x de haver comis qua solutio fieri debeat p. camer.m comis ea die ut sequenti postq. captū
p̄ntavit. Et idem intelligat. i comi ex bannit. q. esset p.o condennatus, ut exbannitus ut pro
debitore comis positus in amissione persone.

Quod Potas capi faciat malefactorem p. suam familiam ad petitionem cuiuscumq. R.x CI

Stat. et ord. q. Potas tenent. capi facere p. suā familiam ~~ad petitio~~ quemlib. q. malefm. homicidiū vel p̄ensio-
nem, et enormia malefm. comiserit si capi poterit sine aliq. salario ut mercede eis procerea
dandis ut solvendis. Et p̄dcū facere teneat. Potas ad petitionē cuiuscumq. petentis. Qd si fece-
re neglexit p̄dat de suo salario lib. L. R. Hoc addito p̄senti capto q. nullus de Civit. ut co-
mit. Eug. audeat ut p̄mmat aliquem homicidam, ut aliq. homicidiam commictent. ~~vult~~ sang.
~~fecerit~~ receptar. in domo sua p̄pria ut conducta ut sua habit. ad penam CCCCC. lib. R.x
si receptavit homicidam et C. lib. si receperit aliquē malefm. commictent. cū sanguis
effusione cū armis. Et q. Potas teneat. inquirer. de p̄dictis et repertos culpabils punir. et co-
dennar. ad penā C. lib. sibi de suo salario auferend. R.

De pena comitatensium no capient. malefactores et exbannitos. R.x C.II

Stat. et ord.

Stat. et ord. ut malla committentes ex delictis p eos comissis, et comittendis puniant, q quandocumq comis erit
aliq mallm in comit. Eug. Quod homines de qta villa, uel castro ubi mallm commiserit talem
mallm comittentem psequi cum rumore, et clamor, et ipsum caper, et curiae comis Eug. psentare
et si pdcta nd fecerint puniat. homines ville qte ut castri in pena pecuniaria in q deberet co-
dennari mallm committentes. Si no condennatus, ut exbannitus eet in f. condennetur castrum
villa ut qta in ducentis lib. Rx et qlibz possit accusar, et denunciar et potas de pdictis possit
et debeat inquisitione facer, et bannire facer teneat. et pdcta enota Villas et qtas vadicet
i locum ubi homines essent congregati in loco dicti malli commissi sex ut abinde s. Hoc
addito q de pena et condennatione soluenda p hoies castroz villar, et qtate vero cogant aliq
soluer ult. xl. lib. Rx p quolibz fumate. Qt

De pena receptantis exbannitos Rx. ca CIII

Stat. et ord. q nullus d civit. ut destrict. Eug. audeat, ut psumat aliquem comis Eug. exbannitos ut condennat. ut
pro debitore comis positu ex cais scripts positis in seqnti p.x. capto receptare, ut tener ut
cu ipsis haber colloqum ut comertiam exhaendo mora cum eo in civit. ul destrict. Eug.
nec in aliq. castro villa comitat. ut destrictu Eug. debeat receptari, ut teneri in domo
et homines dictoz castroz et villar, debeat ipsos cape et captos curiae comis Eug. psentar et se
psumat. receptari si in ipsis castris, ut villis mora traxerint p.ce et adhoc ut ignorantia pten-
di no possit ex nunc puisu et ordinat. e p sindicos castroz et villar vocent. ptotem
ut cap.s civit. Eug. et debeant satisfari de predictis seruandis, eo d no couenienndo. si aut. ptas
ut cap. ipsos sindicos vocari no fecit ut dem e. nihilominus bannimento pmisso publice p
Civit. pdcam debeat obseruari: pp ignorantiam aut nullus d receptione exbannitoz seu con-
dennat. seu p debitorib positoz possz se aliquot excusar. sz copiam accipere tenat. d no-
mib. condennat. exbannit. et p debitorib positoz. Ita q p illos nulla cadat ignorantia
castra vero si retinuit, ut receptauit aliquem ex pdictis condennet. in c. lib. Rx villa
in xxv. lib. Rx p.a singula in ex lib. Rx dumo homines dictoz castroz et villar no
teneant soluer ult. sol. xx Rx psumante occasione condennat. fieret ex pdcta. et
pdca locu no habeant in receptantib. ut tenentibus mulieres condennatas et exbannitas
in pena pecuniaria. Qt

Qd exbanniti p grauib. mallis possint impune offendi. Rx. ca CIV.

Prouidemus stat. ut exbanniti pdci et debitors comis pena debita puniat. ut in civit. eo destrictu
Eug. no possint receptatione haber nisi dem ipsoz condennatione soluta. Decernimus presenti capto.
stat. q qlibz condennat. p contumacia, ut exbannit. ut p debitor positus ut imposterz conde-
nabere exbanniet, ut p debitore ponetur in libris comis p mallo ut ex ca malli sz pro
mallo furto falsitat. Robbaria incendio ut pcussione facta cum armis cu sanguinis
fusione dummo sint exbanniti ut condennat. ut p debitorib positi in lib. Rx ut ab-
inde s ut alia ca ex q pena ascenderet quantit. c. lib. Rx abinde s. ut pena pers-
onalis possint offendi in psonis, et reb. et fieri offendi, et occidi, et fieri occidi, et ca-
pi, et cap. comis Eug. psentari sine pena et banno capto aliq. posito ut comis no ob-
stante et q de tali offensione, et captione no possit potas cap. ut alias officialis comis
accusar ut tenunt recipe ut inquisitione facer sz nisis condennatione, ut exbannimento
ut debito ipso. ipso iur sint liberi. Qd exbannimentu et condennatio, ex excepto exbann.
possint et p procuratorem ante litem contestatam pduci et opponi. Qt

Exbannitus a ciuitate, 2 postea Eug. tollerantur remanere in ipsa ciuitate, lz no fuerit cancellatus a banno no pot tn offendi rigore huius sta-
tuti. Salyc. l. nulli in prin. C. de
iudic. quia ista tollerantia uidetur ei
securitate pbere. Alex. in con.
1. col. fin. vol. 2. Ope tn q pbeat
scientia officialis.

Aret. insti. de excep. & veniam ei
mus vide. col. 17. ver. ergo quare
2 in tone. mall. verb. uno sensu
ferreo. ver. quo stat. parit de Eug.
labore. et verb. qui inde ad
pbatione sug inquisitionis. psent

120

Quod fiat

Quod fiat [executio] contra exbannitos captos secundum for. suae condemnationis R[ubric]a CV

Provis. Stat. quod omnes condemnati, vel pro debitoribus positi, et qui in posterum exbannirentur et condemnabuntur seu pro debitoribus ponentur ex causis superius declaratis ex contumacia incontinenti cum venerint in fortia comis ponantur in carcer fido et tuto. Ita quod aufugere non possint et ipsis et cuilibet ipsorum assignetur ter.m per potem vel cap. vel alium offitialem ad quem hoc spectat in quo ter. solvunt eorum condemnationes vel quibus in quibus reperiuntur condemnati vel pro debitoribus positi dummodo talis ter.m non excedat x dies. minorem autem ter.m assignare possit Potas vel Cap. vel alias off. prout sibi videbitur expedire in quem ter.m si solverit bene quidem alias p.a puniatur prout in sua condemnatione seu exbannimento continetur etc.

Quod bona homicidae exceptis domibus destruantur salvo tamen iure cuiusque R[ubric]a CVI

Stat. et ord. quod si contigerit aliquem homicidium committi, vel perpetrari in aliqua in civitate vel comitatu Eug. incontinenti facta condemnatione propter contumaciam ipsius committentis homicidium teneatur Potas eius bona facere destrui funditus et radicitus si condemnatus de eo tr[e]ta non solverit in x dies. secundum for. stat. et si aliquis venerit qui intendit habere in dictis bonis audiatur in omni suo iure vocato sindico comis et presente ipso sindico dummodo domus in civitate vel burgis non destruatur.

De for. tenenda in vendendis bonis exbannitorum et de bonis comis recuperandis. R[ubric]a CVII. 121

Stat. et ord. quod omnia bona malefactorum condemnatorum vel condemnandorum in posterum ex contumacia pro aliquo maleficio seu ex causa maleficii debeant incontinenti facta condemnatione de malefactore pro comuni vendi per sindic.m comis Eug. qui eligatur ad voluntatem consilium populi officium cuius duret per sex menses. Et Potas debeat bona talium malefactorum per dictum sindic.m pro comuni vendi et incontinenti reduci pretium ipsorum in comi. et si quis in dictis bonis dixit se ius habere compareat coram domino Potestate vel eius Iudice ad hoc ordinato, vel ordinando sindico comis Eug. presente cum advocato comis qui sit de Iudicibus presentis et eosdem in in suo Iur.to et ipsis presentibus et eorum Iuribus declaratis et examinatis pronunciet prout Iustitia suadebit, et semper bona malefactorum pro comuni Eugi presumantur possideri non obstante alienatione vel obligatione facta per malefactorem de dictis bonis. Addimus et stat. quod si qui sunt, vel erunt condemnati post citationem de ipsis vel aliis ipsorum factam, vel quae in posterum fieret quod veniret ad respondendum accusationi denuntiationi vel inquisitioni contra ipsos factae vel faciendae aliquid ea. vendiderint, seu alienaverint vel debitum contraxerint, vel contraxerent cum quocumque quocumque modo quod tales venditiones donationes et debita sint et esse debeant ipso iure nullius valoris cassa, et vana et auctoritate presentis stat. presumantur esse simulata et fuisse facta in fraudem, et talis presumptio sit, et esse intelligatur iure et de Iure contra quam presumptionem nulla probatio admictatur. et potas et cap. et quilibet eorum vinculo Iur.ti teneantur et debeant huiusmodi instrumenta quae apparuerint de venditionibus vel donationibus factis quocumque modo ut dictum est ab ipsis condemnatis a sex mensibus citra tantum et non ultra usque nunc et quae fieret imposterum dicto modo cassare et cassari facere ad petitionem sindici comis infra unum dies post quam petitum fuerit ita tamen quod prius captum non vendicet sibi locum in condemnatis seu pro debitoribus positis ante sex menses proxime precedentes tempus maleficii sed solum a sex mensibus citra, et non ultra se extendat. Et sindicus comis Eug. eligendus ut dictum est apprehendere teneatur tenutam et possessionem bonorum talium condemnatorum vel condemnandorum non obstantibus venditione donatione alienatione factis huiusmodi, vel faciendis. Et si quis vel si qui condemnati tempore sex annorum citra usque nunc et imposterum condemnandi alienaverint quocumque tit.o de bonis suis alicui vel aliquibus quis seu alienaverint in futurum et post alienationem ipsam remanserint seu remanebunt in possessione rei vel rerum alienatarum

122

alienatar usq; ad tps comissi malli ut imposterz cõmittendi ut fructus recolligant ut recolligerit infutur ex ipsis rebus, ut habuit talis alienatio p simulata penitus habeat et censeri debeat ut sic dem ē nõ obstante q in instro alienatis contineat, ut continuit q constituit se emptoris nome possider. Et si Potas ut Cap. fuit negligens exequendis pdat qlibz eor q negligens fuit quinquaginta lbr. bx de suo salario comi pdco p sindica comis condennatus q ipso facto deueniat i comi et q aspirens poss. dcor bonor p sindica comis pdem p dco com. nullatr audeat ut pmat inqetar. dem sindicum occasione dcor bonor et si quis contrafecit puniat de facto p Potem in L. lbr bx comi cuis. aplicand. Addimus et huic capto, q si qs tenuit ut infutur tenebit aliq rem ut poss comis eius pertinentes teneat. Potas et sindicus et qlibz eor ad petitione cuiuscunq petentis dictas res et bona restitui facer relaxari et reduci in come de facto et sine strepitu et figura Iudicij ad pena quingentar lbr. p qlibz eor si pdca nõ obseruaret nõ obstante aliq pscriptione. &c.

De pena nõ soluetis condennat i duos menses, et qd nõ apponat in sentetijs aliq saluo. Rx ca. CVIII

Stat et ord. q si qs condennatus malif. qtitatem pecun. ex malefio ut delicto nõ soluit condennat suam i duos menses a die late sntia computandos cam. comis eius. ex tunc soluat quartu plus. Et Potas et Cap. et qlibz alius offs comis eius. qui feret snias teneat poni facer et scribi in dcis snis q si ij quos condenauit condennationes suas nõ soluit i tps pdem ex tunc condennet eos in quarto pluri ad pena c. lbr. p qlibz. Addimus q dca pena quarti nõ currat condennatis existentibz pdca condennatione in carcerib comis quousq in dcis carcerib steterint. Volumus et q Potas et Cap. in snis diffinitiuis condennatorijs ferend. p eos ut alter eor in causis criminalib non apponant, ut scribi faciant aliq reseruatione d maiori vel minori qlitate, et q illi q condennabunt in poster p eos ut alter eor malitia quantitate vel ad aliq intelligat condennat et in eo tant q in condennat d his fiendas expssu fuit et nõ in plus nec minus nõ obstant aliq saluo: ut aliq reseruatione Potas aut ut Cap contrafaciens condennet in L. lbr. Rx p qlibz et qlibz vice. Amplr dicimus. et orda q Potas Ciuit eius. q p tpre fuit nõ possit aliq diffinitiuam sent q ferret p eum in aliqua ca criminali reuocar nec sup ea de nullit pnunciar nec aliq. mo de ea se intromittere nisi exequendo eam

Sed si aliqs a dca sntia se grauatum diceret p uiam institia ut nullit ut et quocunq alio mõ recursu sup hoc hre possit ad dominum cap. ppli sm for stat Potas aut contrafaciens in pdcis puniat i cc lbr. p qlibz uice &c.

De condennationib nõ solutis n cancellandis et de oblatione annua captiuor Rx ca. CIX

Prouid. et stat q quicunq fuit ē ut erit exbannitus ut condennat nõ possit rebanniri, ut d banno eximi aut d libris comis cassari, ut aboleri nisi soluit totam suã condenat nõ obstante aliq capto stat ut reformat consilij facti ut fiendi in contrm. loquent q stat n pindicet aliq. dicente q condennati, aut condennandi occasione alicuius debiti pecuniarij ad petitione alicuius soluendo qtam partem condennat si fuit in concordia cu creditore aut si sibi soluit q condennatio cancellet et plus soluer nullats teneat q in suo robore pseueret. Additum ē huic capto qd dni conf. et cons q p tpre fuint non possint ordinat nec pponer nec et pponi facer in aliq. consilio q aliq condennatio facta p aliquẽ officiale comis eius. cancellet ut remictat directe, ut indirecte seu p uiam doni fiendi alicui pr. uniuersitati ut collegio ut aliq. color qsito et si contrafecit pena penirij ac et c. lbr. Rx incurrant p qlibz eor et sint infames, et non possint de coetero assumi ad officium consulatus saluo et reseruato q singlis annis in die Natiuitatis dni nri IESV CHRISTI et ueneris s. et S. Ioannis Baptistæ de mense Iunij fiat liberatio, et oblatio captiuor in carcerib

dicti

dci comis existens circa oblationem servet hac for. Qd dni Conf. et cons. qui
p tpre fuit debeant, p x dies ante tps oblationis fiende facer in scriptis redui p
notm reforat ut p notm d. cap. nomia dcor dominum carceratorum q in dcis car-
ceribus reperient et detenti p aliq matto vel excessu eo vider et examiar una
cum Iud. d. cap. tpre q in carcerib permansit et cas p q fuerat detenti; et utrum
d mattro habeant pacem et dci carcerati si habuerint habitudines infrascriptas mic-
tans singlr qlibz p x sine aliq pposita ex hoc fienda ad consiliu popli cap. astitu-
consat menat et c. maioris sume, et exprimat in dco consilio cam p qua e in car-
cerib et tempus q ibi stetit et legat instr. pacis si habuit et notm ubi q scripsit integ
fiat partium in consilio, et illi de qbus obtentum fuit p duas partes dci consilij ad bus-
solas, et palloctas q debeant relassari exeant de dcis carcerib et oferant p ut inferi-
us continet, q qlibz q micteret ad partium in dco consilio debeat in dcis carceribus
ea vice stetisse p en p q offert p annu continuu computand a die oblationis fiende
retro. et si ibi detentus fuit p aliq matto ut excessu commisso contra aliq spialem psonam
non possit offerri si non ht pacem p publicm instrm ab offenso si viveret si aut no
viveret debeat hre pacem a filio, ut filijs defuncti masculis, ut orbis feminis qsit
maior ~~xxx~~ XIV annorum et si defunctus fuit sine filijs et filiab, habeat pace carceratus
a duobus pximiorib consanguineis defuncti masculis ut feminis i quartu gradu. et si pa-
cem non habuit, ut non stetit p annu dcis carcerib ut dcm e non possit offerri, ut ad
consilium micti salvo q qui est ut erit in dcis carcerib p aliq falsitate, ut pditione
ut vitio sodomitico, ut p coniuratione, ut conspirat facta, ut fienda contra coe eius
ut contra pacificu statu comis ipsius ut p debito alicuius spialis psone ~~eius ut civius pa-~~
~~cificu statu comis ipsius~~ non possit offerri nec de carceribus liberari ex vigore
pntis stat. Salvis tam stat et ord loquent de cessione bonorum q aut semel oblatus erit
et liberatus a carcerib sd for. pscripta non possit nec debeat ~~ultra tres dies, et dca~~
~~detentio fiat in palatio comis in sala~~ ubi ius redditur et non alibi; et ~~nullus detineri pos-~~
~~sit in ceppis dca de ca.~~ et q contrafecit puniat p sindicat comis in c. lb. p qlb vice ~~et qlz teste~~. Et
~~qd nos tribentes~~ potestat no possint detineri nec pl. molestari. R. c
Ille aut ut illi q oferent sd pfatu modu ducant p notm et familiar cap. ille vs utili
q offerent in festo Nativitatis dni ad maiorem ecclam eius. q no offerent in festo
s. Ioannis ad plebem. et illi q offerent in die ven. s. ad ecct. sancti VBALDI, et vadat
qlibz offerendus cum fabula qdam de cera accensa q i debur p cam comis solbem di-
midyo libr. et emat de pecun. comis q offerat et dimictat p eu in altari in dcis ecclis
et cum qdam mitra de carta alba in capite ita q ab omnibus videri possit et pdca oblatio
scribat in actis comis p notm cap. si aut pter ut contra dcam forma pdca oblatio facta
fuit no valeat. et sic ap ipam fieri faciet ut q micteret condenaret in ducentis lb. R.o.
Qd condennati p contumaciam non audiantur nec aliqs p eis R. ca. CX.
Stat et ord. Qd evidenti utilitate comis et populi Civit eius. qd quicq p mattio est ut erit condennat
ut p dbitore comis positus contumaciter existendo, et no veniendo ad mandat. dni Potis
ut cap.

123

ut cap. ut alicuius off. dicti comis coram q. ut quib; est requisitus n possit cora cap.
ut aliq. off. comis eug. dicer se gravatum, nec quiam appellare nec p uia militat
nec p aliam uiam ss cogat modis oibus condennatione solver ut qeitas ing. posit
e inter debitoris comis ut atr manilet mia ut positio pler executioni, et in eis con
tinet dbi no obstant aliqb exceptionib. et off. q talem condenn ut inter debitores
comis positum contumacem audiret condennat comi in qngentis lib. d et ipso facto sit priua
tus off. in q. e et q p est fieret no ualeat ullo mo et si aliqs pcurat ut alius compareat
p tali condennato ut p dbitor posito comis aliqd petendo p eius commodo ut utilitate conden
net comi eug. p d. cap. in c lib. d, et sit infamis et inp. no possit habere in comi eug.
aliq off. ut beneficium et idem seruet in iudice seu aduocato, q aduocaret p tali con
dennato ut p debitor comis posito contumace dum in tali condenn ut p debitor comis
posito contumace sit seruata for. et stat. q loquntur quatr pcedat contra contumaces qd
stat incipit. ut in citationib fiendis in ciuilib causis nulla fraus imposter committatur. &
De pena testis se assentantis, ut supradentis a testimonio R.ca CXI.

124 Ordinat stat q quicunq testis ad pband pductus aliq mattm, se assentauit a Ciuit et comit eug. sit in ea pena
et in ea condennet in q condennari deberet ex for. stat Ciuit eug. q mattm commissum d q pce
deret contra malefactore ho sit pbat ats sufficienter. si no mattm pbatu esset condennet
in minori pena arbitrio Potis post citatione dci testis sibi p. factam. &.
Qd nullus pferendo testimonium ult. triduu teneat p R.ca CXII

Promit. stat q Potas cap. ut alius officialis comis eug. no possit nec debeat aliquem p atestatione detiner
nec detineri facer ult. tres dies et dicta detentio fiat in palatio comis in sala ubi ius red
dit et no alibi et nulla detinere possit in ciuis dicta de ea et q contrafecit puniat p
sindicu comis in c. lib. d p qualib uice et qlib teste. &.
Qd not scribentes potest non possint detineri nec pp molestari. R.ca CXIII

Firmamamus stat q quicunq fecit aliq potestate cora d Pote ut cap. ut eor ut cuiuscunq ipsor
officialib dci cois ut alijs off. no possit nec debeant aliq. mo detineri occasione pdca
p aliquem de dcis officialib nec cuius cum pcedi p aliquem modu p pdcos officials
ut aliquem eor et si fieret ullo mo no ualeat. et qlib not teneat et debeat omem ptes
tationem q fieret dcis dnis Potis ut cap. ut alijs alicuicunq offic. scriber et in pu
bl. forma rediger ad petit cuiuscunq dicentis ut rogantis talem notm ut tale potestatem
scribat, et si dictus not scribere recusauit condennet p Potem in xxv lib. d. recepta
competenti mercede ut salario dca scriptura qn ptestat fieret cora d. Pote cap. et qn fi
eret coram d. Pote condennet p d. Capitaneum in pena pdca et occasione talis ptestat
not no possit molestari ut detineri p aliquem offic comis directe ut indirecte aliq.
quesito colore ss teneat idem not dar copiam dcis offic ut alteri ipsor in secunda
diem a die facta ptestat et no an et contra talem notm dca occasione no possit
pcedi p aliquem officialem comis eug. mo aliq. si no daret i ter. dcam copiam
et quod fieret contra talem notm non ualeat ullo mo et si pdci offic ut aliq eor pdic
ta seu aliq pdcor n seruauit condennet in qngent lib. d p qlb et qlib uice, et hoc
stat sit pcisu et ab omnib debeat obseruari et legat hoc captm p notm Potis in con
silio geneali saluo q no pidicet hoc captm stat q loquit de testib retinendis p tres dies
ad pband uero detent not duor testium publica fama sufficiat. &.

De pena negantis

2

De pena negantis rem esse comunem. Rubrica. CXIIIJ.a

Providimus statuentes quod si quis negaverit rem esse comunem, et postea probatum fuerit rem comunem esse coram Iudice quo petitur fieri divisio super petitione divisionis, puniatur pro qualibet vice in XXV lib. R. et dicta probatio de iure sortiatur effectum &c.

De pena capientis columbos et tenentes adescaturam vel aiolum. Rubrica. CXV.a

Ordinamus statuentes quod nulla [illegible] audeat vel presumat capere columbos cum retibus gabiolo vel alio modo nec ipsos abscondere in civitate et districtu Eug.no vel eius Comitatus. Et qui contrafecerit puniatur pro qualibet vice et quolibet columbo in XXV lib. R. et nulla persona portet iudicem ad capiendum columbos, et si quis contrafecerit puniatur in banno predicto et quilibet possit iudicem retio et columbos sic captos cap[illegible] sine pena. Et ad hoc ut fraus in predictis [illegible] non possit, volumus statuentes quod nullus faciat seu fieri [illegible] seu fecerit in re sua tenere [illegible] tate vel Comitatu aliquam adescaturam, aiolum, sine [illegible] cellum vel capanellam [illegible] quis [illegible] eas. Et cuilibet sit licitum devastare dictam capanellam et adescaturam sine pena, et alia [illegible] a ea rapere, et dicta aiola omnia destruere. Et potestas et Cap.s nostri super damnis datis et quilibet eorum possit, et debeat, de omnibus predictis et singulis predictorum inquirere, et per inquisitionem procedere ad petitionem cuiuscumque et teneatur in secreto nomen accusantis et denuntiantis et habeat medietatem banni, Et ad hoc probandum sufficiat sola fama cum accusatione seu inquisitione si probatur modo predicto quod talis fecerit vel fieri fecerit predicta cum iuramento accusantis seu denuntiantis. Et si penes aliquem inventi fuerint columbi unus vel plures in domo vel alibi presumatur contra eum et habeatur pro plena probatione, et condemnetur modo predicto. Et potestas et Cap.s possint cogere quemlibet infamatum de predictis ad satisdandum de quantitate L. lib. R. quod se de talibus inulterius non intromittet. Et hoc non preiudicet habentibus columbos nutribiles in domo quantum ad ipsos columbos. Et nemo audeat vel presumat cum pallocteriis pallocta, vel balista, vel modo aliquo in columbos balistare vel palloctare. Contra faciens non in banno predicto puniatur comuni. Et quilibet possit de predictis accusare et denuntiare et habeat medietatem banni, et potestas de predictis inquirere teneatur et culpabilem in dicto banno condemnare, et hoc capitulum potestas legi faciat in consilio, vel publice banniri per civitatem, et in bannimento specificari quod dictum est de accusatione aioli et gabelle.

De pena tenentis porcos in Civitate Eug. Rubrica CXVI.a

Statuimus et ordinamus quod quilibet volens tenere porcum vel porcos in Civitate debeat ipsum vel ipsos retinere in domo ita et taliter, quod non exeat extra domum, et si fuerit extra inventus vel non tenere [illegible] puniatur pro qualibet vice, et quolibet porco in XX. sol. R. ille cuius fuerit porcus vel porci per potestatem vel Cap.os et quilibet possit accusare et denuntiare palam et secrete, et habeat medietatem banni; et potestas et Cap.s et quilibet eorum ad minus bis in ebdomada debeat facere cercari per civitatem pro predictis, et credatur relationi duorum de familia ipsorum vel alterius ipsorum et habeatur pro plena probatione et teneatur facere banniri predicta. salvo quod hoc statutum non vendicet sibi locum, a Kalendis novembris usque ad calendas Ian.ij et hoc capitulum non preiudicet porcis fratrum S.ti Ant. nec ipsis fratribus quod possint libere tenere porcos per civitatem usque in quantitate XII. Si vero ultra dictum ter.m numerum inventi fuerint per ante eos quorum mediatus sit Com. et alia familie capientis. Hoc addito quod quilibet dando porcum pro pena liberetur a pena &c.

De pena vendentis vinum limphatum et cum quibus mensuris vinum vendi debeat et quanto &c. Rubrica CXVIJ.a

Providimus. 125

Providimus stat. quod quilibet possit apportare et apportari facere in Civitate et Comitatu Luc. uinum forense libere de mensibus Iulij Augusti Septembris et octob. dummodo apportans seu apportari faciens solvat passagerijs qui vendita est gabella vini [illegible] in solutione gabella ordinatam vel ordinandam inter Coe Luc. et passagerios salvo quod [illegible] distrectuales Luc. de vinis gestien de de suis vineis propriis quas habent extra distrectu Luc. [illegible] gabella solvere nullatenus teneant. et alio tempore vendi non possit in Civitate Comitatu [illegible] Luc. Et non possit uinum forb. se vendi ultra xij. denar. r. pro quolibet petitto vini [illegible] vel sub ditiolibu uid pos sit vendi ultra xvj. denar. r. pro quolibet petitto et vini albi vel aurei xij denar. pro qlibet petitto. Et siqis contra fecerit vel aliquis eorum fecerit penam [illegible] pro qualibet vice in centum sol. r. et potestas vel Cap. et habeat et habere debeat [illegible] mineti petitti medium petitti et sollicitu [illegible] bulla Cois Luc. [illegible] uinum ad [illegible] sex denar. pro pet. [illegible] possit [illegible] bollatum ad pred. [illegible] et alio ad possit retinere terzettum et de [illegible] traseerit pro qlibet vice, et quolibet eorum condenet in XX sol. r. et [illegible] quolibet eorum stet relationi cuiuslibet de familia eorum potis seu Cap. et habeat [illegible] plena probatione, et [illegible] possint et debeant contrafacientes condenare, Nulla [illegible] possint tenere quarta etiam sub dicta pena pro quolibet contrafaciente, et [illegible] dictis et singulis, dicti d. potas et Cap. possint teneant et debeant inquirere et repertos culpabiles condenare. Et hoc addito quod siqis vendiderit vinum limfatum pro puro puniat. in XXV. lib. r. de quo possit

126 qlibet accusare et denuntiare et habeat medietatem banni.

De pena aucupantis ad quaglias vel pernices nisi certis temporibus R.ca CXVij.a

Stat. et ord. quod nullus debeat uccellare cum canibus vel tragi nella vel rethibus vel qualitercumque vel alio ad quaglias seu pernices a mense aprilis usque ad mense Aug. ad penam X lib. r. pro quolibet et qualibet vice, et qlibet possit denuntiare et accusare, et habeat medietatem banni. Et nullus aucupator sive uccellator, cum sparuerio vel balista, vel aliqua alia cum aliquo arte, vel ingenio acto ad capiendum aves intret aliqua rem ubi esse aliqua columbaria, et quod nullus possit uccellare ad pagellas ad capiendum columbas sub pena in stat. de capientibus columbas contenta.

De pena intrantis cameras offitiali et c. R.ca CXViij.a

Volumus stat. quod nulla persona ingrediat. vel intret cameram vel cameras potis Cap. nec alicuius de eorum offitialibus vel alicuius offitialis forensis vel domos eorum habitationis nisi in locis vel loca deputata ad ius publicum reddendum ad bancum, dictas aut, seu officialis in eius palatio seu domo aliqis intraret contra dictam formam [illegible] pena . . . . incurrat penam C lib. r. pro qualibet vice, quas Coe Luc. retinere debet de suo salario contrafaciens vero XXV. lib. r. penam incurrat, et qlibet contrafacientes possit accusare et denuntiare, et teneat. nomen eius in secreto et dicti loci ubi habeant in dicto Consilio Luc. dummodo vadant quatuor ad minus simul pro factis Cois. Nec in nostris refectionibus nec in medicis qui irent occasione alicuius infirmi, nec in illis qui in dictis locis aliquo manuale opus seu laborer. fecerit pro com. Nec in Camerar.o Cois, et eius not.o nec in masarijs qui irent ad facien. aliquod inventarium de rebus palatiorum et ad cameram irent causa faciendi aliquod opus in d.is palatijs. Et potas et Cap. teneant. continue tenere ad hostium pro quibus habet ingressus ad d.as domos eorum habitatus duos famulos qui custodiant ne aliqis ingrediat. ad eas. Et potas et Cap. teneant. omni mense in consilio qui faciunt monstram eorum familie iurare predicta observare, et alio ad necessitate ad monstram faciendam, Et hoc non preiudicet Capsanario, qui possit intrare dictas domos causa

Sonandi

aliqs ali[illegible] possit se excusare a [illegible] pena roe alicuius q
[illegible] Cap.s vel eorum aliquem offi[illegible]
[illegible]lieni ingressum palatij [illegible] reddit. sub lib. CX
[illegible]as o Cap.s dez Civitatis vel eorum familiares seu
[illegible]ales dei Cois q sunt, vel p tempore erunt in Civitate
vel alter ipsorum de Civitate vel Comitatu Cuiq interdicere
[illegible] introitum vel stantiam palatiorum populi vel Cois
nec eis possit alieni audientiam denegare Et si q. fece-
[illegible] de dictis pena incurrendo [illegible] [illegible] Cap.
in dicto pal[illegible]

Seq. q ab uno miliari [illegible] usque ad Ciuitate [illegible] ... fonte

Ancona mittat [illegible] ad maceram [illegible] faciens [illegible]

possit recusare [illegible] hare . Hoc addito [illegible]

[illegible] faciat [illegible] muros Ciuitatis eiusde

et q [illegible] fecerit contineat q poenam in C. [illegible]

potat posse [illegible] ingerere et [illegible]

quatr [illegible] in [illegible] in [illegible] proposit. excepti

Contingit [illegible] q exceptio excommunicata [illegible]

mattin [illegible] facient et [illegible] q testes recipi

tis exe [illegible] hoc [illegible] monum ipsorum

Inder

[illegible]

... re appel:

... e receuntur

129

Stat
besc
sup
sot
p de
z sem
tes ce di
ta pontion
ff. Vbal. z
pasculi ves
tenead. ipsi

De Beccarijs

Vt carnes ad cotam
capto decernimus stat
dentis facere debeat
ziarum [illegible] z ni
beccarios opere ad faciendum
morari tpre condecenti ad ipsm
nice in C. sol. den. cois lug. Et p
de suo salario cofregare z congre
duos bullatores sz ad pallocens
res tenead. z debeat p se tm, z
sine vedet. z ee deant di. co
bullet. p bullet pdos ee q cast
fuerint, et caput non absc
vendendum Et q cotrafecerit
beat tres bullas, z non dea
beat ee bulle diversz condi
Potem vel Cap. vel p q
ma potis, z in 3a qua
ipsorz officium bene z b
sol. den. cuis z cuilibe
tpre fuerint an
vendes carnes p
re, nec malitia
cotrafecerit coi
debeat sre vel
in qbz habeat
carnes audeat

seu p se ipsm fcte nulla
C. sol. den. z qlbet
persona imeghet seu ire
bate p se vel p alium
qlibet vice, z de pdis
ssit accusare et
nica [illegible]
in

10

130

sonandi campana et
cepti quod sibi fieret

De pena officialis

Providimus Statuto et o
officialis vel alter e
predicta non possint nec
interdic... ... e pe
... nis

...es
...it
...cane.
...sol. d.
...et alii
...querit
...r in
...eas po
...et q.
...becarij
...puniat. in
...illas bulla co=
...minus media
...r nisi defec=
...eadem ... quolibet vice
...ius deffectium =
...venerit et vendat. sa=
...quod sic bone fame et Senat.
...Si quis deffraudaverit men=
...sen... ...ancer... ...alio
... et quolibet vice ... emebat car
... carnes incidat vel incidere fac=
...acello ante ipsas carnes venderet.
...quod qui venderet caput alicuius
...mensium emendis. Item quod potens quod pro
... se venire omnes beccarii et
...ipsa in presenti Statuto facta obser=
...et in presenti capitulo continet. Item quod
... eius vel alibi teneat. et debeat
...ndere unicuique volenti emere
...voluerit, et quandoque modo voluerit
...rius vel vendens carnes quas
...el quod non vendiderit. Si quis vero
...in quo sol. d. pro quolibet lib.
...re carnes recentes ali
...libet in c. sol. d.
...adduci seu apporta
...infirmam seu morti
...beccarius vel ipso
...ipse fuerit vice quolibet
...erit in c. sol. d.
...ad pede mane, a
...vice qualibet.
...cas seu salsas
et lardum

De petitione rei immobilis rub. 4

ordin. statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis facte actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione facienda de reo, summarie discusso negotio per iuramentum actoris, quam citationem facere teneatur familiaris hoc modo si fieri poterit reperiatur reus ore ad os, alioquin ad domum ubi solitus est

+

De Advocato et Procur. dando petentibus. rub. 47

Statuimus et ordin. quod ad hoc unusquisque melius inveniat advocatum et procuratorem q. Potestas et capitaneus et ceteri off. com. Eug. teneantur et debeant satisfieri facere unicuique advocato et procuratore de suo salario secundum quod ipsis vel alteri eorum videbitur convenire habita consideratione cause et facultate advocati et procuratoris et hoc faciat sine strepitu et figura iudicij diebus feriatis non obstantibus. et quod nullus sit audax offendere aliquem advocatum et procuratorem occasione advocationis vel procurationis et si quis contra fecerit penam duplam debeat solvere. et quod sit offensus occasione pred. sufficiat fama pub. dummodo maleficium probetur secundum formam statutorum d. civitatis et iuris. hoc addito q. Dni Pott. et Capitan. et quilibet eorum in suo off. teneantur et debeant dare advocatum seu advocatos cuilibet petenti et ipsum vel ipsos cogi realiter et personaliter ad d. advocationem faciendam, nisi advocatus haberet iustam causam que si vera sit iusta vel non remaneat in providentia Dni Potestatis vel Capitan. et idem servetur in procuratore.

Quod maiores 14 annis et mulieres possint esse in iudicio criminali sine consensu patris et curatoris et mariti. Rub. 48.

Providimus statuentes quod maiores 14. annis esse in iudicio possint in criminalibus causis etiam si sint in potestate patris vel curatoris et idem intelligatur in mulieribus maritatis non obstante quod non intercedat patris vel curatoris consensus dum tamen nulla mulier maritata possit aliquem accusare sine consensu mariti. Dicimus etiam quod mulieres non obstante quod sint mulieres possint testimonium ferre in causis criminalibus si aliud non obsistat.

De decimis solvendis in causis civilibus in diffinitivis sententijs com. Eug. rub. 49

Quod non currat tempus in causa cuius advocatus vel procur. est in servitio com. rub. 50

Statuimus q. si contigerit aliquem advoc.tum vel procur.em abiens ire in servitio com. et pro com. extra civitatem vel comitatum Eug. non currat tempus vel clientuli eius in qua esset advoc. vel procur. et debeat expectari quinque dieb. quibus elapsis procedatur in causa eorum absentia non obstante et pred. locum habeat ubi pars unum tantum advocatum vel procur. habeat si autem plures haberet non habeat locum pred. nisi omnes essent in d. servitio.

Providimus statu(?) quilibet possit apportare, et app. tari facere in Civitate, et Comitatu ... vinum forense libere de mense Iulij Augusti Settembr. et octob. dummodo apportans ea apponens faciens ...

De salario actorum curie et consularium et aliorum ... rub. 51.

Hodie hec non observantur quia habemus taxam novam Ser.mi

De Questionibus vertentibus inter coniunctos Rub. 52.

Statuimus et ordinamus quod si aliqua questio controversia et molestia seu contentio esset inter coniunctos q. d.us potestas et iudex cogat d. partes ad eligendum proximiores consanguineos vel coniunctos ubi non sunt consanguinei vel alios communes amicos ambabus partibus non ... de quibus concordaverint ipse partes ad petitionem cuiuslibet ipsarum qui d. causas controversias seu molestias decidant et terminent sine strepitu et figura iudicij et omni modo et iure quibus melius cognoverit(?) et q. Potestas et iudex cogat teneatur et permittatur d. consanguineos vel coniunctos vel amicos com. sic electos ad decidendum et terminandum d. causas questiones et controversias et cogat potestas et iudex teneatur et permittat pred. ad observandum ea que fuerint determinata et decisa per d. consang. coniunctos vel amicos. Et pred. locum non habeant in illis casibus ubi essent iura pub. inter partes non imputata(?) statuimus et ordinamus aliquo non obstante et hoc locum habeat inter coniunctas personas et consanguineos usque in tertium gradum inclusive hoc addito quod pred. commissionis petitio in consanguineos coniunctos vel amicos locum non habeat post quam lis ceperit facta fuerit vel dati termini ad probandum in causa

De causis appellationis contradictionis et nullitatis rub. 53

Quisque qui gravatus se presserit(?) in causis civilibus per Potestatem vel alios officiales com. eius remedium expianationis inveniat presenti statuto decernimus quod quicumque fuerit gravatus per diffinitivam sententiam in causis civilibus appellare possit ad d. Potestatem licet eius et ipse d.us Potestas appellatione vel appellationem petente causam appell. committat causam adversario non vocato uno ex iudicibus suis cognoscendam et terminandam infra quadraginta(?) a die appell. interposite computandos diebus feriatis non obstantibus et si ad. iudici contingerit appellari d. causam Potes pred. alteri iudici suo infra d. tempus similiter terminandam modo

126

... et laudo

De petitione rei immobilis rub. 4

ordinamus statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis facte actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem dicti rei sine aliqua alia citatione fienda de reo, summarie dicto negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur [illegible] hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os, alioquin ad domum ubi solitus est

modo predicto committatur. et idem dicimus in sententiis diffinitivis latis per aliquem ex iudicibus minoribus com. Eug. vel si causam ipsam appellationis semel et nudo ut dictum est in iudicibus minoribus ~~dicendam~~ cognoscendam et terminandam committat modo predicto et infra tempus predictum et si causa appellationis non fuerit infra dictum quatuor mensium spatium terminata in suo robore sententia permaneat supradicta et contra condempnatum reatum et personam executioni mandetur et si per iudicem steterit condempnetur in 50 lib. rav. et eo casu non currat interim tempora causarum si vero in causa civili aliquis gravaretur aliter quam per diffinitivam sententiam possit appellari ad dictum dominum Potestatem et commissio et diffinitio fiat in omnibus et per omnia ut superius est expressum. salvo quod tunc causa appellationis debeat terminari infra mensem a die appellationis interposite et si in causa predicta lata fuerit diffinitiva sententia a qua contingeret appellari ipsa appellationis causa terminetur etiam infra mensem possit etiam de eodem potestate ad eundem Potestatem appellari a gravaminibus per ipsum potestatem [in similibus causis] ~~a gravaminibus per ipsum~~ [quoquomodo] illatis, qui possit causam committere et procedat ut supra. ante vero litem contestatam in civilibus processibus vel antequam incipiat in causa procedi ad dationem termini ad probandum in causis ubi per formam iuris vel statutorum lis contestari non debet nullus audiatur appellans. A gravaminibus autem inferendis per iudices minores com. Eug. preterquam per diffinitivam sententiam possit recursus haberi etiam per simplicem querelam ad potestatem et quemlibet eius iudicem qui predicta gravamina corrigat prout ei visum fuerit sine processu et sententia.

Si vero contradicatur laudo sive diffinitioni alicuius arbitri vel arbitratoris ipsa causa contradictionis tractetur coram iudicibus predicti domini Potestatis vel altero eorum absque alia commissione sibi fienda per potestatem et terminetur infra quatuor menses a die contradictionis et si hinc fuerit appellatum procedatur ut supra. In omnibus autem causis appellationis et contradictionis domini Iudices qui dictas cognoverint et quilibet eorum teneantur terminare secundum Consilium alicuius sapientis de Collegio Iudicum civitatis Eug. et non aliter

10

130

Providimus statuo q. quilibet possit apportare, et apportari facere in Civitate, et Comitatu bladum forense libere de mense Iulij Augusti septembris, et octobris. dummodo apportans seu apportari

134

126

De termino dando reis ad deffensiones et quatr testes sint examinandi Rx 7. lib maleficiorum

Ordinamus q. Potestas et ceteri officiales teneantur et debeant dare et assignare cuilibet accusato denunciato vel inquisito terminum quinque dierum utilium ad minus tempore excusationis et responsionis ad omnia eius responsiones faciendas et tempore quo publicabitur processus teneantur predicti terminum trium dierum utilium assignare ad minus ad accipiendum copiam testium et ad opponendum contra et hoc locum habeant in prima publicatione testium. Si autem plures contingerit publicari testes in alijs publicationibus testium dictus terminus arbitrio iudicis qui vero termini currere incipiant accusato denunciato vel inquisito minime currere possint nisi demum habita copia processus et testium et si dictus processus et testium copiam petierint qui quinque dierum dando ad defensionem renunciari non possit et si renunciaverit non valeat renunciatio. hoc addito quod iudices et officiales com. eius et alij quibus examinatio testium committetur qui examinabunt testes teneantur et debeant a testibus querere de causa scientie de tempore loco et de presentibus et si testes sunt inimici vel consanguinei et in quo gradu et in scriptis redigere et officialis vel examinator qui de predictis fuerit negligens in 50 lib. Rx vice qualibet condemnetur

et sancti

De petitione rei immobilis rub. 4

ordin. statuentes quod siquis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis factę alter post quam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione fienda de reo, summarie discusso negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur [illegible] lus hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os, alioquin ad domum ubi solitus est

+

De quaestionibus fraternitatis S. Marię et quod possint priores eius fodere lapides in monte Com. Eug. Rub. 54.

Quod officiales sedeant ad bancum iuris bis in die et dent copiam actorum petenti. rub 55

Quod comitatenses facientes custodiam in civitate non possint cogi pro debito rub. 56

Quod in reformationes rerum emphiteoticarum non preiudicent creditoribus. rub. 57

De cessione bonorum rub. 58.

et facta d. cessione non possit stare nec morari in civitate vel comit. Eug. nisi die cessionis et sequenti et si repertus fuerit postea in civitate vel comitatu pred. possit capi et detineri ad petitionem creditoris in burellis Com. Eug. ut prius non obstante cessione pred. si tamen satisfecerit creditoribus suis vel fuerit cum eis in concordia non privetur nec privatus sit propterea officijs com. Eug. nisi tantum per x annos computandos a die cessionis pred. Contra petentem vero se admitti ad beneficium cessionis non possit opponi exceptio doli non soluti.

De commissione rogitum notariorum defunctorum quibus et quatenus committi debeant. rub. 59.

Quod instrumenta confecta per non matriculatos non faciant fidem rub. 60

Contra illos qui [illegible] faciunt ~~[illegible]~~ in civitate vel districtu ~~et~~ notarios Episcopatus

Providimus statum quilibet possit apportare, et apportari facere in Civitate, et Comitatu Eug.
unum forense libere de mense Julij Augusti Septembris, et octobris. dummodo apportans seu apportari [illegible]

Lex nova de cogendis debitoribus. rub. 1

De iure reddendo per potestatem et de declinando iurisdictionem com. Eug. rub. 2.

Quod exceptio peremptoria non impediat litis cont. et quatenus procedatur in hypotecaria rub. 3

De petitione rei immobilis rub. 4

De petitione rei mobilis vel pecuniae rub. 5

L. Ubaldina de modo et forma procedendi in civilibus causis in quibus l. nova non vendicat sibi locum. rub. 6.

De prohibita sequestratione rub. 7.

Quod reus conventus faciat citare actorem ipsius rei expensis rub. 8

Quod tenuta detur infra v. dies et quatenus procedatur quando dari non potest rub. 9.

De tenuta danda in soluto vel vendenda. rub. 10

Infra quantum tempus possit citatio impugnari. rub. 11

De his qui faciunt citari aliquem coram diversis iudicibus vel citationes non prosequuntur rub. 12

Quod reus cui iuram. ab actore defertur iuret vel referat rub. 13

De modo procedendi in modicis quaestionibus. 14

Quod tenutas in soluto datas debeat iudex manutenere et captivas qua pena puniat rub. 15

Quod creditor debeat facere quietationem de debito de quo constat satisfactum. rub. 16

Pignora quae non recolliguntur termino x dierum debeant vendi vel in solutum dari [illegible] 17

Quod venditio cum pacto de revenditione debeat fieri infra 8 dies. rub. 18

Quod venditor teneatur ad defensionem rei venditae omni meliori modo rub. 19

De contractibus minorum xxv annis et filiorum fam. rub. 20

Curator minoris de quo in statuto [illegible] non ad illud actum tantum et religiosorum conventu [illegible] rub 21

Quod iudex debeat dare accessionem partibus petentibus. rub. 21

Quod bona banniti obligata dicuntur creditoribus donec fuerit satisfactum rub 22

Quod venditor in re vendita debeat praeferri omnibus creditoribus etiam anterioribus rub 23

Compromissum arbitrorum quod non duret ultra sex menses rub. 24.

et [illegible]

De petitione rei immobilis rub. 4

ordin! statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis factae actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione facienda de reo, summarie discusso negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur bailius hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os, alioquin ad domum ubi solitus est [illegible] tertio testibus

+

Quod petens aliquid de bonis bannitorum vel condemnatorum coram iudice vel sindico petatur rub 25.

Quod excipiens contra procuratorem vel mandatarium et non probans condemnetur in expensis rub 26. de positionibus et iuramento calumniae.

Quod feriae in causis civilibus non serventur nisi ut infra rub 27

Quod cedula propria manu alicuius habeat vim confessionis rub. 28

Quod copia rogitorum debeat dari petentibus 29.

Actiones a forensibus per cives contra cives aliqui non possint rub. 30

Cessio iurium non debeat fieri alicui de nobilibus rub. 31

Dominus arboris in terreno alieno teneatur illam vendere domino terreni rub. 32

Furiosi mente capti dementes contrahere non possint rub. 33.

Quod mulier nupta non possit contrahere neque testari sine consensu viri sui rub 34

Quod murum communem requisitione unius socii alter cogatur reaptare rub. 35

Quod homines de contrada teneantur laborare possessiones sive campos rub. 36

Quod promissor indemnitatis fideiussori teneatur eum omnino liberare rub. 37

Quod termini agrorum debeant redirizari et ubi sunt exacti debeant remitti rub. 38

De tertia parte dotis lucranda per virum et de alimentis uxori praestandis rub. 39

Quod nemo cogatur stare in communione cum altero socio. rub 40

Quod denuncians causa alicuius debiti possit ante sententiam denunciare et post sententiam per x dies rub 41

Quod condemnatus pro debito pecuniario si solvit aut concordat condemnatio tamen solvatur v. parte condemnationis rub 42

De pena clericorum offendentium laicos et laicorum offendentes clericos. rub. 43

Quod laudum mandans executioni si infra x dies non est petita reductio ad arb. boni viri rub 44

Non audiatur qui vult agere contra praescriptionem 15 annorum. rub. 45

Datia et collectas solvantur rub. 46

De salario advocatorum et contractuum et aliarum scripturarum. rub. 51

De advocato et procuratore dando petentibus. rub. 47

Quod maiores 14 annis et mulieres possint esse in iudicio criminali sine consensu patris et mariti r. 48

De decimis solvendis in causis civilibus et in diffinitivis sententiis com. eccl. rub. 49

Quod non currat tempus in causa cuius advocatus vel procurator est in servitio com. eccl. rub. 50

Providimus statuimus quilibet possit apportare, et apportari facere in Civitate, et Comitatu bla-
dum forense libere de mense Julij Augusti septembr. et octobr. dummodo apportans seu apportari

138

De questionibus vertentibus inter coniunctos rub. 52

De causis appellationis contradictionis et nullitatis rub 83

4000 / 25 / 20000 / 8000 / 100000	4000 / 20 / 80000

Confal. et consules eligendi sint 30 annorum ad minus. sint oriundi civitatis vel habitantes saltem 30 annos in civitate

Conf. et Cons. habent auctoritatem et iurisdictionem quam habet totum com. et universus populus in factis com. et per eos ordinatum valeat. Non possint nec cogantur ire ad palatium [illegible] pro aliqua quest. civili vel criminali, nec ad mortuos nisi pro defunctis in [illegible] consolatus et nisi fuerit pater mater frater filius vel aliquis de familia [illegible] habitet pena lib. 50. Non possint discedere de palatio sine licentia Confalon.

Non possint spendere de com. nisi pro nuncijs et officijs ad summum libro pro conum[illegible]

Debeant tenere 25 famulos eodem panno indutos, debeant esse forenses ultra 30 milia [illegible] lib. 3 promente et contra cap. in duplo.

Pro palatio edificando fuit provisum ut quolibet anno expendiretur 4000 lib.

et [illegible]

De petitione rei immobilis rub. 4

Ordin. statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis facte actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione fienda de reo, summarie diffiniendo negotio per iuramentum actoris, quam citationem facere teneatur [illegible] hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os, alioquin ad domum ubi solitus est [illegible] testibus

In nomine Christi amen. Lex nova de confessis [illegible]

Ut debitores sibi debitum facilius consequantur presenti statuto quod appellari volumus lege nova in perpetuum valitura firmamus quod si debitor in iudicio confessus fuerit debitum tunc iudex coram quo facta fuerit confessio precipiat debitori confitenti quod solvat debitum infra terminum ipsius iudicis arbitrio statuendum qui terminus non possit creditore invito excedere decem dies quo elapso cogatur d. debitor ad solvendum realiter et personaliter sicut inferius continetur.

debitor confessus

debitum per pub. instr.

Si vero de debito apparuerit pub. instrum. vel pub. scriptura tunc iudex precipiat vel precipi faciat per baiulum debitori personaliter vel domui sue solite habitationis quod d. debitum solvat infra tertiam diem sub pena et banno quod iudex in precepto apponi faciet vel apponet quod si non solverit ex tunc ipse debitor cogatur realiter et personaliter ad voluntatem creditoris ad debitum persolvendum et ad nullam exceptionem admittatur quominus solvat nisi solutionis vel quietationis vel termini prorogationis que probentur tantum per pub. instrum. vel per instrum. debiti cancellatum de voluntate creditoris vel per confessionem adverse partis vel falsitatis que contra scripturam vel instrum. debiti opponatur. Quas exceptiones vel earum quamlibet proponens probare teneatur opponens in quintam diem a die qua ipsas vel ipsarum alteram opposuerit et ulterius non audiatur. Interim tamen detineatur debitor ad voluntatem creditoris. Et pred. locum habeant in instris et scripturis et debitis liquidis et [illegible] et quorum executio petetur infra decem annos computandos a die dictarum scripturarum et instrorum confectorum sive contractuum ~~confectorum~~ debitorum et non in aliis possit etiam creditor accusare et denuntiare de banno pred. debitorem non solventem et positus in precepto in banno Comi eius. et in debito [illegible] creditori ipsum debitorem condemnet. Dictum tamen bannum vel penam in precepto ponenda quantitatem 25 lib. non possit excedere nec etiam petiti debiti summam et id in quo excesserit pro non apposito habeatur.

ad quas excep. admit.

termi. ad probandi excep.

executio petatur infra x annos.

debita minorum.

Tutores autem et curatores cogantur solvere debita eorum quorum sunt tutores et curatores ita tamen quod si in bonis illorum non sit pecunia vel res mobiles vel nomina debitorum nec aliud unde creditori vel creditoribus satisfieri possit iudex competentem terminum assignet d. tutoribus vel curatoribus

Providimus etiam quod quilibet possit asportare, et asportari facere in Civitate, et Comitatu Eug. vinum forense libere de mense Iulij Augusti Septembris, et octob. dummodo asportans seu asportari ...

ad vendendum et alienandum de bonis immobilibus eorundem quorum tutores et curatores existunt ad debiti quantitatem ipsi vero tutores vel curatores aliquid de suo proprio solvere non cogantur. pred. autem procedendi modus non habeat locum in pena nisi ipsa pena esset adiudicata per diffinitivam sententiam. Sed procedatur in ea prout a iure statuto vel iure com. permittitur.

indebite solutum

Si vero aliquis ex vigore presentis statuti solverit aliquam pecunie quantitatem quam se dicat ... indebite liceat sibi repetere a creditore cui solverit vel eius heredibus prout a iure ... permittitur non obstante solutione predicta.

Possit etiam iudex debitores ex forma huius statuti cogendo detinere in palatio com. ... ipsorum debitorum expensis si creditor voluerit.

petens debitum solutum

Si quis autem petierit scienter coram iudice debitum iam solutum vel de quo satisfactio apparent condemnetur com. Eug. in 50 lib. Rav. cuius condemnationis dimidia sit com. pred. et reliqua dimidia accusantis.

nemo capiatur in domo

Statuimus etiam quod nemo possit capi pro debito aliquo in domo sue habitationis nec in aliqua alia nec pro condemnatione facta occasione debiti. Et si quis baiulus vel Birroarius vel familiaris seu aliquis off. com. Eug. aliquem in domo sue habitationis vel aliqua alia ceperit contra formam pred. condemnetur in X lib. Rav. et nihilominus captus debeat relaxari et pristine libertati restitui. Addimus etiam supradicto quod non possit contra aliquem fieri executio in persona vel in rebus ex forma presentis statuti, nisi primo fiat preceptum per iudicem vel eius mandato de solvendo debitum personaliter vel ad domum ut dictum est et precepti terminus elapsus sit. aliter vero executio facta non valeat, salvo quod si creditor invenerit coram iudice se habere debitorem suspectum vel quod suspicatur de eius absentatione seu latitatione tunc possit debitor capi et detineri ... precepto sibi facto de solvendo debitum etiam termino non elapso. Et predicta omnia et singula procedant et executioni mandentur per dominum Potestatem et suos iudices et etiam per iudices minores com. Eug. non obstante aliquo statuto reformatione vel ordinamento in contrarium loquente.

pena capientium

captus in domo relaxetur

de debitore suspecto de fuga

De petitione rei immobilis rub. 4

Ordin.^s statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis facte actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione fienda de reo, summarie discusso negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur fami-lus hoc modo si fieri poterit reperiatur reus ore ad os alioquin ad domum ubi solitus est ... dictis duobus testibus

+

Appell.^s super execu.^ne non admittatur

loquente et non obstante aliqua appellatione que propterea fieret et potestas et alij officiales d. com. teneantur omnem appell.^nem interponendam ab executione vel processu qui fieret et forma presentis capituli reicere et non recipere nec admittere ad penam 200 lib. pro quolibet eorum contrafaciente et qualibet vice. nec etiam sit admissus vel teneatur aliquis iudex vel officialis d. com. de predi. vel supd. vel unum lex nova locum habeat dare alicui consilium sapientis. non obstante statuto quod loq.^r de dando consilium sapientis cuilibet petenti.

De non subiectis

Volumus tamen quod pred. modus procedendi vel exigendi non habeat locum presentis cap.^o pro non subiectis com. pred. contra subiectos eiusdem com. sed de eisdem non subiectis observentur statuta et ordinam.^ta que de ipsis loquuntur

De heredibus creditoris et debitoris

Addentes huic cap.^o quod executio sub forma presentis legis pred. locum habeat ad petitionem cre-ditorum vel eorum heredum contra debitores et eorum heredes et probatio quod sint heredes ~~[illegible]~~ possit fieri summarie nulla petitione precedente vel porrecta.

Excep.^ie summaria quando opponi et modus pro cedendi

Si quis vero petierit aliquod instrumentum executioni mandari in curia secularis com. Eug. vel ali-quam quantitatem pecunie vel quandocumque rem aliquam mobilem vel immobilem vel aliquid sibi dari vel fieri ex contractu aliquo contra aliquam personam quod convenientes possit contra huiusmodi petitionem vel petitam executionem exceptionem summariam proponere quandocumque non ob-stante quod debitor iuraverit et iuramentum prestiterit in instrumento debiti et eam iudex admittere teneatur, que propterea si dixerit in eadem excipiens veram sortem non ~~fuisse~~ esse solutam cogatur incontinenti ad eam solvendam creditori suo. et post ipsa solutionem faciendam vere sortis cogatur debitor ad solvendum reatum et percontum ad petitionem creditoris si vero diceret ipsam esse solutam cogatur ea die porrecte ~~petitionis~~ exceptionis vel sequenti dare sufficientes et idoneos fideius-sores de solvendo quantitatem d. vere sortis. et d. fideiussoribus datis vel soluta d. vera sorte incontinenti iudex caveat statuat terminum proponenti exceptionem predic. ad eam probandam 12. dierum iudicatorum ad minus pro p.^a secunda et tertia dilatione et testes examinandi et publicare infra mensem a die porrecte exceptionis pred. et huiusmodi probationes d. iudex recipere possit et valeant et plenum sortiantur effectum ad probationem exceptionis predicte

etc.

10

130

Providimus statuimus quod quilibet possit apportare, et apportari facere in Civitate, et Comitatu [illegible]
vinum forense libere de mensibus Iulij Augusti Septembris, et Octobris. dummodo apportans seu apportari
[illegible]

+

142

Item quod ad probandum aliquem fuisse usurarium et intrum sive contractum et cautionem de qua agitur factam fuisse in fraudem usurarum vel a contractu feneraticio descendisse sufficiat probatio unica testium singularium vel publica fama vel rumor vicinie per quatuor testes probata qui sint bone conditionis et fame et intelligantur singulares qui dixerint se solvisse predicto aliquid vel solvere debere usurario antedicto. et semper excipiens iurare debeat veram esse exceptionem et tantam fuisse veram sortem quantam asseruit in exceptione antedicta. Si vero excipiens solvere non posset veram sortem supradictam vel fideiussores non posset dare predictus non audiatur super exceptione predicta nisi voluerit detineri personaliter pro qua [illegible] predicta vere sortis in carceribus communis Eug. et eo existente in carceribus communis non possit pro aliquo alio debito stagiri vel sequestrari aut detineri in fluctis predictis. et si [illegible] non valeat ullo modo. Si autem iudex cause perpenderit et cognoverit dictam exceptionem fore probatam solutam veram sortem predictam vel probatam solutionem ipsius cogat incontinenti et [illegible] teneatur dictum creditorem ad [illegible] et quietandum debitorem predictum de quantitate et debito et [illegible]gatione predicta et nihilominus reffici faciat expensas legitimas debitori predicto per ipsum iudicem taxandas. Si vero dictus iudex cognoverit exceptionem non fore probatam tunc in [illegible] cedat contra debitorem sive conventum predictum prout iuris fuerit et condemnet excipientem [illegible] expensis legitimis actori predicto et supradicta omnia et singula teneatur iudex expedire infra 40 dies ad penam 100 lib. in quibus debeat condemnari in tempore sindicatus. Si quis autem contra aliquem agendo petendo vel excipiendo aliquem fore usurarium vel aliquam cautionem vel intrum usurarium proposuerit coram iudice criminali debeat suam petitionem probare coram ipso iudice et causam talem expedire infra 40 dies computandos a die porrecte petitionis coram eo et intelligatur causa expedita si infra dictum tempus fuerit pronuntiatum absolvendo vel condemnando super petitione predicta vel etiam [illegible] ponendo proponenti ad curiam civitatis vel si renuntiatum fuerit dicte petitioni per actorem coram iudice supradicto vel si destiterit ab eadem vel eius instantia infra 20 dies a die [illegible]recte petitionis predicte. Quod si non fecerit actor predictus puniatur per potestatem Civitatis Eug. in 50 lib.

126

et [illegible]

De petitione rei immobilis rub. 4

ordin.! statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis facte actor post quam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione facienda de reo, summarie dictuno negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur bailus hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os alioquin ad domum ubi solitus est ... d... testibus

+

in 50 lib. m. et qualiter intelligatur ad pred. legitimus accusator et termini suprad. non currant excipienti vel actori si per adversarium steterit quominus probationes et causa expediantur infra terminos suprad. vel etiam si per absentiam vel impedimentum iudicis steterit contra quos causis pred. veniat lanes et fiant.

De iure reddendo per Potestatem et de declinando iurisdictionem com. eug. rub. 2.

Ad obviandum universis iniustitiam et infructuosas cavillationes litigantium subd...dum Stabilimus et ordinamus quod ratione et bonum ... potest fieri facere teneatur omnibus hominibus de civitate et districtu com. eug. comparentibus per libellum vel alio modo a iure permisso et observantibus mandata potestatis et com.! .. bonam commendationem civitatis eiusdem et si quis de civitate, comitatu et districtu vel iurisdictione vel alio quocumque loco sive laicus sive clericus vel quomodocumque sit requisitus coram potestate vel suis iudicibus per libellum vel alio modo a iure permisso conveniri noluerit et comparere respondere opponendo exceptionem fori potest non cogat aliquem de d. civitate vel comitatu vel iurisdictione com. vel districtu coram ibi respondere de aliquo toto tempore sui regiminis in aliqua questione. et hoc locum habeat in civilibus et criminalibus questionibus et nemo debeat alicui opponenti d. exceptionem fori pro civium questione et Potes auferat pro banno contrafacienti lib. 50. et Notarius qui hanc exceptionem scripserit vel opposuerit in 25 lib. m. condemnetur

Addit. huic cap.o quod in favorem alicuius persone fuerit ex parte alicuius iudicis transmisse littere vel preceptum ad dnum Potestatem vel capitan. vel ad aliquem eius iudicem vel officialem que littere vel preceptum aliquid contineat per quod videatur directe vel indirecte declinare iurisdictionem Potestatis Capitanei vel alicuius off.! com. eug. quod eo ipso quod d. littere vel preceptum fuerint transmisse videatur declinata iurisdictio com. eug. et dicatur dnus Potestatis vel capitanei vel officialium predictorum. non obstante quod talis in cuius favorem pred. sint facta dicat se nolle declinare iurisdictionem d. communis. et pred.a locum non habeant in causis civilibus et preceptis factis pro debito usurario.

qui non vult conveniri pro audiatur

130

Providimus etiam quilibet possit apportare, et apportari facere in Civitate, et Comitatu Libe
rum forense libere de mense Julij Augusti septembris, et octob. dummodo apportans seu apportari

144

\+

Quod exceptiones peremptorie non impediant litis contestat. et qualiter respondeatur
in hypothecaria Rub. 3.

Statuimus et ordinamus quod legitimati personis litigantium in causis civilibus aliqua exceptio perem
ptoria opposita contra libellum vel petitionem non impediat litis cont. sed iudex procedat quo
fiet lit. cont. d. except. reservet in processu cause. Addimus etiam quod creditores quibus
res vel bona aliqua sunt vel erunt in posterum per suis creditis obligata possint ipsa
bona et res persequi, et vendicare a quolibet possessore vel detentore non obstante quod
prius personali vel personalis non intentaverit actiones vel quod contra suos deb
tores vel eorum heredes bonorum excussio non sit facta. hoc Addito quod sufficiat cre
ditori agenti hypothecaria si probet in possessorem quod debitor ipsius rem quam creditor per
hypothecariam petit a possessore quam dicit sibi obligatam possidebat tempore obligationis
et ante per x annos que probatio habeatur pro plena probatione nisi possessor pro
bet se dominium rei possesse quam d. creditor petit vel probet a priori in iure quod
actor... Et ad hoc ut lites quanto est possibile finem habeant addimus ut ad declaratio
et correctionem d. capi. quod de cetero in omnibus et singulis causis ac questionibus civilibus
procedi debeat summarie et de plano et sine strepitu et figura iudicij et salvo quod per
hoc non intelligatur nec sint remotte ferie vel sublate vel aliter procedatur si conti
gerit in eo in toto vel in parte solemnitatem vel iuris ordinem non servari.
Addentes insuper huic cap.o quod omnis causa civilis debeat infra sex mensium spatium
terminari et si per actorem steterit quo minus d. causa expediatur infra d. tempus
condemnetur ipse actor in expensis factis in causa et nihilominus ipse actor ipsam causam prose
qui possit infra alios duos menses tunc proxime futuros et si d. causam non fecerit in
fra d. tempora expediri reus intelligatur ipso iure absolutus. et si per iudicem steterit
quominus d. causa expediatur infra tempora supradicta parti teneatur ad interesse et parti
teneatur ad quinquaginta libras. Dat.

Solutiones

126

De petitione rei immobilis rub. 4

ordin. statuentes quod si quis pecierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis facte actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione fienda de reo, summarim dicto negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur ... hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os alioquin ad domum ubi solitus est ... duobus testibus

147

145

Declarantes providimus et ordinamus quod in quacumque causa civili cuiuscumque quantitatis procedi possit per iudicem causae summarie et de plano et sine strepitu et figura iudicii et ipsas causas iudex teneatur et debeat expedire et terminare infra quatuor menses computandos ut sup. et si iudex d. causas non terminaverit ut sup. dictum est acto instante et temporibus congruis condictis tempore sui sindicatus in 25 lib. den. com. eug. et quilibet de pred. ut leg. audiatur cavantes statutum sive additionem statuti quod est que loquitur de causis civilibus terminandis infra sex menses et pro et omnia que in eo continentur modificantes opinionem et eas modo et forma quibus superius est expressum.

Finis rubrice tertie.

130

Providimus etiam q. quilibet possit apportare, et apportari facere in Civitate, et Comitatu [illegible] unum forense libere de mense Iulij Augusti Septembris, et octobris. Dummodo apportans seu apportari

146

126

De petitione rei immobilis rub. 4

ordin. statuentes quod si quis petierit rem immobilem et reus non comparuerit infra decem dies a die citationis factae actor postquam elapsi fuerint x dies mittatur in possessionem d. rei sine aliqua alia citatione fienda de reo, summarie de tali negotio per sacramentum actoris, quam citationem facere teneatur baiulus hoc modo si fieri poterit requiratur reus ore ad os, alioquin ad domum ubi solitus est habitare pro maiore parte anni adhibitis duobus testibus

testibus quos nominet in relatione cum pronominibus ipsorum, per quos fiat probatio, si negaretur a reo. Si vero citatio fieret extra Civitatem, vel districtum, possit fieri citatio per litteras si iudici causae videbitur opportunum. Si vero citatio facta fuit fraudolenter Nuntius, sive qui eam fecerit puniatur in xxv libris R. et removeatur ab officio et iniuriam passo emendet et damnum restituere teneatur

Et teneatur Bay. qui citauerit nominare nomen Judicis coram quo citationem fecerit, et terminum et causam et si aliter facta fuit et ex ea tenuta fuit accepta non teneat nec valeat ullo modo Et in citationibus nullus Bay. possit haberi in testem tam in ciuilibus tam in criminalibus causis et fideiussor datus a Bay. teneatur pro Bay.o ad satisfactionem expensarum illius vel illorum pro quibus facta fuit citatio si contingerit tenutas vel tenuta revocari propter defectum citationis si negatum fuit prout superius est expressum

De petitione rei mobilis vel pecuniae. rub. 5

Statuimus et ordinamus quod si quis petierit rem mobilem vel pecuniariam citatio eodem modo fiat Et si reus non venerit infra decem dies Judex faciat ipsum actorem mitti in possessionem rerum mobilium valentium tertium plus et pro expensis eorum petitarum

Et si res mobiles non inveniantur mittatur in possessionem

148

rerum imobilium tertium plus valentium et posquam fu-
it iniunctum seu mandatum Bay.lo de tenuta dando teneatur
Bay.s infra quintam diem actorem mittere in possessionem
et tenutam seu eidem assignare rem que eidem datur
in tenutam et Bay.s teneatur Iudici vel notario denu(n)- et debeat
ptiare quam tenutam dederit

Et si reus contra quem data fuit tenuta infra quatuor
menses non venerit tamen venerit infra annum actor
lucretur fructus totius anni de ipsa tenuta et nihil
ominus satisdet de iudicio sixti et restituat expen
sas et si actor voluit teneatur reus litem contesta-
ri et si reus voluit in dicto termino respondere iu-
dex teneatur eundem actorem in eam tenutam
remicti facere et si tenuta fuit accepta per fraudem
possit probata fraude omni tempore audiri ille contra
quem tenuta data fuit vel accepta fraudolenter

Si vero tempore tenute pronumptiande iuraverit actor
vel Bay.s timere propter potentiam adversarij vel ex
causa verisimili tenutam dari actori actorem timere
accessum ad eam corporaliter accipiendum potestas et ca-
pitaneus dicte Civitatis et alij officiales com(munis) qui ad hoc
requisiti fuerint dare teneatur et debeant ad petitio-
nem eius ad cuius instantiam pronumptiata fuit te-
nuta birruarios et familiam qui una cum Bay. et
actore accedant ad res quas actori in tenutam
micti debeat et dictum actorem imictant in corpora-
lem tenutam et possessionem rerum predictarum secun-
dum pronumptiam iudicis qui fecerit eam ad penam
centum librarum [illegible] in quibus si contrafecerit dic(ti)
Com(munis) Eugub.ii debeat condemnari;

L . . .

Lex Ubaldina de modo et forma procedendi in civilibus causis in quibus l. nova non vendicat sibi locum. rub. 6.

P

Providimus statuentes & ordinamus quod in omnibus questionibus Civilibus in quibus nova lex no' vendicat sibi locum et in quibus non vertitur questio status vel partus suppositi, vel de patria potestate vertentibus & que in futur. verterentur in curia Comunis de Eugubio teneatur potestas et eius curia ac etiam alij officiales comunis Eugubij proceder. et eas et ear. quamlibet terminare ordine infrascripto videlicet quod porrecta petitione vel exposita facti narratione in scriptis coram potestate vel Judice teneatur parsc̃d. ueneta citata per cedulam per se vel eius procuratorem infra tertiam diem respondere petitioni non obstantibus quibuscumque exceptionibus dilatorijs declinatorijs fori temporis et anormalis vel litis pendentis ac etiam petitione consilij sapientis que reservate veniant discutiende tempore diffinitive sententie et facta responsione si tota petitio vel pars negata fuit teneatur Judex statuere partibus terminum ad probandum de Juribus ear. octo vel decem dierum vel plurium prout Judici videbitur si testes essent absentes a Civitate comitatu

uel districtu Eugubij uel probationes fiendas oporteret recepi extra dictas Ciuitatem Comitatu & districtu Eug.ij quib terminis decursis Iudex publicet processu et statuat terminu partibus quinq dierum ad oppo nendu & probandum contra testes & dicta & instrume ta producta & eo termino elapso proxime elapso Iudex teneatur infra quintu diem dare sententiam abso lutoriam, vel condemnatoriam prout acta requirunt

Possint tamē Iudices & officiales dicti cois dictos termi nos prorogare seu utiliu dierum statuere si et qn ferie occurrentu propter quas probationes fieri nō possent et si eisd Iudicibus et officialibus uiderentur conuenire et predicta locum habeant ubi pars fuerit presens & in ciuitate comitatu & districtu Eug.ij

Vbi uero pars conuenta sit minor et habeat tutore uel curatorem procedatur ut s. Si uero pars conuē ta esset absens a Ciuitate et commitatu Eugubij ex pectet decem dierum (quibus decursis) si nō uenerit ad respondend per se uel per procuratorem detur te nuta de bonis conuentis de quantitate in petitione contenta Et idem seruetur si pars conuenta fuit pns & infra terminus tiu dier nō responderit peti tionj ut superius

Quam tenuta nō possit pars conuenta recuperare nisi soluerit expensas per Iudicem declarandas et nihil in quolib casuu predictorum per Iudicem proce datur in causa ad probans sententias ordine supradicto nō obstante q nō fuit responsum petitionj uel q par fuit absens a Ciuitate et comitatu Eugubij

Ubi vero par aliquas in causa faciat positiones tenea
tur pars contra quã facte sunt positiones per se vel
per procuratorem respondere positionib₃ prout Iu=
dici videbitur nõ obstante petitione consilij sapientes
vel alia quacunque causa; Et si responsum non fuerit
positionibus postquã Iudex mandavit infra tertiã
diem Auctoritate presentis legis habeantur pro con
fessatis

Lata võ diffinitiva sententia liceat partib₃ appellare
infra quintã diem Quam appellatione Iudex appellatio
nũ quibuscunq₃ excitionibus et petitione consilij non obstante
audiat decidat et finiat infra mensem a die appel-
lationis interposite cum consilio unius Iudicis de collegio u-
nius Iudicis civitatis eugubij neutrj parti suspectj
Et quicunq₃ hũit duas sententias contra se diffinitivas
volens secundo appellare nõ audiatur

Et si Iudices cãs predictas, nõ expedierint infra tempo
ra supradicta puniatur per sindicum Cõis Eug.ʸ tempore
eorum sindicatus pro quolib₃ eoꝝ et qualibet vice con
trafactũ fuerit in centum libris Rs. quas condemna
tiones potãs qui pro tempore erit, teneatur solvere
de suo salario et quilibet possit dctos Iudices et offi
ciales contrafacientes accusare & denumptiare & credatur
sacramento accusatoris cum alijs probationib₃ Legitimis

Posq₃ vero confirmata fuit prima sententia p̃ Iudicem appella
tionis mandet executionj dicta snia per dictũ Iudicem vel
alios officiales potãtis vel cõis predicti realiter & pᵃliter
infra quintam decimã diem ad voluntatem obtinentis sniam
Et predicta non preiudicent nec intelligantur in causis s. l. t.
solid. & infra & in cãis mercedum Laboratorum & quib₃

Seruetur statuta loquentia de predictis nec intelligatur per
predicta in aliquo esse derogatum statuto quod loquitur de
compromissis fiendis inter consanguineos vel coniunctos
vel affines, quod statutum obseruetur sicut iacet
Et predicta nō intelligantur nec locum habeant in nō subiec-
tis iurisdictioni cois Eugubij, qui conueniri nō possunt in
seculari curia dicti Cōis sed seruetur pro eis statu-
ta, que de ipsis loquuntur
Hoc semper intellecto q victus victori, condemnetur in ex-
pensis si, & in quo iudici uidebitur Et predicta omnia et
singula habeant locum in causis et molestiis, pntib, et
pendentibus, et futuris in quibus hoc pns statutum vel or-
dinamentum uendicat sibi locum aliquo statuto reforma-
tione uel ordinamento in contrarium loquente nō obstante
teneatur etiam potās ad penam quingentarum librarum mandar
executioni in ~~singulis~~ quibus lex noua uendicat sibi locum
secundum formam dicti statuti
Declarantes in superdictas leges huius pro statuto posita sub rub-
brica, que intitulatur lex sacratiss.^ma
Addentes & declarantes, q predicta nullo modo, intelligantur
pro non subiectis Iurisdictionj cois Eug.ij contra subiectos iuris-
dictionj dicte Cōis Et q potas teneatur mandare executio-
nj instrumenta in quibus habeant locum lex noua secun-
dum formam dicte legis noue Et teneatur potas facere iurare
aduocatos et procuratores dicte Ciuitatis obseruare pns statu-
tum uel ordinamentum ad penam viginti quinque librarum si
ipse potās fuit negligens in predictis
In super eam dicatur q per dictum statutum, uel ordinamentum
quilibet causa et questio ciuilis debeat terminarj infra
quadraginta dies intra quos probationes necessarie in
causis & questionibus ciuilibus multotiens fieri, nō possunt
propter malitiam et subterfugia litigantium propterque dictum statu-

tum seu Lex resultare videtur in damnum et preiudicium actor
debentium aliquid recipere a suis Debitoribus, et in fauorem reo
rum debentium eis aliquid dare quod ē Rationi contrarium
equitati. Ideo declaramus statuentes q dicta lege in suo statu
durante preterq quo ad infr.ta q legiptimatis Demum perso
nis litigatiu ad hoc ut partes, siue litigatores pp defectu ter
mio; et dilationū ex malitia aduersarij uel alia causa, nō
possint perdere iura sua q quilib; Iudex; qui de Aliqua Ciui
li cā, uel questione cognoscit possit terminos ~~uel questio~~
~~nes~~ et dilationes prorogare et etiā abreuiare quasiquestion; uel
dare causas per eum dari contingerit, et statuere lōges, et breues
unū et plures; et ipsos terminos et dilationes prorogare et etiā
abreuiare, sicut et quotiens et quando eidem videbitur &
negotij qualitas suadebit nō obstante q certe dilationes dā
de per iudicem sint limitate et taxate ī statuto, seu lege pre
dicta

Et procedat quilib; Iudex, in ciuilib; causis & questionib; que
coram eo uertuntur, uel uerterentur in poster; ad expedic
tionem uel terminationem dictar; causar; et questionum secu
dum formā legis predicte non obstantib; aliquibus excepti
onib; dilatorijs uel peremptorijs seu in quib;cumq; alijs in dic
to ordinamento seu lege contentis illis ll; que maliciose uel
calumniose Iudici uiderentur; Ad hoc ut dicti termini et di
lationes excedere nō possint tres menses cum hac addictione
q quilib; Iudex qui de aliqua causa uel questione ciuili cogno
sceret possit et debeat testes producendos in cāis Ciuilib;

154

sm numer qui sibi videbitur convenire compellere realiter et
personaliter & multare suo arbitrio et ad ferendum testimo=
nium veritati et iurandum in causis vel questionibus super qui-
bus producerentur

Et possit et teneat et debeat cogere examinatores qui-
bus committitur examinatio testium producendorum in dictis
cais, vel questionibus realiter et personaliter ad examinandos
ipsos testes, vel ipse Iudex teneatur, ipsos testes examinare in-
tra terminum et dilationem, qui sibi videbitur ad penam centum
librarum pro quolibet Iudice qui videbatur negligens et remis-
sus fuit in predictis in quibus condemnetur tempore sindicatus
ut pp defectum & negligentiam testium vel examinatorum, nemo
in probationibus fiendis, possit damnum aliquod substinere

Item providemus Ad hoc ordinantes ad hoc ne fraus vel falsi-
tas deinceps commicti possit in citationibus in civilibus causis fien-
dis seu faciendis, quod bayuli; qui citabunt in posterum aliquem
in causis predictis, quod veniant alicui respondere, de iure
super aliqua petitione vel libello debeant portare cedula
citationis scriptam continentem nomen Iudicis coram quo
citet et nomen eius citati & actoris ad cuius petitionem fit et
causam quare citet et terminum infra quem coram ipso iudi-
ce debeat comparere; que citatio si citatus erit de castro
montis sicci, Collis pergule, serre sancti abundi vel curia ali-
cuius eorum debeat fieri, pro tertia die Iuridica post citationem
predictam

Si vero fuit Citatus, de alijs partibus Comitatus eugubij fiat ipsa
citatio pro secunda Die Iuridica post citationem predictam
si vero fieret in civitate ut burgis fiat pro secunda die iuridica
que citationes et cedularum predictarum presentationes fiant

personaliter si fieri poterint presentibus duobus testibus ma
ioribus 14 annis vel domi eius solite habitationis pu. & alta voce pre
sentibus duobus ex convicinis sive masculi fuerint sive femine
Salvo quod si in comitatu testes habere non poterit teneatur Bay.
ipsas citationes notificare sindico ville vel Castri unde fuit citan
dus, & Bay. teneatur ipsas citationes factas, referre
cum veris nominibus testium et prenominibus ipsorum infra quin
tam diem, a die facte commissionis alias aliter facta citatio, et
relatio non valeat, ipso iure
Alie vero citationes faciende in dictis causis clam pro par
te actoris, quod rei post dictam primam citationem fieri de
beant per cedulas, continentes in scriptis nomen iu
dicis Actoris et rei & causam quare fit citatio et etiam ter
minum convenientem, qui iudici cause videbitur convenire quan
do personaliter contigat non citari et huiusmodi citatio fieri
possit sine testium requisitione vel presentia
Item quod si citatus in causis Civilibus predictis non comparuit infra
decem dies post citationem de eo factam Iudex causae sum
matim discusso negotio per sacramentum actoris elapsis dictis
decem diebus predictis et solutis decimis saltem die pronumptia
tionis per actorem secundum formam statuti pronumptiare de
beat, ad petionem actoris & dare tenutam ipsi actori, rerum
et bonorum rei absque alia citatione de novo fienda & ipsum ac
torem inmicti faciat in possessionem rei petite si res immobilis
petita fuerit alias in possessionem bonorum convenerit secundum formam sta

tuti Cois Cug.ii

Addentes q. si quis citatus fuerit modo predicto nō possit infra terminum decem dierū predictū pignoraij vel gra uarj occasione contumacię vel p iure Bayuli et expen sis Et si quis ultra etiam grauarj fecerit vel notarium licē tiam scripserit infra terminum supradictum condemne tur uice qualib in decem libris

Saluo q. si causa fuerit xl.ta solidorū vel ab inde infra vel mercedis; siue patrocinij; Judex cause infra terminum supra dictum grauarj et pignoraij facere possit prout sibi uide bitur conuenire Et dumodo dicta causa xl.ta solidorū nō sit pars maioris quantitatis, uel summę

Item q. nulla exceptio siue dilatoria siue peremptoria siue cuiuscumq. gnis vel replicationes ad eas fiende quę produ cerentur et in posterū fierent, tam pro parte actoris q. rej j aliqua causa ciuili impediat procedj in ipsa causa ad litis contestationē siue terminj dilationem ad proban dum in ipsa causa sz sint et maneant salue preponentj in fatum legiptime sint et probandi ueniant post termi num supradictum, et discutiende tpre diffinitiue snie in dic ta ca ferende

Saluo q. dilatorie exceptiones, que contra persona actoris vel rej in ipsa causa proponerent.r discuti debeant et de hijs cognosci, et super eis pronumptiarj, et eis propo sitis ante q. ad alios actus ulteriius ~~et~~ in dicta causa procedat.r Et idem dicimus, de exceptione LITIS penden tis & Rej Judicate

Item quod si in aliqua causa civili post litis contestationem vel termini ad probandum datione produci contingat tam pro parte actoris quam rei positiones sive articulos eis porrectis Iudex causae mandet parti contra quam productae fuerint quod infra tertiam diem iuridicam debeat ipsis positionibus sive articulis respondere vel eorum procuratores quod infra dictum terminum vel maiorem si Iudici causae videbitur per eorum principales ipsis faciant responderi, quibus de iure fuit respondendum et si infra terminum praedictum, Pars contra quam producuntur vel eius procurator petierit copiam, faciat dictus Iudex per notarium causae parti petenti ipsorum copiam exiberi

Et si contumax fuit, et dictis positionibus precise & legiptime non responderit dictis terminis elapsis Iudex causae teneatur et debeat ad petitionem eius, qui dictas positiones porrexerit pronumptiare et tenutam dari facere si actor fuit porrigens ipsi actori contra reum de rebus contentis in eius petitione si rem immobilem petierit

Sed si rem mobilem, de bonis rei convenenti pro extimatione seu quantitate rei petitae

Si vero fuit reus porrigens ipsi reo contra actorem de bonis ipsius actoris pro tanta quantitate quanta fuit extimatio rei petitae per actorem sive petita te in tenutam dari facere teneatur quae tenuta revocari non possit, nisi primo refectis expensis et respondeatur positionibus antedictis; Et si dicta tenuta recuperata non fuit infra quindecim dies, modo

predicto a die accepte predicte tenute q. ille qui tenutam meruerit fructus lucretur rei accepte totius anni Pro absente uo extra Ciuitatem et comitatum Eugii in casu predicto, possit per procuratorem ipsis positionibus responderi

Item q. si in aliqua causa Ciuili, petitum fuerit consilium sapientis, q. Iudex cause ea die uel sequenti punctum petitum, siue de quo partes in concordia fuerint, committere teneatur ea die uel sequenti iuridica dummodo punctum ipm, uel causam committere no possit, alicui qui non sit uel fuit de collegio Iudicum Ciuitatis Eugubii

Et sapiens cui commissum fuit teneatur reddere Consilium in scriptis, et de eius sigillo signatum infra quindecim dies a die facte commisionis computandos quem terminum quidem dictum, Iudex cause prorogare no possit, etiam de partium consensu neq. partes ipse etiam de licentia Iudicis supradicti dicto consultori ex aliqua causa etiam si consultor fuit infirmitate grauatus uel in seruitium Cois Eug. et si fieret contra no ualeat dicta prorogatio ullo modo etiam si fuit iuramento uallata Sz elapso dicto termino Iudex cause in ipsa causa procedat pt. sibi de iure uidebitur procedendum

Cogat tamen dictus Iudex, dictum consultorem realiter et personaliter, ad restituendum consilium infra terminum supradictum, si ab eo petitus fuerit per alteram partium predictar Et quod no possit proroga ri terminus supradictus, locum no heat dum committeret alicui super aliqua diffinitiua snia consulendo

Item q. si aliquis agere voluit contra MINORES

X iiij Annorum debeat actor ipsos citarj facere perper-
sonaliter, uel ad domum eor solite habitationis per cedulas scrip-
tas continentes nomen Iudicis, actoris, et rej, & causam qua
re citatur, sicut superius est expressum In qua quali[bet] ci-
tatione nõ minor terminus apponatur q[uam] quinq[ue] dierum, qui
bus terminis, elapsis, si nõ comparuerint legitime, infra
terminos antedictos Iudex cause ad petitionem actoris tene
atur pronumptiare tenutam contra dictos minores et ipsum
actorem in possessione bonor[um] predictor[um] minor[um] immiti facere
ob contumaciam predictor[um], que tenuta reuocari nõ possit nisi
primo reficiantur expense facte occasione predicta ipsi ac-
torj. et etiam nisi compareant legitime dicti minores respõ-
suri de iure dicto actorj in causa predicta In quib[us] causis
procedatur forma & ordine et etiam expediatur prout
superius de alijs est expressum

Addito q[uod] Iudex cause, teneatur et debeat pena periurij
et ad penam XXV librar[um] Dare tutorem siue curatorem
dictis Minoribus p[rou]t expedierit ad petitionem ipsor[um] mi
nor[um] uel alterius pro eor[um] parte petentis, illas personas
siue personam, que de Iure ad talia munera subeunda uo
cantur, siue quas uel quam, eidem Iudici uidebitur con
uenire et eã uel eas cogat ad dictam tutelam uel cu
ram suscipiendam summarie & de facto et modis oib[us] qui
b[us] eidem uidebitur conuenire

Item q[uod] si contingat in aliqua causa Ciuili testes producj p[er]
alteram partium qui nõ sint de foro et Iurisdictioñ cuiu[s]
bj q[uod] Iudex cause ad petitionem producentis possit
et teneatur commictere citationem illor[um] fieri faciendã
et receptionem Iuramentor[um] et examinationem illor[um] fa

faciendam Notario cause uel ei quem dixerit eligendum etiam si persona fuerit Jurisdictionem non hens, Et predicta facere possit absque partis aduerse consensu, et quod factum fuit in predictis ualeat et teneat ac si de partium ipsarum consensu factum fuit et commissum

Si uero testes de Jurisdictione cois Cug fuerint, et se a testimonio ferendo subtraxerint Iudex cause ad petitionem producentis possit eos grauarj facere et penas et banna eis imponere, que et quas uoluit et prout eidem uidebitur conuenire, et predicta omnia et singula supra contenta locum heant in causis ciuilibus pendentibus presentibus et futuris

Itemque in omnibus et singulis contractibus promissionibus et obligationibus instrumentis confectis et scriptis manu quorumcunque notariorum mortuorum ciuitatis et comitatus Cug pertinentibus quibuscunque ciuibus uel comitatentibus ciuitati predicte subiectis Jurisdictioni et temporabus dicti comunis In quibus non esset obligata bona uel nomina uel in eis scriptum non fuit quod partes fuerint creditores seu creditor intelligantur bona et nomina debitorum esse obligata eorum creditoribus et quibuscunque contractibus quibus alis obligatio quereretur ad omnia, que ipsi debitorj reperientur obligata dictis creditoribus Non obstante quod in talibus contractibus seu scripturis obligata non essent uel quod in eis scriptum non esset pnto ipsorum creditorum ipsius debitoris et quod auctoritate presentis legis ius et obligatione bonorum presentium et futurorum sit, et intelligatur esse in quolibet instrumento seu protocollo, notarij mortuj ad esse deductum et oppositum, et esse et fuisse, adeo quod non solum in preiudicium debitoris sed etiam contra contrahentes et tertios possesores quicumque possit ius pignoris et ypotecaria intentarj ac si bona

ipsa reperirentur in tali istrumento uel protocollo obligata expres
sa
Et sufficiat agenti ypotecaria q probet debitorem posedisse rem
tempore contracti debiti, uel post, aut tempore mortis eius; Et predicta
et predicta uendicet sibi locum in pntis et futuris et Idem intel
ligatur si instrumentis et prothocollis predictis no contineatur rem
fuisse traditam, q tunc presumatur rem fuisse traditam ac si in dic
tis instrumentis et prothocollis expresse continerentur, et sic in
tellectis & litis uigore dicte Legis; cogita et instrumenta ex eis
copiata reducta in publicam formam debeant per Judicem & offici
ales cois Eug qui nunc sunt et pro tempore fuerint executioni mandari
quemadmodum executioni mandantur alia instrumenta sm forma
statuti dicti cois aliquo statuto uel reformatione aut ordinamen
tum contrarium loquente non obstante

Addentes et Corrigentes Legem baldinam
statuendo firmamus et productis positionib in causa exami
natis primo p Judicem particulariter & declaratis quib positionib
debeat respondere si pars erit presens aut citata fuit personaliter
uel monita a Judice statuatur sibi terminus ad respondendum positionib
quib Judex debere respondere declarauit trium dierum
Et si contumax fuit in respondendo ipso iure habeatur pro confessatis ubi
uero pars no fuit presens, aut no fuit personaliter citata uel monita a
Judice statuat Judex eumdem terminum procuratori suo si fuit pre
sens ad faciendum respondere principalem positionib predictis et
si contumax fuit in respondendo tunc detur tenuta tenuta de bonis co
uenti pro quantitate petita uel eius extimatione si actor fuit porrigens
Si uero reus exhibuerit ipsas positiones mittatur in possesionem dictus
reus de bonis actoris pro tanta quantitate quanta fuit quan
titas petita per actorem uel eius extimatio et expensis

Pro absente uo a civitate comitatu, et districtu Eug.ii tempore productionis dictarum positionu possit procurator eum dictis positionib. respondere hita prius fide et iuramento tam procuratoris de absentia predicta et maliciose non absentauit principalis et alter uel alio modo procurator positionib. nō possit respondere et declaratione uel presumptiatione predictis, terminj datione uel monition. p aliquem appellari nō possit uel recursus haberi aut petere se esgrauari sapientis consilio nō possit quas appellationes iudex ad quem appellatur debeat reicere pena xxv librar. R. si contrafecerit.

Insuper dictam legem ubaldinas declarantes uolumus statuentes q ubicunq. in ipsa lege ubaldina, et etiam in alijs statutis uel ordinamentis cōis in civilib. causis disponentib. de citatione fit mentio sufficiat, si par conuenta recitanda fuit presens, et eius presentia existente nulla citatio requiratur.

De prohibita sequestratione. Rub. 7

ORDINAMUS q aliquis officialis cōis eugnij nō possit nec debeat facere aliquid sequestrum de aliqua re uel pecunia nisi in casib. a iure permissis in casib. ubi lex noua het locum et si fieret ullo modo valeat et officialis ex cuius parte fuit factus condemnetur per sindicum cōis in decem libris R. et predicta nō heat locum i casis maleficior. vel si fiat sequestrum occasione maleficior.

X

Quod reus contumax faciat citari actorem ipsius rei expensis Rub. 8

Decernimus statuentes quod si reus non venerit in termino sibi dato a Baylo sive a Iudice; tamen venerit infra decem dies debeat actorem citarj facere suis expensis ore ad os si inuenetus fuerit si vero inuenetus non fuit requiratur domi ubi solitus est habitare cum sua familia, Bis scilicet semel in die et dicatur in citatione quod veniat recepturus ius, a reo, et possit Iudex citarj partes in palatio, et eius citatio valeat & teneat, et super ipsa citatione possit procedi prout sibi videbitur ita tamen quod citatio inueniatur in scriptis per notarium.

Quod tenuta detur infra quinque dies et quatuor procedat quod dari non possit. rub. 9.

Prouidimus statuentes quod bayulij dare teneantur tenutam infra quintam diem postquam eis iniunctum fuit de tenuta danda Et si non fecerit nihilominus Potestas et Iudex, possint, et debeant tenutam darj facere per easdem expensas, quae factae fuerint, in Baylo antedicto Et etiam dictus Baylus qui non dederit tenutam infra dictum tempus, ut dictum est in xx solidis per potestatem condemnetur; Hoc addito quod si Baylus referat nihil inuenisse quod potuit creditorj dare in tenutam, vel tenutas vel tenutam dare non potuisse possit et debeat is contra quem pronumptiata erit tenuta capi et personaliter detinerj [illegible] donec satisdet de Iudicio sisti.

De tenuta danda in solutum vel vendenda rub. 10

Ordinamus Statuentes quod si ille contra quem data fuit tenuta pro aliquo debito tenutam ipsam non recolligerit infra mensem postquam tenuta erit data liceat creditorj petere si voluit quod dicta res vendatur vel sibi in solutum detur et hoc quippe ordine procedatur quod potestas vel Iudex faciat requirij debitorem contra quem data fuit tenuta ut infra ter

164

tam diem recolligat dictam tenutam. Et sic non recolligerit vel nō comparuerit infra dictum terminum Potas vel Iudex eundem requiri faciat ut veniat ad ponendum extimatorem rei acceptae in tenutam. Et si debitor venerit extimatorem pro parte sua posuerit creditor ponat alium pro parte sua et si fuerint concordes de extimatione rei tunc res accepta in tenutam adiudicetur creditori pro extimatione facta dummodo res valeat quantitatem petiti debiti et expensas factas in lite et si res non valuit habeat regressum ad alia bona debitoris idem creditor. Et si valuit plus sit salvus ius debitori in residuo

Si vero nō recolligerit infra dictum tempus tenutam et non venerit ad ponendum suum extimatorem pro parte sua ut dictum est, tunc Potas vel Iudex ponat unum extimatorem pro debitore et creditor ponat alium pro parte sua et tunc procedatur ad extimationem tenutae quo facto subastetur dicta tenuta cum vicibus per intervallum trium dierum in qualibet subastatione, et tunc plus offerenti detur

Si vero aliquis nō comparuerit tunc elapsis dictis terminis detur per Potatem vel Iudicem dicta tenuta creditori secundum modum prescriptum

Et si contingerit extimatores non fore concordes tunc tertium extimatorem apponatur per Potatem vel Iudicem et sufficiat duorum extimatorum concordia et secundum eorum concordia procedatur ad extimationem et datio in solutum fiat per modum superius anotatum.

Sin creditor nō voluit dictam tenutam et voluerit quod vendatur tunc subastetur modo predicto et plus offerenti detur reservato regressu creditori contra alia bona debitoris

Salvo quod reus veniens infra annum quandocumque possit recuperare rem datam in solutum soluto debito et expensis

Reptimi

Legitimis restitutis et potas et Iudex teneatur sibi res-
titui facere non obstante datione in solutum
Hoc addito quod si aliquis petat aliquam rem tamquam suam
vel sibi obligatam vel agat petitione vel actione in rem
et per contumaciam adversarii sui habuerit tenutam predicte
rei actor statim efficiatur possessor nec locum habeat da-
tio in solutum. Si tamen reus venerit infra annum et sa-
tisfecerit expensas actori et satisdederit de iudicio
sisti res in tenuta accepta restituatur sibi
Addimus supradictis quod in tenutis que acciperentur ex for-
ma nove legis vendendis vel dandis in solutum Iudex dic-
tam solemnitatis non teneatur servare sed procedatur
summarie prout sibi videbitur Itaque creditor sine dilatione
satisfiat de suo credito et expensis

Infra quantum tempus possit citatio impugnari rub. 11

STATUIMUS et ordinamus quod si
quis contra quem data fuit tenutam opposue-
rit se non fuisse citatum possit reus infra decem dies utiles
a tempore date tenute, opponere exceptiones et dice-
re se non fuisse citatum et ab inde in antea nullatenus
audiatur

De his qui faciunt citari aliquem coram diversis iudicibus vel citationem non prosequuntur rub. 12

STATUENTES ordinamus quod si quis fece-
rit aliquem citari coram diversis Iudici-
bus ad idem, et processerit contra citatum proces-
sus non teneat nec valeat ullo modo et solvat qui cita-

tionem fierj fecit noie bamnj pro qualibet vice solidos centum
quar medietas sit cois, et alia medietas accusantis
Hoc addito q si quis una et ead causa fecerit aliquem bis i mense citarj; et citatus no fuit prosecutus cau et reus comparuerit responsurus Actorj no intelligatur actor nec audiatur i ead causa deinde ad duos annos

Quod reus in iuramento ab actore deferto iuret vel referat rub. 13

Firmamus. Statuentes q si reus noluerit iurare cum defertur sibi iuramentum a Judice vel ab actore et iuravit actor se debere, a reo recipere id q petit compellatur reus incontinenti ad solvendum actorj id quod petitum fuit, cum expensis

De modo procedendi in modicis questionibus. rub. 14

Statuentes firmamus q in cais que no excedunt summa quatraginta solidor que no sit pars maioris quantitatis vel summe unus testis sufficiat ad proband delato sacramento actori a Judice, qui heat licentia diffiniendj cas quadraginta solidor, et infra. Et audiatur actor sine porrectione libellj no obstantib aliquib ferijs
Et in questione mercedum laboris procedatur sumarie et sine streppitu & figura Iudici et dieb quibuslib etiam feriatis in quib procuratori interuenire no possit

Statuentes

Tenutas in solutum datas debeat iudex manutenere et contra turbans qua penas rub. 15

Statuentes quod potestas et Iudex teneatur et debeant tenutas legitimas et iustas vel in solutum datas a dicta curie, et ipsas a se et a suis antecessoribus datas manutenere et quod quicumque abstulerit vel turbaverit aliquem in predictis vel aliquo predictorum Potestas auferat ei pro pena xl. solidorum R. vice qualibet

Debitor debeat habere quietationem de debito de quo constat satisfactum esse 16

Ordinamus Statuentes quod siquis una vel pluribus obligationibus alicui obligatus extiterit et voluerit debitor a Creditore quietationem teneatur potestas fieri facere eidem debitori quietationem de ipsa obligatione de qua satisfecerit Creditori si apparuerit ex confessione creditoris aut probatione legitima

Pignora que non recolliguntur termino x dierum debeant vendi vel in solutum dari et qua forma hoc fiat, fallit tamen in pignoribus occasione ludi rub. 17.

Statuemus et ordinamus quod potestas teneatur recolligi facere pignora tam mobilia quam immobilia infra decem dies postquam petitum fuerit a creditore et cogere teneatur potestas et Iudex debitorem ad recolligendum dicta pignora ad voluntatem creditoris et predicta fiant summarie, et sine strepitu, et figura iudicii et si debitor non comparuerit ad recolligendum

pignus ~~[illegible]~~ uendi facere teneatur uel in solutum dari
creditori pro debito & expensis et sit in electione cre
ditoris ipsum pignus in solutum accipere uel uendi fa
cere anteq uendatur uel in solutum detur subastetur
primo per ciuitatem tribus uicibus per interualla trium dierum,
et plus offerenti detur & ipsum in solutum recipiat
creditor et talis uenditio, et in solutum datio, teneat
et ualeat ac si facta esset per debitorem; et in pignoribus
occasione ludi datis locum predicta non habeat; et nulla
tenus obseruetur

Venditio cum pacto de retinitione debeat obseruari et rub. 18.

Providemus quod si quis uendiderit
uel uendidit aliquam rem, et apparue
rit pactum de resci~~[illegible]~~ione, inter emptorem et uen
ditorem per publicum instrumentum uel alias legittimas
probationes teneatur potestas et Judex pro dicta resci
sione fieri facere infra octo dies postquam petitum fuerit
et apparuerit de dicto pacto summarie et sine strepitu
& figura iudicii et sine libelli porrectione, et sine decimo et
salario

Venditor teneatur ad defensionem rei uendite omni meliori modo rub. 19

Deliberantes statuimus quod si quis e
mit uel emerit rem aliquam ab aliquo et ei
mota fuerit lis uel questio de dicta re ipsa ten.

atur venditor tam i curia cois Eug.ⁱⁱ & in qualib. alia et corā
quocumq. delegato vel delegando, seu etiā nō delegando
in districtu Eug.ⁱⁱ vel extra districtum defendere omnib.
suis expensis, et ipsu venditorem, vel eius heredes potas
et Iudex cogant summarie sine strepitu, et figura Iu
ditij ad predicta facienda quocumq. ad voluntatem e m
ptoris vel suor heredum

Et si venditor vel sui heredes, citati fuerint q. veniant ad
deffend. rem venditam et nō comparuerint i termino assignato
Procedatur nihilominus i cā principali p Iudicem summo
do contra auctorem, semper vel eius heredes procedatur
ad faciend. eos liti offerre Nisi aliud sit actu in contractu
venditionis Et hoc etiā locum heant in permutationib.
et cambijs. et si dictus venditor nō offerreret se litem
mandatu dicti potatis vel Iudicis vel ad petitionē e m
ptoris ut dictu est condemnetur i xxv libris d. quarum
medietas sit Cois et alia partis petentis et nihilomi
nus teneatur ad omnia damna, et expensas et in
teresse illi, cui questio mota fuit

Dispositio huius statuti etiā habet lo cu quando contractus fit cū clericis vel eccl[es]iasticis Salic. in auth. cassa Abb. in c. quod clericis de foro compet. et in c. ecclesia S. Marie de constit. ubi Dec. in 258

Minor non possit contrahere sine consensu duor. & vel presentia iudicis rub. 20

Quid si non observari [illegible] tis solemnitatib. in renunciat. iuram. vid. Alex. cons. 125 vol. i. et Sab. Nicol. cons. 5: n. 14 de iuramento.

Providentes statuimus & si quis
xxv annis minor voluerit aliquē contractu
vel obligationem facere cum aliquo non possit nisi pre
sentib. et volentib. duob. ex consanguineis masculis et
proximiorib. dictis Minoribus et si aliter fieret con
tractus non valeat nec teneat ullo modo Nec obligatio

Et hoc intelligatur de minoribus nō habentibus curatorem. Si uero curatorem habuerint, cum auctoritate curatoris uel Judicis nō obstante si consanguinei presentes non fuerint, sed sufficiat auctoritas Judicis curatoris uel curatoris consensus.

Et si predicta solemnitas seruata nō fuerit ut supra dictum est in dictis contractibus lex noua nō uendicet sibi locum et hoc locum habeat in preteritis et futuris et in ipsis contractibus et obligationibus Minor semper Jurare debeat nō uenire contra uel facere occasione minoris etatis

Hoc addito huic capitolo quod minores possint se obligare usque in quantitate centum solidorum [illegible] et nō ultra sine predicta solemnitate

Addentes etiam presenti capitulo quod filius minor xxx annorum existens in potestate patris non possit se obligare uel aliquem contractum facere sine presentia et consensu sui patris et si faceret uel se obligaret, nō ualeat ullo modo

Dic quod si pater postea ratificet est nullus pro filio sufficit. Rota decisio 797. n. 3. par. 1. [illegible]

Curatus minorum de quo in statuto intelligitur [illegible] non ad illum actum [illegible] et religiosorum consanguineorum [illegible] si sint laici

Statutum de contractibus Minorum et filiorum familias declarantes statuimus quod ubicumque in dicto statuto fit mentio de curatore intelligatur de curatore ad negotia uel de curatore specialiter constituto ad illum actum quem minor facere intendit Et quod religiosorum consensus si fuerit de proximioribus consanguineis sufficiat ac si essent layci.

Quod iudex debeat dare assessorem [illegible] partis [illegible]

21

Statuimus quod quibus Judex in suo officio debeat dare assessorem expensis utriusque partis

si simul postulauerint, et si una pars postulauerit altera uero nõ recipiat[r] expensis petentis, cum salario competenti

Et si Judex sic dare neglexerit assessorem puniatur uice qualibet per s[in]dicum Cõis dicti, in decem libris [?] et teneatur Judex cuj consultor commissum fuit, reddere, et ferre consilium sup causa sibi cõmmissa infra quindecim dies a die commissionis sibi factae computandos ad penam decem librar. [?]. in quib[us] potatem debeat condemnari

Addimus q[uod] nulli assessorj, detur salarium nisi primo restituito consilio sigillato uel publicato super puncto, sibi c[on]misso ad dictã penam.

Volumus insuper addentes q[uod] si ille ad cuius petitionem datus fuit assessor, habuit pro se c[on]silio teneatur et cogatur aduersarius, ei statim salarium et expensas restituere c[on]silij

Addentes predictis q[uod] si assessor cuj commissum fuerit c[on]silium nõ c[on]suluisset super puncto sibi c[on]misso infra xv dies ut dictum est elapsis 15 dictis dieb[us] commissio expiret, et Judex teneat[r] punctum commissum iterum c[on]mittere eid[em] uel alterj assessorj preterq[uam] insutijs nullitatis et contradict[orum] nec ipse assessor uel consultor se possit ulterius intromictere. sed Judex ex tunc procedat in ca[usa] ut iuris fuit nõ obstante c[on]mission[e] predicta et etiã nõ obstante, si consultor fuit impeditus

Et ad tollen[dum] fugas illor[um], qui pro differenda lite maliciose sup omni puncto petient c[on]silium sapientis

Statuimus q[uod] quicumque in aliqua ca[usa] habuit c[on]tra se duo consilia sapientis, uel sapientum ulterius in dicta ca[usa] ad sua petitionem Judex assessorem dare

nō teneatur uel commissionē facer, postq̄ in ẽmijs diffi=
nitiuis ferendis in eā nullitꝫ apellatꝫ et contradictꝫ
fuit; et computetur ĩ nũo duarꝫ commissionum etiā illa
commissio que p lapsum dictorꝫ ẽꝫ dierum expirauit con=
tra illū, qui eam petierit.

q' bona banitis obligata dent creditori donec fuerit satisfactus 22

ORDINAMUS quod si quis est uel
fuerit exbampenitus in futurum pro aliquo mal=
lefitio et eius bona essent pro debbito obligata et alijs
debitis ueris et non futuris hoāt ille cui obligata sunt
detentionem bonorꝫ usq̄ ad plenam satisfactione m
dictorꝫ debitorꝫ tam dotium quā aliorꝫ et potꝫ
nō debeat illos uel illum in dictis bonis uel ip=
sorum altero molestare uel molestarj facere et
si cōtrafecerit perdat de suo salario decem libras
Ꝙ. et nō ualeat q p eū factū fuit contra predicta

Venditor cui precium non est solutum potest sibi retinere rē uenditā et eius fructus
lucrari q̄ debeat preferri omnibꝫ alijs creditoribꝫ etiā anterioribꝫ rub. 23.

STATUIMUS et ordinamus q̄ si quis
uendidit uel uendiderit in futurum res ali=
quas, de quibꝫ precium nō sit solutum liceat uendi

tor[is] tenere rem venditam loco pignoris donec de precio fuerit ubi integre satisfactum et interim lucretur fructus

Addimus etiam quod venditor pro pretio rei vendite preferatur in ipsa revenditanda, et tenenda omnibus creditoribus emptoris etiam anterioribus tempore usque ad integram satisfactionem pretii

Compromissum nullum duret ultra sex menses, et arbitris non concordantibus tertius eligatur — rub. 24

Providimus quod nullum compromissum duret ultra sex menses, et ultra sex menses Arbitrator vel arbiter nullam habeat Iurisdictionem seu licentiam arbitrandi seu diffiniendi, et si non concordaverint arbitri seu arbitratores cogantur partes per potestatem vel Iudicem ad ponendum tertium realiter et personaliter Ita quod tertius omnino ponatur

Petens aliquid de bonis exbannitorum vel condemnatorum comunis Eugubii coram Iudice Syndico petat — rub. 25

Statuimus quod quandocumque contingerit quod in bonis exbampnitorum vel condempnatorum vel positorum pro debitoribus comunis Eugubii immobilibus peteretur dignum aliud coram Iudice, Petatur vocato sindico comunis ad hoc, qui eam ipsam defendat et Potestas

174

examinatis iuribus petentis de consilio suo Iudicum ipsam cam decidat et aliter super hijs pronumptiari nō possit

Excipiens contra procuratorem uel mandatum et non probans termino assig.° condempnetur in expensis rub. 26

Ordinamus quod si quis contra procuratorem uel mandatū aliquam seu aliquas exceptiones rationabiles et probabiles abiecerit assignetur ei terminus ad eas exceptiones probandas, infra quem terminum, si nō probauit cum effectu Iudex cause condemnet excipientem in expensis factis occasione dicte exceptionis procuratori, contra quem excepsit & huiusmodi exceptione obstante, elapso dicto termino dato per Iudicem immediate nō obstante aliqua appellatione procedatur super negocio principali nō obstante si dixerit per eum nō stetisse quod nō probauit exceptiones predictas intra terminum a Iudice sibi datum

Positionibus principalis non procurator respondeat nisi uelit confiteri

Hoc addito quod nullus procurator, etiam si habeat speciale mandatum possit uel debeat respondere Positionibus aliquibus sed principalis per se omnimodo respondere teneatur nisi ipsis positionibus procurator uoluit confiterj, uel nisi aduersarius consentiret

L. ad personas egregias. ff. de iure iurand.

Si tamen fuit mulier Iudex debeat mictere notarium cause ad domum dicte Mulieris expensis ipsius mulieris si noluit uenire personaliter, et idem intelligatur in omnibus qui haberent iustam causam non ueniendi et hoc nō uendicet sibi locum, quando Dnus esset absens a Ciuitate et Comitatu Eug.{.}de cuius absentia & iusta ca

proprio Iuramento fidem faciat procurator

Iuram. calunnie non eximit a condemnatione expensarum

Haddito hoc quod Iuramentum Calunnie malicie vel veritatis non excuset aliquem in aliqua causa vel casu a condemnatione expensis.

Procurator non censeatur revocatus per comparitionem domini. Et pater constituit procuratorem in causa filij

Volumus etiam addentes quod per comparitionem domini ad causam tractandum, ad quemcumque actum comparuerit non intelligatur nec sit procurator revocatus Pater autem in causa filij et tutor vel tutrix in causa pupilli possit procuratorem ante litis contestationem constituere sic ut posset si post litis contestata fuisset et etiam fideicommissarius quandocumque possit procuratorem facere, ad ea omnia quae pertinerent ad officium commissarie & ad ea quae ipse facere posset

Insuper Addimus huic cap. declarantes quod inducto vel ostenso instrumento procurationis facto ad agendum et defendendum in causa intelligatur sic, et habeatur legiptimus procurator in causa in qua comparuit et non obstante quod prodfuit Dominus sive principali semper possit assistere cause et procedere in ea prout sibi placuit ad quemcumque actum

ferie in causis criminalibus non attendunt nisi ut infra 27.

QVANQUAM Semper opporteat ser-

uare Iustitiam que est omnium conseruatrix ad reuerentiam omnipotentis Dei et sanctorum et sanctarum eius, infrascriptos in criminalibus causis dies dumtaxat feriatos esse iubemus et uolumus Videlicet Festum Natiuitatis Domini sancti Stefani; Sancti Iohannis Euangeliste. Innocentium sancti Silvestri Circuncisionis. Pasque Epiphanie Dies ueneris sanctis Pasce resurrexionis, Dies qua celebratur officium corporis Christi Videlicet ipsa prima dies Festum sancti Vbaldi de mense madij Festum sancti Iohannis de mense Iunij quatuor festiuitates beate Marie Virginis; Videlicet Annuntiationis Assumptionis, Natiuitatis et purificationis Festum omnium sanctorum quod est in Kalendis Nouembris Festa principalia duodecim Apostolorum Festum beati Laurentij de mense Augusti omnes dies dominicos Festum penthecostes et omnes dies ueneris; saluo quod in die ueneris, nisi aliud de predictis occurrat possint ferri diffinitiue sententie in criminalibus causis

feriae in causis ciuilibus et ut infra

In Ciuilibus, uero questionibus sint ferie, omnes dies et festa, suprascripta et etiam infrascripta Videlicet festum Natiuitatis Domini cum sua uigilia Vsque ad Kalendas Ianuarij inclusiue Pascha resurre

ionis cum septem dieb. precedentib. et septem sequentib. festum pent. cum duob. sequentib. festa quatuor evangelistar. festa quatuor doctor. excelesie s. scor. Augustinj Ambrosij Gregorij et Jeronomij festum sancti VBALDI de mense Madij cum duob. dieb. precedentib. et uno sequentj festum sancti Johannis Bapte de mense Julij cum duob. diebus precedentib. et uno sequenti Dies, qua celebratur officium corporis xpi et prima dies festum sanctor. Mariani et Jacobi festu sancti Michaelis de mense septembris Sancti Martinj Episcopi sancte Caterine sancte Lucie omnes dies sabbatj post nonas ... dies quadragesimales, et alij dies, quib. Jeiunarj deb. s. dicti dies omnes post post nonas et festum conceptionis Beate Marie Virginis quod est die octauo mensis xbris Vltimi octo dies Regiminis cuiuslib. potestatis, et quo fit consilium p. filij Capitan. artiu Consilium mercantor. et de populo maioris summe si in ipso consilio fieret aliqua propos sita s. si consilium fiat ante nonas, sit dicta dies feriata ante nonas et si fieret post nonas sit feriata post nonas. et tempore fore bampniti, et de mense septenbris Excepto de hijs que aguntur d foro, uel occasione forj, et dies letaniar. usq. ad nonam et quod ipse litanie celebrantur sint etiam ferie pro messib. ab ultima die mensis Junij usq. ad festum assumptionis Beate Marie de mense Augusti et pro uinde mijs primi sexdecim dies mensis octobris

Polisa propria manu habeat uim confessionis Rub. 28

Prouidimus Statuentes q. si quis capior polizam aliquam fecerit sua manu de denarijs uel aliqua re quos alterj

teneretur dare, cā mutuj vel depositi, uel alia cā talis polliza pro confessione habeatur et vim confessionis habeat. Et omnes offitiales Cōis Eugubij in omnibus executionibus mandare ꝑm formam dicte legis ꝑ pollizijs ciuilibus alterius ꝑc illud idem intelligatur volumus obseruari.

Copia rogitum debeat dari petenti rub. 29.

Statuimus q potestas et Capitaneus et eorum Judices debeant facere dari Copiam publicam rogitor et protocollor in quibus fit mentio aliquis positi pro debbitore Cōis Eugubij a quocumq notario habente recepta competenti mercede. Et hoc fieri faciat infra quintam diem postq petitum fuit ad petitionem cuiuscumq petentis cuius interesit, vel ad petitionem Sindici Cōis Eugubij. Et de hoc stetur sacramento Notarij, si habet uel non.

Cessiones a forensibus per ciues contra ciues recipi non possint rub. 30

Prouidimus statuentes q nulla ꝑsona de Ciuitate Comitatus uel districtu Eugubij recipiat aliquam iuris cessionem ab aliquo forense contra aliquem ciuem uel districtualem Cōis Eugubij. Et qui contra fecerit puniatur

puniatur per potestatem in xxv libris denariorum & cautio, seu iuris cessio, non teneat nec valeat ullo modo. Hoc tamen non vendicet sibi locum in illis, qui fideiuxissent vel principali se obligassent pro aliquo vel cum aliquo vel districtuali Eugubino alicui forensi et soluisset debitum dicto forensi pro parte vel in totum. In quibus casibus iuris cessio fieri possit non obstantibus predictis

Addimus quod si quis receperit aliquam promissionem vel obligationem pro alliquo, Ille pro quo promissio vel obligatio recepta fuerit possit ex ea agere et petere sic ut si sibi actio, vel ius cessissent. Non obstante quod actio cessa sibi non fuit. Ille autem qui pro alio recepit non possit aliud petere, ex obligatione vel promissione predicta, Nec solutionem recipere, Nec de ea quietationem Nec aliud facere in preiudicium eius pro quo receperit Et si fecerit non valeat Nec debitor propterea liberetur

Quietatio autem facta vel fienda alicui pro altero valeat et teneat sic ut si facta fuit alicui cuius nomine recepta fuit Et ex ea liberetur, sicut si sibi facta fuit vel fuisset

Cessio iuriu non debeat fieri aliquibus de nobilibus rub. 31

Statuimus quod nullus de genere nobilium possit et debeat recipere aliquam iuris cessionem contra aliquem ciuem vel pro

pularem, sive de populo civitatis, vel districtus Eug.
Et si reciperet, nõ teneat nec valeat. Nec per talem
iuris cessionem agere possit nec coram aliquo of-
ficiale cõis Eug. audiatur in dicta cã, et ni-
chilominus cõdemnetur talis nobilis in quinquagin-
ta libris R.

Dñs arboris in terreno alieno teneatur illam vendere dño terreni. rub. 32

Providimus statuentes q siquis hēt vel ha-
buit arborem aliquam ĩ terreno alteri-
us vel partem arboris alicujus in terreno alterius ex-
istent ille cujus est dicta arbor compellatur vendere
eam iusto precio, et hoc fieri faciat potas, vel eius
iudex sine porrectione libelli, et absq aliqua iuris
solemnitate servata et ille cuius est terrenum
teneatur emere iusto precio et solvere venditori
dictũ precium. Et si nõ fuerint concordes, eligant
unum hominem vel tres de cõi concordia, qui dic-
tum precium debeat declarare.

In interdictione que fieret alicui tanquam prodigo ne se ingerat in rebus suis administrandis requiritur citatio illius Gabri. de cita. concl. i. n 188.

Furiosi mentecapti dementesq contrahere non possint. rub. 33

Ordinamus providentes q nul-
lus furiosus mente captus vel demens

possit vendere vel contrahere aut contractum aliquem fa
cere cum aliquo. Et si quis a tale emerit vel cum eo con
tractum fecerit non valeat ullo modo et pater filius et qui
libet coniunctus dicti furiosi, seu mentecapti, vel dementis
masculus vel femina, per se seu procuratorem possit petere
venditionem rescindi, et contractum cassari et quilibet reputetur
idoneus, et admictatur ad predicta. Et potestas, et eius iudex
teneatur ipsas venditiones, et contractus cassari et ir
ritari facere, infra octo dies summarie, sine strepitu
et figura iudicii et oblatione libelli; et iuris ordine non ser
vato

Hoc addito quod si quis in posterum ludendo vel aliter male
tractet vel faciat facta sua, ita quod male adviatus
merito dici possit teneatur potestas, et quilibet eius iudex
qui super hoc fuerit requisitus ad petitionem patris vel
avi, vel duorum ex proximioribus consanguineis illius
male adviati publice bampnum facere per civitatem Eugubii
quod nullus postea cartam vel obligationem faciat cum eo
vel contractum aliquem, quo facto omnes contractus
carte et obligationes que cum illo fierent sine con
sensu patris vel avi vel duorum ex proximioribus consangui
neis ipsius sint irriti ipso iure et pro non factis peni
tus habeantur. Et nullus officialis comunis Eugubii audi
at aliquem agentem vel petentem, vel excipi
entem seu se defendentem ex carta, seu obli
gatione supradictis. Non obstante quod sint sacra
mento vel alia quacumque firmitate munite ipsasque
cartas contractus et obligationes dicti potestas et iu
dex ad petitionem cuiuslibet cassari et can-

180

182

cellarj facere teneatur; et ad probandum, quod ad premissum casum vel quod aliquis male tractet vel faciat facta sua, Ita quod male aduiatus male dici possit vel quod aliquis sit pater vel auus vel de proximioribus consanguineis illius, qui dicitur male aduiatus sufficiat sacramentum eius, qui dicit se patrem vel auum vel eorum, qui dicant, se esse de proximioribus consanguineis male aduiati predicti, et quia non semper quis in proposito vel actu malefaciendi perdurat volumus quod Interdictio prefata duret per duos annos tantum a Bannimento prefato tempore computandos Possit tamen pater et auus vel consanguinej elapsis annis predictis et quando et quoties intenditur fieri facere similem interdictionem seruata tamen forma predicta per duos annos tantum, ut supradictum est quotiescumque facta fuerit duraturam in premissis uero in contractibus et cartis in quibus ipsi male auiati obligentur alicuj non autem in his in quibus aliquis obligetur eis debeant obseruarj

De hoc quod non possit testare sine consensu vid. in meo lib. i. tit 5. n 81.
Et facto testa. ubi licentia viri possit revocare et aliud facere. Decisio 147. par i. nouiss. car 29

Vxor non possit contrahere nec testare sine consensu viri. rub. 34

Statuimus et ordinamus quod nulla mulier habens uirum possit contrahere vel aliquam obligationem cum aliquo facere siue testamentum siue ultimam uo

183

statuto quod mulier non possit contrahere sine etc. vide Gabriel. concl. 2. de statut. ... com. opi. ver. stat. disponens q. mulier cav. 2. 72. Bertac. verb. statuta de con... tractibus n. 57.
... mulieris ... cu ista solennitate et fuit data auctoritas ... generaliter et ... contraheret sine alia solennitate ... L. apud et fin. ff. ex quib. cau. in pos... Alex. cons. 189 lib. 7. Alciat. de verb. signif. lib. 2 cir. fin.
An mulier ista possit adire hereditatem sine etc. vid. Cras. com. opin. § statutum quest. 21. et 22.

uoluntatem condere uel de suis bonis in alium trasferre sine consensu uiri suj nisi esset in articolo mortis et uir seu maritus esset tunc absens itaque eius consensum de facili habere non possit in quo casu tunc debeant consentire duo ex proximioribus consanguineis uiri suj et si secus fieret non ualeat ullo modo etiam si interuenerit sacramentum.

Murus communis requisitione unius socij alter cogatur reattare rub. 35.

Ordinamus statuentes quod quicunque habet murum communem cum aliquo et ille uoluit reaetare Potestas seu Iudex cogat consortem ad reaetandum dictum murum itaque quilibet habeat partem suam et aliter ex consortibus uoluit murum in altum extendere et leuare, teneatur consortem requirere, ut cum eum faciat expensas communiter, et si uoluit contribuere in expensis possit propterea murum in altum eleuare, et in altum tenere quantum uoluit et aliter consortes non possit in dicto muro edificare uel aliquid imponere, uel immictere nisi primo reficiat medietatem expensarum eidem secundum extimationem unius boni uiri muratoris, Et si edificauit in muro uel in parte in cuius constructione non contribuit in expensis infra unum mensem postquam edificari ceperit et petitum fuerit dimidietatem expensarum in dicto muro factarum secundum dictam extimationem restituere debeat. et Potestas et Iudex communis predicta fieri faciat sine strepitu et figura Iudicij, et sine Decima

et expensis, et liceat utriq; parti trabes et ligna po
nere et mictere in muro comuni pro edificio et fe
nestras facere similiter ex parte sua nō tamen ista
qd prestet preiudicium alteri consorti nec alicuj
i muro comuni facere versatorium vel sedile
et si contrafecerit faciant Potas et Judex poni
fra tertia diem postq petitus fuit removerj
Addimus huic cap: q quando esset inter aliquas per
sonas aliqua discordia vel lis seu molestia oc
casione alicuius muri vel landronis Clochanē
et fossati necessarij versatorij stillicidij vel
grondarecte vel de his similibus q Judex et of
ficiali potatis teneat et debeant ad peti
tionem cuiuslibet petentis ire ad locum ubi de
quo dicta discordia esset et uidere dicta dis
cordiam sedare et terminare et sedare diffinire
de facto et fieri sine strepitu et figura Judicij et
omnj modo, et iure, quo eis uidebitur habita consilia vi
cinorum dictorum litigantium, uno quatuor ad minus
nō suspectorum alicuj partium; et ferijs nō obstan
tibus

Parciones aut capos homines de comada teneatur laborare rub. 36

P
Quidimus Statuentes
q si quis habet terras seu possessio
nes in comitatu cuiusque tuas homi
nes illius contrate vel alij qui solliti sunt
ipsas laborare noluint ipsas laborare Potas

et Iudex ad petitionem cuiuscumque petentis cogat pro=
ximiores de dicto loco ad laborandum eas bona fide secun=
dum quod communiter in dicta contrata et si neglexerint perdat de
suo salario Potestas decem libras Caturnatas.
Hoc addito quod sindici villarum seu castrorum in quibus dicte terre sunt posite
cogi debeant cum quattuor massariis per potestatem vel eius iudicem eas laborari facere
modo predicto et sindici villarum castrorumque predicta neglexerint adimplere teneantur
Damnum passo, et fructus et Interesse qui percepi potuissent de ipsis terris reficere
et hoc locum habeat tantum in [illegible] et communitatem subiacentes dicto
comuni, et solventibus Datia et collectas dummodo non habeant non habeant locum si
terre essent steriles

Promissor indemnitatis fideiussori teneatur eum liberare. Rubrica 37

Providemus quod quicumque fecit seu fece=
rit aliquam fideiussionem seu obligationem pro
aliquo ex qua fideiussione seu obligatione con=
stiterit publicum instrumentum conservationis indemnitatis
quod talis qui promiserit conservationem indemnitatis et eius
heredes teneantur et debeant talem fideiussionem vel
pro ipso obliga.. et eius heredes et bona omnino de conser
vare indemnes et ipsos absoluere et liberare et liberos
et absolutos reddere a tale fideiussione seu obliga=
tione quomodocumque qualitercumque supra petierit, Iuris so=
lemnitate obmissa et feriis non obstantibus. Et predic=
ta teneatur potestas, et omnes officiales communis Eugubii exe=
cutioni mandare ad petitionem fideiussoris contra
debitorem, pro, quo [illegible]. sicut fieret contra verum de=
bitorem ad petitionem creditoris Et si dictus talis fi=
deiussor vel sic obligatus esset vel reperiretur condem=
natus in futurum dicta de causa in aliqua pecunie qua=
titate talis condemnatio exigatur per capitaneum tantum
contra principalem et non contra fideiussorem vel sic obligatum

Vide Aret. institut. de except. in § preterea il 2°. vers°. undecimo repellitur fideiussor

186

no obstante qd nō sit scriptus, in instrumento debbiti ut. fideiuss, sed ut cō reus uel ut principalis debitor uirō instrumento observationis indemnitat, et obstento

Termini inter tenutas duorum si reperiantur curuati debeant dirizari, et ubi erunt extracti debeat remitti rub 38

Providimus statuentes qd si terminus uel termini curuati fuerint, uel curuati reperirentur inter aliquas personas, Potas et eius Judices faciant eos dirizzari, ubi reperirentur curuati, et ubi reperirent. nō esse termini uel fuissent extracti Potas et eius Judices eos immicti uel remittere facere teneat. ad petitionem petentis, ho mō sed qd eligant. duo boni homines si reperirent. uel de contrata uel aliud de per partes inter possesiones quas imicti uel remicti debent quos electos uel repertos potas et eius Judices cogat et cogere debeant ad predicto facien et si nō fuerint in concordia illi duo eligantur a dictis partibus tertius et posmodum quicquid factum fuerit per duos ex predictis sit ratum, et Potas et eius Judices predicta faciat

et facere teneant sine strepitu et figura iudicii et porrectione libelli uel declaratione alterius facienda.

de tertia parte dotium lucranda per uirum et de alimentis uxori prestandis. rub. 39

de rebus mobilib. de ... augmento dotis. uid. Bar. de iure dotis glos x. in tex do tis et correctum

quod ad de iur. com. dantur res mobiles extimatae in dotem in parte dotis, maritus tenetur extimationem restituendi. de quo uide Sil. Augst. lib. 2. n 71. car 193. fallit ut ibi

si maritus cicumit uxorem de ... sine causa non lucratur par ... te hac Surd. de alim. tit. 1. qu 32 n 25.

et non lucratur si medium uxoris in ... firmitate non adhibuit idem tit 4 qu. 6. n 10.

Ordinantes statuimus quod si uxor alicuius decesserit sine filijs ex ipsorum matrimonio natis omnes res appreciatae, quas maritus uel alius pro eo habuit in dotem et recepit uel ei promisse fuerint pro matrimonio inter eos contracto, remaneant et applicentur marito simul cum tertia parte dotis dictarum preceptarum, uel promissarum ad quas res appreciatas, et tertiam partem dotium redendarum et restituendarum illis uel illi persone, uel personis, quibus facta fuit cautio de restituendo dictas dotes, uel alijs quibus dicta dotarum restitutio fieri deberet, Maritus mulieris nullatenus teneatur. non obstante si in instrumento dotis esset promissa integra restitutio dotis nisi specialiter et expresse huic statuto renumptiatum esset a contrahentibus et hoc si dictus matrimonium diuisum non fuit aliqua iusta causa quam per mortem

Hoc addito quod soluto matrimonio per mortem mariti heredes mariti teneantur dare alimenta uxori quondam defuncti secundum qualitatem dotis usque ad dotis restitutionem et per hoc non preiudicetur mulieri si ex alia causa ab heredibus mariti alimentanda esset et hoc potestas et Iudices fieri faciant summarie sine strepitu et figura Iudicii diebus feriatis non obstantibus. Et predicta locum habeant in matrimonijs contractis et etiam contrahendis

Addentes declarantesque facientes huic capitolo quod maritus

nō lucretur tertiā partem dotis, et res appreciatas nisi
uxorem traduxerit uel ipse maritus ad domum uxo
oris accesserit ad habitand cum ea et heredes et
possessores bonor, et qui ad restitutionem dottium te-
nerentur cogant.r ad alimenta prestanda muli
erib donec de dotib sibi fuerit integre satisfac
tum

Socius cogatur diuidere rē comunem altero volente 40.

Decernimus statuentes q si quis hēt a-
liquid comune cum aliquo, q aliter eorū uo-
luerit diuidere uel sortiri q potas et Iudex co-
gant illum talem, qui comunē habet ad petitio
nem petentis ad faciend de ipsa re diuisione nō
ad penam L.ta librar B. saluo de ipsis rebus que
indiuisibiles esset per pactū uel alio iusto cā
et potas et eius iudices procedant in predictis
summarie, sine porrectione libelli strepitu et
figura Iudicii Iuris solemnitatis obmissa die-
bus feriatis nō obstantib.

Denuncians causā alicuius debiti posit ante sententiā denunciare et post unam q v. dies
rub. 41.
Statuimus deliberando q si quis demum-
tiauerit aliquem cā alicuius debiti uel

alicuius precepti facti et nõ obseruatꝫ possit denuptre renumptiari usqz ad sñiam et post sententiam infra quintam diem et ꝑ sub.[cum] instm̃ factum infra quintam diem a die cõdemnationis dummodo instm̃ post dictas quinqz dies inducat.[ur] coram D.no Cap.[no], ipsam condemnationem cancellari et aboleri facere teneat.[ur] de libris cõis
Hoc addito qd si debitor ante sñiam debitum satisfece[rit] sit cõdemnari nõ possit de spreto precepto et si tali[s] condemnatio fieret nõ ualeat et ipso iure sit nullo

Condẽnatus pro aliquo debito pecuniario si soluit aut concordat condẽnatio cancel[latur] soluta tm̃ quinta parte condẽnationis rub. 42

Ordinamus quod quicumque est uel fuit cõ[n]demnatus uel in futurum condemnabit.[ur] pro aliq.[uo] debbito pecuniario et satisfecerit creditori suo uel erit in cõcordia cum eo, quod soluendo quintam parte condemnationis predicte camerario cõis ipsa condem natio ~~…~~ de libris cõis debeat cancellari et plus soluere nullatenus teneat.[ur]

Clerici offendentes laicos et laici clericos qua pena puniantur. rub. 43.

de statuti comprehendentis personas clericorum, et ecclesias quando ualeat uide dex ubi doctores in c. ꝑ ecclesia S. Mariæ de constitut. et etiam uide que scripsi in reper. lib. 2. uer. clericus. n.°

Prouidimus statuentes quod cleri[ci]

cis et personis ecclesiasticis per officialem Ciuitatis
cuius tam in agendo quam in defendendo illud
Jus fiat in quibus causis quod fit et fieri debet
cuius in foro ecclesiastico, et non aliter In
criminalibus uero Laici offendentes in clericos
puniantur eo modo forma et pena quibus dominus
episcopus punit Clericos delinquentes in Laycos
non obstante aliquo capitolo statuto supra
uel infra posito

Lauda madens excecutioni si intra decem dies non est petita reductio ad arbitrium boni uiri rub. 44.

Item AMANDO prouidimus quod omnia
lauda, et arbitria mandentur exequutioni per officiales Communis cuius quemadmodum
mandantur alia istrumenta publica executioni secundum formam noue legis et non possit
alique exceptiones opponi Nisi ille que
continentur in lege noua. Excepto quod si
illud laudum esset petitum reduci ad arbitrium boni uiri infra decem dies coram
Judice pendente illa petitione et donec

terminet(ur) nō possit nec debeat executioni manda-
ri p(er) ~~ipsos~~ illos officiales nō obstante aliquo statuto
in contrarium loquente. Dummodo ille qui petit
dictum laudum reduci ad arbitrium boni viri q(ue)
tinue t(em)p(o)re (con)cedenti procedat in com(munita)ts executio-
ni mandet(ur) vt superius est expressum

Non audiatur qui vult agere contra prescriptionem quindecim annorum sine preiudicio tamen minorum et rebus dotalium. Rub. 45

Statuimus q(uod) si quis habuit
vel possidet rem aliquam per se
vel suos auctores, vel auctores, auctor p(er) tempus
quindecim annorum iusto titulo vel plurium an-
nor(um) et de ea re fuit sibi mota lis vel questio
in curia co(mmun)is eius vel mota sit vel in poste(rum)
moveb(itu)r q(uod) talis movens ab aliquo officiali
co(mmun)is eius nō audiatur. Et hoc locum h(ab)eat
in preteritis pendentib(us) et futuris
Et hoc nō preiudicet minori xxv annis nec
in reb(us) dotalib(us) vel obligatis pro dote; Hoc ad-
dito q(uod) ad petitionem cuiuscumq(ue) petentis cuius in-
tersit Iudex co(mmun)is, quo contra talem possidentem
aliquid peteret(ur) statim, hoc probato, se non
esse in ipsa cā, Iudex pronunctiari debeat

ad penam centum librar. R. et si quid fece-
rit sub ipsa co sit irritum et inane et non vale-
at ipso iure.

Datia solvantur per habitantes civitatis et districtus Eugub. et non solventes qua penam et practica eorundem et quid facere debeant officiales super hoc. Rubr. 46

Statuimus et ordinamus
quod si quis habitavit in civitate comitatu
vel districtu Eugubij per tempus unius anni
vel plus et non persolverit datia et collectas
imposita per comune Eugubij eo tempore quo predictus
non solvens habitavit in civitate vel comitatu
predicto non audiatur in aliquo suo iure nec in
aliqua causa civili nisi solvat datium supradictum
et etiam possit impune offendi. Nec possit per aliquem
officialem comunis Eugubij inquiri de aliqua offensa
commissa in personam eius, nec modo aliquo condemna-
ri si pro offense commisse in eum erat non sol-
vens. Exceptio autem datij non soluti in qualibet causa
et quocumque modo possit opponi et opposita probe-
tur. Hoc non tantum, quod si is contra quem oppo-
nitur vel caput familie sue, sive vivat sive decesserit
reperiatur scriptus in appasa sive libro extimi

cois eugubij, debeat per opponentem ostendi ipsum
uel caput predictum esse positum & scriptum inter non
solventes datia, et in libro, seu libris non soluentiu
datia Cois Eugubij predicti, quo facta habeat dicta
exceptio pro probata etiam si nihil de habitatione da
tiorum impositione, hoc casu probauit sinero ille co
tra quem exceptio predicta opponitur, non sit scrip
tus in libro extimi supradicto, Nec caput eius fa mi
lie presumatur datia non soluisse et dicta exceptio
sit eo ipso probata si probauit habitationem predic
tam. Nec possit dictam exceptio probari per
confessionem partis aduerse In Criminalibus casis saluo
quod non possit in dictum uel in dictos datia non sol
uentes aliquod malum impune committi cuius pena sim
pla, et orriginalis sit xxv libr R. uel ab inde su
pra sed in dicto casu possit contra malefactorem
de mattio inquiri et procedi et etiam eo condennari
non obstante exceptione predicta. Si quis autem
dictam exceptionem in causa Ciuili proposuit et non proba
uerit per modum supradictum intra quinque dies post
quam proposuit eam die inquam proponitur non computa
ta uel infra pauciores Iudicis eius arbitrio si ei
uidebitur moderandum auferat sibi de facto, sine strepi
tu et figura Iudicij Iudex eius xxxx sol. R. quos sol
ui faciat Cam. Cois et in causa procedat prout iuste fuerit

194

opponentem de expensis legitimis, alteri parti condempnandis. In criminalibus uero causis proponatur et probetur infra tempus defensionis exceptio supradicta. Et capitaneus predictus, qui pro tempore erit, et qui est teneatur et debeat uinculo iuramenti facere scribi uni ex notarijs suis, pecudinis seu membranis omnes et singulos non soluentes datia, seu datium unum uel plura imposita per comune Eugubij tempore sui regiminis, et assignare ipsos non soluentes dominis Confalonerio et consultis sub pena centum librarum R. sibi auferenda per sindicum comunis Eugubij. Et de hoc debeat specialiter sindicari. Et predicta omnia teneatur et debeat iurare capitaneus predictus. Et quod notarius capitanei qui pro tempore fuit teneatur uinculo iuramenti scribere in libro suis libris actorum suorum omnia bampnimenta datiorum suo tempore fienda et non .. reformatis scribere debeat omnes impositas datiorum sub pena predicta. Additur quod si probata fuit dicta exceptio contra aliquem in causa criminali quod dominus potestas de facto auferat a tali contra quem dicta exceptio probata fuit xl. solidos R.

ARCHIVIO